

**ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία
της Πληροφορίας και οι επιδράσεις του
στην τοπική κοινωνία.**

Η περίπτωση του Δήμου Βόλου

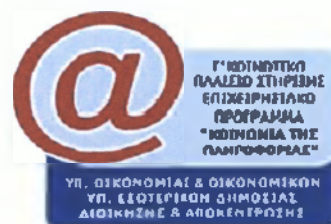
**ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ : ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ε. ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΙΟΥ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ**

ΒΟΛΟΣ 25.10.2006

**ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Κοινωνία της Πληροφορίας και οι
επιδράσεις του
στην τοπική κοινωνία.**

Η περίπτωση του Δήμου Βόλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Παράρτημα Ι - Συντμήσεις.....	7
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	10
Κεφάλαιο 1ο	
ΤΟ Γ΄ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	
1.1 Εισαγωγή.....	13
1.2 Το Γ΄ κοινοτικό πλαίσιο στήριξης	15
1.3 Περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα.....	17
1.4 Τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα.....	17
1.5 Τεχνική βοήθεια.....	18
Κεφάλαιο 2ο	
ΤΟ Ε.Π. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	
Η Κοινωνία της Πληροφορίας - Μια πρώτη προσέγγιση	19
2.1 Νέα δεδομένα και προκλήσεις στην κοινωνία της πληροφορίας.....	26
2.2 Ε.Π. "κοινωνία της πληροφορίας".....	27
2.2.1 Προϋπολογισμός Ε.Π.	27
2.2.2 Στρατηγικοί στόχοι	27
2.2.3 Επιλεγμένοι βασικοί δείκτες	28
2.2.4 Πρόοδος υλοποίησης του προγράμματος	29
Κεφαλαίο 3	
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ Ε.Π. ΚτΠ	
3.1 Άξονας προτεραιότητας 1: παιδεία και πολιτισμός.....	31
3.1.1 Περιγραφή - στόχοι.....	31
3.1.2 Δείκτες αποτελεσμάτων (μεταβολή μεταξύ 2000 και 2006) - επιπτώσεις.....	32
3.2 Άξονας προτεραιότητας 2: εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής.....	34
3.2.1 Περιγραφή - στόχοι.....	34
3.2.2 Δείκτες αποτελεσμάτων (μεταβολή μεταξύ 2000 και 2006) - επιπτώσεις.....	35
3.3 Άξονας προτεραιότητας 3: ανάπτυξη και απασχόληση στην ψηφιακή οικονομία.....	36

3.3.1	Περιγραφή – στόχοι.....	36
3.3.2	Δείκτες αποτελεσμάτων (μεταβολή μεταξύ 2000 και 2006).....	37
3.4	Άξονας προτεραιότητας 4 : επικοινωνίες	
3.4.1	Περιγραφή – στόχοι.....	38
3.4.2	Δείκτες αποτελεσμάτων (μεταβολή μεταξύ 2000 και 2006)- Επιπτώσεις.....	39
3.5	Άξονας προτεραιότητας 5: τεχνική βοήθεια	
3.5.1	Περιγραφή – στόχοι.....	40

Κεφαλαίο 4

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

4.1	Εισαγωγή.....	41
4.2	Διαχείριση.....	41
4.2.1	Διαχειριστική αρχή κοινοτικού πλαισίου στήριξης 2000-2006.....	41
4.2.2	Διαχειριστική αρχή επιχειρησιακού προγράμματος.....	42
4.2.3	Έγκριση πράξεων (έργων/ ενεργειών).....	43
4.2.4	Μονάδα οργάνωσης της διαχείρισης α.ε.	48
4.3	Παρακολούθηση	
4.3.1	Επιτροπή παρακολούθησης επιχειρησιακού προγράμματος.....	48
4.4	Χρηματοδότηση	
4.4.1	Αρχή πληρωμής.....	49
4.4.2	Χρηματοδοτικές ροές.....	50
4.5	Έλεγχοι.....	52
4.6	Αξιολόγηση.....	53
4.6.1	Η εκ των προτέρων αξιολόγηση (άρθρα 41 και 26 του καν.(εκ) 1260/99).....	53
4.6.2	Η ενδιάμεση αξιολόγηση.....	54
4.6.3	Η εκ των υστερών αξιολόγηση (άρθρο 43 του καν.(εκ) 1260/99).55	55
4.7	Αποθεματικά.....	55
4.7.1	Το αποθεματικό επίδοσης.....	55
4.7.2	Αποθεματικό προγραμματισμού.....	56
4.8	Δημοσιότητα και πληροφόρηση.....	57
4.8.1	Περιγραφή των σχετικών με τη δημοσιότητα και πληροφόρηση διατάξεων.....	57
4.8.2	Στόχοι των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας.....	57
4.8.3	Υλοποίηση των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας.....	58
4.8.4	Επιτροπές παρακολούθησης.....	59
4.9	Ταμείο συνοχής.....	59
4.10	Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα.....	60
4.11	Υλοποίηση του Ε.Π. ΚΤΠ.....	62
4.11.1	«κοινωνία της πληροφορίας» α.ε.	62
4.11.2	Ελληνικό παρατηρητήριο για την κοινωνία της πληροφορίας.....	63
4.11.3	Συνεργασία ανάμεσα στους μηχανισμούς διαχείρισης και Υλοποίησης.....	66

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ Ε.Π. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ

Κεφάλαιο 1

Η συμβολή του τομεακού επιχειρησιακού προγράμματος κοινωνία της πληροφορίας στο Δήμο Βόλου

1	Η περιφέρεια Θεσσαλίας.....	71
1.1	Γεωγραφικά στοιχεία.....	71
1.2	Πληθυσμιακά στοιχεία	71
1.3	Περιφερειακό Α.Ε.Π.	72
1.4	Στοιχεία απασχόλησης στην περιφέρεια Θεσσαλίας	72
1.5	Στατιστικά στοιχεία	73

Κεφάλαιο 2

Ο Νομός Μαγνησίας

2.1	Γενικά χαρακτηριστικά – τοποθεσία – διοικητικά όρια του νομού Μαγνησίας.....	75
2.2	Κοινωνικοοικονομική κατάσταση.....	75
2.2.1	Πληθυσμός	76
2.2.2	Πληθυσμός κατά φύλο, ομάδες ηλικιών	77
2.2.3	Μορφωτικό επίπεδο – παιδεία.....	78
2.2.4	Ανάλυση σε επίπεδο νομού.....	78
2.3	Αναπτυξιακά - οικονομικά χαρακτηριστικά της Μαγνησίας.....	79

Κεφάλαιο 3

Ο Δήμος Βόλου

3	Ο Βόλος	80
3.1	Συνοπτικό ιστορικό.....	80
3.2	Γενικά χαρακτηριστικά της περιοχής.....	80
3.2.1	Διοικητική και γεωγραφική οριοθέτηση	80
3.2.2	Πολεοδομικά χαρακτηριστικά	81
3.3	Δημογραφικά στοιχεία της περιοχής.....	82
3.3.1	Στοιχεία πληθυσμού.....	83

Κεφάλαιο 4

Το Επιχειρησιακό πρόγραμμα κοινωνία της πληροφορίας στο Δήμο Βόλου

4.1	Πρώθηση της ευρυζωνικότητας στο Δήμο Βόλου.....	87
4.1.1	Η ευρυζωνική πρόσβαση	88
4.1.2	Το έργο «πρώθηση της ευρυζωνικότητας» στο Δήμο Βόλου.....	90
4.1.3	Το έργο	91
4.2	Κατασκευή μητροπολιτικών ευρυζωνικών δικτύων οπτικών ινών στο δήμο βόλου	94

4.2.1	Αντικείμενο	95
4.2.2	Στόχος	95
4.2.3	Οφέλη.....	96
4.2.4	Προϋπολογισμός έργου.....	96
4.3	Ο.Π.Σ. για την ηλεκτρονική Εξυπηρέτηση των πολιτών.....	97
4.4	Ψηφιοποίηση της Δημοτικής πινακοθήκης και της συλλογής Δάμτσα	
4.4.1	Προδιαγραφές για συλλογή, ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση υλικού	101
4.4.2	Σύντομη περιγραφή του αντικειμένου.....	102
4.4.3	Υποέργα.....	104
4.4.4	Περιγραφή έργου	104
4.4.5	Η Πινακοθήκη - οι συλλογές του	104
4.4.6	Χαρακτηριστικά	105
4.4.7	Προϋπολογισμός έργου	105
4.5	Περιφερειακό εργαστήριο ψηφιοποίησης τεκμηρίων σχετικών με τη διαμόρφωση των πόλεων και των κοινοτήτων στον Ελλαδικό χώρο.....	106
4.5.1	Σύντομη περιγραφή φυσικού αντικειμένου.....	106
4.5.2	Υποέργα	107
4.5.3	Αναλυτική περιγραφή φυσικού αντικειμένου	107
4.5.4	Λειτουργικότητα του έργου	108
4.5.5	Σκοπιμότητα του έργου - Αναμενόμενα αποτελέσματα - ωφελούμενοι	108
4.5.6	Συνεργεία και συμπληρωματικότητας με άλλα έργα που υφίσταται	109
4.5.7	Προϋπολογισμός Προγράμματος	109
4.6	Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.....	110
4.6.1	Ο θεσμός των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών.....	110
4.6.2	Περιγραφή	110
4.6.3	Χρηματοδότηση.....	111
4.7	Ανάπτυξη ολοκληρωμένου γεωγραφικού συστήματος πληροφοριακών (g.i.s.) για την παρακολούθηση και διαχείριση δράσεων που αφορούν το περιβάλλον	112
4.7.1	Γενικά στοιχεία για την πρόταση.....	112
4.7.2	Σύστημα διαχείρισης συλλογής απορριμμάτων.....	115
4.7.3	Στόχοι προγράμματος.....	116
4.7.4	Συνεργάτες Προγράμματος	116
4.7.5	Προϋπολογισμός προγράμματος	116
5.1	ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	117
5.1.1	Ταυτότητα έρευνας.....	117
5.2	Ευρήματα έρευνας.....	117
5.3	Συμπεράσματα έρευνας.....	123
5.4	Παρατηρήσεις - Προτάσεις.....	127
	Βιβλιογραφία.....	129
	Παράρτημα.....	130

Παράρτημα Ι - Συντμήσεις

ΑΕΙ Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΑΕΠ Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν
ΑΜΕΑ Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
ΑμεΑ Άτομα με Αναπηρίες
ΓΓΕ Γ.Γ. Επικοινωνιών
ΓΓΕΤ Γ.Γ. Έρευνας & Τεχνολογίας
Δ.Α. Διαχειριστική Αρχή (του Ε.Π.)
Δ.Δ. Δημόσια Διοίκηση
Ε.Ε. Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Ε.Π. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΔΕΤ Εθνικό Δίκτυο Έρευνας & Τεχνολογίας
ΕΕΤΤ Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων
ΕΚΔΔΑ Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
ΕΚΕΠΙΣ Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης δομών
ΕΚΕΣ Εταιρεία Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών
ΕΚΤ Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΕΑΕΚ Ε.Π. Εκπαίδευσης & Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΕΠ ΚτΠ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας»
ΕπΠα Επιτροπή Παρακολούθησης (του Ε.Π.)
ΕΠΥ Ελληνική Εταιρεία Επιστημόνων Η/Υ & Πληροφορικής
ΕΣΔΑ Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση
ΕΣΟΕ Ειδικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου
ΕΤΑ Έρευνα & Τεχνολογική Ανάπτυξη
ΕΤΕ Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΕΤΠΑ Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΦΔ Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης
ΚΕΚ Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΚΠΣ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΚτΠ Κοινωνία της Πληροφορίας
ΜΜΕ Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
ΜΟΔ Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης
ΟΑΕΔ Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΟΠΣ Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΟΤΑ Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΠΔΕ Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
ΠΙ Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
ΣΕΠΕ Σύνδεσμος Ελληνικών Επιχειρήσεων Πληροφορικής
ΣΥΥ Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες
ΤΕΔΚ Τοπική Ένωση Δήμων & Κοινοτήτων
ΤΕΙ Τεχνικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΤΠΕ Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνίας
ΥΜΕ Υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών
ΥΠΕΘΟ Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
ΥΠΕΠΘ Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων
ΥΠΕΣΔΔΑ Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
ECDL European Computer Driving Licence
ICDL International Computer Driving Licence
MIS Συστήματα Διοικητικής Πληροφόρησης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας αλλάζουν ραγδαία τον τρόπο εργασίας, διασκέδασης, επικοινωνίας και συναλλαγής, και μεταλλάσσουν τις βάσεις του οικονομικού ανταγωνισμού. Δημιουργούν διεθνώς μία νέα Κοινωνία της Πληροφορίας, με νέα δεδομένα και νέες ευκαιρίες για την ανάπτυξη, την ευημερία και την ποιότητα ζωής.

Η ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας σε αυτή την Κοινωνία της Πληροφορίας αποτελεί κύρια επιλογή. Σε μία στιγμή όπου άλλες χώρες κινούνται με ταχύτατους ρυθμούς, η έλλειψη συνολικής στρατηγικής και η καθυστέρηση στην υλοποίησή της θα μας καταδικάσει στο περιθώριο του Ευρωπαϊκού και παγκόσμιου γίγνεσθαι.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή ένωση εφαρμόζοντας το μοντέλο της περιφερειακής ανάπτυξης, στηρίζει την ολοκληρωμένη στρατηγική που έχει χαράξει η Ελλάδα βάση των προτεραιοτήτων και των στόχων που έχει επιλέξει για το μέλλον, μέσω ενός συνόλου πρωτοβουλιών και μηχανισμών που περιλαμβάνει η τρίτη ολοκληρωμένη περίοδο προγραμματισμού που εφαρμόζεται στην Ελληνική Επικράτεια για το διάστημα 2000-2006 και ονομάζεται Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Στόχος της παρούσας εργασίας, αποτελεί η ολοκληρωμένη παρουσίαση του επιμέρους στόχου του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που αφορά το Τομεακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας" αναλύοντας τους λόγους που οδήγησαν στην δημιουργία του, τους βασικούς άξονες του, τις επιμέρους δράσεις και στόχους του σε όλους τους τομείς που συνδιαμορφώνουν τις νέες συνθήκες στη δημόσια διοίκηση, στην παιδεία, στην οικονομία και στην απασχόληση, στην υγεία και στην πρόνοια, στο περιβάλλον, στις μεταφορές, στον πολιτισμό, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στην τηλεπικοινωνιακή υποδομή και στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Παράλληλα, θα επιχειρηθεί να παρουσιαστεί η συμβολή του Τομεακού Προγράμματος, στη Τοπική Αυτοδιοίκηση όπως αυτή διαμορφώνεται στη περιοχή του Δήμου Βόλου καθώς και τα αποτελέσματα που απέφερε έως σήμερα η εφαρμογή του, η ευελιξία του ΟΤΑ ώστε να προσαρμοστεί στην Κοινωνία της Πληροφορίας και να αξιοποιήσει την δυνατότητα που παρέχεται μέσω του ΤΕΠ ΚΤΠ.

Απώτερος στόχος αποτελεί η κατανόηση των δυνατοτήτων ή αδυναμιών, που παρουσιάζονται στην συγκεκριμένη περιοχή, στην Τεχνολογική εξέλιξη και η κατανόηση της ανάγκης για το συγχρονισμό με τις τεχνολογικές ανάγκες, όπως αυτές διαμορφώνονται στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

" Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9Α και 19."

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Άρθρο 5α.παρ.2

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η εργασία δομείται σε δύο σκέλη, το πρώτο αναφέρεται στη Τρίτη περίοδο προγραμματισμού, γνωστή ως Γ' Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και επικεντρώνεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας καθώς και στο θεσμικό πλαίσιο που το περιβάλλει. Το δεύτερο σκέλος, αναφέρεται στη συμβολή του προγράμματος στο Δήμο Βόλου με την παρουσία στοιχείων που αφορούν την περιοχή (γεωγραφικών – οικονομικών και δημογραφικών) καθώς και τα έργα ή ενέργειες που εντάσσονται στα πλαίσια του προγράμματος. Τέλος, τα στοιχεία και τα αποτελέσματα της εργασίας καθώς και τα ευρήματα ενός ερωτηματολογίου που συμπληρώθηκε από τους αντιστοιχούς φορείς, παρουσιάζονται στο τελευταίο κεφάλαιο που συγκεντρώνει και τα συμπεράσματα της εργασίας.

Ο ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στόχος της εργασίας, αποτελεί η κατανόηση των δυνατοτήτων και των αδυναμιών που παρατηρούνται σε ένα περιφερειακό οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης (*Δημός Βόλου*), να αξιοποιήσει αναπτυξιακά προγράμματα στρατηγικού χαρακτήρα όπως αυτό του Επιχειρησιακού Προγράμματος "*Κοινωνία της Πληροφορίας*".

Αναλυτικά, το πρώτο σκέλος της εργασίας, έχει τίτλο :

ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Το Γ' Κοινοτικό πλαίσιο Στήριξης

Στο πρώτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η Τρίτη περίοδο προγραμματισμού, οι συνολικοί χρηματοδοτικοί πόροι του προγράμματος καθώς και τα 25 χρηματοδοτικά προγράμματα που αναλύεται το Γ' Κοινοτικό πλαίσιο Στήριξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας

Το δεύτερο κεφάλαιο, αναφέρεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας και τις ανάγκες δημιουργίας του ως ξεχωριστού επιχειρησιακού προγράμματος. Επίσης αναφέρονται τα οικονομικά χαρακτηριστικά του (προϋπολογισμός προγράμματος), οι στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος, οι επιλεγμένοι βασικοί δείκτες που αναμένονται να επιτευχθούν καθώς και η πρόοδος εξέλιξης του προγράμματος έως τώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Άξονες προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος ΚτΠ.

Στο κεφάλαιο αυτό, αναλύονται διεξοδικά οι πέντε άξονες προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος καθώς και τα μέτρα αυτών, που αποτελούν τους επιμέρους στόχους του κάθε άξονα. Αναλυτικά σε κάθε άξονα, αναφέρονται τα περιγραφικά χαρακτηριστικά καθώς και οι στόχοι αυτών, οι δείκτες αποτελεσμάτων και οι επιπτώσεις τους στην αντίστοιχη περίοδο (2000-2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Διατάξεις εφαρμογής

Στο τέταρτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται όλο το θεσμικό και ρυθμιστικό πλαίσιο του προγράμματος και οι διατάξεις εφαρμογής του. Συγκεκριμένα, αναφέρονται οι φορείς που ασκούν την διαχείριση, τον έλεγχο, την υποστήριξη του προγράμματος καθώς και οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων όπως αυτές έχουν οριστεί.

Το δεύτερο σκέλος της εργασίας, έχει τίτλο :

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ Ε.Π. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Η περιφέρεια Θεσσαλίας

Στο πρώτο κεφάλαιο, αναφέρονται συνοπτικά τα γεωγραφικά, πληθυσμιακά και οικονομικά στοιχεία που αφορούν την ευρύτερη περιφέρεια στην οποία εντάσσεται ο Δήμος Βόλου, της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Ο Νομός Μαγνησίας

Στο κεφάλαιο αυτό, περιγράφονται τα γενικά χαρακτηριστικά του Νομού Μαγνησίας, η διοικητική του διαίρεση, η δημογραφική εξέλιξη και το μορφωτικό επίπεδο. Επίσης στο ίδιο κεφάλαιο, περιγράφονται και τα βασικά αναπτυξιακά - οικονομικά χαρακτηριστικά της Μαγνησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Ο Δήμος Βόλου

Στο κεφάλαιο αυτό, παρουσιάζεται ο Δήμος Βόλου. Συνοπτικά αναφέρεται ένα ιστορικό από την ίδρυση του Δήμου, έως σήμερα. Περιγράφονται τα γενικά χαρακτηριστικά της περιοχής, διοικητικά, γεωγραφικά και πολεοδομικά καθώς και δημογραφικά στοιχεία, με τους αντίστοιχους δείκτες. Στο τέλος του κεφαλαίου ακολουθούν και τα σχετικά συμπεράσματα από τα στοιχεία που προκύπτουν στο Δήμο Βόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας στο Δήμο Βόλου

Στο τέταρτο κεφάλαιο, περιγράφεται αναλυτικά κάθε ενέργεια ή δράση, η οποία έχει ενταχθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας από το Δήμο του Βόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5°

Συμπεράσματα εργασίας

Στο τελευταίο κεφάλαιο, περιλαμβάνονται τα συμπεράσματα, το ερωτηματολόγιο και οι προτάσεις όπως προκύπτουν από το υλικό που παρουσιάζεται στη παρούσα εργασία. Απώτερος στόχος του κεφαλαίου αυτού, αλλά και του συνόλου της εργασίας, αποτελεί πέραν της κατανόησης του επιχειρηματικού προγράμματος, η συμμετοχή ενός περιφερειακού οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης (*Δήμου Βόλου*) στην νέα εποχή της πληροφορίας, παρουσιάζοντας τις δικές του προτάσεις, στα πλαίσια του προγράμματος της *Κοινωνίας της Πληροφορίας*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΟ Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης¹ 2000 - 2006 αποτελεί ισχυρό εργαλείο και καθοριστικό μοχλό για την ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή, τον εκσυγχρονισμό της χώρας. Σε μια κρίσιμη καμπή της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και στις σημερινές ανταγωνιστικές συνθήκες, η Ελλάδα εξασφαλίζει σημαντικούς πόρους, που θα της επιτρέψουν να προσεγγίσει τις οικονομίες και το βιοτικό επίπεδο των άλλων χωρών της Ε.Ε. και να αντιμετωπίσει μείζονα προβλήματα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας, το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 σχεδιάστηκε από την Ελλάδα, μέσα από διαφανείς και ανοικτές διαδικασίες με την κοινωνία, και υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ένα πρόγραμμα που ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και τις μελλοντικές συνθήκες ανταγωνισμού που θα αντιμετωπίσει η χώρα μας, στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Η βελτίωση των συνθηκών της Ελληνικής οικονομίας κατά την περίοδο εφαρμογής του 2^{ου} Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (1994 - 1999), η συμβολή του ιδίου του 2^{ου} ΚΠΣ και τα μέτρα για την επίτευξη μακροοικονομικής σταθερότητας και διαρθρωτικών αλλαγών, δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για μεγαλύτερη απόδοση της αναπτυξιακής προσπάθειας της χώρας η οποία συνεχίζεται και κατά την περίοδο 2000 - 2006 .

Ως επιστέγασμα μιας τριετούς επίπονης και μεθοδικής προσπάθειας και μιας ανοικτής συμμετοχικής διαδικασίας με την κοινωνία, το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικών, θεσμών και χρηματοδοτικών μέσων, συνδυάζει με τους στόχους και τις προτεραιότητες και εφαρμόζεται μέσω ενός εξειδικευμένου επιχειρησιακού σχεδιασμού.

Για την επίτευξη των στόχων, η χώρα μας:

- Υλοποιεί 25 Προγράμματα που περιλαμβάνονται στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και 4 Κοινοτικές Πρωτοβουλίες με τη συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ε.Ε., καθώς και τα έργα Περιβάλλοντος και Μεταφορών με τη συνδρομή του Ταμείου Συνοχής.
- Επεξεργάστηκε και εφαρμόζει ένα πλαίσιο κανονισμών και θεσμών με στόχο την εύρυθμη λειτουργία του συνολικού συστήματος διοίκησης των Προγραμμάτων και παραγωγής των έργων
- Συγκρότησε τις Αρχές των Προγραμμάτων, υπεύθυνες για την παρακολούθηση, τη διαχείριση, τους ελέγχους και τις πληρωμές των έργων

¹ Το 3^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης - www.3kps.gr

- Εξασφάλισε τους χρηματοδοτικούς πόρους που πρέπει να διατεθούν για την ολοκλήρωση των Προγραμμάτων
- Προέβη σε ορθολογική κατανομή των πόρων, με στόχο την εξυπηρέτηση των προτεραιοτήτων που είναι:
 - η σταθερή επιδίωξη για πραγματική σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας,
 - η αντιμετώπιση του υψηλού επιπέδου ανεργίας και η βελτίωση των υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης,
 - η διασφάλιση της προόδου στον τομέα του περιβάλλοντος,
 - η αντιμετώπιση των διοικητικών αδυναμιών και των προβλημάτων κυρίως διαχείρισης και υλοποίησης που απορρέουν από αυτές,
 - η αντιμετώπιση του ελλείμματος βασικών υποδομών
 - η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός των παραγωγικών τομέων της οικονομίας,
 - η κάλυψη της καθυστέρησης στον τομέα των καινοτομιών, και ιδίως της Κοινωνίας της Πληροφορίας, στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα,
 - η αντιμετώπιση των ελλειμμάτων στους τομείς που σχετίζονται με την ποιότητα ζωής.
 - Η άμβλυση των ενδοπεριφερειακών κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων και η σύγκλιση των Ελληνικών Περιφερειών με τις άλλες Ευρωπαϊκές

Ο τρόπος υλοποίησης των Πράξεων (έργα και δράσεις του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης) που εφαρμόζει η χώρα μας εγγυάται στο μέγιστο βαθμό τη διαφάνεια στην επιλογή και τη χρηματοδότηση, τον ορθολογισμό στην παρακολούθηση και διαχείριση, την ακρίβεια και αποτελεσματικότητα των ελέγχων και την ουσιαστική διαχείριση της πληροφορίας.

Τα Προγράμματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αφορούν όλο τον Ελληνικό πληθυσμό. Οι δικαιούχοι και οι ωφελούμενοι είναι οι άνεργοι, οι νέοι, οι γυναίκες, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, τα άτομα κοινωνικά ευπαθών ομάδων, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι επιχειρήσεις τους, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι οργανισμοί, οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις κ.λ.π. , σε όλους τους τομείς της παραγωγικής και της κοινωνικής δραστηριότητας (Αγροτική ανάπτυξη, Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, Τουρισμός, Τεχνολογική έρευνα και καινοτομία, Κοινωνία της Πληροφορίας, Ενέργεια, Περιβάλλον, Κοινωνικές υποδομές και δημόσια Υγεία, Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες, αστική ανάπτυξη, ανάπτυξη ορεινών και μειονεκτικών περιοχών).

Τα αποτελέσματα από τη μέχρι σήμερα πορεία εφαρμογής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, καταγράφουν ήδη μια εξαιρετικά σημαντική πρόοδο η οποία έχει επιτευχθεί. Η πρόοδος αυτή, καθώς και τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των Προγραμμάτων, αποτιμάται με τις διαδικασίες αξιολόγησης.

Η υλοποίηση των Προγραμμάτων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αναμένεται να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για υψηλότερη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, εμπάθυνση της ενσωμάτωσης της Ελλάδας στην Ε.Ε. και πραγματική σύγκλιση.

1.2 ΤΟ Γ΄ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Την περίοδο 2000-2006, η Ελλάδα ενισχύεται με σημαντικούς πόρους από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής. Οι πόροι αυτοί αναμένεται να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για υψηλότερη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, να οδηγήσουν σε πραγματική σύγκλιση με τις υπόλοιπες οικονομίες των κρατών μελών και να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των βασικών ελλείψεων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, κυρίως στους τομείς των υποδομών, της ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων και της παραγωγικότητας. Η στήριξη που παρέχει στην Ελλάδα η Ευρωπαϊκή Ένωση πραγματοποιείται μέσω α) του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης β) των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και γ) του Ταμείου Συνοχής

Οι συνολικοί χρηματοδοτικοί πόροι του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης² και του Ταμείου Συνοχής ανέρχονται σε 51,14 δις ευρώ. Η συνολική δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε 39,56 δις ευρώ και η εκτιμώμενη ιδιωτική συμμετοχή ανέρχεται σε 11,58 δις ευρώ.

(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

	ΚΠΣ 2000 - 2006	Ταμείο Συνοχής ³	ΣΥΝΟΛΟ
Κοινοτική Συμμετοχή	22,71	3,32	26,03
Εθνική Συμμετοχή	11,56	1,97	13,53
Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	34,27	5,29	39,56
Ενδεικτική Ιδιωτική Συμμετοχή	10,48	1,10	11,58
ΣΥΝΟΛΟ	44,75	6,39	51,14

Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών

Παράλληλα σημαντικοί πόροι αντλούνται μέσω των 4 Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, η συνολική δημόσια δαπάνη των οποίων ανέρχεται σε 1,28 δις ευρώ (εκ των οποίων η κοινοτική συμμετοχή είναι 918 εκατ. ευρώ) για την περίοδο 2000-2006.

Για την επίτευξη των στόχων του, το Γ΄ ΚΠΣ υλοποιεί 25 Επιχειρησιακά Προγράμματα εκ των οποίων:

- ❖ τα 11 είναι Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και αφορούν εθνικές τομεακές πολιτικές
- ❖ τα 13 είναι Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις 13 περιφέρειες της χώρας και στα οποία έχει κατανομηθεί το 1/3 περίπου των διαθέσιμων πιστώσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2000-2006
- ❖ και 1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τεχνική βοήθεια που στόχο έχει να ενδυναμώσει, να στηρίξει και να βελτιώσει το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

² Το 3^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης . - www.3kps.gr

³ Τα στοιχεία που αναφέρονται στο Ταμείο Συνοχής αφορούν τιμές 2004 και είναι πιθανόν να ανανεωθούν

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης συγχρηματοδοτούν, εκτός από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, και τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες. Οι τέσσερις κοινοτικές πρωτοβουλίες των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων για το χρονικό διάστημα 2000 - 2006 είναι : EQUAL (ισότητα στην αγορά εργασίας), LEADER+ (αγροτική ανάπτυξη), URBAN II (αστική ανάπτυξη) και INTERREG III (διασυνοριακή, διακρατική, διαπεριφερειακή συνεργασία).

Το Ταμείο Συνοχής παρέχει συγχρηματοδότηση σε έργα ή ομάδες έργων ή στάδια έργων τα οποία συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων τόσο στον Τομέα "Περιβάλλοντος" όσο και στον Τομέα "Μεταφορές". Ειδικότερα, για τον Τομέα "Περιβάλλον" η χρηματοδοτική στήριξη παρέχεται σε τομείς παρέμβασης όπως ύδρευση με πόσιμο νερό, αποχέτευση και καθαρισμός λυμάτων, διαχείριση στερεών αποβλήτων, πιθανές παρεμβάσεις για αντιπλημμυρική προστασία, προστασία δασικών συστημάτων, περιβαλλοντική αναβάθμιση και φυσική κληρονομιά. Όσον αφορά τον Τομέα "Μεταφορές", το Τ.Σ. παρέχει χρηματοδοτική στήριξη σε έργα υποδομής κοινού ενδιαφέροντος για την Ανάπτυξη του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (π.χ. οδικοί άξονες, σιδηροδρομικά έργα, λιμενικά έργα, κλπ

Η επιτυχία των προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006 είναι ουσιαστική, προκειμένου να παγιωθούν στην Ελλάδα τα μέσα μιας αειφόρου ανάπτυξης για όλους.

Η ορθή χρηματοδοτική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων και η μεγιστοποίηση των αναπτυξιακών αποτελεσμάτων από την υλοποίηση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων στη χώρα, αποτελεί θέμα πρώτης προτεραιότητας. Με άξονα την προτεραιότητα αυτή, οι ελληνικές αρχές εφαρμόζουν συστηματικά αυστηρές διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου.

Οι διαδικασίες αυτές εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο κανονισμών και θεσμών με στόχο την εύρυθμη λειτουργία του συνολικού συστήματος διοίκησης των Προγραμμάτων και παραγωγής των έργων.

Τα Προγράμματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αφορούν όλο τον Ελληνικό πληθυσμό. Οι δικαιούχοι και οι ωφελούμενοι είναι οι άνεργοι, οι νέοι, οι γυναίκες, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, τα άτομα κοινωνικά ευπαθών ομάδων, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι επιχειρήσεις τους, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι οργανισμοί, οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις κ.λπ., σε όλους τους τομείς της παραγωγικής και της κοινωνικής δραστηριότητας (Αγροτική ανάπτυξη, Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, Τουρισμός, Τεχνολογική Έρευνα και Καινοτομία, Κοινωνία της Πληροφορίας, Ενέργεια, Περιβάλλον, Κοινωνικές υποδομές και δημόσια Υγεία, Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες, αστική ανάπτυξη, ανάπτυξη ορεινών και μειονεκτικών περιοχών).

Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι το ΚΠΣ 2000-2006 αποτελεί το σημαντικότερο μέσο για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο και συνάδει σε μεγάλο βαθμό στη συντριπτική πλειοψηφία των στόχων της, με το 63,5% του διαθέσιμου προϋπολογισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων στην Ελλάδα να χρηματοδοτεί δράσεις που συμβάλλουν άμεσα στη στρατηγική αυτή.

1.3 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Εκτός από την εφαρμογή τομεακών προγραμμάτων, κάθε ελληνική περιφέρεια αποτελεί αντικείμενο ενός περιφερειακού αναπτυξιακού προγράμματος το οποίο αξιοποιεί όλα τα τοπικά πλεονεκτήματα.

Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα(ΠΕΠ) είναι:

- ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας
- ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας
- ΠΕΠ Ηπείρου
- ΠΕΠ Θεσσαλίας
- ΠΕΠ Ιονίων Νήσων
- ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας
- ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας
- ΠΕΠ Αττικής
- ΠΕΠ Πελοποννήσου
- ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου
- ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου
- ΠΕΠ Κρήτης

Το κοινό τους σημείο είναι η ενίσχυση της δυνατότητας των περιφερειακών και τοπικών αρχών να εφαρμόσουν ένα πλήρες φάσμα δράσεων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, που περιλαμβάνουν όχι μόνο έργα υποδομής αλλά και την στήριξη της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, της έρευνας και ανάπτυξης και της καινοτομίας, των ανθρωπίνων πόρων και της δημιουργίας τοπικών θέσεων εργασίας ή και ακόμα της διαχείρισης του περιβάλλοντος. Οι δράσεις προς όφελος των απομονωμένων, νησιωτικών ή ορεινών περιοχών θα συμβάλουν στη μείωση των εσωτερικών ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών.

1.4 Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Τα τομεακά προγράμματα αφορούν βασικούς τομείς της Οικονομικής και Κοινωνικής ζωής όπως:

- Εκπαίδευση - Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος και βελτίωση των υποδομών.
- Απασχόληση και επαγγελματική κατάρτιση - Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο με στόχο την πρόληψη της ανεργίας και τη διευκόλυνση της επαγγελματικής επανένταξης μέσα από εξατομικευμένη προσέγγιση. Ποιοτική κατάρτιση, προσαρμοσμένη στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και ένταξη των μειονεκτούντων ομάδων
- Δρόμοι, λιμάνια, αστική ανάπτυξη και
- Σιδηρόδρομοι, αεροδρόμια, αστικές συγκοινωνίες

Τα δύο αυτά προγράμματα έχουν στόχο την ολοκλήρωση της ένταξης της χώρας στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών, τη μείωση των επιπτώσεων από

την περιφερειακή της θέση στην Ε.Ε. και το μεγαλύτερο άνοιγμά της προς την Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, καθώς και τον περιορισμό της κυκλοφοριακής συμφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον.

- Ανταγωνιστικότητα - Ποικίλες ενισχύσεις για τις επιχειρήσεις (κυρίως τις μικρομεσαίες) και για την δημιουργία νέων επιχειρήσεων, κυρίως χάρη σε νέες μορφές χρηματοδότησης, βελτίωση της τουριστικής προσφοράς, επέκταση του ενεργειακού δικτύου και διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών.
- Αγροτική ανάπτυξη - Ενισχύσεις στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, στις δραστηριότητες μεταποίησης και διάθεσης στην αγορά με στόχο τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας, με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και την βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας χάρη σε ολοκληρωμένες δράσεις τοπικής ανάπτυξης.
- Αλιεία - Εκσυγχρονισμός του στόλου και του εξοπλισμού και εξορθολογισμός της παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των αλιευτικών πόρων και του περιβάλλοντος.
- Πολιτισμός - Αξιοποίηση της πολιτισμικής κληρονομιάς και προώθηση του σύγχρονου πολιτισμού.
- Περιβάλλον - Διασφάλιση της ορθολογικής διαχείρισης των περιβαλλοντικών πόρων. Προσαρμογή στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές σε ότι αφορά το πόσιμο νερό, τα λύματα και τα απόβλητα. Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και παιδεία.
- Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια - Αναδιάρθρωση των υπηρεσιών υγείας, κατάρτιση του προσωπικού, μεταρρύθμιση του τομέα της πνευματικής υγείας.
- Κοινωνία της Πληροφορίας - Προώθηση των τεχνολογιών της πληροφορίας στις δημόσιες υπηρεσίες, τα σχολεία, τις τοπικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών και ανάπτυξη των συνδέσεων υψηλής ταχύτητας.

1.5 Τεχνική Βοήθεια

Η Τεχνική Βοήθεια περιλαμβάνει δράσεις αφενός για την υποβοήθηση της επιτάχυνσης της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006 και αφετέρου την υποστήριξη των απαραίτητων λειτουργιών για τη διασφάλιση ενός αποδοτικού συστήματος διοίκησης και διαχείρισης του ΚΠΣ, τη διασφάλιση ενός αποτελεσματικού συστήματος ελέγχων, τη συμβουλευτική υποστήριξη προς τους φορείς εφαρμογής του ΚΠΣ, συμπεριλαμβανομένης και της αξιολόγησής του, καθώς και του σχεδιασμού των μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών στρατηγικών της χώρας και τέλος τη διασφάλιση της προβολής και δημοσιότητας των παρεμβάσεων του ΚΠΣ 2000-2006.

Οι διαθέσιμοι πόροι για ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας είναι:

- Ο προϋπολογισμός του Ε.Π «Τεχνική Βοήθεια 2000-2006».
- Ο προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας Τεχνικής Βοήθειας των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000-2006.
- Οι αμιγώς εθνικοί πόροι που διατίθενται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Η Κοινωνία της Πληροφορίας – Μια πρώτη προσέγγιση

Ένας νέος κόσμος γεννιέται .

Τα πάντα γύρω μας αλλάζουν με ραγδαία ταχύτητα. Οι νέες τεχνολογίες καλύπτουν ολοένα και μεγαλύτερο μέρος τόσο της εργασιακής όσο και της καθημερινής μας ζωής, ο σύγχρονος άνθρωπος προσπαθεί να προσαρμοστεί στο καινούριο, το νέο το σύγχρονο, που συνεχώς μεταβάλλεται. Εδώ προκύπτει το εξής ερώτημα το οποίο ανάγεται σε δίλλημα των καιρών μας και αφορά το κατά πόσο είμαστε ικανοί να συμμετάσχουμε σε αυτό το ξέφρενο ρυθμό ή η τεχνολογική αυτή ανάπτυξη θα μας οδηγήσει στο περιθώριο της εξέλιξης;

Οι τέσσερις εποχές των Η/Υ

Η πρώτη εποχή ήταν η εποχή των μεγάλων υπολογιστικών συστημάτων τύπου Main Frame. Η δεύτερη σηματοδεύτηκε από μικρότερα υπολογιστικά συστήματα για επαγγελματική χρήση μόνο. Η τρίτη εποχή είναι η εποχή των προσωπικών υπολογιστών οι οποίοι εισέβαλλαν με γοργούς ρυθμούς τόσο στην εργασία όσο και στο σπίτι μας. Η τέταρτη εποχή είναι η εποχή της δικτύωσης των υπολογιστικών συστημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στο διάστημα αυτό οι Η/Υ βρίσκονται στην αιχμή του δόρατος της τεχνολογικής εξέλιξης. Ο υπολογιστής μίκρυνε και έγινε προσωπικός και προσαρμόστηκε στις επαγγελματικές μας δραστηριότητες. Έγινε φορητός, κατακτώντας ένα μέρος από την προσωπική μας ζωή και εντάχθηκε στις ημερήσιες δραστηριότητες μας, δικτυώθηκε με το Internet και απέκτησε χώρο στον ελεύθερο χρόνο μας. Εξελίχθηκε σε υποφορητό και με την βοήθεια του κινητού μας, τώρα πλέον μας ακολουθεί παντού.

Οι νέες τεχνολογίες διεισδύουν παντού, καθώς η τιμή διάθεσης τους πλέον γίνεται πλέον περισσότερο προσιτή στο μέσο καταναλωτή, ενώ για η χρήση τους δεν απαιτεί ιδιαίτερες γνώσεις και δεξιότητες. Διευκολύνουν σε μεγάλο βαθμό την επαγγελματική μας ζωή και τέλος οι ζωές μας συντονίζονται ευκολότερα στις νέες τεχνολογικές απαιτήσεις.

Στον αντίποδα τώρα, η τεχνολογική εξέλιξη δεν είναι υγιείς από την στιγμή που δεν αναπτύσσεται ισόρροπα με αποτέλεσμα το κόστος πρόσβασης να μην είναι κοινό, τα χαμηλότερα οικονομικά στρώματα να δυσκολεύονται να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα ενώ πολλές γεωγραφικές περιφέρειες, επιχειρηματικοί κλάδοι και πλήθος επαγγελμάτων να μην είναι συμβατοί με την εξέλιξη.

Η εποχή μας, χαρακτηρίζεται από τις επερχόμενες επαναστάσεις που αναπόφευκτα θα επιτευχθούν στους εξής τομείς :

- Τομέας της Βιοτεχνολογίας και γενετικής
- Οπτικοακουστικός τομέας
- Τομέας των πληροφοριών και των επικοινωνιών.

Η έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνία της Πληροφορίας.

Η ΚΤΠ αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προτεραιότητες του ανεπτυγμένου κόσμου. Η Ευρωπαϊκή του προσέγγιση για την απόδοση του ως όρου είναι *Information Society*, ενώ η Αμερικάνικη προσέγγιση αποδίδεται ως *Information Highways*. Η σημειολογία των διαφορετικών ονομασιών και στις δύο περιπτώσεις υποδηλώνει την ύπαρξη μιας νέας εποχής με επίκεντρο την πληροφορία.

Η Πληροφορία βρίσκεται στο κέντρο του ενδιαφέροντος όλων διότι μέχρι πρότινος αποτελούσε δέσμια των μορφολογικών της χαρακτηριστικών ενώ η ψηφιοποίηση της πληροφορίας και η διάχυση της μέσω των ηλεκτρονικών δικτύων στον τελικό χρήστη, την καθιστά ως το σημαντικότερο συστατικό του νέου μοντέλου κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης .

Η βασική σχέση του ανθρώπου και της πληροφορίας, μέχρι σήμερα στην ιστορία της ανθρωπότητας ήταν ότι ο άνθρωπος απευθυνόταν προς την πληροφορία, έτσι οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν στην διάνοιξη χερσαίων, εναέριων και θαλάσσιων δρόμων, το ζητούμενο μιας ολόκληρης εποχής επικεντρώθηκε στην ασφάλεια και στην ταχύτητα των δρόμων και των μέσων μεταφοράς. Η μεγάλη ανατροπή στην σχέση του ανθρώπου με την πληροφορία συνίσταται στο γεγονός ότι ενώ μέχρι πρότινος ο άνθρωπος προσέγγιζε την πληροφορία υπό την μορφή εμπορικών προϊόντων, γνώσεων και συναλλαγών, τώρα στην εποχή της πληροφορίας η μετάλλαξη της μορφολογίας της και η λυτρωτική της αποδέσμευση από χωροχρονικούς περιορισμούς, την καθιστούν προσπελάσιμη μέσω των δικτυωμένων υπολογιστών στους ενδιαφερόμενους, οι οποίοι αναζητούν χωρίς να απαιτείται πλέον η μετακίνηση από τον χώρο της γεωγραφικής τους εγκατάστασης προς το φυσικό ή τεχνητό σημείο αποθήκευσης της.

Αποτέλεσμα αυτής της ανατροπής είναι, ότι ενώ μέχρι πρότινος μας ενδιέφερε η ασφάλεια των δρόμων και η ταχύτητα των μέσων μεταφοράς, τώρα μας απασχολεί η ασφάλεια των ηλεκτρονικών δρόμων και η ταχύτητα προσπέλασης της πληροφορίας. Παράλληλα, παύει πλέον να αποτελεί ζητούμενο η πρόσβαση στην πληροφορία όταν το θέμα που τίθεται αφορά την βέλτιστη διαχείριση αυτής και την δυναμική επεξεργασία του τεράστιου όγκου ψηφιοποιημένης πληροφορίας.

Συνέπεια της ανατροπής αυτής αποτελεί ένα νέο κοινωνικό και οικονομικό μοντέλο, όπου ο χρόνος και οι αποστάσεις εκμηδενίζονται, ευρύτερες κοινωνικές ομάδες απολαμβάνουν πρόσβαση σε μεγαλύτερο όγκο πληροφοριών μέσω Η/Υ, ενώ το κόστος πρόσβασης στα δίκτυα μειώνεται συνεχώς αλλάζοντας με γοργούς ρυθμούς την καθημερινή μας ζωή.

Το εμπορικό προϊόν πληροφορία.

Η ψηφιοποιημένη πληροφορία αποτελεί το κυριότερο συστατικό της αναδυόμενης Κοινωνίας της Πληροφορίας. Η ψηφιοποίηση της και η διάχυση της μέσω των ηλεκτρονικών δικτύων την καθιστά ένα προϊόν με ιδιαίτερη προστιθέμενη αξία.

Η πληροφορία, στη σημερινή εποχή αποκτά πλέον άλλες διαστάσεις, καθώς απαλλαγμένη από γεωγραφικούς και χρονικούς περιορισμούς έχει αναδειχθεί σε ένα εμπορικό προϊόν με παραγωγούς, διακινητές και καταναλωτές και υπό αυτή την έννοια ως αγαθό υπόκειται στους νόμους της αγοράς και καθορίζεται από την προσφορά και την ζήτηση.

Οι παραγωγοί της πληροφορίας ποικίλουν και μπορεί να είναι οι Κυβερνήσεις, τα Πανεπιστήμια, Δημόσιοι Οργανισμοί, Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ερευνητικά κέντρα, Ιδιωτικές επιχειρήσεις ακόμα και απλοί πολίτες .

Διακινητές της πληροφορίας, μπορεί να είναι οι ίδιοι οι παραγωγοί της πληροφορίας οι οποίοι δεν χρειάζονται πλέον τους ιδιοκτήτες παραδοσιακών δικτύων διακίνησης, αφού η αξιοποίηση των ηλεκτρονικών μέσων και διαθέτων των δικτύων τους, τους προσφέρει την δυνατότητα άμεσης επαφής τους με τον καταναλωτή.

Καταναλωτές, είμαστε όλοι εμείς, οι οποίοι αναζητούμε πάσης φύσεως πληροφορίες για να προβαίνουμε σε αποδοτικότερες αγορές, να προσεγγίσουμε ευκολότερα τα θεματικά πεδία της αρεσκείας μας, ακόμα να αναζητούμε εναλλακτικούς τρόπους διασκέδασής διευρύνοντας τις επιλογές που ήδη υπάρχουν.

Οι διαφαινόμενες προτεραιότητες για την ΚτΠ στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στα πλαίσια που έχει θέση η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα βασικά σημεία που πρέπει να σταθούμε είναι :

- Ο άνθρωπος και οι αξίες της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
- Η βελτίωση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος
- Η παγκόσμια πρόκληση

Ο άνθρωπος και οι αξίες της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης

Η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, που αποτελεί το απώτερο στόχο αλλά και υπέρτατη πρόκληση σε μια πολυσυλλεκτική κοινότητα κρατών, μπορεί να επιτευχτεί με την διασφάλιση της ομαλής πρόσβασης του συνόλου του πληθυσμού στη νέα εποχή, την έμφαση στα ασθενέστερα οικονομικά και μορφωτικά στρώματα, στις γυναίκες και στην τρίτη ηλικία. Την διασφάλιση της Ευρωπαϊκής και γλωσσικής πολυμορφίας, την προστασία της Ιδιωτικής ζωής και πνευματικής ιδιοκτησίας. Ενέργειες που μπορούν να αποφέρουν θετικά αποτελέσματα προς αυτή τη κατεύθυνση, μπορούν να είναι η συστηματική προσπάθεια για την καταγραφή των κοινωνικών επιπτώσεων, οι εκστρατείες ενημέρωσης στο σύνολο του πληθυσμού καθώς και οι ευέλικτες μορφές κατάρτισης και δια βίου εκπαίδευσης.

Η βελτίωση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.

Η βελτίωση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος συνεπάγεται με την απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών, την ανάπτυξη των υποδομών και την δημιουργία νέων υπηρεσιών. Επίσης απαραίτητη επίσης κρίνεται και η δημιουργία ενός ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου.

Η παγκόσμια πρόκληση.

Η παγκόσμια πρόκληση, αφορά την θέσπιση ενιαίων κανόνων σε διεθνές επίπεδο που θα διέπουν την νέα πραγματικότητα καθώς την σχέση ανάμεσα σε αναπτυγμένο και αναπτυσσόμενο κόσμο .

ΣΥΝΟΨΗ

Η πορεία προς την Κοινωνία της Πληροφορίας στην Ελλάδα

Νέα δεδομένα και νέες ευκαιρίες για την ανάπτυξη, την ευημερία και την ποιότητα ζωής.

Οι τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας αλλάζουν τον τρόπο εργασίας, διασκέδασης, επικοινωνίας και συναλλαγής, και μεταλλάσσουν τις βάσεις του οικονομικού ανταγωνισμού⁴. Αποτελούν εργαλείο για τον εκσυγχρονισμό του κράτους και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, δημιουργούν νέους τρόπους εργασίας, νέες δεξιότητες, και την ανάγκη συνεχούς μπάθησης και μεταβολής του εκπαιδευτικού συστήματος. Παράλληλα επιτρέπουν τη βελτίωση των υπηρεσιών στην υγεία, την πρόνοια, το περιβάλλον, και συμβάλλουν στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ελληνικής γλώσσας. Μέλημα της πολιτείας είναι η Κοινωνία της Πληροφορίας που διαμορφώνεται να είναι μια κοινωνία για όλους, χωρίς διακρίσεις σε πληροφοριακά έχοντες και μη-έχοντες όπου διαφυλάσσονται τα δικαιώματα του πολίτη καθώς και η ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης.

Η συνολική στρατηγική για την Κοινωνία της Πληροφορίας στηρίζεται σε μερικές βασικές αρχές: ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση για όλους, δημιουργία περιβάλλοντος για την ανάπτυξη της καινοτομίας και την άνθηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, διαφύλαξη ατομικών ελευθεριών και λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών. Με βάση αυτές τις αρχές, οριοθετούνται οι παρακάτω στόχοι, για την υλοποίηση των οποίων χρειάζεται συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, σε μία κοινωνία των πολιτών που συμμετέχει στη διαμόρφωση του χαρακτήρα της Κοινωνίας της Πληροφορίας:

- Βελτίωση των υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις (εκσυγχρονισμός της λειτουργίας του κράτους, μεγαλύτερη διαφάνεια).
- Καλύτερη ποιότητα ζωής (εφαρμογές τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας στην υγεία και την πρόνοια, το περιβάλλον και τις μεταφορές).
- Εκπαιδευτικό σύστημα και έρευνα προσαρμοσμένα στην ψηφιακή εποχή (εκπαίδευση με νέες τεχνολογίες, δικτύωση σχολείων και Πανεπιστημίων).
- Δυναμική οικονομική ανάπτυξη (δημιουργία νέων επιχειρήσεων, ανάδυση νέων κλάδων, αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας).
- Αύξηση της απασχόλησης (νέες θέσεις εργασίας, βελτίωση και προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες ανάγκες της αγοράς εργασίας, ανάπτυξη νέων μορφών εργασίας όπως η τηλε-εργασία).
- Ανάδειξη του ελληνικού πολιτισμού με νέα μέσα (τεκμηρίωση της πολιτιστικής κληρονομιάς, προστασία της ελληνικής γλώσσας, επαφή με την ομογένεια).
- Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στα μέσα μαζικής επικοινωνίας (κατάλληλο κανονιστικό πλαίσιο, διασφάλιση πολυφωνίας και ελεύθερης έκφρασης).
- Ισότιμη συμμετοχή των περιφερειών στον παγκόσμιο χώρο (αποκέντρωση, ενθάρρυνση πρωτοβουλιών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο).
- Ανάπτυξη της εθνικής υποδομής επικοινωνιών (πρωτοβουλίες αναπτυξιακού χαρακτήρα, απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών, καθολική υπηρεσία).
- Προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη και του καταναλωτή, διαφύλαξη συνθηκών ανταγωνισμού, δημοκρατικός έλεγχος στην ψηφιακή εποχή.

Ανοιχτή και αποτελεσματική διακυβέρνηση

⁴ Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας, στρατηγική και δράσεις. Έκδοση της Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. (2002).

Οι νέες τεχνολογίες αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την δημιουργία σύγχρονου δημοκρατικού κράτους, με τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, και τη βελτίωση των σχέσεων κράτους και πολίτη. Για τη βελτίωση των υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις ήδη λειτουργούν ή βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης εφαρμογές και υπηρεσίες των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας. Η περαιτέρω ανάπτυξή τους στοχεύει στη δημιουργία περιβάλλοντος διαδικτύωσης στη δημόσια διοίκηση, στην μετατροπή υπάρχουσας πληροφορίας σε ψηφιακή μορφή, στη δημιουργία και συντήρηση βάσεων δεδομένων, στην υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, στην παροχή πληροφοριών και στις ηλεκτρονικές συναλλαγές με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Κοινωνία της Πληροφορίας, κοινωνία της γνώσης

Η Κοινωνία της Πληροφορίας είναι πρώτα απ. όλα μία κοινωνία της γνώσης, κι. Αυτό καθιστά αναγκαία τη μεταβολή του εκπαιδευτικού συστήματος. Για τη δημιουργία μιας παιδείας προσαρμοσμένης στις ανάγκες του 21ου αιώνα, η πολιτεία προωθεί την εξοικείωση των μαθητών με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα πολυμέσα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, στηρίζοντας συγχρόνως την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Με την ενεργοποίηση και της τοπικής κοινωνίας, δημιουργούνται εργαστήρια πληροφορικής και νέων τεχνολογιών, δικτυώνονται τα σχολεία με τον παγκόσμιο ιστό του Internet, ενώ παράλληλα υποστηρίζεται η παραγωγή ψηφιακού υλικού εκπαιδευτικών πολυμέσων. Τέλος, για τη συμμετοχή της ερευνητικής κοινότητας στην παγκόσμια αναζήτηση και διάδοση πηγών γνώσης, επεκτείνεται η υποδομή διασύνδεσης πανεπιστημίων και ερευνητικών ινστιτούτων.

Η τεχνολογία, μοχλός για την ανάπτυξη, εργαλείο για την ανταγωνιστικότητα

Στην Κοινωνία της Πληροφορίας, ο οικονομικός ανταγωνισμός είναι βασισμένος στην τεχνολογία. Για την ενίσχυση της οικονομικής μηχανής με την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, υλοποιούνται παρεμβάσεις στις αγορές προϊόντων, εργασίας και κεφαλαίου, σχεδιάζονται πρωτοβουλίες για την αναβάθμιση της βιομηχανίας πληροφορικής, ενώ θεσμοθετείται υποστήριξη σε θέματα τεχνογνωσίας στις νέες τεχνολογίες για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, η πολιτεία δημιουργεί το κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο, με την προσαρμογή της εμπορικής νομοθεσίας, την υιοθέτηση ηλεκτρονικών πληρωμών, και μέτρων που δημιουργούν συνθήκες εμπιστοσύνης και προστασίας του καταναλωτή. Παράλληλα στηρίζεται η εισαγωγή πρωτοποριακών εφαρμογών ηλεκτρονικού εμπορίου σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και η δημιουργία ηλεκτρονικών κέντρων εμπορίου. Τέλος, για την αξιοποίηση της βιομηχανικής καινοτομίας, δίνονται κίνητρα σε επιχειρήσεις και ερευνητικούς φορείς για συνεργασία σε κοινά προγράμματα.

Νέες θέσεις εργασίας, νέες δεξιότητες, νέες μορφές εργασίας

Η Κοινωνία της Πληροφορίας δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας, απαιτεί νέες δεξιότητες, και νέες ευέλικτες μορφές εργασίας. Με αυτό το στόχο η πολιτεία σχεδιάζει και υλοποιεί ρυθμιστικές και επενδυτικές παρεμβάσεις για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε αναδυόμενους τομείς και επαγγέλματα σε ζήτηση. Μεριμνά επίσης με προγράμματα επανειδίκευσης, κίνητρα για αναζωογόνηση περιοχών και κλάδων σε ύφεση για την αντιμετώπιση της μείωσης της απασχόλησης σε συγκεκριμένους τομείς και επαγγέλματα. Για την καλύτερη

προετοιμασία των νέων έτσι ώστε να παραμένουν ανταγωνιστικοί στο εργασιακό περιβάλλον της Κοινωνίας της Πληροφορίας, υλοποιούνται προγράμματα σπουδών και δια βίου κατάρτισης. Παρεμβάσεις σχεδιάζονται και για την προώθηση νέων μορφών εργασίας όπως η τηλε-εργασία: διάχυση βέλτιστων πρακτικών, προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου, προώθηση πιλοτικών έργων στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα, ανάπτυξη τηλε-κέντρων σε απομακρυσμένες περιοχές. Επίσης ειδική μέριμνα δίνεται στην προσαρμογή, στις νέες απαιτήσεις που δημιουργεί η Κοινωνία της Πληροφορίας, των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και των ατόμων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Βελτίωση της ποιότητας ζωής: υγεία και πρόνοια, περιβάλλον, μεταφορές

Στην υγεία και στην πρόνοια στόχος είναι η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και εγκατάσταση πληροφοριακών συστημάτων στα νοσοκομεία, τη διασύνδεση με την εθνική επικοινωνιακή υποδομή, την εκπαίδευση υγειονομικού προσωπικού στις νέες τεχνολογίες, και την παροχή κινήτρων για εφαρμογές τηλεϊατρικής. Παράλληλα προωθείται ο ενιαίος ηλεκτρονικός φάκελος ασθενούς, σε ένα περιβάλλον όπου διασφαίζονται η ασφάλεια, η εμπιστευτικότητα, και η αξιοπιστία τηλεϊατρικών υπηρεσιών. Στο περιβάλλον, ενθαρρύνεται η παραγωγή αγαθών με λιγότερα υλικά, ενώ υλοποιούνται δράσεις που στοχεύουν στη χρήση τηλεματικών υπηρεσιών για την τεκμηρίωση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Οι πρωτοβουλίες στις μεταφορές στοχεύουν στη δημιουργία «ευφυών μεταφορών» με τη χρήση πληροφοριακών υποδομών και εφαρμογών τηλεματικής για τη βελτίωση της διαχείρισης και της εξυπηρέτησης στις χερσαίες, θαλάσσιες και εναέριες μεταφορές.

Προστασία και προβολή του ελληνικού πολιτισμού

Οι δράσεις για τον πολιτισμό είναι πολύ σημαντικές στο πλαίσιο της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Οι άξονες της πολιτικής αφορούν την αξιοποίηση της πληροφορικής, της τηλεματικής και των πολυμέσων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς⁵, την προβολή και οικονομική αξιοποίηση του ελληνικού πολιτιστικού περιεχομένου, τη στήριξη της καλλιτεχνικής δημιουργίας και την ενθάρρυνση χρήσης νέων τρόπων έκφρασης, την ενίσχυση και καλλιέργεια της ελληνικής γλώσσας στο νέο περιβάλλον παγκοσμιοποίησης, καθώς και την αξιοποίηση της τεχνολογίας για ουσιαστική επαφή με την ομογένεια⁶ και τη διαφύλαξη της ελληνικής ταυτότητας στην ψηφιακή εποχή.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην Κοινωνία της Πληροφορίας

Ο τρόπος και η ίδια η έννοια της ενημέρωσης και της ψυχαγωγίας αλλάζουν ριζικά με την ανάπτυξη της ψηφιακής συνδρομητικής τηλεόρασης, τον πολλαπλασιασμό των καναλιών και τη δυνατότητα αμφίδρομης επικοινωνίας, το Internet, τις ηλεκτρονικές εφημερίδες, την ανταλλαγή πληροφοριών στο δίκτυο και την ανοιχτή πρόσβαση. Η πολιτεία δημιουργεί ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο ενθαρρύνει τις επιχειρηματικές δράσεις σε περιβάλλον υγιούς ανταγωνισμού, ενώ παράλληλα διαφυλάσσει την πολυφωνία και την ελεύθερη έκφραση, και διασφαλίζει τα δικαιώματα των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό διαμορφώνονται οι νομοθετικές και

⁵ τεκμηρίωση μνημείων, εγγράφων

⁶ πληροφόρηση, διδασκαλία της γλώσσας, κοινές πρωτοβουλίες

κανονιστικές διατάξεις για την ανάπτυξη συνδρομητικών υπηρεσιών και ενδυναμώνετε ο ρόλος και η λειτουργία ανεξάρτητων ρυθμιστικών αρχών.

Ισότιμη συμμετοχή των περιφερειών στον παγκόσμιο χώρο

Οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της Ελλάδας συνιστούν πρόκληση αξιοποίησης των ευκαιριών της νέας τεχνολογίας για μία ισόρροπη ανάπτυξη. Με προϋπόθεση την καθολική υπηρεσία τηλεπικοινωνιών και ραδιοτηλεοπτική κάλυψη, άξονες δράσης είναι η ενίσχυση της υποδομής επικοινωνιών, η προώθηση νέων τηλε-υπηρεσιών (εργασίας, ιατρικής, εκπαίδευσης, συναλλαγών), η ενίσχυση τοπικών εταιριών (πληροφορικής, τηλεπικοινωνιών, εκπαίδευσης), η επιτόπια εξυπηρέτηση πολιτών (ηλεκτρονικά κέντρα μοναδικής εξυπηρέτησης), η ενθάρρυνση της χρήσης τραπεζών πληροφοριών, και η τοπική εφαρμογή κεντρικά σχεδιασμένων πρωτοβουλιών (π.χ. δασολόγιο, κτηματολόγιο, περιουσιολόγιο). Η υλοποίηση των δράσεων θα γίνει με την ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών και με προσήλωση στις τοπικές ιδιαιτερότητες.

Ανάπτυξη της εθνικής τηλεπικοινωνιακής υποδομής

Η εθνική τηλεπικοινωνιακή υποδομή αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της Κοινωνίας της Πληροφορίας και η ανάπτυξή της θα καταστήσει δυνατή τη γρήγορη, φιλική και με χαμηλό κόστος αποθήκευση, διακίνηση και επεξεργασία της ψηφιοποιημένης πληροφορίας. Για την ευρεία παροχή προηγμένων τηλεπικοινωνιακών και οπτικό-ακουστικών υπηρεσιών από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα σε εύλογο κόστος, καθοριστικό ρόλο θα διαδραματίσουν τα επενδυτικά προγράμματα των εταιριών που δραστηριοποιούνται στις τηλεπικοινωνίες, και η προσαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου στο περιβάλλον της τεχνολογικής σύγκλισης. Για τη δημιουργία αυτού του πλαισίου, η πολιτεία λαμβάνει πρωτοβουλίες για την κοστολόγηση, τη χρηματοδότηση και την εφαρμογή της καθολικής υπηρεσίας, καθώς και για τη διατύπωση κανόνων ανταγωνισμού (ως προς τη διασύνδεση, αριθμοδότηση, αδειοδότηση και διαχείριση φάσματος) και τον έλεγχο εφαρμογής τους στις απελευθερωμένες τηλεπικοινωνίες.

Προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, δημοκρατικός έλεγχος

Η μεταλλαγή που επιφέρει η τεχνολογία θέτει σε δοκιμασία την επάρκεια του ισχύοντος δικαίου και απαιτεί τον αναπροσανατολισμό του από τους θεσμούς της βιομηχανικής κοινωνίας σε αυτούς της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Οι νομοθετικές και ρυθμιστικές πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί ή βρίσκονται σε επεξεργασία καλύπτουν ευρύ φάσμα: την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών (πρόσβαση στην πληροφόρηση, στις πληροφορίες του δημοσίου τομέα, προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), την προστασία δικαιωμάτων των καταναλωτών, ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας (συγγραφικά δικαιώματα, ψηφιακή αξιοποίηση των έργων), νομικά θέματα στις ηλεκτρονικές συναλλαγές (εγκυρότητα συναλλαγών, αναγνώριση ψηφιακής υπογραφής, πλαίσιο κρυπτογράφησης), εργασιακή και ασφαλιστική νομοθεσία για την τηλε-εργασία, όπως και ποινικά ζητήματα (εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο, αθέμιτο περιεχόμενο στο Internet, προστασία ανηλίκων).

Από τον στόχο στο αποτέλεσμα: Πώς θα εφαρμοστεί το σχέδιο δράσης

Για την υλοποίηση των επιμέρους δράσεων, προβλέπονται παρεμβάσεις σε πολλά επίπεδα: οργανωτικές, ρυθμιστικές, και παρεμβάσεις για επιτελικό σχεδιασμό και παρακολούθηση. Δεδομένου ότι μεσοπρόθεσμα η χρηματοδότηση δράσεων προβλέπεται να γίνει στο πλαίσιο του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, θα είναι καθοριστική η δημιουργία του κατάλληλου μηχανισμού σχεδίασης και υλοποίησης. Τέλος για τη βελτίωση της γνωστικής βάσης για τη λήψη αποφάσεων προβλέπεται η δημιουργία Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας.

2.1 ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Στο κατώφλι του 21ου αιώνα, η Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚΤΠ) δημιουργεί νέα δεδομένα και νέες ευκαιρίες για ανάπτυξη, ευημερία και ποιότητα ζωής. Η ανάπτυξη της βασίζεται στη ραγδαία εξέλιξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Οι τεχνολογίες αυτές αποτελούν ουσιαστικό εργαλείο για ανοιχτή και αποτελεσματική διακυβέρνηση και για την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών στον πολίτη. Παράλληλα δημιουργούν μία νέα οικονομία βασισμένη στη γνώση, και αναβαθμίζουν το ρόλο του ανθρώπινου δυναμικού.

Για την προώθηση της ΚΤΠ στην Ελλάδα με τρόπο συνεκτικό και ολοκληρωμένο, προτείνεται ένα ξεχωριστό Επιχειρησιακό Προγράμματα για την ΚΤΠ (ΕΠ ΚΤΠ) στο πλαίσιο του 3ου ΚΠΣ. Το ΕΠ ΚΤΠ έχει καινοτόμο και οριζόντιο χαρακτήρα, διαπερνώντας διαφορετικές κυβερνητικές υπηρεσίες. Αποτελεί σύνολο ολοκληρωμένων και συμπληρωματικών παρεμβάσεων σε διάφορους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής έτσι ώστε να μπορέσουν να λειτουργήσουν καταλυτικά για την ανάπτυξη της ΚΤΠ στην Ελλάδα. Στόχος του είναι να εφαρμοστούν τα σημαντικότερα σημεία της Λευκής Βίβλου της ελληνικής κυβέρνησης με τίτλο «Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Στρατηγική και Δράσεις» του 1999, όπως αυτή επικαιροποιείται λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις και δράσεις των δύο τελευταίων χρόνων και παράλληλα να επιτευχθούν οι στόχοι που τέθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας eEurope και του Σχεδίου Δράσης eEurope 2002 που εγκρίθηκε στο Συμβούλιο Κορυφής του Φέϊρε τον Ιούνιο 2000, και να επιτευχθούν οι νέοι στόχοι της πρωτοβουλίας eEurope, δηλαδή, του Σχεδίου Δράσης eEurope 2005.

Συνολικά, προτείνεται να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΠ ΚΤΠ περισσότερα από 2,4 δις. ευρώ δημόσιας χρηματοδότησης για την προσεχή επταετία, ένα επίπεδο δαπάνης ανάλογο με εκείνα των πλέον φιλόδοξων περιοχών της Β. Ευρώπης στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Η ουσιαστική αξιοποίηση ενός παρόμοιου ποσού αποτελεί σημαντική πρόκληση. Είναι, εντούτοις, βέβαιο ότι απαιτούνται αποφασιστικές ενέργειες, νέοι μηχανισμοί υλοποίησης παρεμβάσεων και αξιοποίηση όλης της υπάρχουσας τεχνογνωσίας, συμπεριλαμβανομένης και της συνεργασίας με διοικήσεις άλλων Κρατών- Μελών, προκειμένου να μειωθεί η απόσταση που χωρίζει την Ελλάδα από τα υπόλοιπα Κράτη-Μέλη της Ε.Ε. όσον αφορά τις εφαρμογές για την ΚΤΠ. Απώτερος στόχος είναι να αποτελέσει το ΕΠ ΚΤΠ πρότυπο για το σχεδιασμό και την υλοποίηση μία νέας γενιάς παρεμβάσεων στη Δημόσια Διοίκηση.

Στην ανάπτυξη της ΚτΠ κύριο ρόλο διαδραματίζει ο ιδιωτικός τομέας και οι μηχανισμοί της αγοράς. Ο ρόλος του κράτους παραμένει σημαντικός αλλά επικεντρώνεται στην προώθηση προσαρμογών στην οικονομία και την κοινωνία, στην επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, καθώς και στη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των πολιτών στην ψηφιακή εποχή. Καθοριστικό ρόλο στην επιτυχημένη εφαρμογή του Ε.Π. διαδραματίζουν, επίσης, νέοι τρόποι συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη διαμόρφωση της ΚτΠ.

2.2 Ε.Π. 'Κοινωνία της Πληροφορίας'

2.2.1. Προϋπολογισμός ΕΠ⁷

Συνολικό Κόστος :	2.987.499.150 Ευρώ
Δημόσια Δαπάνη :	2.417.999.150 Ευρώ
Κοινοτική Συμμετοχή :	1.793.581.863 Ευρώ
Εθνική Συμμετοχή :	624.417.287 Ευρώ
Ιδιωτική Συμμετοχή :	569.500.000 Ευρώ

2.2.2 Στρατηγικοί Στόχοι

Οι γενικοί στρατηγικοί στόχοι του ΕΠΚτΠ για την περίοδο 2000-2006 είναι δύο:

Ο πρώτος γενικός στόχος «Εξυπηρέτηση του Πολίτη και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής», αφορά τη βελτίωση της ποιότητας της καθημερινής ζωής μέσα από παρεμβάσεις σε κρίσιμους τομείς, όπως η Δημόσια Διοίκηση, η υγεία, οι μεταφορές και το περιβάλλον. Οι παρεμβάσεις αφορούν κυρίως την ένταξη ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών στη διαδικασία παραγωγής των παραπάνω τομέων, έτσι ώστε να συμβάλλουν στη βελτίωση των προσφερομένων υπηρεσιών.

Ο δεύτερος στόχος «Ανάπτυξη και Ανθρώπινο Δυναμικό», αφορά τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την ενίσχυση μιας διαδικασίας οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης όπου η τεχνολογία και η γνώση αποτελούν τον κύριο μοχλό αύξησης της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας, των εισοδημάτων, της απασχόλησης και της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Ενέχει δράσεις για την ανάπτυξη των υποδομών τηλεπικοινωνιών, την ενίσχυση της οικονομίας και της απασχόλησης με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, τη δημιουργία ενός συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμοσμένου στις ανάγκες του 21ου αιώνα, και την προβολή του ελληνικού πολιτισμού.

Για την επίτευξη των δύο γενικών στόχων το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας (ΕΠΚτΠ) θέτει μία σειρά από ειδικούς στόχους:

1. Παιδεία και πολιτισμός: Εξοπλισμός, δικτύωση, κατάρτιση εκπαιδευτικών και ψηφιακό περιεχόμενο για τη δημιουργία ενός

⁷ Πηγή : Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

- εκπαιδευτικού συστήματος για τον 21ο αιώνα, χρήση νέων τεχνολογιών για τεκμηρίωση και προβολή του Ελληνικού πολιτισμού.
2. Εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής: χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Information and Communication Technologies (ICT)) για καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη σε κρίσιμους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης, βελτίωση της ποιότητας ζωής με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην υγεία και την πρόνοια, στο περιβάλλον και στις μεταφορές. Καθώς και η ανάπτυξη εφαρμογών και υποδομών του Κτηματολογίου.
 3. Ανάπτυξη και απασχόληση στην ψηφιακή οικονομία: δημιουργία συνθηκών για τη μετάβαση στη «νέα οικονομία», με την προώθηση του ηλεκτρονικού επιχειρείν, της έρευνας και της διασύνδεσής της με την παραγωγή, της κατάρτισης στις νέες τεχνολογίες, της απασχόλησης και της τηλε-εργασίας την αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) από τις ΜΜΕ.
 4. Επικοινωνίες: στήριξη της διαδικασίας απελευθέρωσης της αγοράς, δράσεις ανάπτυξης της τηλεπικοινωνιακής υποδομής σε απομακρυσμένες περιοχές για παροχή προηγμένων υπηρεσιών σε χαμηλό κόστος και παροχή σημείων πρόσβασης σε αυτές για τους πολίτες.

2.2.3 Επιλεγμένοι Βασικοί Δείκτες

Τα κύρια αναμενόμενα αποτελέσματα⁸ από την ολοκλήρωση του προγράμματος είναι τα ακόλουθα:

- Κατάρτιση 10.000 ατόμων για την ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων ΤΠΕ ("advanced ICT skills").
- Πιστοποίηση προσόντων 50.000 ατόμων σε βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ.
- Αύξηση της αναλογίας χρηστών του διαδικτύου ανά 100 κατοίκους από 5 σε 40/100.
- 16 μαθητές ανά PC (από 51 στην έναρξη του προγράμματος).
- Εξοπλισμός και διασύνδεση με το δίκτυο του 100% των σχολείων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Αύξηση των θέσεων απασχόλησης στον ευρύτερο τομέα της ΚτΠ κατά 80% (33.000 θέσεις απασχόλησης).
- 75.000 Η/Υ στη Δημόσια Διοίκηση.
- Εξοπλισμός με σύγχρονους Η/Υ του 100% των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας.
- Αύξηση των ΜΜΕ που κάνουν εφαρμογή του ηλεκτρονικού επιχειρείν από 1% σε 15%
- Αριθμός Ηλεκτρονικά Παρεχόμενων υπηρεσιών στους Πολίτες: 10.
- Επικαιροποίηση 100% του βασικού χαρτογραφικού υποβάθρου για το σύνολο της χώρας (κλίμακα 1:5000).

⁸ Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ- www.infosoc.gr

2.2.4 Πρόοδος Υλοποίησης του Προγράμματος

Από τη μέχρι σήμερα υλοποίηση του Προγράμματος, έχουν ενταχθεί 4.436 έργα ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων αντιστοιχεί στο 61,4% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης του Προγράμματος. Το ύψος του προϋπολογισμού των συμβάσεων που έχουν υπογραφεί (νομικές δεσμεύσεις) αντιστοιχεί στο 32,1% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης του Προγράμματος, ενώ οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες στο σύνολο του Προγράμματος ανέρχονται στο 18,5% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης του ΕΠ ΚτΠ (στοιχεία ΟΠΣ 31/3/2005).

Ήδη έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε φάση ολοκλήρωσης σημαντικά έργα όπως:

- «Προμήθεια και εγκατάσταση υπολογιστικού εξοπλισμού εργαστηρίων πληροφορικής σε Ενιαία Λύκεια, ΤΕΕ και ΣΕΚΝ» με Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.) 16.424.861,53 € στο Μέτρο 1.1 ,
- «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση» με Δ.Δ. 89.661.162,00 € στο Μέτρο 1.2,
- «Αριάδνη: Σύστημα παροχής υπηρεσιών και διοικητικών πληροφοριών προς τους πολίτες» με Δ.Δ. 78.932.766,61 € στο Μέτρο 2.2,
- «Δικτυωθείτε» με Δ.Δ. 18.088.460,16 € στο Μέτρο 3.2,
- «Κέντρα Πληροφόρησης Πολιτών στις Περιφέρειες και τις Νομαρχίες» με Δ.Δ. 1.014.233,31 € στο Μέτρο 2.2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΠ ΚΤΠ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- ΜΕΤΡΟ 1.1. Εξοπλισμός και δικτύωση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης*
- ΜΕΤΡΟ 1.2. Εισαγωγή και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση*
- ΜΕΤΡΟ 1.3. Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού πολιτισμού*

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

- ΜΕΤΡΟ 2.1. «Ηλεκτρονική κυβέρνηση» για την εξυπηρέτηση του πολίτη: Επιχειρησιακά σχέδια, μελέτες και πιλοτικά έργα*
- ΜΕΤΡΟ 2.2. «Ηλεκτρονική κυβέρνηση» για την εξυπηρέτηση του πολίτη*
- ΜΕΤΡΟ 2.3. Υποστήριξη της διαχείρισης των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων και της μετάβασης στο Ευρώ*
- ΜΕΤΡΟ 2.4. Περιφερειακά γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα και καινοτομικές ενέργειες*
- ΜΕΤΡΟ 2.5. Κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης και μελέτες υποστήριξης του εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Διοίκησης*
- ΜΕΤΡΟ 2.6 Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Υγεία και Πρόνοια*
- ΜΕΤΡΟ 2.7. Κατάρτιση και θεσμικά μέτρα στην Υγεία και Πρόνοια*
- ΜΕΤΡΟ 2.8. «Ευφυείς» μεταφορές*
- ΜΕΤΡΟ 2.9. «Υποδομή δεδομένων και τεχνολογίας πληροφοριών σε ένα σύγχρονο Κτηματολόγιο»*

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- ΜΕΤΡΟ 3.1. Δημιουργία ευνοϊκού «ψηφιακού» περιβάλλοντος για την οικονομική δραστηριότητα*
- ΜΕΤΡΟ 3.2. Ενίσχυση επιχειρήσεων για την εισαγωγή τους στην ψηφιακή οικονομία*
- ΜΕΤΡΟ 3.3 Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη για την Κοινωνία της Πληροφορίας*
- ΜΕΤΡΟ 3.4 Αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού*
- ΜΕΤΡΟ 3.5 Προώθηση της απασχόλησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας*

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 : ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

- ΜΕΤΡΟ 4.1 Ανάπτυξη μηχανισμών για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου και την ενίσχυση του ανταγωνισμού*
- ΜΕΤΡΟ 4.2 Ανάπτυξη Υποδομών Δικτύων Τοπικής Πρόσβασης*
- ΜΕΤΡΟ 4.3 Προηγμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες για τον πολίτη και τις επιχειρήσεις*
- ΜΕΤΡΟ 4.4 Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των ταχυδρομικών υποδομών και ανάδειξη ταχυδρομικών γραφείων σε πολυδύναμα κέντρα*
- ΜΕΤΡΟ 4.5 Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού του τομέα των επικοινωνιών*
- ΜΕΤΡΟ 4.6 Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού των ΕΛΤΑ*

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

- ΜΕΤΡΟ 5.1 Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ*
- ΜΕΤΡΟ 5.2 Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ*

3.1 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

3.1.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΣΤΟΧΟΙ

Ο πρώτος Άξονας Προτεραιότητας⁹ του ΕΠ ΚτΠ αφορά στην Παιδεία και στον Πολιτισμό. Αξιοποιώντας δράσεις του 2ου ΚΠΣ, στόχος είναι να προσαρμοστεί το εκπαιδευτικό σύστημα στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής και να επιτευχθεί αυξημένη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, η δικτύωση σχολείων, πανεπιστημίων και ακαδημαϊκής κοινότητας (συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών υπηρεσιών), κατάρτιση εκπαιδευτικών και μαθητών, καθώς και ανάπτυξη ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου. Επίσης, οι ΤΠΕ πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την προώθηση του ελληνικού πνεύματος και πολιτισμού, μέσω της τεκμηρίωσης και προβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Στο πλαίσιο των κατευθύνσεων των σχεδίων Δράσης eEurope 2002 και eEurope2005, υλοποιείται ένα συνεκτικό πρόγραμμα δράσης που εξασφαλίζει σε όλα τα σχολεία πρόσβαση στο Διαδίκτυο και σε εργαλεία πολυμέσων. Στους νέους που κατοικούν στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της χώρας εξασφαλίζεται κατ'ελάχιστο η πρόσβαση μέσω δημοσίων σημείων σύνδεσης. Έως το τέλος του 2002, στόχος στο πλαίσιο του προγράμματος είναι όλοι οι εκπαιδευτικοί να καταρτίζονται στη χρήση του Διαδικτύου και των εργαλείων πολυμέσων, και έως το τέλος του 2003, να είναι ψηφιακά "εγγράμματοι" όλοι οι απόφοιτοι της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Στόχος επίσης του Προγράμματος είναι οι εκπαιδευτικοί να ενημερώνονται συνεχώς για τις νέες τεχνολογίες, να αναπτυχθούν κατάλληλες εφαρμογές εκπαιδευτικών πολυμέσων για την κατάρτιση, να προωθηθεί η πιστοποίηση εφαρμογών εκπαιδευτικού λογισμικού, να δημιουργηθούν διασυνδεδεμένες ψηφιακές βιβλιοθήκες, ώστε να αξιοποιηθούν όλες οι υποδομές που δημιουργήθηκαν και οι επενδύσεις που αναπτύχθηκαν κατά την εφαρμογή του Προγράμματος, από το σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας, καθώς και να συσταθούν κέντρα τηλε- εκπαίδευσης για εκπαιδευτικούς και μαθητές. Η επίτευξη όλων των παραπάνω στόχων εξαρτάται από την ενεργοποίηση νέων μεθόδων εφαρμογής που θα επιτρέψουν την επιτάχυνση της διαδικασίας υλοποίησης. Το ποσοστό διείσδυσης των Η/Υ στην εκπαιδευτική και μαθητική κοινότητα μπορεί επίσης να βελτιωθεί με την ενθάρρυνση της προμήθειας εξοπλισμού σε χαμηλό κόστος.

Προτεραιότητα αποτελεί επίσης η αξιοποίηση εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα του πολιτισμού, έναν τομέα που αποτελεί βασικό συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελλάδας. Οι δυνατότητες που προσφέρουν οι σύγχρονες ΤΠΕ για την ανταλλαγή εικόνων, κειμένων, ήχων, κλπ, παραμερίζουν τα εμπόδια της περιορισμένης γλωσσικής εμβέλειας και της περιφερειακής γεωγραφικής θέσης, και παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες για τη διακίνηση των ιδεών και της πληροφόρησης όσον αφορά την πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά και τη σύγχρονη δημιουργία.

Η ορθολογική και ισόρροπη ταυτόχρονη επιδίωξη του κοινωνικού και οικονομικού οφέλους που προκύπτει από την ανάπτυξη του Πολιτισμού αποτελεί την βασική αρχή που διέπει την στρατηγική ανάπτυξης στην ΚτΠ. Η αρχή αυτή αναμένεται να προσφέρει σημαντικά οφέλη στην ανάπτυξη τόσο του ευρύτερου πολιτιστικού τομέα, στην επιστήμη και στην πολιτιστική εκπαίδευση, όσο και στη βιομηχανία

⁹ Πηγή : Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ - www.infosoc.gr

του ελεύθερου χρόνου και στην οικονομία. Τα οικονομικά οφέλη θα προκύψουν είτε άμεσα, με την απ' ευθείας επιχειρηματική αξιοποίηση του πολιτιστικού προϊόντος, είτε έμμεσα, από την αξιοποίηση παράλληλων δραστηριοτήτων (τουρισμός, βιομηχανία ψυχαγωγίας, περιεχομένου, εκπαίδευση, εμπόριο).

Στις γενικές επιδιώξεις της στρατηγικής για τον πολιτισμό στην ΚΤΠ περιλαμβάνονται αφ' ενός η ενίσχυση της βιομηχανίας περιεχομένου, με την ανάπτυξη πολιτιστικών υπηρεσιών και προϊόντων προστιθέμενης αξίας και συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και αφ' ετέρου η γενικότερη προώθηση του πολιτισμού και της πολιτιστικής εκπαίδευσης, με την ανάδειξη του ελληνικού πολιτιστικού και ιστορικού αποθέματος 08 Τε<, με τη διάθεσή του μέσω Διαδικτύου και την ενεργό συμμετοχή δημιουργών, ειδικών επιστημόνων, νέων και του γενικού κοινού. Οι επιδιώξεις αυτές θα επιτευχθούν με τη βελτίωση τόσο των συνθηκών προσφοράς, όσο και με την τόνωση της ζήτησης των υπηρεσιών και προϊόντων του πολιτιστικού περιεχομένου σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Μέσω επιταχυνόμενων διαδικασιών και θεσμικής προσαρμογής όπου απαιτείται, θα δοθεί έμφαση στη χρήση των ΤΠΕ για την επιστημονική και διαχειριστική τεκμηρίωση και διαχείριση του ελληνικού πολιτιστικού αποθέματος (συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων), την προώθηση της ελληνικής πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς (αρχαίας και σύγχρονης) και πολιτισμού με τη χρήση σύγχρονων δικτύων επικοινωνίας, την προστασία της ελληνικής γλώσσας καθώς και την υποστήριξη νέων μορφών πολιτιστικής έκφρασης με χρήση εργαλείων ΤΠΕ.

3.1.2 Δείκτες Αποτελεσμάτων (μεταβολή μεταξύ 2000 και 2006) – Επιπτώσεις

- ❖ Βελτίωση του ποσοστού σχολικών μονάδων που εξοπλίζονται (διασυνδέονται) / σύνολο των σχολικών μονάδων, ανά βαθμίδα εκπαίδευσης:
 - Πρωτοβάθμια από 0,9% σε 72% (διασύνδεση από 3% σε 100%),
 - Δευτεροβάθμια από 59% σε 100% (διασύνδεση από 38% σε 100%),
 - Σύνολο για διασύνδεση στο Διαδίκτυο από 5% σε 100%.
- ❖ Μαθητές ανά PC *:
 - Πρωτοβάθμια από 1.097 σε 32,
 - Δευτεροβάθμια από 31 σε 11,
 - Σύνολο από 51 σε 16.
- ❖ Αύξηση αριθμού χρηστών στο σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση από 42% σε 100%.
- ❖ Αύξηση ταχυτήτων πρόσβασης των δικτύων στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση από 128 Kbps – 8 Mbps σε 100 Mbps – 2,5 Gbps.
- ❖ Διείσδυση ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία (εκπαιδευτικό λογισμικό, υπηρεσίες του Διαδικτύου, ψηφιακό περιεχόμενο) με την εισαγωγή τους στα προγράμματα σπουδών
 - Πρωτοβάθμια από 0% σε 60%,
 - Γυμνάσιο από 40% σε 90%,
 - Λύκειο και ΤΕΕ από 15% σε 80%.

- ❖ Αριθμός επιμορφούμενων καθηγητών (με πιστοποίηση): από 10.960 σε 100.000 *
- ❖ Αριθμός χρηστών των υπηρεσιών τηλε-εκπαίδευσης: από 2.000 σε 50.000
- ❖ Τρεις ολοκληρωμένοι κύκλοι τηλε-εκπαίδευσης ως το τέλος του προγράμματος.
- ❖ Αριθμός μουσείων και αρχαιολογικών χώρων με συστήματα πληροφόρησης του κοινού από 0 σε 40.
- ❖ Αριθμός ηλεκτρονικών εκδόσεων που παρήχθησαν από την ψηφιοποίηση πολιτιστικού και ιστορικού περιεχομένου, στο τέλος του προγράμματος 100, εκ των οποίων οι ιδιωτικές θα φθάσουν τουλάχιστον το 25% .

Ο Άξονας Προτεραιότητας «Παιδεία-Πολιτισμός» περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 1.1	Εξοπλισμός και δικτύωση σε όλες της βαθμίδες της εκπαίδευση
Μέτρο 1.2	Εισαγωγή και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση
Μέτρο 1.3	Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού πολιτισμού

3.2 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

3.2.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΣΤΟΧΟΙ

Ο δεύτερος Άξονας Προτεραιότητας¹⁰ του ΕΠ ΚτΠ αφορά στην εξυπηρέτηση του πολίτη και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία, η Δημόσια Διοίκηση έχει την υποχρέωση να παρέχει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, σε σύντομο χρόνο και με το μικρότερο δυνατό κόστος. Οι ΤΠΕ προσφέρουν τα απαραίτητα εργαλεία για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ενώ ταυτόχρονα διευκολύνουν τη λειτουργία της Δ.Δ. σε πλαίσιο διαφάνειας και δημοκρατικής συμμετοχής.

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο, οι **γενικοί στόχοι** του Άξονα Προτεραιότητας 2 είναι οι εξής:

- ❖ Βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων σε πολίτες και επιχειρήσεις υπηρεσιών από τη Δ.Δ. σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (Κυβέρνηση On-Line)
- ❖ Υποστήριξη της διαχείρισης των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων και της μετάβασης στο Ευρώ σε κάθε επίπεδο της Δ.Δ.
- ❖ Στήριξη της αναδιοργάνωσης και των διαρθρωτικών αλλαγών της Δ.Δ. και ανάπτυξη των δεξιοτήτων των στελεχών της προκειμένου να χειριστούν τις νέες τεχνολογίες
- ❖ Καθιέρωση και υποστήριξη γεωγραφικών και περιβαλλοντικών χαρτογραφικών και διαχειριστικών πληροφοριακών συστημάτων και ενθάρρυνση καινοτομικών πιλοτικών ενεργειών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- ❖ Χρήση ΤΠΕ για την υποστήριξη της ευρύτερης στρατηγικής παροχής βελτιωμένων υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας σε όλους τους πολίτες, καθώς και για την αναδιοργάνωση της διοίκησης και του προϋπολογισμού στον τομέα της υγείας.
- ❖ «Ευφυείς» μεταφορές μέσω της εισαγωγής εφαρμογών τηλεματικής στις χερσαίες, θαλάσσιες και εναέρια μεταφορές.
- ❖ Δημιουργία της απαραίτητης Υποδομής δεδομένων και τεχνολογίας πληροφοριών σε εθνικό επίπεδο για ένα σύγχρονο Κτηματολόγιο
- ❖ Οι δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 2 αναμένεται να οδηγήσουν σε βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας σημαντικών τομέων της Δ.Δ., ορθολογικότερη διαχείριση των πόρων και βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών στους πολίτες και στις επιχειρήσεις, ανάπτυξη ολοκληρωμένων μηχανισμών παραγωγής, διαχείρισης και διάθεσης των δημοσίων πληροφοριών, δημιουργική αξιοποίηση και συνεχή βελτίωση των γνώσεων και των επαγγελματικών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.
- ❖ Οι προτεραιότητες υλοποιούνται μέσω ολοκληρωμένων προγραμμάτων που περιλαμβάνουν εκπαίδευση και επανειδίκευση, προμήθεια υλικού και λογισμικού, καθώς και την αξιοποίηση εξωτερικών ειδικών συμβούλων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη σύσταση και συγκρότηση των ομάδων που θα είναι υπεύθυνες για την προετοιμασία και εφαρμογή των σχεδίων δράσης, καθώς και στην απαιτούμενη δέσμευση της ιεραρχίας προκειμένου να εφαρμοστούν με επιτυχία οι διοικητικές και διαχειριστικές αλλαγές που συνοδεύουν την εισαγωγή σύγχρονων συστημάτων αυτοματισμού γραφείων και τηλεπικοινωνιών.

¹⁰ Πηγή : Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ - www.infosoc.gr

3.2.2 Δείκτες Αποτελεσμάτων (μεταβολή μεταξύ 2000 και 2006) – Επιπτώσεις

- ❖ Αριθμός Ηλεκτρονικά Παρεχόμενων Υπηρεσιών στους Πολίτες, με την ολοκλήρωση του προγράμματος από αμελητέο σε 10
- ❖ Βελτίωση της αναλογίας Η/Υ ανά 100 δημόσιους υπαλλήλους από 20 σε 50 (διοικητικοί υπάλληλοι που έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον υποχρεωτική εκπαίδευση).* Ποσοστό διασυνδεδεμένων Δημοσίων Υπηρεσιών: Υπουργεία, από 75% σε 100%, Νομαρχίες, από 2% σε 100%, Δήμοι, από 0,2% σε 100%
- ❖ Ποσοστό Καταρτιζομένων Δημ. Υπαλλήλων με ειδική και εξειδικευμένη κατάρτιση εφαρμογής ΤΠΕ που ολοκλήρωσαν την κατάρτισή τους προς σύνολο δημοσίων υπαλλήλων, από 0% σε 12%.
- ❖ Ποσοστό Δημοσίων Νοσοκομείων που εξοπλίζονται από 22% σε 100%.
- ❖ Ποσοστό Κέντρων Υγείας και Μονάδων Υγείας που εξοπλίζονται από 0% σε 100%.
- ❖ Ποσοστό διασυνδεδεμένων κέντρων υγείας από 0% σε 100%
- ❖ Ποσοστό καταρτιζομένων στις ΤΠΕ στον τομέα της υγείας που ολοκλήρωσαν την κατάρτισή τους ως προς το σύνολο των εργαζομένων στον τομέα, από αμελητέο σε 15%.
- ❖ Ποσοστό επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού που αξιοποιεί τηλεματικές υποδομές υγείας για υποστήριξη, πρόβλεψη, διάγνωση και θεραπεία, σε 15%.
- ❖ Επικαιροποίηση βασικού χαρτογραφικού υποβάθρου για το σύνολο της χώρας 1:5000, 100% με την ολοκλήρωση του προγράμματος
- ❖ Οι δείκτες που αφορούν στη χρήση υπηρεσιών, στον αριθμό εξυπηρετούμενων πελατών της Δ.Δ., στη αριθμητική μείωση διαδικασιών και στην εξοικονόμηση χρόνου στις συναλλαγές με τη Δ.Δ. θα εξειδικευθούν στο επίπεδο του Μέτρου στο Συμπλήρωμα Προγραμματισμού.

Ο Άξονας Προτεραιότητας «Εξυπηρέτηση του Πολίτη και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής» περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 2.1	«Ηλεκτρονική κυβέρνηση» για την εξυπηρέτηση του πολίτη:
Επιχειρησιακά σχέδια, μελέτες και πιλοτικά έργα
Μέτρο 2.2	«Ηλεκτρονική κυβέρνηση» για την εξυπηρέτηση του πολίτη
Μέτρο 2.3	Υποστήριξη της διαχείρισης των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων και της μετάβασης στο Ευρώ
Μέτρο 2.4	Περιφερειακά γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα και καινοτομικές ενέργειες
Μέτρο 2.5	Κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης και μελέτες υποστήριξης του εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Διοίκησης
Μέτρο 2.6	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Υγεία και Πρόνοια
Μέτρο 2.7	Κατάρτιση και θεσμικά μέτρα στην Υγεία και Πρόνοια
Μέτρο 2.8	«Ευφυείς» μεταφορές
Μέτρο 2.9	Υποδομή δεδομένων και τεχνολογίας πληροφοριών σε ένα σύγχρονο Κτηματολόγιο.

3.3 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

3.3.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΣΤΟΧΟΙ

Ο τρίτος Άξονας Προτεραιότητας¹¹ του ΕΠ ΚτΠ αφορά στη δημιουργία των συνθηκών για την ομαλή μετάβαση της χώρας στα δεδομένα της μεταβιομηχανικής, ψηφιακής, οικονομίας που στηρίζεται στην παραγωγή, διανομή και χρήση γνώσης και πληροφορίας. Στη νέα αυτή οικονομία, η τεχνολογία αποτελεί προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και μοχλό αύξησης της παραγωγικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης. Επιφέρει τροποποίηση των παραδοσιακών τρόπων άσκησης της επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας στον πρωτογενή, δευτερογενή και ιδιαίτερα στον τριτογενή τομέα της οικονομίας.

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο, οι **γενικοί στόχοι** του Άξονα Προτεραιότητας 3 είναι η ενίσχυση της οικονομικής μηχανής και της απασχόλησης με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η προώθηση της σύνδεσης του επιστημονικού και τεχνολογικού δυναμικού της χώρας με την παραγωγή και η ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Ειδικοί στόχοι του άξονα είναι η βελτίωση του βαθμού ενσωμάτωσης των νέων ΤΠΕ στις ελληνικές επιχειρήσεις του πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα με σκοπό να αναπροσαρμόσουν τις δραστηριότητές τους στις νέες ευρείες γνωστικές δυνατότητες, η βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων που βασίζονται στις υψηλές τεχνολογίες και της δυνατότητας πρόσβασής τους σε κεφάλαια, η προώθηση του ηλεκτρονικού επιχειρείν για την ανάδειξη της Ελλάδας σε ισότιμο και ισχυρό εταίρο του διεθνούς εμπορικού περιβάλλοντος, η δημιουργία μιας κρίσιμης μάζας επιχειρήσεων που θα αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες και η ενθάρρυνση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων στον τομέα.

Στον τομέα της Έρευνας-Τεχνολογίας, ειδικοί στόχοι είναι η ενθάρρυνση της παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή / και διαδικασιών μέσω της διασύνδεσης έρευνας και παραγωγής με τη λειτουργία κοινοπραξιών ερευνητικών και παραγωγικών φορέων καθώς και η ενίσχυση – συμπλήρωση και διεύρυνση των υποδομών των ερευνητικών φορέων.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 3 αναμορφώνει, επίσης, τη δυναμική των ανθρωπίνων πόρων αναπτύσσοντας κομβικές δεξιότητες με βάση τις απαιτήσεις που δημιουργεί η ΚτΠ. Οι δράσεις του Άξονα σχεδιάζονται συμπληρωματικά με παρόμοιες δράσεις άλλων Ε.Π. και σε συνέργια με τους στόχους τους. Ο συγκεκριμένος Άξονας Προτεραιότητας εντάσσεται σε ένα πλαίσιο πολιτικής που δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό και στις κατηγορίες εκείνες του γενικού πληθυσμού που χαρακτηρίζονται από διακρίσεις στην αγορά εργασίας, σε σχέση και με τις νέες κατευθύνσεις και πολιτικές στον τομέα της κοινωνικής προστασίας όπως αναπτύσσονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Βασικοί στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας στον τομέα της απασχόλησης είναι: Η δημιουργία «περιβάλλοντος» αυξημένων ευκαιριών απασχόλησης για όλους στην

¹¹ Πηγή : Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ - www.infosoc.gr

ΚΤΠ, στηρίζοντας την επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε συνδυασμό με την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών σε αναδυόμενους τομείς της οικονομίας, προάγοντας τις δεξιότητες σε τομείς της ΚτΠ και αναπτύσσοντας νέες μεθόδους εργασίας και κατάρτισης.

Ειδικότερα οι δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 3 στοχεύουν: Στην ανάπτυξη βασικών γνώσεων πληροφορικής για τον ευρύτερο πληθυσμό μέσω ευέλικτων διαδικασιών, στην κατανόηση και χρήση των εφαρμογών της ΚτΠ και του Διαδικτύου από τις γυναίκες, τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες πληθυσμού και τους ηλικιωμένους σε συνδυασμό με την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας, στην προώθηση της απασχόλησης και στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας σε τομείς της ΚτΠ, στην κατάρτιση σε νέες δεξιότητες, στη διάδοση και εφαρμογή της τηλε-εργασίας και τηλε-κατάρτισης κυρίως για γεωγραφικά απομακρυσμένες περιοχές και τον νησιωτικό χώρο.

Έμφαση δίνεται στην χρηματοδότηση καινοτομικών ενεργειών με ανοικτές προκηρύξεις, που προωθούν νέες μεθόδους και εργαλεία κατάρτισης, ενδεχομένως στη βάση νέων εταιρικών σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων και δομών εκπαιδευτικής και επαγγελματικής κατάρτισης.

3.3.2 Δείκτες Αποτελεσμάτων (μεταβολή μεταξύ 2000 και 2006)

- ❖ Αύξηση των χρηστών του Διαδικτύου ανά 100 κατοίκους από 5 σε 40* .
- ❖ Αύξηση του ποσοστού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (που απασχολούν πάνω από 10 άτομα) που κάνουν χρήση εφαρμογών ηλεκτρονικού επιχειρείν από αμελητέο σε 15%.
- ❖ Αύξηση ποσοστού ιστοσελίδων ή σημαντικών κόμβων ηλεκτρονικού επιχειρείν και χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, με πιστοποίηση για ασφαλείς συναλλαγές, από αμελητέο σε 30%.
- ❖ Κατάρτιση 10.000 ατόμων για την ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων ΤΠΕ
- ❖ ("advanced ICT skills").
- ❖ Πιστοποίηση προσόντων 50.000 ατόμων σε βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ.
- ❖ Αύξηση του αριθμού τηλε-καταρτιζομένων από αμελητέο σε 15.000 συνολικά.
- ❖ Ωφελούμενοι από προγράμματα Stage: 2.000 νέοι επιστήμονες των ΤΠΕ.
- ❖ Αριθμός επιδοτούμενων νέων ελευθέρων επαγγελματιών: 1.500 άτομα
- ❖ Αύξηση των θέσεων απασχόλησης στον τομέα της ΚτΠ κατά 80% (σημερινή εκτίμηση 33.044 θέσεις)**.
- ❖ Ωφελούμενοι από προγράμματα σύνδεσης κατάρτισης και απασχόλησης: 3.000 απόφοιτοι ΤΠΕ και συναφών σπουδών**.

Ο Άξονας Προτεραιότητας «Ανάπτυξη και Απασχόληση στην Ψηφιακή Οικονομία» περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 3.1	Δημιουργία ευνοϊκού «ψηφιακού» περιβάλλοντος για την οικονομική δραστηριότητα
Μέτρο 3.2	Ενίσχυση επιχειρήσεων για την εισαγωγή τους στην ψηφιακή οικονομία
Μέτρο 3.3	Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη για την Κοινωνία της Πληροφορίας
Μέτρο 3.4	Αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
Μέτρο 3.5	Προώθηση της απασχόλησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας

3.4 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 : ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

3.4.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΣΤΟΧΟΙ

Η εθνική υποδομή επικοινωνιών αποτελεί τη σπονδυλική στήλη της ΚτΠ. Η ανάπτυξη της θα διασφαλίσει την ταχύτητα, τη φιλικότητα και την οικονομικότητα της αποθήκευσης, διακίνησης και επεξεργασίας της ψηφιακής πληροφορίας, διευκολύνοντας επομένως την ανάπτυξη της ποικιλίας προϊόντων και υπηρεσιών που συνολικά χαρακτηρίζουν την ΚτΠ. Σκοπός είναι να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον εκτεταμένης προσφοράς εξελιγμένων τηλεπικοινωνιακών και οπτικοακουστικών υπηρεσιών με χαμηλό κόστος.

Η εξασφάλιση της απαραίτητης υποδομής σε απομακρυσμένες και δυσπρόσιτες περιοχές θα πρέπει να διασφαλιστεί όχι μόνον μέσω των κατάλληλων κανονιστικών ρυθμίσεων που θα συνοδεύουν τον ανταγωνισμό σε μία απελευθερωμένη αγορά, αλλά και προωθώντας τη ζήτηση για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες στις περιοχές αυτές μέσω της ενίσχυσης δημιουργίας συμπληρωματικών υποδομών πρόσβασης. Οι υποδομές αυτές θα προσφέρουν Ευρυζωνική Πρόσβαση στα δημόσια κτίρια και θα είναι διαθέσιμες προς χρήση από ιδιώτες και επιχειρήσεις.

Γενικότερα, οι δράσεις αυτού του άξονα προτεραιότητας¹² θα πρέπει να εφαρμοστούν σε ένα περιβάλλον πλήρους απελευθέρωσης της αγοράς των τηλεπικοινωνιών, ενθάρρυνσης του ανταγωνισμού και τήρησης ανοικτών διαγωνιστικών διαδικασιών. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών, χαμηλότερων τιμών και περισσότερο εύρους ζώνης μέσω της εισαγωγής μεγαλύτερου ανταγωνισμού στα τοπικά δίκτυα πρόσβασης.

Σκοπός είναι να παρέχονται οι τηλεπικοινωνιακές υποδομές κατ' αναλογία των οδικών. Στο πλαίσιο αυτό, και με βάση την πρωτοβουλία *e-Europe*, ζητείται από τα Κράτη-Μέλη να δεσμευτούν ότι θα αναλάβουν τα κατάλληλα μέτρα που θα εξασφαλίσουν τα ακόλουθα αποτελέσματα έως τις αρχές του 2001:

- ❖ Αποδέσμευση των τοπικών βρόχων (έως τα μέσα του 2001),
- ❖ Σημαντική μείωση των τιμολογίων για τις μισθωμένες γραμμές,
- ❖ Απλοποίηση των διαδικασιών και των απαιτήσεων για την χορήγηση αδειών.
- ❖ Επίσης η χώρα μας όπως και όλα τα κράτη μέλη οφείλει να ενσωματώνει στο εθνικό
- ❖ θεσμικό-πλαίσιο τις κοινοτικές οδηγίες που αφορούν την απελευθέρωση της αγοράς τηλεπικοινωνιών.
- ❖ Με σκοπό τη δημιουργία συνθηκών για την παροχή ποιοτικά προηγμένων
- ❖ τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, με προσιτό για όλους κόστος σε καθεστώς πλήρους απελευθέρωσης, οι Γενικοί Στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας 4 είναι :
- ❖ Ολοκλήρωση και υποδομές για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου της απελευθέρωσης και ενίσχυσης του ανταγωνισμού.
- ❖ Ανάπτυξη της τηλεπικοινωνιακής και ταχυδρομικής υποδομής για την παροχή προηγμένων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, ιδιαίτερα σε περιφερειακό / τοπικό επίπεδο.
- ❖ Δημιουργία ανθρώπινου δυναμικού ικανού να χειριστεί τις νέες τεχνολογίες και να τις αξιοποιήσει στο νέο περιβάλλον, που αυτές δημιουργούν.

¹² Πηγή : Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ - www.infosoc.gr

3.4.2 Δείκτες αποτελεσμάτων (μεταβολή μεταξύ 2000 και 2006) – Επιπτώσεις

Στην συνέχεια παρατίθενται οι ποσοτικοποιημένοι δείκτες για τους ειδικούς στόχους:

- ❖ Χρήση Ευρυζωνικών υπηρεσιών (από το σύνολο των χρηστών) στο 50% του μέσου όρου της Ε.Ε.
- ❖ Βαθμός ανάπτυξης ανταγωνισμού, από 1 σε 5 (βαθμοδότηση σύμφωνα με την Οδηγία 199/96)*.
- ❖ Βαθμός ανεξαρτησίας regulator, από 3 σε 5 (βαθμοδότηση σύμφωνα με την Οδηγία 199/96)*.
- ❖ Ποσοστό γεωγραφικής και πληθυσμιακής κάλυψης επιτήρησης φάσματος, από 0,5% σε 40% και από 5% σε 75%, αντίστοιχα.
- ❖ Ποσοστό επίδοσης αλληλογραφίας εσωτερικού την επόμενη ημέρα από την κατάθεση, από 53% σε >85%.
- ❖ Ποσοστό επίδοσης αλληλογραφίας εξωτερικού την τρίτη ημέρα από την κατάθεση, από 42% σε >85%.
- ❖ Αριθμός ανθρωποωρών υπαλλήλων του ΕΛΤΑ που θα εκπαιδευτούν, από 700.000 ώρες σε 1.500.000 ώρες.

Ο Άξονας Προτεραιότητας «Επικοινωνίες» περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 4.1	Ανάπτυξη μηχανισμών για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου και την ενίσχυση του ανταγωνισμού
Μέτρο 4.2	Ανάπτυξη Υποδομών Δικτύων Τοπικής πρόσβασης
Μέτρο 4.3	Προηγμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες για τον πολίτη
Μέτρο 4.4	Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των ταχυδρομικών υποδομών και ανάδειξη ταχυδρομικών γραφείων σε πολυδύναμα κέντρα
Μέτρο 4.5	Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα των επικοινωνιών
Μέτρο 4.6	Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού των ΕΛΤΑ

3.5. ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

3.5.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΣΤΟΧΟΙ

Ο πέμπτος Άξονας Προτεραιότητας¹³ του ΕΠΚτΠ περιλαμβάνει δράσεις με στόχο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των έργων / ενεργειών του Ε.Π. στις διάφορες φάσεις υλοποίησης τους.

Οι βασικότερες από τις δράσεις αυτές αφορούν:

- ❖ στις υπηρεσίες διαχείρισης, αξιολόγησης και δημοσιότητας,
- ❖ στην τεχνική στήριξη της Επιτροπής Παρακολούθησης και της Διαχειριστικής Αρχής,
- ❖ στην υποστήριξη της λειτουργίας των δομών παρακολούθησης και εφαρμογής του Ε.Π. (Επιτροπή Παρακολούθησης, Διαχειριστική Αρχή, ΚτΠ Α.Ε., Παρατηρητήριο για την ΚτΠ),
- ❖ στην ανάθεση μελετών για την τεκμηρίωση των προτάσεων και στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης των έργων / ενεργειών που περιλαμβάνονται στους υπόλοιπους Άξονες Προτεραιότητας του Ε.Π.
- ❖ Στη διεξαγωγή ειδικών εμπειρογνομοσυνών και στην παροχή τεχνικής στήριξης, καθώς και στην μετάκληση εξειδικευμένων στελεχών από διοικήσεις άλλων χωρών.

Μέτρα Τεχνικής Βοήθειας

Η Τεχνική Βοήθεια περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 5.1 Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ
Μέτρο 5.2 Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

¹³ Πηγή : Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ - www.infosoc.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εμπειρία του Α' ΚΠΣ ενσωματώθηκε στο Β' ΚΠΣ. Η προσπάθεια για βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των κοινοτικών δράσεων, πέραν του θέματος της απορρόφησης των πόρων, ενισχύθηκε. Η Ελληνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή ΕΚ συμφώνησαν σ' ένα σημαντικό αριθμό μέτρων για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας σε ότι αφορά τόσο την υλοποίηση των έργων και ενεργειών όσο και τη διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και του ΚΠΣ. Η πρόκληση για το Γ' ΚΠΣ συνίσταται στο να διαφυλάξει και να ενισχύσει αυτό το κεκτημένο ιδίως σε ότι αφορά την αξιόπιστη διαχείριση και, στη συνέχεια:

- ❖ να θέσει σε εφαρμογή ένα ανανεωμένο σύστημα για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του εθνικού συστήματος ελέγχων, του ελέγχου της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών, σύμφωνα με τους κανονισμούς των διορθωτικών Ταμείων και τις διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης, και
- ❖ να διασφαλίσει την καλύτερη αξιοποίηση της αξιολόγησης. Οι θεσμικές, οργανωτικές και λειτουργικές παρεμβάσεις του Β' ΚΠΣ θα ενταχθούν αρμονικά το νέο πλαίσιο που αφορά τη διαχείριση, τον έλεγχο, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των παρεμβάσεων του ΚΠΣ σύμφωνα με το νέο Καν. 1260/1999.

Στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ οι διαχειριστικές αρχές διασφαλίζουν την τήρηση των απαιτήσεων για τη σωστή χρήση των πόρων. Σε περίπτωση διαπίστωσης αδυναμιών, οι εθνικές αρχές υιοθετούν τα κατάλληλα μέτρα.

Τα βασικά στοιχεία του νέου συστήματος που θα ισχύσει περιγράφονται στη συνέχεια.

4.2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Για την αποτελεσματική διαχείριση των συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους¹⁴, συστήνονται μία διαχειριστική αρχή για το ΚΠΣ και μία διαχειριστική αρχή για κάθε επιμέρους επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΠ). Η σύνθεση, η εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων και ο τρόπος λειτουργίας αυτών των αρχών καθορίζονται με νόμο. Οι αρμοδιότητες των διαχειριστικών αρχών διαχωρίζονται σαφώς από τις αρμοδιότητες της αρχής πληρωμής και των τελικών δικαιούχων.

4.2.1. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2000-2006

Η διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. είναι υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Αποτελεί τον κύριο συνομιλητή της Επιτροπής και συνεργάζεται με αυτήν στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, τηρουμένων των θεσμικών, νομικών και δημοσιονομικών αρμοδιοτήτων κάθε εταίρου.

¹⁴ σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν.(ΕΚ)1260/1999

Η διαχειριστική αρχή¹⁵ του ΚΠΣ εξασφαλίζει το συντονισμό των παρεμβάσεων στο επίπεδο του ΚΠΣ. Λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες προς τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ) προκειμένου να επιτυγχάνονται οι στόχοι και να διασφαλίζεται η τήρηση των πολιτικών του ΚΠΣ.

4.2.2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διαχειριστική αρχή ορίζεται σε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματικότητα και κανονικότητα της διαχείρισης και της εφαρμογής του αντίστοιχου Ε.Π. Οι αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής σε επίπεδο Ε.Π. ορίζονται στο άρθρο 34 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999 και για την άσκησή τους έχουν ληφθεί τα ακόλουθα μέτρα για:

1. Τη δημιουργία μηχανισμού συλλογής αξιόπιστων οικονομικών και στατιστικών δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή, τους δείκτες παρακολούθησης και την αξιολόγηση καθώς και την εισαγωγή τους στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του ΥΠΕΘΟ και την ηλεκτρονική διαβίβαση των στοιχείων αυτών στην Ε.Ε.)¹⁶.
2. Τη σύνταξη και πρόταση προσαρμογής του συμπληρώματος προγραμματισμού σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Καν. 1260/99 και τις απαιτήσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του ΟΠΣ.¹⁷
3. Την εφαρμογή του συμπληρώματος προγραμματισμού.¹⁸
4. Τη σύνταξη και υποβολή προς την Επιτροπή ΕΚ και τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ των ετήσιων εκθέσεων εκτέλεσης και της τελικής έκθεσης μετά από έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π.¹⁹
5. Την προετοιμασία και οργάνωση της αξιολόγησης.²⁰
6. Τη χρησιμοποίηση, είτε χωριστού λογιστικού συστήματος, είτε κατάλληλης λογιστικής κωδικοποίησης όλων των συναλλαγών που σχετίζονται με το επιχειρησιακό πρόγραμμα.
7. Τη θέσπιση μέτρων εσωτερικών ελέγχων για την ορθή χρηματοδοτική διαχείριση και υιοθέτηση μέτρων για προσαρμογές που απαιτούνται ή ενδεχόμενες διορθώσεις.
8. Τη διασφάλιση της κανονικότητας και της συμβατότητας προς τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές των πράξεων που χρηματοδοτούνται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα.²¹
9. Την τήρηση των υποχρεώσεων σχετικά με την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα.

¹⁵ Οι αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής καθορίζονται στο άρθρο 34 του Καν. 1260/99.

¹⁶ (αρθ. 34 παρ. 1α) του Καν. 1260/1999

¹⁷ (αρθ. 34 παρ. 1β και παρ. 3 του Καν. 1260/99).

¹⁸ (αρθ. 34 παρ. 1β και παρ.3).

¹⁹ (άρθ.34 παρ.1γ του Καν.(ΕΚ)1260/1999).

²⁰ (αρθ. 34 παρ 1δ, αρθ. 42 και αρθ. 43 του Κ.1260/1999).

²¹ σύμφωνα με το άρθρο 43 του Καν 1260/1999.

10. Την εξασφάλιση των αναγκαίων πληροφοριών στη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ όταν πρόκειται για την παροχή συνδρομής για μεγάλα έργα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 του Καν.(ΕΚ)1260/1999 καθώς και των οδηγιών της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ.

11. Τη γραμματειακή υποστήριξη των συνεδριάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. με την επιφύλαξη του εσωτερικού της κανονισμού.

12. Σε συνεργασία με την διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ και την Επιτροπή ΕΚ, την επεξεργασία και την πρόταση των δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν για την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης σύμφωνα με το άρθρο 44.

13. Την οργάνωση της ετήσιας συνάντησης διαχείρισης με την Επιτροπή ΕΚ και την παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις παρατηρήσεις και στις αιτιολογημένες συστάσεις της Επιτροπής ΕΚ.²²

Ορισμένες από τις αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής μπορούν να εκχωρηθούν με γραπτή συμφωνία σε άλλες διοικητικές υπηρεσίες. Σε κάθε περίπτωση η ευθύνη έναντι της Επιτροπής παραμένει στη διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος.

Οι διαχειριστικές αρχές θα στελεχωθούν με τρεις τρόπους :

α) με το υφιστάμενο προσωπικό της ΜΟΔ, που θα αξιοποιηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό, καθώς και με το προσωπικό της ΜΕΚ σε περιφερειακό επίπεδο και ειδικότερα με τους τεχνικούς συμβούλους.

β) με απόσπαση προσωπικού που υπηρετεί στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα με διαδικασίες αξιολόγησης από επιτροπή, κατά πλειοψηφία, εξωτερικών εμπειρογνομόνων με την υποστήριξη της ΜΟΔ.

γ) με νέες προσλήψεις προσωπικού, κατά κανόνα μέσω της ΜΟΔ, αλλά επίσης και με τις διαδικασίες μέσω του ΑΣΕΠ ή με προσωπικό προερχόμενο από τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης.

4.2.3. ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ (ΕΡΓΩΝ/ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ)

Η διαδικασία έγκρισης των πράξεων είναι το σύνολο των ενεργειών που απαιτούνται για την επιλογή και ένταξη των πράξεων, προκειμένου να εγκριθεί η χρηματοδότησή τους στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος του ΚΠΣ 2000-2006. Η πρόταση, η επιλογή και έγκριση χρηματοδότησης των πράξεων καθορίζονται με διαφανείς και αντικειμενικές διαδικασίες.

Η διαχειριστική αρχή πληροφορεί τους δυνητικούς δημόσιους και ιδιωτικούς τελικούς δικαιούχους για τις δυνατότητες συγχρηματοδότησης σε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος έχει την ευθύνη για την επιλογή ή την απόρριψη ένταξης μιας πράξης στη βάση των προτεραιοτήτων και των κριτηρίων επιλογής όπως καθορίζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

²² (άρθρο 34 παρ.2).

Σε περίπτωση μέτρων στο πλαίσιο των οποίων περισσότερα έργα και περισσότεροι τελικοί δικαιούχοι μπορούν να τύχουν συνδρομής η κατευθυντήρια αρχή είναι ότι οι προτάσεις έργων υποβάλλονται, αξιολογούνται και εγκρίνονται σύμφωνα με την ανοικτή διαδικασία που περιγράφεται στις ακόλουθες παραγράφους. Επίσης η πρόθεση είναι να επεκταθεί προοδευτικά η πρακτική της ιεράρχησης των προτάσεων προκειμένου να επιλέγονται οι καλύτερες προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος. Η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ υιοθετεί, εντός του 2001, οδηγίες για την εφαρμογή της πρακτικής αυτής από τις διαχειριστικές αρχές των ΕΠ. Όσον αφορά τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα, θα ληφθεί υπόψη το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που αφορά το δημοκρατικό προγραμματισμό.

Σε κάθε περίπτωση έργα που δεν έχουν αξιολογηθεί από τη διαχειριστική αρχή ή δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο θετικής αξιολόγησης δεν εντάσσονται στο πλαίσιο του Ε.Π. και κατά συνέπεια δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΚΠΣ.

Η διαδικασία έγκρισης έργου/ενέργειας περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- 1) **Πρόσκληση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος** ή ενημέρωση (για κατάθεση της πρότασης) σε δυνητικούς τελικούς δικαιούχους για την υποβολή των προτάσεών τους σε τυποποιημένα έντυπα (παρουσίαση των σχετικών προτάσεων υπό τη μορφή Τεχνικών Δελτίων έργων).
- 2) **Αξιολόγηση των προτάσεων** με βάση τα προκαθορισμένα κριτήρια επιλογής και πρόταση ένταξης έργου/ενέργειας στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.
- 3) **Έκδοση απόφασης ένταξης έργου/ενέργειας** στο πρόγραμμα και δέσμευσης των αναγκαίων πιστώσεων καθώς και κοινοποίηση στον τελικό δικαιούχο της απόφασης και των όρων χρηματοδότησης.

A. Αντικείμενο των αιτήσεων χρηματοδοτικής συνδρομής

Οι αιτήσεις μπορούν να αφορούν είτε τις προπαρασκευαστικές μελέτες (ή άλλη τεχνική υποστήριξη), είτε την υλοποίηση του έργου/ενέργειας.

1) αιτήσεις για τις προπαρασκευαστικές μελέτες -υπηρεσίες

Οι αιτήσεις αυτές αφορούν τόσο την εκπόνηση προπαρασκευαστικών μελετών όσο και την παροχή υπηρεσιών εξωτερικών εμπειρογνομόνων για την προετοιμασία του έργου/ενέργειας.

Η αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής αξιολογείται βάσει:

- ❖ της συμβατότητας του επιδιωκόμενου από τη μελέτη έργου με το σχετικό Ε.Π.
- ❖ της συμβατότητας με τις τεθείσες ιεραρχήσεις.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται στη διαχειριστική αρχή του Ε.Π. Η διαδικασία για την έγκριση της χρηματοδοτικής συνδρομής μελετών - υπηρεσιών είναι η ίδια με τη διαδικασία έγκρισης των έργων.

Η απόφαση χρηματοδότησης για τις προπαρασκευαστικές μελέτες-υπηρεσίες δεν αποτελεί θετικό προηγούμενο για ένταξη του έργου (στο οποίο θα οδηγήσει η μελέτη) στο ΕΠ. Αυτό δηλώνεται ρητά στην κοινοποίηση προς τον τελικό δικαιούχο.

ii) Αιτήσεις ένταξης έργου

Βάσει των μέτρων του συμπληρώματος προγραμματισμού, η διαχειριστική αρχή Ε.Π. καλεί τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους για εκδήλωση ενδιαφέροντος και κατάθεση αιτήσεων. Ανάλογα με τη φύση των έργων/ενεργειών και τη νομική προσωπικότητα των τελικών δικαιούχων (ΝΠΔΔ/ΝΠΙΔ), αυτή η πρόσκληση θα γίνεται είτε με εγκύκλιο προς όλους τους δημόσιους φορείς είτε/και με δημοσίευση στον τύπο.

Κάθε αίτηση ένταξης έργου/ενέργειας περιλαμβάνει σχέδιο υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου ή -όπου απαιτείται- επιχειρηματικό σχέδιο και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης με αναφορά στις κρίσιμες δραστηριότητες του έργου.

Για όλες τις πράξεις χρησιμοποιούνται τυποποιημένα τεχνικά δελτία από τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους.

Β. Αξιολόγηση προτάσεων –Επιλογή έργων/ενεργειών

1. Εξέταση των προτάσεων από τη διαχειριστική αρχή του Ε.Π.

Η διαχειριστική αρχή του Ε.Π. εξετάζει τις αιτήσεις βάσει κριτηρίων που εξειδικεύονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης κάθε Ε.Π. Ενδεικτικές κατηγορίες κριτηρίων είναι:

α. Επιλεξιμότητα έργου/ενέργειας στο πλαίσιο του μέτρου, όπως αυτό προσδιορίζεται στο συμπλήρωμα προγραμματισμού.²³

β. Σκοπιμότητα έργου/ενέργειας (οικονομική βιωσιμότητα και κοινωνικό όφελος). Εάν το έργο δημιουργεί έσοδα, η αξιολόγηση πρέπει επιπροσθέτως να οδηγεί σε μια σύσταση για το ποσοστό της δημόσιας συμμετοχής²⁴ και στη βάση ανάλυσης κόστους-οφέλους. Όπου απαιτείται, υποβάλλεται μελέτη κόστους- οφέλους.

γ. Πληρότητα έργου/ενέργειας, δηλ. εάν εκπληρώνονται οι στόχοι του μέτρου με αυτοτελή τρόπο ή εάν αποτελεί μέρος ενός ήδη ενταγμένου έργου και εάν το έργο έχει προοπτικές σωστής λειτουργίας.

δ. Ωριμότητα έργου. Αξιολόγηση της ωριμότητας με βάση την κατηγορία του έργου και τα στοιχεία του τεχνικού δελτίου του έργου. Επιπλέον διενεργείται έλεγχος αδειοδοτήσεων που απαιτούνται. Ελέγχεται επίσης η ύπαρξη και η ποιότητα των απαιτούμενων μελετών και αξιολογούνται οι δομές για την υλοποίηση του έργου/ενέργειας.

ε. Συνέπεια του έργου με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές (π.χ. πολιτική απασχόλησης, προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, περιβάλλον).

Στις περιπτώσεις συγκριτικής αξιολόγησης, η μεθοδολογία αξιολόγησης δημοσιοποιείται πριν από την υποβολή των προτάσεων. Η αξιολόγηση της οικονομικής βιωσιμότητας και του κοινωνικού οφέλους γίνονται με απλές και τυποποιημένες μεθόδους. Ο έλεγχος της επιλεξιμότητας και της συμβατότητας ασκείται από τη διαχειριστική αρχή του ΕΠ.

²³ (άρθρο 18 παρ.3β).

²⁴ σύμφωνα με το άρθρο 29 του Καν. (ΕΚ)1260/1999

Η διαχειριστική αρχή κάθε Ε.Π. συγκροτείται με την κατάλληλη οργάνωση (με διακριτή υπηρεσία) για την αξιολόγηση των προτάσεων (έργων/ενεργειών). Στα ειδικά θέματα κατά την αξιολόγηση, η διαχειριστική αρχή μπορεί να υποστηριχθεί και με υπηρεσίες εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Εάν το προτεινόμενο έργο/ενέργεια κρίνεται ανεπαρκές για ένταξη, η διαχειριστική αρχή ενημερώνει τον τελικό δικαιούχο για την απόρριψη, με σχετική αιτιολόγηση. Όπου κρίνεται αναγκαίο προσκαλεί τον τελικό δικαιούχο να επανυποβάλλει βελτιωμένη την αρχική πρόταση ένταξης του έργου/ενέργειας.

1. Διαδικασία συντονισμού για την ένταξη του έργου/ενέργειας

Μετά την αξιολόγηση από τη διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος, όπου απαιτείται οι πράξεις υποβάλλονται σε μια διαδικασία συντονισμού για την ένταξή τους στο Ε.Π.

Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του εκπροσώπου της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ, του εκπροσώπου του Υπουργείου που έχει την ευθύνη για το σχετικό διαρθρωτικό Ταμείο καθώς και του εκπροσώπου του/ων καθ' ύλην αρμόδιου/ων Υπουργείου/ων για την άσκηση των σχετικών πολιτικών.

Αυτή η διαδικασία αποσκοπεί κυρίως στην εξασφάλιση της συμβατότητας των έργων/ενεργειών με τη στρατηγική και τις προτεραιότητες του ΚΠΣ και στην επιβεβαίωση ή προσαρμογή του χρηματοδοτικού σχήματος. Ιδιαίτερη προσοχή αποδίδεται ώστε αυτή η διαδικασία συντονισμού να ολοκληρώνεται σε σύντομο χρόνο. Αυτή η διαδικασία μπορεί να πραγματοποιείται π.χ. με ηλεκτρονικό τρόπο ή με σύσκεψη που θα συγκαλεί η διαχειριστική αρχή κάθε Ε.Π.

2. Απόφαση ένταξης-χρηματοδότησης έργου/ενέργειας

Κατά κανόνα εντός 3 μηνών από την υποβολή της αίτησης, η διαχειριστική αρχή αποφασίζει την ένταξη του έργου/ενέργειας στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και εκδίδει τη σχετική απόφαση. Η απόφαση ένταξης κοινοποιείται αμέσως στον τελικό δικαιούχο και υποβάλλεται στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη δέσμευση των απαραίτητων πιστώσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Στην ίδια απόφαση αναφέρονται, μεταξύ άλλων, οι υποχρεώσεις του τελικού δικαιούχου (υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων και εκθέσεων για τα οικονομικά και φυσικά ορόσημα καθώς και υποχρεώσεις οικονομικού ελέγχου).

Όπου είναι αναγκαίο (π.χ. κρατικές ενισχύσεις) ο τελικός δικαιούχος ενημερώνει τις επιχειρήσεις ή εκείνον που υλοποιεί το έργο για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει (ως τελικός αποδέκτης) με τα κατάλληλα μέσα (π.χ. με τη μορφή μιας επιστολής έγκρισης της ενίσχυσης).

Στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής των έργων/ενεργειών, όλες οι αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένες.

3. Ένταξη έργων/ενεργειών κατά τη διάρκεια της υλοποίησης/εκτέλεσής τους

Εργα/ενέργειες που κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης ένταξης βρίσκονται ήδη σε φάση υλοποίησης/εκτέλεσης αξιολογούνται σύμφωνα με την προαναφερθείσα διαδικασία. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την αίτηση ένταξης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα είναι επιλέξιμες με την επιφύλαξη του άρθρου 30 παρ.2 και του άρθρου 52 παρ.4 του Καν. (ΕΚ)1260/1999.

Η παραπάνω ρύθμιση έχει εφαρμογή με τον περιορισμό ότι οι δαπάνες που εκτελέστηκαν πριν από την αίτηση ένταξης δεν υπερβαίνουν το 10% του συνολικού προϋπολογισμού του ΚΠΣ. Πέραν αυτού του ορίου, απαιτείται διαδικασία διαβούλευσης των Εθνικών Αρχών με την Επιτροπή ΕΚ.

4. Εισαγωγή των στοιχείων στο ΟΠΣ – Τήρηση των φακέλων

Η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για την εισαγωγή των σχετικών στοιχείων του έργου/ενέργειας στο ΟΠΣ, με την ένταξή του στο ΕΠ. Είναι επίσης υπεύθυνη για την τήρηση των στοιχείων καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου καθώς και για την τήρηση και επικαιροποίηση των στοιχείων του ΟΠΣ, τουλάχιστον για την περίοδο που προβλέπεται.²⁵

5. Τροποποίηση έργου/ενέργειας

Οποιαδήποτε τροποποίηση των στοιχείων του έργου και των υποέργων του (που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμβάσεις) όπως εγκρίθηκε από την διαχειριστική αρχή του Ε.Π. γίνεται με βάση διαδικασία που θα καθορίσει η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ. Οι τροποποιήσεις δεν μπορούν να οδηγούν σε ουσιώδεις αλλαγές του αντικειμένου του έργου/ενέργειας.²⁶

Ειδικά οι δαπάνες που οφείλονται σε υπερβάσεις προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματος δεν είναι επιλέξιμες για εθνική και κοινοτική χρηματοδότηση. Οι δαπάνες αυτές καθίστανται επιλέξιμες μόνο σε περίπτωση μιας δεύτερης θετικής έγκρισης χρηματοδότησης, για τη λήψη της οποίας επαναλαμβάνεται η διαδικασία της αξιολόγησης (αξιολογώντας και τη συμβατότητα με την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία).

Η χρηματοδότηση του έργου όπως περιλαμβάνεται στην απόφαση έγκρισης, χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου που εγκρίθηκε από την διαχειριστική αρχή του Ε.Π. και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς.

6. Επιλεξιμότητα δαπανών για την κτήση γης

Οι δαπάνες για την κτήση των απαραίτητων εδαφικών εκτάσεων σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και προδιαγραφές για την εκτέλεση των έργων είναι κατά κανόνα επιλέξιμες μέχρι του ύψους 10% του προϋπολογισμού του έργου²⁷ λαμβανομένου υπόψη ειδικότερα του σημείου 1.2 του ίδιου κανονισμού όσον αφορά τα καθεστώτα ενισχύσεων. Στις περιπτώσεις των μεγάλων έργων ή των έργων που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει ένα υψηλότερο ποσοστό σύμφωνα με το ίδιο δελτίο, αφού πρώτα εξετάσει την ιδιαιτερότητα κάθε περίπτωσης.

7. Πρόσβαση στα έγγραφα

Με την επιφύλαξη των ισχυουσών κοινοτικών και εθνικών διατάξεων για την πρόσβαση στα έγγραφα, ειδική βαρύτητα αποδίδεται στη διαφάνεια. Τα έγγραφα που αφορούν τη διαδικασία και τα αποτελέσματα της επιλογής των έργων/ενεργειών τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας Επιτροπής Παρακολούθησης κάθε Ε.Π. Επιπλέον τα στοιχεία που αφορούν το έργο καταχωρούνται στο ΟΠΣ.

²⁵ άρθρο 38 παρ. 6 του Καν. 1260/1999.

²⁶ (άρθρου 30 παρ.4 του Καν. 1260/1999).

²⁷ σύμφωνα με τον κανόνα υπ' αριθ.5 επιλεξιμότητας του Καν.(ΕΚ) 448/2004

4.2.4. ΜΟΝΑΔΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Α.Ε.

Η εφαρμογή και η οργάνωση της διαχείρισης του ΚΠΣ υποστηρίζεται από την μονάδα οργάνωσης της διαχείρισης (ΜΟΔ ΑΕ). Η υποστήριξη που παρέχει η ΜΟΔ ΑΕ συνίσταται ιδίως σε :

- i) Επεξεργασία συστημάτων και εργαλείων για την οργάνωση της διαχείρισης.
- ii) Μεταφορά τεχνογνωσίας με τη συνεχή κατάρτιση των στελεχών των εμπλεκόμενων αρχών και υπηρεσιών στο ΚΠΣ και στα Ε.Π. και λοιπών διοικητικών υπηρεσιών καθώς και την οργάνωση ανταλλαγής εμπειριών.
- iii) Υποστήριξη των τελικών δικαιούχων κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, μετά από πρόταση της διαχειριστικής αρχής.
- iv) Υποστήριξη της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ για την αξιολόγηση της διαχειριστικής ικανότητας και οργάνωσης των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- v) Πρόταση ανάλογα με τις ανάγκες κάθε διαχειριστικής αρχής συγκεκριμένης δομής οργάνωσης (οργανόγραμμα, αριθμός και περιγραφή απαιτούμενων θέσεων εργασίας και προσόντων, καθήκοντα).
- vi) Προκήρυξη θέσεων υποψηφίων για λογαριασμό των ενδιαφερομένων αρμοδίων υπηρεσιών.
- vii) Υποστήριξη της συνολικής οργάνωσης των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων και συγκεκριμένα στην αξιολόγηση και πρόταση του κατάλληλου προσωπικού και τη συνόδευσή του στην υπηρεσία υποδοχής.

4.3. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.3.1. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η Επιτροπή Παρακολούθησης²⁸ του Ε.Π. συστήνεται εντός τριών μηνών από την απόφαση της Επιτροπής ΕΚ για την έγκριση του Ε.Π. Αυτή η Επιτροπή λειτουργεί στο πλαίσιο της ελληνικής έννομης τάξης.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή του ΕΠ.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καν.(ΕΚ) 1260/99, επιβεβαιώνει ή προσαρμόζει το συμπλήρωμα προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων

²⁸ Σε επίπεδο ΚΠΣ και σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος συστήνεται Επιτροπή Παρακολούθησης βάσει του άρθρου 35 του Καν.(ΕΚ) 1260/99.

των φυσικών και δημοσιονομικών δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν στην παρακολούθηση του. Επίσης εγκρίνει κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση του συμπληρώματος προγραμματισμού.

3. Εξετάζει και εγκρίνει εντός έξι μηνών μετά από την έγκριση του προγράμματος τα κριτήρια επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων,
4. Αξιολογεί τακτικά τις εξελίξεις καθώς και την πρόοδο στην επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων του προγράμματος.
5. Εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής, ιδίως την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για τα διάφορα μέτρα, καθώς και την ενδιάμεση αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 42 του Καν.(ΕΚ)1260/1999.
6. Εξετάζει και εγκρίνει την ετήσια και την τελική έκθεση εκτέλεσης πριν αυτές αποσταλούν στην Επιτροπή ΕΚ.
7. Εξετάζει και εγκρίνει οποιαδήποτε πρόταση τροποποίησης του περιεχομένου της απόφασης της Επιτροπής ΕΚ, σχετικά με την συμμετοχή των Ταμείων, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής ΕΚ και της Επιτροπής Παρακολούθησης ΚΠΣ.
8. Προτείνει στη διαχειριστική αρχή οποιαδήποτε τροποποίηση του προγράμματος, που μπορεί να συντελέσει στην επίτευξη των στόχων του Ε.Π. ή να βελτιώσει τη διαχείριση της παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής διαχείρισης. Κάθε προσαρμογή του προγράμματος, πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 3 του Καν.1260/1999.

Στην Επιτροπή Παρακολούθησης παρέχεται γραμματειακή υποστήριξη από τη διαχειριστική αρχή του Ε.Π..

Προκειμένου να ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους, οι Επιτροπές Παρακολούθησης του ΚΠΣ και του ΕΠ έχουν δικαίωμα πληροφόρησης για όλες τις παρεμβάσεις του σχετικού Ε.Π. Ειδικότερα κάθε Επιτροπή Παρακολούθησης, κατόπιν αιτήματός της, έχει δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα έγγραφα που αφορούν την επιλογή των έργων/ενεργειών και την εφαρμογή τους, τηρουμένων των εθνικών διατάξεων που αφορούν θέματα εμπιστευτικότητας (π.χ. κρατικές ενισχύσεις).

4.4 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

4.4.1. ΑΡΧΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Για την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των χρηματοδοτικών ραών δημιουργείται μία ειδική υπηρεσία πληρωμών στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, σε επίπεδο Κ.Π.Σ. για όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΚΠΣ και όλα τα διαρθρωτικά Ταμεία. Η ίδια υπηρεσία έχει τα ανάλογα καθήκοντα και αρμοδιότητες για το Ταμείο Συνοχής.

Η αρχή πληρωμής σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 32 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999 και την εθνική νομοθεσία:

- 1) Είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την υποβολή των αιτήσεων πληρωμών στην Ε.Ε.²⁹ ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά διαρθρωτικό Ταμείο³⁰ καθώς και για την αποδοχή των πιστώσεων της Επιτροπής.
- 2) Διασφαλίζει την απόδοση της κοινοτικής και εθνικής συμμετοχής στους τελικούς δικαιούχους (στις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων και στους

²⁹ Η υποβολή γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ

³⁰ Σύμφωνα με το 32 παρ. 3 Καν.(ΕΚ) 1260/1999

- τελικούς αποδέκτες) μέσω του ΠΔΕ το συντομότερο δυνατόν και χωρίς καμία κράτηση.
- 3) Υποβάλλει τις πιστοποιημένες δηλώσεις στην Επιτροπή ΕΚ (η υποβολή γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ) ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά διαρθρωτικό Ταμείο.³¹
 - 4) Υποβάλλει τις προβλέψεις για μελλοντικές αιτήσεις πληρωμών στην Ε.Ε.³²
 - 5) Καθορίζει σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ τους κανόνες λειτουργίας του ΟΠΣ για την επεξεργασία των πληροφοριών που χρησιμοποιεί (ελέγχει, πιστοποιεί, εγκρίνει). Μεριμνά για την ορθή λειτουργία των λογιστικών συστημάτων στο επίπεδο των διαχειριστικών αρχών κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ. Κάθε διαχειριστική αρχή Ε.Π. ορίζει έναν υπεύθυνο, που θα διαχειρίζεται τις πληροφορίες αυτές και θα συνομιλεί με την αρχή πληρωμής. Η αρχή πληρωμής υποστηρίζεται από το «Γραφείο Υποστήριξης» (help desk).
 - 6) Διενεργεί τον εξωτερικό έλεγχο στις διαχειριστικές αρχές και στους τελικούς δικαιούχους
 - 7) Προβαίνει σε αναστολή των πληρωμών σε περίπτωση εικαζόμενης παρατυπίας, ενημερώνοντας ταυτόχρονα την αρμόδια διαχειριστική αρχή, το ΟΠΣ τον τελικό δικαιούχο και τον τελικό αποδέκτη.

Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας, και με την επιφύλαξη των ισχυουσών κοινοτικών και εθνικών διατάξεων σχετικά με την ανακοίνωση των παρατυπιών και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, προβαίνει στη διαγραφή των σχετικών πληρωμών αφού ακούσει τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι αποφάσεις της αρχής πληρωμής, που θα πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να συμφωνούν με την αρχή της αναλογικότητας, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διοικητικών ή/και δικαστικών προσφυγών.

- 8) Είναι υπεύθυνη για την εποπτεία και το συντονισμό των χρηματοδοτικών ροών και την διαχείριση των λογαριασμών που κατατίθενται οι πιστώσεις των διαρθρωτικών Ταμείων.

4.4.2 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ

1. Ροές χρηματοδοτήσεων

Προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης διαφάνεια των χρηματοδοτικών ροών του ΚΠΣ, με την έννοια ότι η παροχή της εθνικής και της κοινοτικής συνδρομής στον τελικό δικαιούχο θα πρέπει να παρακολουθείται στο πλαίσιο κάθε Ε.Π., η χρηματοδοτική διαδρομή θα είναι η ακόλουθη:

i) Η αρχή πληρωμής είναι ο αποκλειστικός διαχειριστής των συγκεκριμένων λογαριασμών που θα διατηρεί το Υπουργείο Οικονομικών στην Τράπεζα της Ελλάδας: λογαριασμούς για τα Ε.Π. του ΚΠΣ και για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και έναν λογαριασμό για το Ταμείο Συνοχής.

Οι κοινοτικές πιστώσεις κατατίθενται απ' ευθείας από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στους λογαριασμούς, ανά διαρθρωτικό Ταμείο και ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα. Οι διαχειριστικές αρχές ενημερώνονται σχετικά.

ii) Με εντολή της αρχής πληρωμής, οι κοινοτικές πιστώσεις εγγράφονται στο τμήμα εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού - Πρόγραμμα δημοσίων Επενδύσεων. Στο

³¹ σύμφωνα με το 32 παρ. 3 και 4 του Καν.(ΕΚ)1260/1999.

³² σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.7 του Καν.(ΕΚ)1260/1999.

τμήμα δαπανών εγγράφονται οι προβλέψεις μεταφοράς πιστώσεων (κοινοτικών και δημόσιων εθνικών) προς τους τελικούς δικαιούχους. Σε περίπτωση ιδιωτικής συμμετοχής αυτή φαίνεται στα αντίστοιχα υποσυστήματα του ΟΠΣ για το ΚΠΣ, τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και το Ταμείο Συνοχής.

iii) Η αρχή πληρωμής μεριμνά για την απόδοση των ετήσιων πιστώσεων (κοινοτικών και δημοσίων εθνικών) στους τελικούς δικαιούχους. Η απόδοση των πιστώσεων αυτών γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού – Π.Δ.Ε. και τους ρυθμούς υλοποίησης των έργων όπως πιστοποιούνται από τη διαχειριστική αρχή. Η απόδοση στους τελικούς δικαιούχους γίνεται χωρίς καμία μείωση ή κράτηση ή μεταγενέστερη ειδική επιβάρυνση που επιφέρει μείωση των ποσών αυτών.³³

2. Ροή χρηματοδοτικών πληροφοριών

i) Η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης κοινοποιείται στον τελικό δικαιούχο. Ο τελικός δικαιούχος πρέπει να υποβάλει στη διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές μέσω ενός *μηνιαίου δελτίου* καθώς και την εξέλιξη του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου μέσω ενός *εξαμηνιαίου δελτίου παρακολούθησης*.

Οι πληροφορίες αυτές μετά την έγκριση και επιβεβαίωσή τους από τη διαχειριστική Αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος καταχωρούνται στο ΟΠΣ.

Η αρχή πληρωμής κάνει χρήση αυτών των πληροφοριών μέσω του ΟΠΣ και διασταυρώνει τα στοιχεία που βεβαιώνει η διαχειριστική αρχή με τις πληρωμές του ΠΔΕ, έτσι όπως αυτές προκύπτουν από κατάλληλα τραπεζικά στοιχεία.

ii) Η αρχή πληρωμής υποβάλλει τις αιτήσεις στην Επιτροπή αφού:

- ελέγξει την ακρίβεια των παραπάνω πληροφοριών και ιδίως σε ότι αφορά τις πληρωμές που έχουν γίνει από τους τελικούς δικαιούχους
- ελέγξει την ύπαρξη εκκρεμών ζητημάτων που προκύπτουν από τους σχετικούς ελέγχους
- ελέγξει εάν το συμπλήρωμα προγραμματισμού και οι σχετικές ετήσιες εκθέσεις της διαχειριστικής αρχής έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή ΕΚ.

iii) Η αρχή πληρωμής με τη βοήθεια του ΟΠΣ πραγματοποιεί ελέγχους για τις πληρωμές των σχετικών ποσών και για τα παραστατικά των δαπανών που παρέχονται από τη διαχειριστική αρχή προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθότητα των παρεχόμενων πληροφοριών (κυρίως η ακρίβεια των καταχωρούμενων πληροφοριών και των πραγματοποιηθεισών πληρωμών καθώς και η τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας).

Η αρχή πληρωμής πληροφορείται μέσω του ΟΠΣ τα αναλυτικά δεδομένα των δαπανών που δηλώνονται από τους τελικούς δικαιούχους.

Το ΟΠΣ τροφοδοτείται με στοιχεία που αφορούν τις δαπάνες που πραγματοποιούνται μέσω των λογαριασμών που διατηρούνται σε άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

iv) Εκπονείται μια πρώτη ανεξάρτητη αξιολόγηση των χρηματοδοτικών ροών για την περίοδο 2000-2006 μέχρι το τέλος του 2002 σύμφωνα με τα άρθρα 31 & 32 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999).

³³ άρθρο 32 παρ. 1 του Καν. 1260/1999.

4.5. ΈΛΕΓΧΟΙ

Σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ.1 του Καν. (ΕΚ) 1260/99, το κράτος μέλος έχει την κύρια ευθύνη για την άσκηση του οικονομικού ελέγχου του ΚΠΣ. Ενεργεί σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, κατά τρόπον ώστε να διασφαλίσει ότι οι κοινοτικοί πόροι χρησιμοποιούνται σωστά και αποτελεσματικά, βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 του ιδίου Κανονισμού, η διαχειριστική αρχή του Ε.Π. είναι η κατά πρώτο λόγο υπεύθυνη αρχή για το σύννομο των συγχρηματοδοτούμενων έργων/ ενεργειών και της εφαρμογής μέτρων εσωτερικού ελέγχου. Είναι επίσης υπεύθυνη για τις αναλύσεις και τις απαντήσεις, οι οποίες δίδονται σε παρατηρήσεις και σε αιτήσεις λήψεως διορθωτικών μέτρων της Επιτροπής³⁴ ή στις συστάσεις αναπροσαρμογής.³⁵

Για την αποτελεσματική άσκηση των ελέγχων η Ελλάδα διαθέτει ένα σύστημα ελέγχου των διαρθρωτικών Ταμείων που οργανώνεται ως ακολούθως :

- Ο έλεγχος που προβλέπεται από το άρθρο 4 του Καν.438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002 ασκείται από τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Περιλαμβάνει τον έλεγχο των έργων στη φυσική, διοικητική, χρηματοοικονομική και λογιστική τους διάσταση, τόσο στον τόπο υλοποίησης τους, όσο και στην έδρα των φορέων που έχουν στην κατοχή τους πρωτότυπους τεχνικούς φακέλους και τα παραστατικά δαπανών.

Η διαδικασία του ελέγχου απαιτεί την τήρηση έγγραφων σχετικά με τις επαληθεύσεις των πράξεων. Σε περίπτωση που ο φυσικός ή διοικητικός έλεγχος δεν είναι διεξοδικός, αλλά δειγματοληπτικός, τα έγγραφα αυτά θα αναφέρουν τις επιλεχθείσες πράξεις και θα περιγράφουν την δειγματοληπτική μέθοδο. Η χρήση της δειγματοληπτικής μεθόδου πρέπει να δικαιολογηθεί βάσει των αριθμών και ειδών πράξεων, το μέγεθος των πράξεων, καθώς και τα παράγοντα κίνδυνου που συσχετίζονται με τις πράξεις ή τους τελικούς δικαιούχους.

Κατά περίπτωση η δειγματοληπτική μέθοδος που θα εφαρμοστεί θα προσδιοριστεί με βάση κατευθύνσεις που θα δοθούν από τη διαχειριστική Αρχή του ΚΠΣ.

- Οι έλεγχοι που ασκούνται από την Αρχή Πληρωμής συνίστανται σε εξωτερικό διαχειριστικό έλεγχο στις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων και σε ελέγχους στα έργα. Οι έλεγχοι στα έργα γίνονται σε συντονισμό με αυτούς των διαχειριστικών αρχών.

Ο εξωτερικός αυτός διαχειριστικός έλεγχος περιλαμβάνει την ανάλυση και την αξιολόγηση του συστήματος ελέγχων που ασκούνται στο πλαίσιο του άρθρου 4 του Καν.438/01 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002. Υπεισέρχεται, όπου είναι απαραίτητο, στις ειλημμένες από τα διαχειριστικά όργανα αποφάσεις, καθώς και στον έλεγχο των τελικών δικαιούχων.

Για τους ελέγχους αυτούς δύνανται να χρησιμοποιηθούν υφιστάμενες εθνικές διοικητικές αρχές.

³⁴ βάσει του άρθρου 38 παρ. 4, εδ. α του Καν.(ΕΚ) 1260/99

³⁵ βάσει του άρθρου 34 παρ. 2 του ιδίου Κανονισμού.

- Ο έλεγχος προβλεπόμενος από τα άρθρα 10 και 15-16 του Καν.438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002 αφορά το συνολικό συντονισμό των συστημάτων ελέγχου καθώς και εξειδικευμένες επιθεωρήσεις-στόχους. Ασκείται από ειδική υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών/ Γενικό Λογιστήριο του Κράτους που διενεργεί ελέγχους επί των διαχειριστικών αρχών, της αρχής πληρωμής και των τελικών δικαιούχων προκειμένου να διασφαλίσει τη χρηστή και αποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση. Επίσης διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους σε έργα/ενέργειες σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Καν.(ΕΚ) 438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002.

Κατά τη διενέργεια εξειδικευμένων ελέγχων από όλα τα παραπάνω όργανα μπορούν να χρησιμοποιηθούν υπηρεσίες εξωτερικών ελεγκτών ή ιδιωτικών ελεγκτικών εταιρειών.

Η Επιτροπή ΕΚ, στο πλαίσιο της άσκησης της αρμοδιότητάς της ως θεματοφύλακα για την ορθή εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, διασφαλίζει την ύπαρξη και την ομαλή λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, ώστε οι κοινοτικοί πόροι να χρησιμοποιούνται με τρόπο ορθό και αποτελεσματικό. Προς τούτο, και με την επιφύλαξη των ελέγχων από πλευράς των εθνικών ελεγκτικών αρχών, υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό της Επιτροπής ΕΚ μπορούν να διεξάγουν επιτόπιους ελέγχους, και ιδίως δειγματοληπτικούς, για όλες τις πράξεις οι οποίες χρηματοδοτούνται από τα ταμεία, καθώς και των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, με προειδοποίηση τουλάχιστον μίας εργάσιμης ημέρας. Η Επιτροπή ΕΚ ενημερώνει σχετικά τη διαχειριστική αρχή κατά τρόπον ώστε να έχει κάθε δυνατή βοήθεια. Υπάλληλοι ή εκπρόσωποι του κράτους μέλους μπορούν να συμμετέχουν στους ελέγχους αυτούς.

Η Επιτροπή ΕΚ μπορεί να ζητήσει από το κράτος μέλος να πραγματοποιήσει επιτόπιο έλεγχο για να βεβαιωθεί για την κανονικότητα ή/ και το σύννομο μίας ή περισσότερων πράξεων. Υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό της Επιτροπής ΕΚ μπορούν να συμμετέχουν στους ελέγχους αυτούς.

4.6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

4.6.1. Η ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (ΑΡΘΡΑ 41 ΚΑΙ 26 ΤΟΥ ΚΑΝ.(ΕΚ) 1260/99)

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση (ex ante) των σχεδίων, προγραμμάτων και συμπληρωμάτων προγραμματισμού.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση (ex ante) αποτελεί ευθύνη των αρμοδίων αρχών για την προετοιμασία των σχεδίων, των παρεμβάσεων και των συμπληρωμάτων προγραμματισμού. Διεξάγεται στο επίπεδο του σχεδίου και των προγραμμάτων συμπεριλαμβανομένου του συμπληρώματος προγραμματισμού. Αφορά :

- ❖ την ανάλυση των αποτελεσμάτων των προηγούμενων αξιολογήσεων
- ❖ την ανάλυση των ισχυρών σημείων, των αδύνατων σημείων και του δυναμικού των περιφερειών ή/και των τομέων
- ❖ την εκτίμηση του λόγου ύπαρξης και της συνοχής της προτεινόμενης στρατηγικής
- ❖ την ποσοτικοποίηση των προτεραιοτήτων και των στόχων

- ❖ την ανάλυση των αναμενόμενων επιπτώσεων και την αιτιολόγηση της πολιτικής
- ❖ την ποιότητα των μηχανισμών εφαρμογής

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στην αξιολόγηση των ανθρώπινων πόρων και στη συνοχή με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση και τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση, την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της πρόωξης ίσων ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών.

4.6.2. Η ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η ενδιάμεση αξιολόγηση πραγματοποιείται στο επίπεδο του ΚΠΣ και των επιμέρους επιχειρησιακών προγραμμάτων που υλοποιούνται στα πλαίσια αυτού. Έχει ουσιαστικά ως στόχο να τροφοδοτήσει το ΚΠΣ και τα προγράμματα στο μέσο της περιόδου υλοποίησής τους, με τις ενδεχόμενες απαραίτητες προσαρμογές και να προσφέρει στοιχεία για την εκτίμηση της απόδοσης των παρεμβάσεων.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση διεξάγεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής του Ε.Π., σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ και την Επιτροπή ΕΚ στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης.

Στοχεύει, βάσει των πρώτων αποτελεσμάτων, στην εξέταση της ορθότητας και των προοπτικών υλοποίησης των στόχων. Αξιολογεί επίσης τη χρήση των πιστώσεων καθώς και την εξέλιξη της παρακολούθησης και της υλοποίησης. Η ενδιάμεση αξιολόγηση περιλαμβάνει μια κριτική ανάλυση με βάση τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν στα πλαίσια της παρακολούθησης και άλλων πηγών που χρησιμοποιήθηκαν. Αποφαινεται επίσης για την ορθότητα και την αιτιολόγηση των ενδεχομένων προσαρμογών σε σχέση με τους αρχικά ποσοτικοποιημένους στόχους.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση πραγματοποιείται από ανεξάρτητο αξιολογητή και υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΚΠΣ/Ε.Π. πριν διαβιβαστεί στην Επιτροπή ΕΚ, το αργότερο την 31/12/2003. Οι ανεξάρτητοι αξιολογητές οφείλουν να σεβαστούν, κατά την επεξεργασία, το απόρρητο των δεδομένων παρακολούθησης στα οποία έχουν πρόσβαση. Η δημοσίευση των αποτελεσμάτων της ενδιάμεσης αξιολόγησης απαιτεί την προηγούμενη συμφωνία της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 3 του Καν.(ΕΚ) 1260/99, η Επιτροπή εξετάζει την ορθότητα και την ποιότητα της αξιολόγησης βάσει των κριτηρίων που έχουν εκ των προτέρων συμφωνηθεί με το κράτος μέλος σε εταιρική βάση, ενόψει της αναθεώρησης των παρεμβάσεων και της χορήγησης του αποθεματικού επίδοσης.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση επικαιροποιείται υπό τη μορφή ενός πρώτου απολογισμού το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 2005. Έγκειται στο κράτος μέλος να αποφασίσει εάν για δικούς του λόγους και ανάγκες, θα προβεί σε αξιολογήσεις πέραν των δύο υποχρεωτικών βάσει του κανονισμού, που αναφέρθηκαν προηγουμένως (ενδιάμεση και πρώτου απολογισμού) .

Για την τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τον κανονισμό, την εξασφάλιση αποτελεσματικών και χρήσιμων αξιολογήσεων και την ανάδραση αυτών με τις παρεμβάσεις, είναι σκόπιμη η λειτουργία μιας εθνικής επιτροπής αξιολόγησης καθώς και ο ορισμός ενός υπευθύνου για την αξιολόγηση στα πλαίσια της διαχειριστικής αρχής κάθε Ε.Π.

Στο πλαίσιο της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ, μια διοικητική δομή αρμόδια για την αξιολόγηση είναι αναγκαία για το συντονισμό και τη συνολική οργάνωση της αξιολόγησης, τη μέριμνα για την ποιότητα και την ορθότητα των δεδομένων, τη σύνθεση των αποτελεσμάτων σε εθνικό επίπεδο προς ένταξη σε ετήσιες ή ad hoc εκθέσεις καθώς και την εκτίμηση της ανάδρασης της αξιολόγησης. Θα αποτελέσει επίσης τον συνομιλητή μεταξύ εθνικών και κοινοτικών αρχών στα θέματα της αξιολόγησης.

4.6.3. Η ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (ΑΡΘΡΟ 43 ΤΟΥ ΚΑΝ. (ΕΚ) 1260/99)

Η εκ των υστέρων (ex post) αξιολόγηση αφορά τις παρεμβάσεις και υπάγεται στην ευθύνη της Επιτροπής ΕΚ σε συνεργασία με το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή. Έχει ως στόχο την ανάλυση σχετικά με τη χρήση των πόρων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των παρεμβάσεων και των επιπτώσεων τους καθώς και τη χρησιμότητα και διάρκεια αυτών.

Διεξάγεται βάσει μεθοδολογικών προτάσεων της Επιτροπής, σε συνεννόηση με τα κράτη μέλη, κατά τρόπο συντονισμένο και ομοιογενή, για την άντληση διδαγμάτων τόσο σχετικά με τις παρεμβάσεις όσο και με την πολιτική της οικονομικής και κοινωνικής Συνοχής στο σύνολο της. Διεξάγεται από ανεξάρτητους αξιολογητές και πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο τρία χρόνια μετά το πέρας της προγραμματικής περιόδου.

4.7 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

4.7.1. ΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 5 του Καν.(ΕΚ) 1260/99, 4% των πιστώσεων που προβλέπονται σε κάθε ενδεικτική εθνική κατανομή, κατανέμονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 44 του ίδιου Κανονισμού. Στο σχέδιο χρηματοδότησης, το ποσό των 945 εκ.ευρώ σε τρέχουσες τιμές προορίζεται για κατανομή σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή.

Η εκτίμηση της επίδοσης για το σύνολο των προγραμμάτων – περιφερειακών και τομεακών – αποτελεί μέρος κοινής διαδικασίας, η οποία θα πραγματοποιηθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους σε στενή συνεννόηση με την Επιτροπή και το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2003.

Η επίδοση των προγραμμάτων εκτιμάται βάσει περιορισμένου αριθμού δεικτών που αντανακλούν την αποτελεσματικότητα, τη διαχείριση και τη χρηματοοικονομική εκτέλεση, για τους οποίους γίνεται ενδιάμεση μέτρηση των αποτελεσμάτων σε σχέση με τους αρχικά τεθέντες ειδικούς στόχους. Τα κριτήρια διαχείρισης και χρηματοοικονομικής εκτέλεσης είναι κοινά για το σύνολο των προγραμμάτων, ενώ τα κριτήρια αποτελεσματικότητας διαφοροποιούνται στο κάθε πρόγραμμα.

Ως προς τη διαχείριση, τίθενται τέσσερα κριτήρια:

- ❖ ποιότητα του συστήματος παρακολούθησης
- ❖ ποιότητα του χρηματοοικονομικού ελέγχου
- ❖ ποιότητα των συστημάτων επιλογής έργων/ ενεργειών
- ❖ ποιότητα του συστήματος αξιολόγησης

Ως προς τα κριτήρια χρηματοοικονομικής εκτέλεσης, το κριτήριο απορρόφησης των πόρων όπως ορίζεται στα έγγραφα της Επιτροπής, είναι γενικής εφαρμογής, ενώ το κριτήριο προσέλκυσης περαιτέρω πόρων έχει εφαρμογή μόνο στα προγράμματα που στο χρηματοοικονομικό σχέδιό τους προβλέπουν συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων ύψους μεγαλύτερου του 10% του συνολικού κόστους του προγράμματος.

Ως προς τα κριτήρια αποτελεσματικότητας καθορίζεται μια ομάδα δεικτών σε κάθε πρόγραμμα, που ποσοτικοποιείται στα πλαίσια του συμπληρώματος προγραμματισμού. Τα κριτήρια θα αφορούν κυρίως την υλοποίηση φυσικού αντικείμενου και εάν είναι δυνατό, το επίπεδο των πρώτων σημαντικών και μετρήσιμων το 2003 αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44, αυτοί οι δείκτες θα καθοριστούν σε στενή συνεννόηση με την Επιτροπή ΕΚ.

Η πρόοδος σε σχέση με τους ποσοτικοποιημένους στόχους θα αναλύεται κάθε έτος κατά την ετήσια συνάντηση της Επιτροπής με τη διαχειριστική αρχή. Κάθε τροποποίηση των ποσοτικοποιημένων στόχων πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη και να συναποφασίζεται με την Επιτροπή ΕΚ. Η ενδιάμεση αξιολόγηση θα συμβάλει στον εντοπισμό των πλέον αποτελεσματικών προγραμμάτων.

Η Επιτροπή ΕΚ θα πάρει την τελική απόφαση κατανομής των πιστώσεων του αποθεματικού πριν από την 31η Μαρτίου 2004, ύστερα από πρόταση και σε στενή συνεννόηση με τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

4.7.2 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Πέραν του 4% που αφορά το αποθεματικό επίδοσης, στα πλαίσια του ΚΠΣ προβλέπεται και ένα αποθεματικό προγραμματισμού για την περίοδο 2000-2006.

Η χρήση του αποθεματικού προγραμματισμού αποτελεί το μέσο για τη διασφάλιση της απαιτούμενης ευελιξίας κατά την εφαρμογή του ΚΠΣ και στοχεύει ιδίως στην αύξηση της ικανότητας ανταπόκρισης σε απρόβλεπτες εξελίξεις (είτε λόγω της μακράς περιόδου προγραμματισμού είτε και λόγω της αλλαγής των συνθηκών) που πιθανόν να προκύψουν κατά τη νέα προγραμματική περίοδο. Τέτοιες εξελίξεις είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε αναγκαίες προσαρμογές των προγραμμάτων ή ακόμα και σε δημιουργία νέων επιχειρησιακών προγραμμάτων. Το αποθεματικό προγραμματισμού χρησιμοποιείται παράλληλα και κατά συνεκτικό τρόπο με το αποθεματικό επίδοσης.

Η κατανομή αυτού του αποθεματικού γίνεται σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και λαμβάνει υπόψη μεταξύ των άλλων τις ακόλουθες οριζόντιες πολιτικές:

- ❖ την ενδυνάμωση της προσπάθειας προς όφελος των ανθρωπίνων πόρων ιδίως από δράσεις άμεσα συνδεδεμένες με την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.
- ❖ σε περιφερειακό επίπεδο, την ενίσχυση εκείνων των περιφερειών που θα έχουν επιτύχει την περισσότερο αποδοτική εφαρμογή του προγράμματός τους και ειδικότερα σε ότι αφορά καινοτόμες δράσεις.

4.8 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

4.8.1 Περιγραφή των σχετικών με τη δημοσιότητα και πληροφόρηση διατάξεων

Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που αφορούν τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών Ταμείων στοχεύουν στην αύξηση του κύρους και της διαφάνειας της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κράτους μέλους και στην παροχή ομοιογενούς εικόνας των εν λόγω παρεμβάσεων. Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που παρατίθενται ακολούθως αναφέρονται στο ΚΠΣ και στα επιχειρησιακά προγράμματα, όπως ορίζονται από τον Καν.(ΕΚ) 1260/99. Οι όροι της υλοποίησης, το περιεχόμενο και η στρατηγική των ενεργειών της πληροφόρησης και της δημοσιότητας, οι εργασίες των Επιτροπών Παρακολούθησης, η υλοποίηση της εταιρικής σχέσης και της ανταλλαγής εμπειριών καθώς και οι προβλεπόμενοι όροι για την εφαρμογή εργαλείων πληροφόρησης και δημοσιότητας, ορίζονται από τον Καν.(ΕΚ) 1159/2000 "σχετικά με τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να διεξαχθούν από τα κράτη μέλη, όσον αφορά τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών Ταμείων".

Η δημοσιότητα είναι ευθύνη της διαχειριστικής αρχής που είναι επιφορτισμένη με την υλοποίηση των παρεμβάσεων. Πραγματοποιείται σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ και την Επιτροπή ΕΚ, η οποία ενημερώνεται για τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξη αυτών των στόχων. Οι αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές αρχές, λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα διοικητικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών Ταμείων και να συνεργαστούν με την Επιτροπή ΕΚ.

Η υλοποίηση των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών Ταμείων αναστέλλονται δύο μήνες πριν από τη διεξαγωγή των ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών, νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών. Η δίμηνη αναστολή καλύπτει δράσεις δημοσιότητας που προβάλλουν και διαφημίζουν μαζικά τα προγράμματα στην κοινή γνώμη καθώς και δράσεις μη μόνιμου ή μη επαναλαμβανόμενου χαρακτήρα.

4.8.2 Στόχοι των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας

Οι δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας εξυπηρετούν αποκλειστικά τους στόχους που προβλέπονται στον Καν.(ΕΚ)1159/2000 και έχουν ως σκοπό **την πληροφόρηση:**

- Των δυνητικών και τελικών δικαιούχων, καθώς και των περιφερειακών, τοπικών και άλλων αρμοδίων δημοσίων αρχών, των επαγγελματικών οργανώσεων και οικονομικών κύκλων, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ιδίως των οργανώσεων προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και των οργανώσεων που δρουν για τη βελτίωση και την προστασία του περιβάλλοντος), και των παραγόντων ή φορέων έργων, για την εξασφάλιση της διαφάνειας σχετικά με τις δυνατότητες που παρέχει η κοινή παρέμβαση της Ε.Ε και του κράτους μέλους.

Η διαχειριστική αρχή μεριμνά για τη δημιουργία κατάλληλου συστήματος διάδοσης των πληροφοριών, οι οποίες έχουν ως σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας απέναντι στους διαφόρους εταίρους και δυνητικούς δικαιούχους και ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αυτές οι πληροφορίες παρέχονται από το κατάλληλο

κάθε φορά επίπεδο (διαχειριστική αρχή, τελικός δικαιούχος) και περιλαμβάνουν σαφείς ενδείξεις των προτεινόμενων διοικητικών διαδικασιών, μια περιγραφή των μηχανισμών διαχείρισης των φακέλων, πληροφορίες σχετικές με τα κριτήρια επιλογής των έργων/ ενεργειών και με τους μηχανισμούς αξιολόγησης, καθώς και τους υπευθύνους σε εθνικό, περιφερειακό, ή τοπικό επίπεδο οι οποίοι θα μπορούσαν να εξηγήσουν τη λειτουργία των παρεμβάσεων και τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

• **Της κοινής γνώμης** σχετικά με το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

Η διαχειριστική αρχή πληροφορεί τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (συμπεριλαμβανομένων των διευθύνσεων του διαδικτύου, δίδλωσων κατά πρότιμηση) με τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο σχετικά με τις διορθωτικές παρεμβάσεις, που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε αυτές τις πληροφορίες πρέπει να διακρίνεται με σαφήνεια η συμμετοχή της Ε.Ε. (κυρίως με την αναφορά στο ύψος της κοινοτικής συνδρομής και το ποσοστό συμμετοχής στις προβαλλόμενες δράσεις). Τα μηνύματα πρέπει να είναι ενδεικτικά της αποστολής του κάθε Ταμείου. Η προβολή των παρεμβάσεων που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή, και οι σημαντικές φάσεις της υλοποίησής τους αποτελούν αντικείμενο ενεργειών ευαισθητοποίησης μέσω των εθνικών ή περιφερειακών μέσων μαζικής ενημέρωσης κατά περίπτωση. Οι καταχωρήσεις υπό την μορφή δελτίου τύπου, ή διαφημιστικής ανακοίνωσης θα πρέπει να αναφέρουν σε απλή και κατανοητή γλώσσα για το ευρύ κοινό τη συμμετοχή της Ε.Ε. Πρέπει να διασφαλιστεί μια καλή συνεργασία με το γραφείο της αντιπροσωπείας της Επιτροπής ΕΚ στην Ελλάδα.

4.8.3 Υλοποίηση των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας

Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας παρουσιάζονται με τη μορφή ενός σχεδίου δράσεων που αφορά την επικοινωνία τόσο στο επίπεδο του ΚΠΣ όσο και στο επίπεδο κάθε επιχειρησιακού προγράμματος.

Τα σχέδια δράσης κάθε επιχειρησιακού προγράμματος παρουσιάζονται στο συμπλήρωμα προγραμματισμού σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ)1159/2000.

Για την εξασφάλιση της ομοιογένειας, συνοχής και συνέργειας μεταξύ των μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης του ΚΠΣ και των επιχειρησιακών προγραμμάτων, η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ παρέχει ενιαίες αρχές και πλαίσια προς τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων και φροντίζει για τη συνολική παρακολούθηση, εποπτεία και συντονισμό.

Τα ποσά που προβλέπονται για την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα, περιλαμβάνονται στη χρηματοδότηση του ΚΠΣ και των ΕΠ στα πλαίσια της τεχνικής βοήθειας.³⁶

Κάθε διαχειριστική αρχή ορίζει τον/τους υπεύθυνο/ους για τα θέματα πληροφόρησης και δημοσιότητας και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή ΕΚ. Στα πλαίσια της ετήσιας συνάντησης, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 34 παρ. 2 του Καν.(ΕΚ)1260/1999, η διαχειριστική αρχή πληροφορεί την Επιτροπή ΕΚ για την πρόοδο των θεμάτων πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις. Προκειμένου να διασφαλισθεί η δημοσιότητα των έργων που

³⁶ (απαραίτητα ποσά για την επεξεργασία την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των παρεμβάσεων που προβλέπονται από το άρθρο 17 παρ.2 ε), στο άρθρο 18 παρ.2β), στο άρθρο 19 παρ.3β του Καν. (ΕΚ) 1260/1999).

συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά Ταμεία, η αρμόδια διαχειριστική αρχή έχει την ευθύνη της τήρησης των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται από το παρόν ΚΠΣ, καθώς και στον Καν. (ΕΚ) 1159/2000.

4.8.4 Επιτροπές Παρακολούθησης

Οι Επιτροπές Παρακολούθησης διασφαλίζουν επαρκή πληροφόρηση για τις εργασίες τους. Προς τούτο και με ευθύνη του προέδρου τους πληροφορούν, στο μέτρο του δυνατού, τα μέσα ενημέρωσης για το βαθμό προόδου των παρεμβάσεων των οποίων έχουν την ευθύνη.

Σε σημαντικές εκδηλώσεις που συνδέονται με τις συνεδριάσεις των Επιτροπών Παρακολούθησης, τις συναντήσεις υψηλού επιπέδου ή διάφορα εγκαινία, ενημερώνεται η Επιτροπή ΕΚ και η αντιπροσωπεία της στην Ελλάδα.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει την ετήσια έκθεση εκτέλεσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 37 του Καν.(ΕΚ)1260/1999, στην οποία περιλαμβάνεται ένα κεφάλαιο σχετικό με τα μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ίδιου Κανονισμού. Η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης τις απαιτούμενες πληροφορίες επί της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των ενεργειών που έχουν γίνει με σκοπό την πληροφόρηση και την δημοσιότητα καθώς επίσης και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία όπως φωτογραφικό υλικό.

Οι Ελληνικές Αρχές διαβιβάζουν στην Επιτροπή ΕΚ, με την ετήσια έκθεση που προβλέπεται από το άρθρο 45 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999, όλα τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη σύμφωνα με το άρθρο 46 του εν λόγω Κανονισμού. Αυτές οι πληροφορίες πρέπει να είναι επαρκείς ώστε βάσει αυτών να κρίνεται η τήρηση των διατάξεων του παρόντος ΚΠΣ καθώς και του Καν.(ΕΚ)1159/2000.

Οι διαχειριστικές αρχές μπορούν σε κάθε περίπτωση, να λάβουν πρόσθετα μέτρα, ιδιαίτερα δε πρωτοβουλίες οι οποίες θα συνεισφέρουν στην καλή υλοποίηση της ακολουθούμενης πολιτικής στο πλαίσιο των διαρθρωτικών Ταμείων. Πληροφορούν

την Επιτροπή περί των ειλημμένων πρωτοβουλιών ώστε να μπορέσει η Επιτροπή να συνεισφέρει με τον προσηκόντα τρόπο στην υλοποίησή τους. Στο πνεύμα της εταιρικής σχέσης και της εξυπηρέτησης του κοινού συμφέροντος, η Επιτροπή ΕΚ θέτει στη διάθεση των καθ' ύλην αρμοδίων αρχών την πείρα και τον εξοπλισμό της. Υποστηρίζει την ανταλλαγή εμπειριών, οι οποίες αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της υλοποίησης του άρθρου 46 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999 και εμπυχώνει άτυπα δίκτυα των υπευθύνων της πληροφόρησης.

4.9 ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών είναι αρμόδιο για την υποβολή στην Επιτροπή ΕΚ των προτάσεων για χρηματοδότηση έργων από το Ταμείο Συνοχής και είναι κύριος συνομιλητής της, ιδιαίτερος όσον αφορά τον προγραμματισμό του προϋπολογισμού.

Στο επίπεδο του Προγραμματισμού των έργων και της Στρατηγικής του Ταμείου Συνοχής αρμόδιοι είναι τα Υπουργεία που έχουν την ευθύνη χάραξης της Εθνικής Στρατηγικής για το Περιβάλλον και τις Μεταφορές δηλαδή αντίστοιχα το ΥΠΕΧΩΔΕ

και το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, τα οποία καταρτίζουν τη σχετική Στρατηγική και τον Προγραμματισμό των έργων σε συνεργασία και με τη σύμφωνη γνώμη του ΥΠΟΙΟ.

Η παρακολούθηση υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων, ο έλεγχος του πρώτου επιπέδου και κυρίως η κανονικότητα, η συμβατότητα με τις κοινοτικές πολιτικές, η τήρηση των υποχρεώσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας καθώς και η τήρηση άλλων υποχρεώσεων των τελικών δικαιούχων γίνονται από τις παραπάνω διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η παρακολούθηση των έργων γίνεται στο πλαίσιο των συσκέψεων των αντιστοίχων Επιτροπών Παρακολούθησης. Η συνολική παρακολούθηση καθώς και τα οριζόντια θέματα που αφορούν το Ταμείο Συνοχής εξετάζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ταμείου Συνοχής και δύνανται να παρουσιασθούν στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΚΠΣ .

Η πληροφόρηση σχετικά με τα στοιχεία της πρότασης και της έγκρισης καθώς και τα στοιχεία παρακολούθησης και ελέγχου των έργων καταχωρούνται στο ΟΠΣ.

Σε ότι αφορά το Ταμείο Συνοχής, η αρχή πληρωμής είναι επιφορτισμένη με υποχρεώσεις ανάλογες με εκείνες του ΚΠΣ. Πέραν των άλλων αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών είναι υπεύθυνο για το συντονισμό και την εποπτεία των εμπλεκόμενων διαχειριστικών αρχών. Τηρουμένων των διατάξεων του Καν.(ΕΚ) 1164/1994 για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής, όπως τροποποιήθηκε από τον Καν.(ΕΚ) 1265/1999, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζει το πλαίσιο και τους κανόνες αξιολόγησης των προτεινόμενων έργων, το πλαίσιο και τους κανόνες παρακολούθησης και ελέγχου των έργων που εγκρίνονται από το Ταμείο Συνοχής και ελέγχει την εφαρμογή τους.

4.10 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

1. Το ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ αποτελείται από τα ακόλουθα υποσυστήματα :

ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ Κ.Π.Σ. & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΝΙΑΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

2. Ειδικά το Υποσύστημα ΚΠΣ και Κοινοτικές Πρωτοβουλίες υποστηρίζει τις παρακάτω λειτουργίες:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ: Την δομή του κάθε προγράμματος με τους άξονες προτεραιότητας και τα μέτρα με όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο υποβληθέν πρόγραμμα, στην απόφαση έγκρισης και στο συμπλήρωμα προγραμματισμού. Επίσης τους χρηματοδοτικούς πίνακες τόσο του ΚΠΣ όσο και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΚΠΣ-ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ)

ΕΝΤΑΞΗ-ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΩΝ: Περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία των έργων με τα υποέργα τους (συμβατικά αντικείμενα) και οι διαδικασίες από την υποβολή

μιας πρότασης από τον Τελικό Δικαιούχο μέχρι την έγκρισή της από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και οι τροποποιήσεις του. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ)

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ: Περιλαμβάνονται οι θρόνες καταχώρησης των μηνιαίων και τριμηνιαίων στοιχείων των έργων και παρακολουθούνται όλα τα επίπεδα από τα υποέργα μέχρι το επίπεδο του ΚΠΣ, με τις εκτυπώσεις των απαραίτητων εκθέσεων. Επίσης τα αρχεία με τα απαραίτητα στοιχεία που υποβάλλονται στην Επιτροπή ΕΚ. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ)

ΧΡΗΜΑΤΟΡΡΟΕΣ: Τη δημιουργία των αιτήσεων-πιστοποιήσεων που υποβάλλονται στην Επιτροπή ΕΚ σε HARD και των flat files. Την καταγραφή των εισροών και την κατανομή τους. (ΑΡΧΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ)

ΕΛΕΓΧΟΙ: Καταγραφή των πορισμάτων ελέγχων που πραγματοποιούν όλες οι ελεγκτικές αρχές και καταχώρηση παρατηρήσεων σε όλα τα επίπεδα από το ΚΠΣ Ε.Π., άξονα προτεραιότητας – μέτρο – έργο – νομική δέσμευση- πληρωμή. Τις απαντήσεις των Τελικών Δικαιούχων, των Διαχειριστικών Αρχών και την τελική απόφαση. (ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ)

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ:

Καταγραφή της σύνθεσης, της ημερήσιας διάταξης και των αποφάσεων της Επιτροπής παρακολούθησης. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ)

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:

Στις βοηθητικές εργασίες περιλαμβάνονται όλα τα κωδικοποιημένα αρχεία του συστήματος, τα οποία είναι οι κατηγορίες επιλέξιμων ενεργειών: τομείς και υποτομείς/ πεδία παρέμβασης, κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών, δείκτες εκροών – αποτελέσματος - επιπτώσεων, περιφερειακής, νομαρχιακής και τοπικής δομής, οι φορείς που εμπλέκονται σε όλο το φάσμα των διαδικασιών, τελικοί αποδέκτες (επιχειρήσεις που λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις και ανάδοχοι) κατηγορίες υποέργων (συμβατικών αντικειμένων), διοικητικές καταστάσεις υποέργων, πηγές και χρηματοδοτικά μέσα, ελεγκτικές αρχές, κατηγορίες παραστατικών των Τελικών Δικαιούχων και τελικών Αποδεκτών. Επίσης βοηθητικά αρχεία για την σύνδεση με αρχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το σύστημα λειτουργεί σε εφαρμογή INTRANET. Τα επίπεδα εξουσιοδοτήσεων πρόσβασης στο σύστημα είναι πολλαπλά και αναφέρονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για κάθε Διαχειριστική Αρχή, στις γραμμές εντολών, όπως αναφέρονται ενδεικτικά παραπάνω, και στις εξουσιοδοτήσεις καταχώρησης και ελέγχου των πληροφοριών .

ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με όλα τα flat files που προβλέπονται.
2. Ανταλλαγή πληροφοριών με το υποσύστημα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων σχετικά με τις πιστώσεις που διατίθενται για κάθε έργο και Τελικό Δικαιούχο.
3. Ανταλλαγή πληροφοριών με Τραπεζικά Ιδρύματα για τον έλεγχο των πληρωμών
4. Έλεγχος των πληρωμών που καταχωρούνται σε όλα τα υποσυστήματα για την αποφυγή διπλοεγγραφών.

Η Επιτροπή ΕΚ και οι αρμόδιες για την εφαρμογή του συστήματος Εθνικές Αρχές πρέπει να συμφωνήσουν στα οργανωτικά ζητήματα πριν από το τέλος Οκτωβρίου 2000. Το σύστημα θα πρέπει να είναι σε λειτουργία πριν από την πρώτη μεταφορά κοινοτικών χρηματοδοτήσεων προς την Ελλάδα.

4.11 ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΚΤΠ

4.11.1 «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ» Α.Ε.

Προκειμένου να υποστηριχθεί η υλοποίηση των έργων που θα ενταχθούν στο ΕΠΚΤΠ, έχει προβλεφθεί η σύσταση ανώνυμης εταιρείας³⁷ με την επωνυμία «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε» με οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης. Στόχος είναι η Α.Ε. να έχει ιδρυθεί στις αρχές του 2001 έτσι ώστε να λειτουργήσει αποτελεσματικά για την υποστήριξη των φορέων.

Με την έναρξη της λειτουργίας της και στο πλαίσιο εκπόνησης του επιχειρησιακού της σχεδίου για την επόμενη προγραμματική περίοδο, η ΚΤΠ Α.Ε. συνεργάζεται με τη Δ.Α. και όλους τους φορείς υλοποίησης των έργων προκειμένου να οριστεί ο τρόπος και το περιεχόμενο της συνεργασίας της με τους φορείς.

Σκοπός – Αρμοδιότητες

Κύριος σκοπός της εταιρείας είναι η τεχνική υποστήριξη του δημόσιου τομέα για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων σύνθετων προβλημάτων που αφορούν στην υλοποίηση των έργων. Η υποστήριξη αφορά στη δομή και οργάνωση της υλοποίησης, διαδικασία επιλογής αναδόχων, κατάρτιση και παρακολούθηση συμβάσεων καθώς και στην παραγωγική λειτουργία των έργων με στόχο την ορθολογική και αποτελεσματική υλοποίησή τους και την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Αναλυτικότερα η εταιρία θα συνδράμει τους φορείς, χωρίς σε καμία περίπτωση να τους αποσπάσει την ευθύνη, σε ένα ή περισσότερα από τα κατωτέρω:

- ❖ Υποστήριξη με εμπειρογνώμονες και μελέτες, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των φορέων υλοποίησης, της προετοιμασίας των επιχειρησιακών σχεδίων και των δομών οργάνωσης της διαχείρισης των έργων.
- ❖ Κατάρτιση των τευχών προκήρυξης των έργων σε συνεργασία με τους χρήστες και τον τελικό δικαιούχο του έργου.
- ❖ Διενέργεια διαγωνισμών, αξιολόγηση προσφορών και κατάρτιση σύμβασης με τον ανάδοχο του έργου.
- ❖ Παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των συμβάσεων καθώς και τυχόντροποποιήσεών τους.
- ❖ Οργάνωση ή συμμετοχή σε τεχνικά εκπαιδευτικά προγράμματα, συνέδρια κλπ. για την ανάπτυξη και διάδοση των εφαρμογών ΤΠΕ.
- ❖ Αξιολόγηση της πορείας των έργων, έλεγχος της ποιότητας των παραδοτέων και των παρεχόμενων εξοπλισμών και υπηρεσιών από την ανάδοχο εταιρία με αξιοποίηση εξωτερικών συμβούλων (φυσικά πρόσωπα ή εταιρίες)
- ❖ Υποστήριξη του φορέα υλοποίησης στην παραγωγική λειτουργία των έργων και στην οργάνωση της συντήρησης και συνεχούς ανάπτυξης του έργου.
- ❖ Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των χρηστών των συστημάτων για τη δημιουργία θετικού κλίματος αποδοχής των έργων (ημερίδες, σεμινάρια ενημέρωσης, κλπ.).

³⁷ Άρθρο 24, ν. 2860/2000

- ❖ Διαχείριση μέτρων που απευθύνονται στον ιδιωτικό τομέα στο πλαίσιο της ισχύουσας Εθνική νομοθεσίας και των κανονισμών της ΕΕ.
- ❖ Διαχείριση των μέτρων της Τεχνικής Βοήθειας του ΕΠΚΤΠ.

Η εταιρία θα λειτουργεί με την μορφή Α.Ε. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Θα διοικείται από Δ.Σ. τα μέλη του οποίου θα πρέπει να διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό της εταιρείας.

Η ΑΕ δημιουργείται για την εξυπηρέτηση του ΕΠΚΤΠ και θα χρηματοδοτηθεί για τη διάρκεια του προγράμματος. Οι πόροι που απαιτούνται για την άσκηση των δραστηριοτήτων της προέρχονται από το ΕΠΚΤΠ και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Οφέλη

Τα οφέλη από τη λειτουργία της ΚτΠ Α.Ε. είναι:

- ❖ Μείωση κατά 60% των χρόνων εκτέλεσης διοικητικών διαδικασιών για την υπογραφή των συμβάσεων εκτέλεσης των έργων
- ❖ Οικονομίες κλίμακας από υπογραφή προγραμματικών συμφωνιών για τυποποιημένα προϊόντα έργων
- ❖ Απελευθέρωση ανθρώπινων και άλλων πόρων από τις διευθύνσεις προμηθειών της Δ. Διοίκησης.
- ❖ Αξιοποίηση της τεχνογνωσίας στελεχών του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα σε παρεμφερή έργα και άλλων φορέων.
- ❖ Αποτελεσματικότερη συνεργασία με το ιδιωτικό τομέα και παραγωγικότερη λειτουργία του Συμβουλίου Πληροφορικής.
- ❖ Αξιόπιστη, έγκαιρη και εντός του προϋπολογισμού εκτέλεση των έργων.
- ❖ Σαφέστερη εικόνα για τις ανάγκες και τον προγραμματισμό έργων της Κοινωνίας της Πληροφορίας από την Δημόσια Διοίκηση.
- ❖ Μεταφορά τεχνογνωσίας στην Μονάδες Πληροφορικής και Επικοινωνιών της Δ.Δ. και αλλαγή της επικρατούσας κουλτούρας στις σχέσεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.
- ❖ Βελτίωση του ελέγχου σε κανονιστικό και χρηματοοικονομικό επίπεδο
- ❖ Ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις πιθανές αλλαγές τρόπων υλοποίησης που επιβάλλουν οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις.

4.11.2 ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Στην πλειοψηφία των θεμάτων που σχετίζονται με την ΚτΠ στην Ελλάδα, διαπιστώνονται ελλείψεις από πλευράς έγκυρης και έγκαιρης τεκμηρίωσής τους, ιδιαίτερα από πλευράς ποσοτικών στοιχείων και στατιστικών δεικτών, αντίστοιχων αναλύσεων και συγκριτικών μελετών, καθώς και μεταφοράς και ανταλλαγής σχετικών εμπειριών με το εξωτερικό. Για να καλυφθεί το κενό αυτό και να αντιμετωπιστούν οι προαναφερθείσες ελλείψεις, αποφασίστηκε³⁸ η σύσταση "Ελληνικού Παρατηρητηρίου για την ΚτΠ".³⁹ Το Παρατηρητήριο δημιουργήθηκε εντός του 2003 στο πλαίσιο και με χρηματοδότηση του ΕΠΚΤΠ, με πρότυπο παρεμφερή ινστιτούτα και κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού.

³⁸ κυβερνητική απόφαση 30.11.99

³⁹ Greek Information Society Observatory

Σκοπός – Στόχοι

Το Ελληνικό Παρατηρητήριο για την ΚτΠ έχει ως **σκοπό** τη συλλογή και επεξεργασία ποιοτικών και, κυρίως, ποσοτικών στοιχείων για τα θέματα που σχετίζονται με την ΚτΠ στην Ελλάδα και διεθνώς και, γενικότερα, την υποβολή σχετικών προτάσεων προς την Πολιτεία και κάθε άλλο ενδιαφερόμενο, στο πρότυπο παρεμφερών πρωτοβουλιών άλλων χωρών και διεθνών οργανισμών. Στο πλαίσιο αυτό, το Παρατηρητήριο θα ασχολείται με και θα μελετά θέματα που άπτονται της πορείας προς την ΚτΠ, από θεσμικής, νομικής, κοινωνιολογικής, οικονομοτεχνικής, τεχνολογικής και εκπαιδευτικής πλευράς, συνεργάζεται δε στενά με διευρωπαϊκούς και περιφερειακούς μηχανισμούς, όπως οι LOCREGIS και IRISI.

Ειδικότερα, οι **στόχοι** του Ελληνικού Παρατηρητηρίου για την ΚτΠ είναι οι εξής:

- ❖ Η συστηματική έρευνα των εξελίξεων για την ΚτΠ, στην Ελλάδα και διεθνώς, η τακτική απογραφή, ανάλυση και παρουσίαση σχετικών στατιστικών στοιχείων και δεικτών.
- ❖ Η επιστημονική υποστήριξη Υπουργείων, Αρχών, Οργανισμών και άλλων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε θέματα που αφορούν τις εξελίξεις της ΚτΠ.
- ❖ Η συμβολή στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση για επαγγέλματα που σχετίζονται με την ΚτΠ, μέσω συστηματικής μελέτης των απαραίτητων δεξιοτήτων και εντοπισμού των αντίστοιχων ελλείψεων.
- ❖ Η δημιουργία (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή) βιβλιοθήκης και κέντρου πληροφόρησης για την ΚτΠ στην Ελλάδα.
- ❖ Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη τράπεζας πληροφοριών με βάσεις δεδομένων για τις δράσεις και τα έργα, τα στατιστικά στοιχεία και τους δείκτες, το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο, τους φορείς και τους παράγοντες, κ.λπ. που αφορούν την ΚτΠ στην Ελλάδα.
- ❖ Η μεταφορά διεθνούς τεχνογνωσίας αιχμής, η διάδοση βέλτιστων μεθόδων και πρακτικών, η υποβοήθηση ανταλλαγής εμπειριών, τεχνογνωσίας και πληροφόρησης μεταξύ φορέων από την Ελλάδα και το εξωτερικό σε θέματα και πολιτικές για την ΚτΠ.

Αντικείμενο – Αρμοδιότητες

Με βάση το σκοπό και τους στόχους που προαναφέρθηκαν, το Ελληνικό Παρατηρητήριο για την ΚτΠ θα είναι υπεύθυνο, μεταξύ άλλων, για τις εξής **κύριες δραστηριότητες**:

- ❖ Δημιουργία και συντήρηση τράπεζας πληροφοριών με τα εκτελούμενα στην Ελλάδα έργα που σχετίζονται με την ΚτΠ, ιδιαίτερα δε τα συγχρηματοδοτούμενα από διάφορα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.
- ❖ Στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των στοιχείων που αφορούν τα παραπάνω έργα, καθώς και άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται με την πορεία προς την ΚτΠ (π.χ. ανάπτυξη ελληνικών κόμβων στο WWW, χρήση του Internet στην Ελλάδα).
- ❖ Απογραφή, μελέτη και αποτίμηση βασικών γεγονότων, τάσεων και δεικτών που χαρακτηρίζουν την πορεία προς την ΚτΠ και την ανάπτυξη των σχετικών τεχνολογιών (π.χ. στοιχεία για την ελληνική αγορά πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών) καθώς και τη διείσδυση των τεχνολογιών αυτών στην Ελλάδα και ειδικότερα στη Δημόσια Διοίκηση.
- ❖ Καταγραφή και περιοδική επισκόπηση των εξελίξεων στο θεσμικό, κανονιστικό και νομικό πλαίσιο που διέπει και επηρεάζει την πορεία προς την ΚτΠ.

- ❖ Καταγραφή και περιοδική επισκόπηση των δράσεων διάχυσης και ευαισθητοποίησης που σχετίζονται με την πορεία προς την ΚτΠ.
- ❖ Ανάπτυξη συνεργασιών με τους σημαντικότερους παράγοντες (ιδιαίτερα από το Δημόσιο και τον μη κερδοσκοπικό τομέα) που επηρεάζουν ή που μπορούν να επηρεάσουν την πορεία της χώρας προς την ΚτΠ, με σκοπό την από κοινού προώθηση ανάλογων πρωτοβουλιών.
- ❖ Δημιουργία και συντήρηση τράπεζας πληροφοριών με τα βασικότερα πρόσωπα, ιδρύματα και οργανισμούς που επηρεάζουν την πορεία της χώρας προς την ΚτΠ.
- ❖ Διοργάνωση και συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς εκθέσεις με συναφές προς τους σκοπούς του αντικείμενο.
- ❖ Διασυνδέσεις με παρόμοιους (εθνικούς και διεθνείς) οργανισμούς.

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, το Παρατηρητήριο θα αναθέτει σε φορείς του ιδιωτικού τομέα, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία, τη διενέργεια περιοδικών και κατά παραγγελία ερευνών, τη διεξαγωγή προγραμμάτων διάχυσης και ενημέρωσης, την έκδοση ετήσιων και έκτακτων οδηγών, κ.λπ.

Οργάνωση – Χρηματοδότηση – Στελέχωση

Το Ελληνικό Παρατηρητήριο για την ΚτΠ θα συσταθεί ως αυτοτελές Νομικό Πρόσωπο με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Η εποπτεία του θα καθοριστεί με σχετική απόφαση. Θα διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο και θα πλαισιώνεται από Επιστημονική / Συμβουλευτική Επιτροπή από εγνωσμένου κύρους επιστήμονες και επαγγελματίες του κλάδου, εκπρόσωπους φορέων, καθώς και ειδικούς εμπειρογνώμονες ανά τομέα δραστηριότητας. Η συμμετοχή του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στη λειτουργία του θα συμβάλλει στη μεθοδολογική εγκυρότητα της επεξεργασίας και στην –κατά το δυνατόν– απρόσκοπτη διαθεσιμότητα των απαιτούμενων στοιχείων και πληροφοριών.

Η βασική **δομή** του Παρατηρητηρίου προβλέπεται να καλύψει τους ακόλουθους τομείς:

- ❖ Συλλογή και επεξεργασία ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων
- ❖ Συγκριτικές αναλύσεις και αποτίμηση βέλτιστων πρακτικών
- ❖ Μελέτες και εκδόσεις (περιοδικές και κατά παραγγελία)
- ❖ Δραστηριότητες ενημέρωσης, διάχυσης και προβολής

Η δομή θα υποστηρίζεται από διοικητικές και μηχανογραφικές υπηρεσίες. Το Παρατηρητήριο θα στελεχωθεί από ολιγομελή ομάδα εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού, διοικητικού προσωπικού και προσωπικού υποστήριξης (συνολικά 12-15 άτομα). Η στελέχωση θα γίνει είτε με πρόσληψη είτε με αποσπάσεις από τον δημόσιο τομέα, μετά από προκήρυξη και διαδικασία επιλογής. Η διοίκηση και το επιστημονικό προσωπικό θα είναι υψηλών προδιαγραφών και θα επιλεγούν με βάση την επαγγελματική και επιστημονική τους επάρκεια.

Οι **πόροι** που απαιτούνται για την άσκηση των δραστηριοτήτων του Παρατηρητηρίου θα προέλθουν από το Ε.Π. ΚτΠ (α) καθ' ολοκληρία όσον αφορά τις έρευνες, μελέτες κλπ. που αναθέτει και (β) κατά την αρχική φάση λειτουργίας του (3 χρόνια από την έναρξη λειτουργίας) όσον αφορά το λειτουργικό του κόστος. Στη συνέχεια, τα λειτουργικά του κόστη θα καλύπτονται με αποκλιμακούμενη μέθοδο από το ΕΠΚτΠ, από ετήσια επιχορήγηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, και από άλλες πηγές.

Τα σημαντικότερα οφέλη που θα προέλθουν από τη λειτουργία του Ελληνικού Παρατηρητηρίου για την ΚτΠ είναι τα εξής:

- ❖ Ουσιαστική αναβάθμιση του επιπέδου πληροφόρησης του ελληνικού κοινού, των ειδικών και των επαγγελματιών του κλάδου, καθώς και βελτίωση του βαθμού τεκμηρίωσης των σχεδίων και των πολιτικών για θέματα που σχετίζονται με την ΚτΠ στην Ελλάδα.
- ❖ Βελτίωση του συντονισμού των δράσεων για την ΚτΠ στην Ελλάδα και εξοικονόμηση πόρων με αποφυγή χρηματοδότησης επικαλυπτόμενων και επαναλαμβανόμενων έργων.
- ❖ Δημιουργία μόνιμου, έγκυρου και σταθερού 'σημείου αναφοράς' για την υποβοήθηση της χάραξης πολιτικής και της λήψης αποφάσεων για θέματα που σχετίζονται με την ΚτΠ.
- ❖ Αξιοποίηση της τεχνογνωσίας στελεχών του Δημόσιου και του Ιδιωτικού Τομέα για θέματα και εφαρμογές της ΚτΠ.
- ❖ Αξιόπιστη, έγκαιρη και τεκμηριωμένη παρακολούθηση της αποδοτικότητας των εκτελούμενων (ιδιαίτερα των συγχρηματοδοτούμενων) έργων.
- ❖ Αποτελεσματικότερη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε θέματα που σχετίζονται με την ΚτΠ και παραγωγικότερη λειτουργία άλλων (θεσμοθετημένων και θεσμοθετούμενων) οργάνων στα θέματα αυτά.
- ❖ Σαφέστερη εικόνα για τις ανάγκες και τον προγραμματισμό έργων για την ΚτΠ τόσο από τη Δημόσια Διοίκηση όσο και από τον Ιδιωτικό Τομέα της χώρας.
- ❖ Μεταφορά τεχνογνωσίας αιχμής για θέματα που άπτονται της πορείας και των εξελίξεων προς την ΚτΠ και διάχυση βέλτιστων μεθόδων και πρακτικών.
- ❖ Βελτίωση της παρακολούθησης των εξελίξεων στο κανονιστικό και θεσμικό επίπεδο.

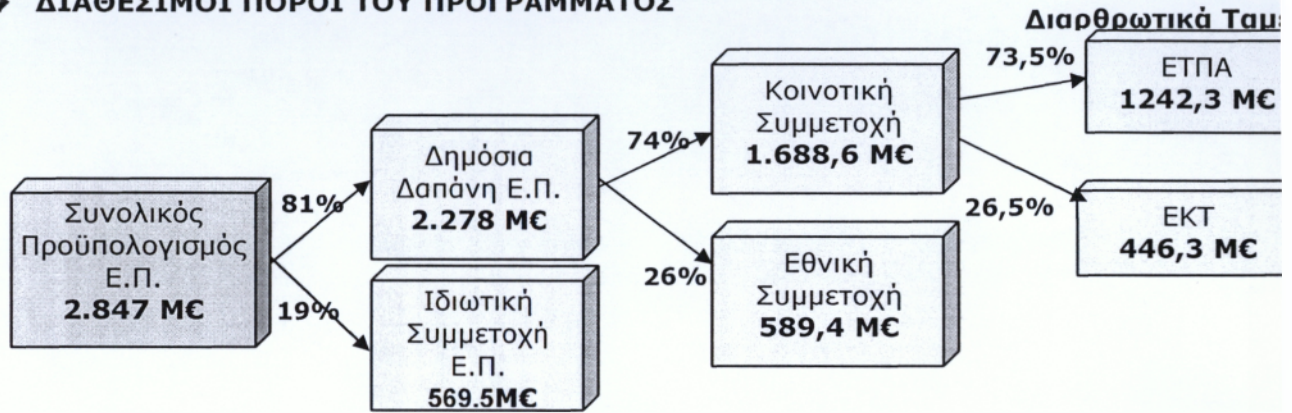
4.11.3 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η πολυπλοκότητα του ΕΠΚτΠ και οι εγγενείς δυσκολίες για την υλοποίηση ενός παρόμοιου καινοτόμου Προγράμματος επιβάλλουν στενή συνεργασία και δικτύωση ανάμεσα στη Διαχειριστική Αρχή, την ΚτΠ Α.Ε. και το Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Με την πλήρη παραγωγική λειτουργία τους, η συνεργασία θα επιτευχθεί με πολλούς τρόπους:

- ❖ Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που προηγείται της ένταξης ενός έργου/ενέργειας στο ΕΠ, η ΔΑ συνεργάζεται όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο με την ΚτΠ Α.Ε και τον φορέα υλοποίησης για να εντοπιστούν και να εξειδικευθούν οι ανάγκες του φορέα όσον αφορά τις προτεινόμενες παρεμβάσεις, τα έργα αλλά και τις προϋποθέσεις υλοποίησής τους.
- ❖ Με τη ένταξη ενός έργου/ενέργειας στο ΕΠ, η ΔΑ παραπέμπει τον φορέα υλοποίησης στην ΚτΠ Α.Ε για τη πιθανή εξειδίκευση του τρόπου στήριξης του φορέα κατά τη διαδικασία υλοποίησης της δράσης, ενώ η ΔΑ και η ΚτΠ Α.Ε. ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την πορεία υλοποίησης των έργων/ενεργειών σε όλη τη διάρκεια του ΕπκτΠ
- ❖ Οι δραστηριότητες του Παρατηρητηρίου για τη ΚτΠ (μεταφορά τεχνογνωσίας αιχμής, παρακολούθηση της αποδοτικότητας των εκτελούμενων έργων, σαφέστερη εικόνα για τις ανάγκες και τον προγραμματισμό έργων για την ΚτΠ) διευκολύνουν άμεσα το έργο της ΔΑ και της ΚτΠ Α.Ε.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ"

➔ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

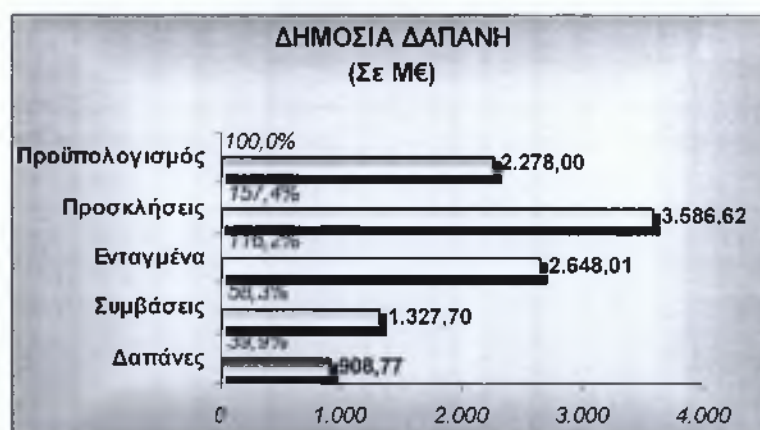
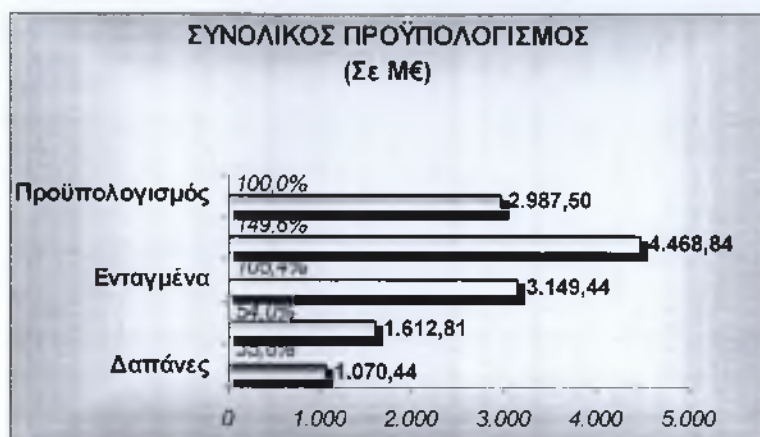
Πηγή : Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ - www.infosoc.gr

➔ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

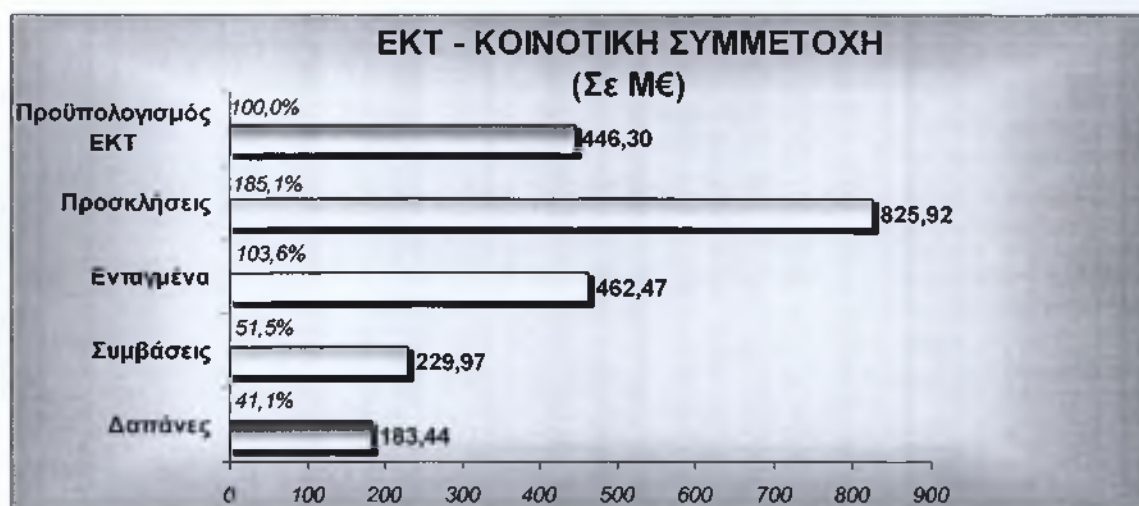
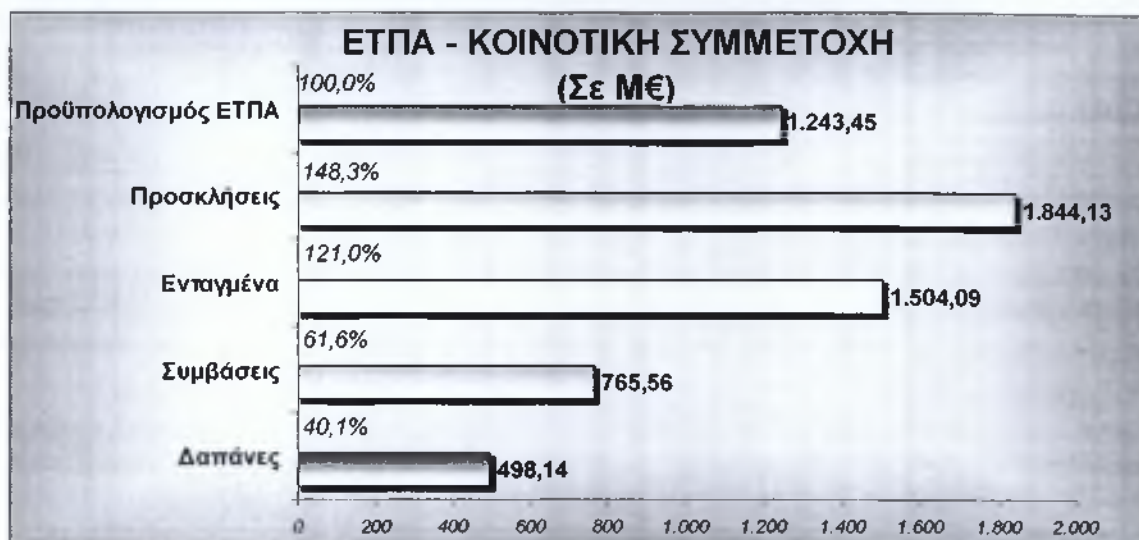

Πηγή : Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ - www.infosoc.gr

➔ ΠΟΡΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Πηγή : Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ - www.infosoc.gr

Ημερομηνία αντλήσης στοιχείων Ο.Π.Σ. :25/09/2006

**Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ Ε.Π. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ

1. Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

1.1 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας⁴⁰ καταλαμβάνει το κεντρικό - ανατολικό τμήμα του ηπειρωτικού κορμού της Ελλάδος. Αποτελείται από τους Νομούς Καρδίτσας, Λαρίσης, Μαγνησίας και Τρικάλων και καταλαμβάνει συνολική έκταση 14.036 χλμ² (10,6% της συνολικής έκτασης της χώρας). Συνορεύει προς Βορρά με τις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας, προς Νότο με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος, Δυτικά με την Περιφέρεια Ηπείρου, ενώ Ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Το 36,0% του εδάφους είναι πεδινό, το 17,1% ημιορεινό, ενώ το 44,9% είναι ορεινό. Η εδαφική της διαμόρφωση είναι τέτοια ώστε ψηλά βουνά περιβάλλουν το Θεσσαλικό κάμπο, ο οποίος αποτελεί τη μεγαλύτερη πεδιάδα της χώρας που διαρρέεται δυτικά προς τα ανατολικά από τον ποταμό Πηνειό που είναι το τρίτο μεγαλύτερο ποτάμι της χώρας. Τα βουνά αυτά είναι ο Όλυμπος, το νότιο τμήμα της οροσειράς της Πίνδου, ο Ιταμός, το Πήλιο και η Όθρυς. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η τεχνητή λίμνη του Ταυρωπού, η οποία δημιουργήθηκε ύστερα από απόφραξη της κοίτης του Ταυρωπού, παραπόταμου του Αχελώου.

1.2 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας έχει αξιόλογο ορυκτό πλούτο όπως χρωμίτη, θειούχα μεταλλεύματα, αμιάντο, ιλμενίτη και τελευταία, ανακαλυφθέντα κοιτάσματα λιγνίτη.

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανέρχεται σε 743.075 κατοίκους σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΣΥΕ για το 1998, που αντιπροσωπεύει το 7,1% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Αποτελεί την τρίτη σε πληθυσμιακό μέγεθος Περιφέρεια.

Ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού της Περιφέρειας είναι μικρότερος από τον ρυθμό αύξησης του πληθυσμού της Χώρας την περίοδο 1993-98 (0,55% έναντι 1,56%). Η πληθυσμιακή πυκνότητα της Περιφέρειας είναι 52,9 κατ. ανά τετρ. χλμ. έναντι 79,7 της χώρας.

Ο αστικός πληθυσμός ανέρχεται στο 44% του συνολικού πληθυσμού (1991) και παρουσιάζει αυξητικές τάσεις σε σχέση με το 1981. Ο αγροτικός πληθυσμός ανέρχεται στο 40% του συνολικού και παρουσιάζει πτώση, ενώ ο ημιαστικός πληθυσμός σταδιακά αυξάνεται και ανέρχεται στο 16% του συνόλου.

⁴⁰ Περιφέρειας Θεσσαλίας - www.thessalia.gr

1.3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ Α.Ε.Π.

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ⁴¹ της Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι χαμηλότερο του αντίστοιχου μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας. Συγκεκριμένα καλύπτει το 90% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας για το έτος 1994.

Η Περιφέρεια παράγει το 6,6% του συνολικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της χώρας. Στον πρωτογενή τομέα παράγεται το 35,5%, στον δευτερογενή το 22,4% και στον τριτογενή τομέα το 43,1% του περιφερειακού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τη χώρα είναι 15% για τον πρωτογενή τομέα, 25% για τον δευτερογενή και 60% για τον τριτογενή.

Διαχρονικά, παρατηρείται, μικρή τάση στροφής της περιφερειακής οικονομίας προς τον τριτογενή τομέα, αφού αυξάνεται η συμμετοχή του τομέα αυτού στο συνολικό περιφερειακό ΑΕΠ και μικρή κάμψη του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα.

Όσον αφορά την παραγωγικότητα, η Περιφέρεια βρίσκεται σε χαμηλότερο επίπεδο από τη χώρα. Σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση η παραγωγικότητα της Περιφέρειας βρίσκεται στο 68% του μέσου όρου της Ε.Ε. για το 1996, ενώ το 1993 βρισκόταν στο 69%, σημειώνοντας μικρή μείωση.

1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Το εργατικό δυναμικό του Θεσσαλίας ανέρχεται σε 299,3 χιλ. άτομα ενώ οι απασχολούμενοι είναι 273,9 χιλ. (1997). Η διαχρονική εξέλιξη του ενεργού πληθυσμού και της απασχόλησης τα τελευταία χρόνια (1993-97) παρουσιάζεται αύξουσα.

Το 38,7% των απασχολουμένων εργάζεται στον πρωτογενή τομέα, το 17,4% στον δευτερογενή τομέα και το 43,9% στον τριτογενή τομέα, ενώ τα αντίστοιχα εθνικά ποσοστά είναι 19,8%, 22,5% και 57,7% (1997). Κατά την περίοδο 1993-1997 φαίνεται μια σαφής τάση ενίσχυσης του τριτογενή τομέα και μείωσης του δευτερογενή, ενώ ο πρωτογενής τομέας παραμένει στο ίδιο επίπεδο.

Η τόσο υψηλή συγκέντρωση εργατικού δυναμικού στον πρωτογενή τομέα παραπέμπει σε παραγωγικά πρότυπα που υποδηλώνουν διαρθρωτική υστέρηση. Στο βαθμό που η αναδιάρθρωση της γεωργίας συνδυαστεί με έξοδο του εργατικού δυναμικού, τίθεται ένα σημαντικό πρόβλημα σχεδιασμού διαρθρωτικών πολιτικών. Οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να στοχεύουν στην απορρόφηση του πλεονάζοντος δυναμικού σε εναλλακτικές (ή συμπληρωματικές) δραστηριότητες τοπικής κλίμακας για την αποφυγή της αποψίλωσης των αγροτικών περιοχών και την επιδείνωση του αναπτυξιακού προβλήματος.

Ιδιαίτερο πρόβλημα είναι η σημαντική μείωση της βιομηχανικής απασχόλησης στις βιομηχανικές περιοχές κυρίως του Βόλου αλλά και της Λάρισας. Η μείωση αυτή της απασχόλησης, αν και σε κάποιο βαθμό αντισταθμίστηκε από την αύξηση των δραστηριοτήτων του τριτογενή τομέα, δημιουργεί σοβαρά προβλήματα επανακατάρτισης του εργατικού δυναμικού που παρουσιάζουν ή προβλέπεται να παρουσιάσουν αυξημένη ζήτηση.

⁴¹ Περιφέρειας Θεσσαλίας – www.thessalia.gr

1.5 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας⁴² περιλαμβάνει τους νομούς **Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας** και **Τρικάλων**. Με έδρα τη Λάρισα, η Περιφέρεια συγκεντρώνει ποσοστό 6,9% του πληθυσμού και παράγει 6,3% του ακ. εγχώριου προϊόντος της χώρας (4η μεγαλύτερη συμμετοχή μετά την Αττική, την Κεντρική Μακεδονία και τη Στερεά Ελλάδα). Μεταξύ των απογραφών 1991 και 2001 ο πληθυσμός της αυξήθηκε 2,6%, αύξηση χαμηλότερη από του συνόλου της χώρας (6,9%). Το ποσοστό φυσικής μείωσης του πληθυσμού αυξήθηκε από 1,32 άτομα ανά 1000 κατοίκους το 1998 σε 1,5 το 1999.

Στην Περιφέρεια παράγεται 14,2% της αγροτικής παραγωγής της χώρας (η 2η μεγαλύτερη συμμετοχή μετά την Κεντρική Μακεδονία), 6,5% της μεταποιητικής παραγωγής και 5,2% των υπηρεσιών. Το 1/5 του προϊόντος της προερχόταν από τη γεωργία το 1990, ποσοστό που περιορίστηκε ελαφρά στο 18,6% το 1998. Με κατά κεφαλή προϊόν 3,70 εκατ. δρχ. το 2001, κατατάσσεται 8η με βάση το κριτήριο αυτό με 91% του μέσου όρου της Ελλάδας. Με το κατά κεφαλή προϊόν της Ελλάδας να αντιστοιχεί σε 64,7% του μέσου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2001 σύμφωνα με την Eurostat (με βάση τον αυξημένο πληθυσμό που προέκυψε για το σύνολο χώρας από την απογραφή 2001), της αναλογεί ΑΕΠ ανά κάτοικο ίσο με 59% του μέσου της ΕΕ (61% το 2000). Με δηλωθέν εισόδημα 1,32 εκατ. δρχ. ανά κάτοικο το 2001 (78% του μέσου όρου Ελλάδας, άνοδος 8,8%), οι κάτοικοι της πλήρωσαν κατά μέσο όρο για φόρο εισοδήματος 79 χιλ. δρχ., έναντι μέσου χώρας 142 χιλ. δρχ. Στην περιφέρεια αναλογεί 6,4% των φορολογουμένων (+1,3% το 2002), 5,4% του δηλωθέντος εισοδήματος της χώρας (+9,4%) και 3,9% του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (+9,7%).

Η ανεργία στην Περιφέρεια μειώθηκε κατά 1,6 μονάδες το 2002 στο 10,6% του εργατικού δυναμικού, με 9,9% για το σύνολο της Ελλάδας, το 4ο υψηλότερο ποσοστό στη χώρα. Σύμφωνα με την Eurostat το εργατικό δυναμικό της περιφέρειας προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,5% την περίοδο 2000-2010, αύξηση πολύ χαμηλότερη από την προβλεπόμενη για την Ελλάδα ως σύνολο (4,3%). Στην 5ετία 1996-2000 δόθηκαν 210 άδειες λειτουργίας νέων μεταποιητικών επιχειρήσεων, 5,4% του συνόλου Ελλάδας, με τον αριθμό τους να αυξάνεται την τελευταία 2ετία. Στις επιχειρήσεις της αναλογεί 7,6% των επενδύσεων των βιομηχανικών επιχειρήσεων της χώρας την περίοδο 1999-2000, σύμφωνα με την Ετήσια Βιομηχανική Έρευνα της ΕΣΥΕ, οι οποίες το 2000 μειώθηκαν 14%. Στις επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην περιοχή αναλογεί το 2,9% του κύκλου εργασιών των μεταποιητικών και κατασκευαστικών μονάδων της χώρας και 3,7% των εμπορικών. Της αναλογεί 14% των καλλιεργούμενων εκτάσεων στη χώρα. Είναι 1η παραγωγός περιφέρεια βαμβακιού με 40% της συνολικής παραγωγής, η 2η παραγωγός μήλων, τυριού και γάλακτος με 29%, 15% και 14% αντίστοιχα και η 3η τομάτας και σιταριού με 17%, το 2001.

Οι τηλεφωνικές συνδέσεις στην περιφέρεια αυξήθηκαν κατά 1,3% το 2000, έχει δε ακόμη χαμηλό αριθμό συνδέσεων ανά 100 κατοίκους (45 με μέσο χώρας 54 το 2000). Το 2002 οι εγγραφές νέων επιβατικών ΙΧ μειώθηκαν 2,6% μετά από μείωση 3% το 2001, στις 12,9 χιλ. στο 4,8% των συνολικών. Ο αριθμός των αυτοκινήτων ανά 100 κατοίκους το 2001 ήταν 21 με μέσο όρο χώρας 31.

Με απορρόφηση 100,7% έκλεισε το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας στο πλαίσιο του Β' Κ.Π.Σ. Στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006), ο συνολικός προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Θεσσαλίας ανέρχεται στα 929 εκ. ευρώ.

⁴² Περιφέρειας Θεσσαλίας – www.thessalia.gr

Πινάκας 1. Στατιστικοί Δείκτες της Θεσσαλίας⁴³

		Περιφέρεια Θεσσαλίας	Μέσος όρος χώρας	Κατάταξη σε σχέση με τις 13 περιφέρειες
ΑΕΠ κατά κεφαλή	2001	3,70 εκατ.δρχ.	4,05	8
Αποταμιευτικές καταθέσεις ανά κάτοικο	2000	1,28 εκατ.δρχ.	1,79	11
Δηλωθέν εισόδημα ανά κάτοικο	2001	1,32 εκατ.δρχ.	1,69	8
Φόρος εισοδήματος ανά κάτοικο	2001	79 χιλ.δρχ.	142	11
Φυσική αύξηση πληθυσμού/ 1000 κατοίκους	1999	-1,50	-0,25	8
Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης/ 1000 κατοίκους	2001	70	68	4
Μαθητές δημοτικού/ 1000 κατοίκους	2001	58	59	10
Ποσοστό ανεργίας	2002	10,6	90,9	4
Συμμετοχή στα συνολικά μεγέθη της χώρας				
ΑΕΠ	1998	6,3%		4
Φορολογούμενοι	2002	6,4%		3
Δηλωθέν στην εφορία εισόδημα	2002	5,4%		3
Φόρος εισοδήματος φ.π.	2002	3,9		3
Αποταμιευτικές καταθέσεις	5,0			4

⁴³ Πηγή : ΕΣΥΕ, Επεξεργασία Περιφέρεια Θεσσαλίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Ο ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ – ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Η Μαγνησία, ενταγμένη γεωγραφικά και διοικητικά στην Περιφέρεια Θεσσαλίας⁴⁴, βρίσκεται στο μέσον του οδικού και σιδηροδρομικού άξονα Αθήνας - Θεσσαλονίκης και διασχίζεται από την δρομολογημένη νέα οδική αρτηρία Ηγουμενίτσας - Βόλου. Στη φυσική κατάληξη αυτού του άξονα Δύσης - Ανατολής βρίσκεται το λιμάνι του Βόλου, πύλη και σύνδεση της Ευρώπης με τις Βαλκανικές αγορές, τις αγορές της Τουρκίας, της Ασίας και της Β. Αφρικής.

Ο Νομός Μαγνησίας είναι ο δεύτερος σε πληθυσμό νομός της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με πρωτεύουσα το **Βόλο**, που είναι το 5ο σε πληθυσμό Πολεοδομικό Συγκρότημα της χώρας.

Το φυσικό περιβάλλον του Νομού παρουσιάζει μια πολύ ενδιαφέρουσα πολυμορφία, συνδυάζοντας μοναδικά ορεινές, ημιορεινές, πεδινές, παράκτιες και νησιωτικές περιοχές. Αποτέλεσμα αυτού και δεδομένης της μακραίωνης ιστορίας και πολιτιστικής παράδοσης του, ο Νομός Μαγνησίας σήμερα καλύπτει όλο το κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό φάσμα των δραστηριοτήτων που μπορεί να συναντήσει κανείς σε μια περιοχή.

Αναλυτικά, παραθέτονται στατιστικά κλπ στοιχεία, που βοηθούν στην πληρέστερη κατανόηση της ιδιόμορφης και αξιοπρόσεκτης εικόνας του Νομού Μαγνησίας.⁴⁵

ΦΥΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Συνολική έκταση : 2636 τ.χλμ

- * 29,6% πεδινή
- * 25,2% ημιορεινή
- * 45,2% ορεινή
- * Νησιωτικό σύμπλεγμα Β. Σποράδων, έκτασης 552 τ.χλμ

Βασικά φυσικά στοιχεία :

- * Η χερσόνησος του Πηλίου (ορεινός όγκος Πηλίου)
- * Η πεδιάδα του Αλμυρού
- * Ο ορεινός όγκος της Όθρυος
- * Ο Παγασσητικός Κόλπος
- * Τα νησιά των Β. Σποράδων.

⁴⁴ Τοπικό σχέδιο δράσης για την ανεργία και την απασχόληση. Α.Σ. εν δράση Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Δήμου Βόλο , (2005) .

⁴⁵ Πηγή στατιστικών στοιχείων : Γ.Γ.ΕΣΥΕ

Διοικητικές διαιρέσεις:
22 Δήμοι - 4 κοινότητες

Πίνακας 2.1 : Δήμοι και Κοινότητες Νομού Μαγνησίας

Δήμοι και Κοινότητες Νομού Μαγνησίας	
<ul style="list-style-type: none"> • Δ. Αγριάς • Δ. Αισωνίας • Δ. Αλμυρού • Δ. Αλοννήσου • Κ. Ανάβρας • Δ. Αργαλαστής • Δ. Αρτέμιδας • Δ. Αφετών • Δ. Βόλου • Δ. Ζαγοράς • Δ. Ιωλκού • Δ. Κάρλας • Κ. Κεραμιδίου • Κ. Μακρινίτης 	<ul style="list-style-type: none"> • Δ. Μηλεών • Δ. Μουρεσίου • Δ. Νέας Αγχιάλου • Δ. Νέας Ιωνίας • Δ. Πορταριάς • Δ. Πτελεού • Δ. Σηπιάδος • Δ. Σκιάθου • Δ. Σκοπέλου • Δ. Σούρης • Κ. Τρικεριού • Δ. Φερών

Πηγή : Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Νομού Μαγνησίας.

Κυριότερα αστικά κέντρα του Νομού είναι το Πολεοδομικό Συγκρότημα Βόλου-Ν.Ιωνίας, ο Αλμυρός, η Ν. Αγχιάλος, η Αργαλαστή, η Σκόπελος και η Ζαγορά.

2.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

2.2.1 ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Ο Νομός Μαγνησίας κατά τα τελευταία 20 χρόνια σημειώνει μια περισσότερο ευνοϊκή δημογραφική εξέλιξη σε σχέση με τους υπόλοιπους Θεσσαλικούς Νομούς και σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Την περίοδο 1981-1991 ο πληθυσμός αυξήθηκε με ρυθμό που τοποθέτησε το νομό στην 12η θέση στο σύνολο των 52 νομών της χώρας.

Πίνακας 2.2 : Εξέλιξη Πληθυσμού

	Μαγνησία	Θεσσαλία	Ελλάδα
1961	163.834	689.927	8.388.553
1971	161.392	660.986	8.768.128
1981	182.222	695.654	9.740.417
1991	198.434	731.230	10.259.900
2001	207.336	754.863	10.939.771
1961-1971	-1,49 %	-4,19 %	4,52 %
1971-1981	12,90 %	5,24 %	11,09 %
1981-1991	8,90 %	5,11 %	5,33 %
1991-2001	4,50%	3,23%	6,63%

Πηγή: ΕΣΥΕ Απογραφές πληθυσμού 1961, 1971, 1981, 1991,2001

2.2.2 ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ, ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ

Η κατανομή του πληθυσμού, κατά ηλικία, εμφανίζεται αρμονική. Στις ηλικίες από **0 έως 24** ετών κατατάσσεται το **33,4%** του συνόλου, στις ηλικίες από **25 έως 54** το **39,4 %** και στις ηλικίες από **55 και πάνω** το **27,2%** του πληθυσμού. Σε μία περιοχή που αναπτύσσεται, θα έπρεπε το ποσοστό των νεαρών ηλικιών (0-24) να υπερτερεί σαφώς του ποσοστού της κάθε μιας των υπολοίπων κατηγοριών.

Επίσης η κατανομή του πληθυσμού κατά φύλο, δεν παρουσιάζει αξιοπρόσεκτες διακυμάνσεις με μόνη εξαίρεση τις ηλικίες από **75 ετών & άνω**, στις οποίες υπερτερούν έντονα οι γυναίκες.

Πίνακας 2.3 : Κατανομή του πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών 5 ετών για τον Ν. Μαγνησίας και Ελλάδα για το 2001

Ηλικίες	Σύνολο Χώρας				Μαγνησία			
	Άνδρες	%	Γυναίκες	%	Άνδρες	%	Γυναίκες	%
0-4	271.306	2,48	258.093	2,36	5.008	2,44	4.856	2,37
5-9	280.484	2,57	264.621	2,42	5.337	2,60	5.128	2,50
10-14	305.404	2,79	280.991	2,57	6.141	3,00	5.563	2,71
15-19	380.500	3,48	345.674	3,16	7.680	3,75	6.662	3,25
20-24	437.018	4,00	398.445	3,64	7.644	3,73	6.823	3,33
25-29	436.199	3,99	411.228	3,76	7.465	3,64	6.953	3,39
30-34	441.543	4,04	428.389	3,92	7.886	3,85	7.633	3,72
35-39	392.326	3,59	391.087	3,58	6.932	3,38	7.134	3,48
40-44	387.644	3,55	394.299	3,61	7.350	3,59	7.484	3,65
45-49	356.135	3,26	357.840	3,27	6.814	3,32	6.530	3,19
50-54	338.090	3,09	349.259	3,19	6.497	3,17	6.567	3,20
55-59	271.095	2,48	289.120	2,64	5.418	2,64	5.867	2,86
60-64	298.181	2,73	341.893	3,13	5.634	2,75	6.810	3,32
65-69	291.600	2,67	331.645	3,03	5.472	2,67	6.393	3,12
70-74	247.136	2,26	297.882	2,72	4.802	2,34	5.761	2,81
75-79	144.761	1,32	184.157	1,68	2.845	1,39	3.556	1,73
80-84	78.700	0,72	109.493	1,00	1.571	0,77	2.193	1,07
85-89	45.961	0,42	59.233	0,54	855	0,42	1.115	0,54
90-94	8.045	0,07	21.455	0,20	138	0,07	360	0,18
95-99	770	0,01	4.697	0,04	13	0,01	89	0,04
>=100	528	0,00	1.170	0,01	7	0,00	19	0,01
Σύνολο	5.413.426	49,51	5.520.671	50,49	101.509	49,52	103.496	50,48

2.2.3 ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ – ΠΑΙΔΕΙΑ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Πίνακας 2.4 : Επίπεδο Εκπαίδευσης (Μαγνησία-Ελλάδα) για τα έτη 1991 και 2001

	1991		2001		2001		2001	
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ	(%)	ΕΛΛΑΔΑ	(%)	ΜΑΓΝΗΣΙΑ	(%)	ΕΛΛΑΔΑ	(%)
Πτυχιούχοι Ανωτάτων	9.843	5,65	600.952	6,65	14.837	7,68	927.429	9,01
Πτυχιούχοι Ανωτέρων	3.932	2,26	185.002	2,05	19.529	10,11	1.098.835	10,67
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	35.651	20,46	2.118.244	23,43	39.669	20,53	2.300.727	22,34
Απόφοιτοι Γυμνασίου	18.592	10,67	973.618	10,77	22.253	11,52	1.159.432	11,26
Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης	72.933	41,86	3.583.297	39,64	62.602	32,41	3.139.901	30,49
Δεν τελείωσαν Στοιχειώδη Εκπαίδευση	20.462	11,74	960.720	10,63	26.351	13,64	1.299.021	12,62
Αγράμματοι	12.838	7,37	617.646	6,83	7.938	4,11	371.453	3,61
Σύνολο	174.251	100,00	9.039.479	100,00	193.179	100,00	10.296.798	100,00

Πηγή: ΕΣΥΕ, 2001, *Ιδία Επεξεργασία*

2.2.4 Ανάλυση σε επίπεδο νομού

Για την ποιοτικότερη ανάλυση του πληθυσμιακού δυναμικού του Νομού Μαγνησίας, απαραίτητη θεωρείται η εξέταση των εκπαιδευτικών χαρακτηριστικών των κατοίκων της περιοχής. Στον Πίνακα 11 παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού του Νομού Μαγνησίας σε σχέση με την ελληνική επικράτεια όσον αφορά στο επίπεδο εκπαίδευσης⁴⁶ για τα έτη 1991 και 2001. Το μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν οι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης και ακολουθούν οι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης και για τις δύο χρονολογίες της ανάλυσης. Στην συνέχεια ακολουθεί η κατηγορία εκείνων που δεν τελείωσαν την στοιχειώδη εκπαίδευση και με μικρή διαφορά αυτή των αποφοίτων Γυμνασίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι ακριβώς το ίδιο πρότυπο παρατηρείται και για την Ελλάδα τόσο το 1991 όσο και το 2001.

Η αύξηση που παρουσιάζει η Ελλάδα στους πτυχιούχους ανωτάτων αλλά και ανώτερων σχολών (μεγαλύτερη η αύξηση στην περίπτωση αυτή) το 2001 φαίνεται να ακολουθείται και από την Μαγνησία με ανάλογες μεταβολές. Η συγκεκριμένη τάση είναι δυνατόν να συνδυαστεί και με την σημαντική μείωση, κατά 9% περίπου, της κατηγορίας των κατοίκων που είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης και για τις δύο χωρικές ενότητες. Σχετικά με την κατηγορία των αγράμματων, το ποσοστό δείχνει να μειώνεται δραστικά τόσο για την Μαγνησία όσο και για την Ελλάδα, ωστόσο εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι και για τις δύο περιπτώσεις αυξάνεται το ποσοστό του πληθυσμού που δεν τελείωσαν την στοιχειώδη εκπαίδευση. Σε γενικά πλαίσια, διαπιστώνεται μια αναβάθμιση του εκπαιδευτικού επιπέδου του πληθυσμού του νομού Μαγνησίας, η οποία είναι περισσότερο έντονη στην κατηγορία των πτυχιούχων ανώτερων σχολών.

⁴⁶ ΕΣΥΕ (1991, 2001), *Απογραφές Πληθυσμού*

2.3 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Ο Νομός Μαγνησίας⁴⁷ βρίσκεται σε ένα μέτριο προς ικανοποιητικό αναπτυξιακό επίπεδο για τα ελληνικά δεδομένα, σε σύγκριση με το μέσο όρο της Χώρας και τους υπόλοιπους νομούς της Θεσσαλίας. Το επίπεδο αυτό πιστοποιείται όχι μόνο από το ύψος καθαρά οικονομικών δεικτών⁴⁸ όπως το ΑΕΠ και το κατά κεφαλή ΑΕΠ αλλά και από τις τιμές τις οποίες εμφανίζει ο Νομός και σε συμπληρωματικούς δείκτες με ποιοτική διάσταση. Ωστόσο, υπάρχει έντονος προβληματισμός καθώς το εισόδημα αυξάνεται διαχρονικά ολοένα και λιγότερο με αποτέλεσμα ο Νομός να εμφανίζει αναπτυξιακή στασιμότητα. Η στασιμότητα αυτή είναι εν πολλοίς προϊόν της έντονης αποβιομηχάνισης την οποία υπέστη ο Νομός κατά τη δεκαετία του '90 με αποτέλεσμα τη μείωση της συμμετοχής του στο εθνικό τομεακό προϊόν και στην εθνική τομεακή απασχόληση. Αντιθέτως το ποσοστό του προϊόντος και της απασχόλησης του Νομού στον τριτογενή τομέα αυξάνονται, ενδεικτικό των τάσεων τριτογενοποίησης της οικονομίας του. Ωστόσο, παρότι η αύξηση στο προϊόν του τομέα αυξάνει και το ποσοστό συμμετοχής του στο συνολικό τομεακό προϊόν της Χώρας, δε συμβαίνει το ίδιο και με την απασχόληση. Η απασχόληση του Νομού στον τριτογενή τομέα εμφανίζει μειωμένη συμμετοχή στη συνολική τομεακή απασχόληση της Χώρας, φαινόμενο το οποίο χρήζει αντιμετώπισης. Ενδεδωμένη πολιτική φαντάζει η ενίσχυση του τομέα του τουρισμού, δεδομένης και της ποικιλομορφίας η υπό διακρίνει το χωρικό υπόβαθρο του Νομού.

Παράλληλα με τις εγγενείς αδυναμίες και δυνατότητες οι οποίες έχουν καταγραφεί, ευκαιρίες και απειλές από το εξωτερικό περιβάλλον επηρεάζουν τα οικονομικά χαρακτηριστικά και τις αναπτυξιακές δυνατότητες της περιοχής. Οι επιδράσεις της ένταξης στην ΕΕ λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού έχουν ήδη βιωθεί με αρνητικά αποτελέσματα. Οι επιπρόσθετες αρνητικές επιδράσεις αυτού του είδους λόγω του ακόμα περισσότερο έντονου ανταγωνισμού, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω της χάραξης και της εφαρμογής κατάλληλων στρατηγικών και πολιτικών. Οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να χαραχθούν καταρχάς σε εθνικό επίπεδο λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες τοπικές ανάγκες του Νομού καθώς και τις ακόμη περισσότερο ιδιαίτερες ανάγκες των επιμέρους πληθυσμιακών ομάδων του.

⁴⁷ ALLMEDIA Database (2004), Οι Νομοί της Ελλάδος, www.economics.gr

⁴⁸ EUROSTAT (2004), New Cronos Database, www.europa.eu.int/newcronos

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ο ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ

3. Ο ΒΟΛΟΣ

Ο Δήμος Βόλου, είναι η πρωτεύουσα του Νομού Μαγνησίας και αποτελεί σε μέγεθος το 5^ο μεγαλύτερο πληθυσμιακά πολεοδομικό συγκρότημα της επικράτειας. Ο πληθυσμός του ανέρχεται στους 71.136 κατοίκους.⁴⁹

3.1 Συνοπτικό ιστορικό ιδρύσεως του Δήμου

Ο Δήμος Βόλου συστάθηκε με το Β.Δ της 31ης.3.1883(ΦΕΚ 126) και ονομαζόταν ως το 1954 Δήμος Παγασών. Η πρώτη αιρετή δημοτική αρχή της πόλης ανέλαβε τα καθήκοντά της τον Ιούνιο του 1883. Κατά τη μεταβατική περίοδο που μεσολάβησε από την ένταξη του Βόλου στο ελληνικό κράτος (2 Νοεμβρίου 1881) έως και τις πρώτες δημοτικές εκλογές στη διοίκηση του Δήμου παρέμεινε το δημοτικό συμβούλιο που διοικούσε την πόλη από το 1878 (νόμος ΠΜ'/1882) με Δήμαρχο τον Γεώργιο Καρτάλη, ο οποίος υπήρξε και ο πρώτος αιρετός Δήμαρχος μετά τη σύσταση του Δήμου.

3.2 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

3.2.1 Διοικητική και γεωγραφική οριοθέτηση

Η Μαγνησία ενταγμένη γεωγραφικά και διοικητικά στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, βρίσκεται στο μέσο του οδικού και σιδηροδρομικού άξονα Αθήνας-Θεσσαλονίκης. Το φυσικό περιβάλλον του Νομού παρουσιάζει μια πολύ ενδιαφέρουσα πολυμορφία, συνδυάζοντας μοναδικά ορεινές, ημιορεινές, πεδινές παράκτιες και νησιωτικές περιοχές. Αποτέλεσμα αυτού και δεδομένης της μακραίωνης ιστορίας και πολιτιστικής παράδοσης του ο Νομός Μαγνησίας σήμερα καλύπτει όλο το κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό φάσμα των δραστηριοτήτων που μπορεί να συναντήσει κανείς σε μια περιοχή. Η συνολική του έκταση είναι 2.636τ.χλμ. εκ των οποίων τα 29,6% είναι πεδινή έκταση, το 25,2% ημιορεινή και το 45,2% ορεινή. Επίσης περιλαμβάνεται και το νησιωτικό σύμπλεγμα Βόρειων Σποράδων, έκτασης 552τ.χλμ.⁵⁰

Πρωτεύουσα του Νομού Μαγνησίας είναι ο Βόλος ο οποίος έχει την μορφή ενός τυπικού αστικού κέντρου από τα μεγαλύτερα της χώρας. Γεωγραφικά η πόλη του Βόλου βρίσκεται στο κέντρο της Ελλάδας, σε ίση απόσταση από τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη. Χτισμένη στο μυχό του Παγασητικού Κόλπου και στους πρόποδες του Πηλίου, αποτελεί τη φυσική διέξοδο προς την θάλασσα.

Το πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου με πληθυσμό 124.639 κατοίκους αποτελείται κατά σειρά μεγέθους από το Δήμο Βόλου με πληθυσμό 82.439, το Δήμο Νέας Ιωνίας με 31.929 κατοίκους, το Δήμο Ιωλκού με 2.071 και άλλα μικρότερα περιφερειακά δημοτικά διαμερίσματα.

⁴⁹ Απογραφή 2001

⁵⁰ Πηγή στατιστικών στοιχείων : ΕΣΥΕ.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, ο Βόλος αποτελούσε ήδη έναν από τους κυριότερους βιομηχανικούς πόλους της Ελλάδας, με κύριους κλάδους την καπνοβιομηχανία, την κλωστοϋφαντουργία, τις μηχανοκατασκευές καθώς και τη μεταποίηση τροφίμων. Μετά την Μικρασιατική καταστροφή του 1922, ο Βόλος δέχτηκε ένα μεγάλο ρεύμα προσφύγων που συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη της περιοχής και που από το 1947 αποτέλεσαν τον ανεξάρτητο Δήμο Νέας Ιωνίας. Σταθμός στην εξέλιξη της πόλης υπήρξαν οι σεισμοί του 1955, οι οποίοι κατέστρεψαν την μέχρι τότε αρχιτεκτονική μορφή του Βόλου και σήμαναν την απαρχή της σημερινής του πολεοδομικής φυσιογνωμίας.

3.2.2 Πολεοδομικά χαρακτηριστικά

Η πόλη του Βόλου αναπτύχθηκε με βάση το πρώτο σχέδιο πόλης, που θεσμοθετήθηκε το 1882, αμέσως μετά την ένταξη της Θεσσαλίας στο Ελληνικό κράτος. Το ρυμοτομικό αυτό σχέδιο καθιέρωνε ως κέντρο της πόλης τον οικισμό των Ελλήνων που είχε αναπτυχθεί από την δεκαετία του 1840 πλάι στη θάλασσα και το λιμάνι, ενώ φρόντιζε για την ενοποίηση του χώρου με τον Τουρκικό οικισμό του κάστρου των Παλαιών.

Ο κάναβος αυτός του πρώτου σχεδίου, με τη λιτή πρόβλεψη για δημόσιους και κοινόχρηστους χώρους, αλλά την πρόβλεψη των βασικών συγκοινωνιακών υποδομών (λιμάνι, σιδηροδρομικός σταθμός) που εκτελέστηκαν εκείνη την εποχή, χαρακτηρίζει μέχρι τις μέρες μας τον πυρήνα της πολεοδομικής ανάπτυξης του Βόλου.

Είναι ενδεικτικό το ότι το νέο σχέδιο του 1930 ταυτίζεται σε γενικές γραμμές με εκείνο του 1882 και οι σημαντικότερες επεκτάσεις εκτός των ορίων του έγιναν μόνο με τους συνοικισμούς των προσφύγων του 1922 στον Ξηρόκαμπο (Νέα Ιωνία) και στις συνοικίες του Αγ. Βασιλείου και του Παλιού Λιμεναρχείου.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα με την βιομηχανική ανάπτυξη της πόλης, οι βιομηχανίες, βιοτεχνίες και αποθηκευτικοί χώροι εγκαθίστανται κυρίως στα δυτικά της κεντρικής περιοχής, στον αδόμητο χώρο μεταξύ των δυο οικιστικών πυρήνων ή και δυτικά του κάστρου, σε εγγύτητα με το λιμάνι, τον σιδηροδρομικό σταθμό και την οδική σύνδεση με την Θεσσαλία και την υπόλοιπη χώρα.

Το ιδιαίτερο αστικό τοπίο του μεσοπολεμικού Βόλου που δημιουργήθηκε με την εμπορική και βιομηχανική άνθηση της πόλης, καταστράφηκε σε μεγάλο βαθμό από τους σεισμούς του 1955 και την μεταπολεμική ανοικοδόμηση.

Από το 1947 είχε ήδη δημιουργηθεί ο ανεξάρτητος Δήμος Νέας Ιωνίας στα δυτικά του Κραυσίδωνα και βόρεια της σιδηροδρομικής γραμμής. Με τους σεισμούς του 1955 το σχέδιο πόλης Βόλου επεκτάθηκε για να συμπεριλάβει τις συνοικίες των Αγίων Αναργύρων και της Νεάπολης προς τα δυτικά, της Νέας Δημητριάδας προς τα ανατολικά και τις βόρειες συνοικίες. Έτσι το σχέδιο πόλης επεκτάθηκε σημαντικά για να ανταποκριθεί στις ανάγκες που προκάλεσαν οι καταστροφές από τους σεισμούς και η εσωτερική μετανάστευση, ως επί το πλείστον από την Θεσσαλία.

Η μετασεισμική πολεοδομική ανάπτυξη του Βόλου διατήρησε τον παλιό ιστό και βασίστηκε στην σταδιακή αύξηση των συντελεστών δόμησης κυρίως στις κεντρικές περιοχές, ακολουθώντας το μεταπολεμικό πρότυπο ανοικοδόμησης των αστικών κέντρων της χώρας, με την ουσιαστική απουσία σχεδιασμού και με βάση τις

δυνάμεις της αγοράς και την μέθοδο της αντιπαροχής. Ακολούθησε η δημιουργία οικισμών αυθαιρέτων εκτός σχεδίου και η σταδιακή επέκταση του σχεδίου πόλης για την νομιμοποίηση και ενσωμάτωση τους.

Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας είναι τα σημερινά προβλήματα που χαρακτηρίζουν τα Ελληνικά αστικά κέντρα με κυριότερα σημεία :

- Την πυκνή δόμηση, έλλειψη ελεύθερων κοινοχρήστων χώρων και κοινωνικών υποδομών στο κέντρο της πόλης .
- Την άναρχη δόμηση, έλλειψη βασικών υποδομών και εξυπηρετήσεων στην περιφέρεια της πόλης.
- Την ανάμιξη ασύμβατων χρήσεων γης και οχλουσών δραστηριοτήτων με περιοχή κατοικίας.
- Την όξυνση των κυκλοφοριακών προβλημάτων, ιδιαίτερα μετά την εκρηκτική αύξηση της ιδιοκτησίας και χρήσης του ιδιωτικού αυτοκινήτου σε βάρος των μέσων μαζικής μεταφοράς και την ανυπαρξία σχεδιασμού για χώρους στάθμευσης και κυκλοφορίας με εναλλακτικά μέσα μεταφοράς.
- Την αισθητική φτώχεια και ασυνέχεια στη δόμηση που χαρακτηρίζει τον αστικό χώρο.

Τα τελευταία χρόνια έγιναν νέες σημαντικές επεκτάσεις του σχεδίου πόλης Βόλου, ενσωματώνοντας τους παραδοσιακούς οικισμούς Αγίου Γεωργίου και της Αγίας Παρασκευής προς βορρά, τον παραθεριστικό οικισμό με σημαντικούς θύλακες αυθαιρέτων στις Νέες Παγασές και τον οικισμό δημοσίων υπαλλήλων του Αγίου Στεφάνου προς νότο, επεκτείνοντας το σχέδιο των συνοικιών Νεάπολης και Αγίων Αναργύρων προς τα δυτικά και το σχέδιο των συνοικιών μέχρι το ύψος της Περιφερειακής οδού.

Έτσι προσφέρεται σημαντικός χώρος για την ανάπτυξη της πόλης σε νέες περιοχές με χαμηλό συντελεστή δόμησης, το μέγεθος όμως του αστικού χώρου αυξάνεται σημαντικά, δημιουργώντας νέες ανάγκες βασικών υποδομών και συνολικής οργάνωσης των εξυπηρετήσεων προς τους κατοίκους.

3.3 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Για την παρουσίαση των δημογραφικών χαρακτηριστικών των κατοίκων του πολεοδομικού συγκροτήματος του Βόλου, χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος και συγκεκριμένα από την απογραφή του 2001. Επιπλέον για τη δυνατότητα παρουσίασης συγκρίσιμων στοιχείων καθώς και της εξέλιξης του πληθυσμού χρησιμοποιήθηκε και η απογραφή του 1991 όπως επίσης και κάποια παλαιότερα στοιχεία. Βασικός πληθυσμός αναφοράς παρουσιάζεται ο Πραγματικός (τα άτομα τα οποία δήλωσαν μόνιμη κατοικία την περιοχή). Ταυτόχρονα με την παρουσίαση των δημογραφικών στοιχείων των Δήμων Βόλου ,Νέας Ιωνίας και Ιωλκού γίνεται αναφορά και σε στοιχεία του Νόμου Μαγνησίας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας καθώς και της Ελλάδος γενικότερα, προκειμένου να υπάρχει η δυνατότητα συγκρίσεων τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο.

3.3.1 Στοιχεία Πληθυσμού

Ο Νόμος Μαγνησίας κατά την διάρκεια των τελευταίων 20 ετών σημειώνει μια περισσότερο ευνοϊκή δημογραφική εξέλιξη σε σχέση με τους υπόλοιπους Θεσσαλικούς Νομούς και σε σχέση με το σύνολο της χώρας.

Πίνακας 1. ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Έτος	Μαγνησία	Θεσσαλία	Ελλάδα
1961	163.834	689.927	8.388.553
1971	161.392	660.986	8.768.128
1981	182.222	695.654	9.740.471
1991	198.434	734.846	10.259.900
2001	207.836	754.839	10.939.771

1961-1971	-1,49%	-4,19%	4,52%
1971-1981	12,90%	5,24%	11,09%
1981-1991	8,90%	5,11%	5,33%
1991-2001	4,70%	2,70%	6,60%

Πηγή: ΕΣΥΕ Απογραφές πληθυσμού 1981,1991,2001

Ειδικότερα ο πληθυσμός στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου ανέρχεται στους 124.639 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Ο πληθυσμός του Νόμου Μαγνησίας είναι 207.836 άτομα, γεγονός το οποίο δείχνει ότι ο πληθυσμός του πολεοδομικού συγκροτήματος του Βόλου αποτελεί το 59,96% του πληθυσμού της Μαγνησίας.

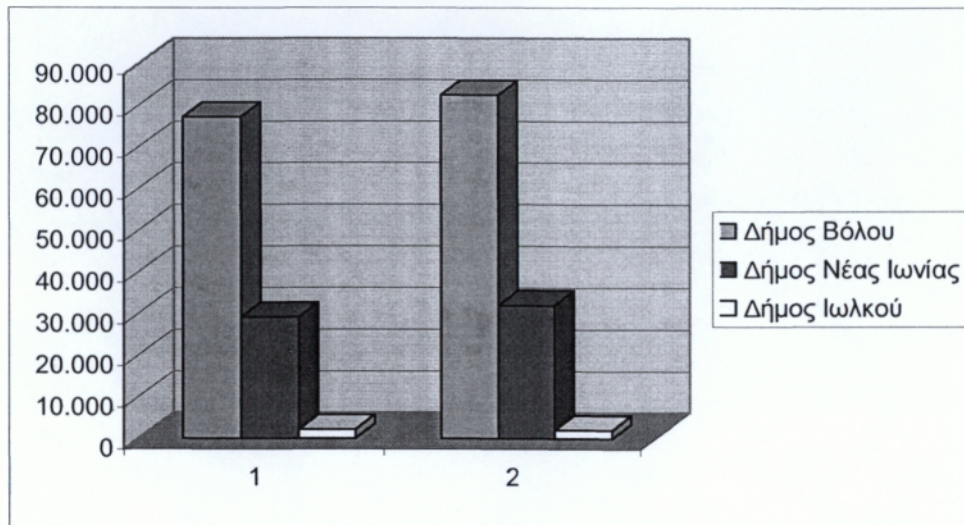
Εξετάζοντας την εξέλιξη του πραγματικού πληθυσμού κατά την τελευταία δεκαετία 1991-2001 παρατηρούμε ότι οι Δήμοι Βόλου και Νέας Ιωνίας παρουσιάζουν αύξηση του πληθυσμού τους ενώ ο Δήμος Ιωλκού παρουσιάζει αρνητική μεταβολή. Το γεγονός αυτό δεν επηρεάζει τη μεταβολή του πληθυσμού της Νομαρχίας Μαγνησίας, η οποία εμφανίζει θετική μεταβολή, δεδομένου ότι ο Δήμος Ιωλκού είναι ένας μικρός δήμος και η Νομαρχία αποτελείται από πολύ περισσότερους δήμους. Συγκεκριμένα ο πληθυσμός του Δήμου Βόλου το έτος 2001 παρουσιάζει μια αύξηση της τάξεως του 6,36% σε σχέση με το 1991. Σημαντική είναι επίσης και η αύξηση του πληθυσμού του Δήμου Νέας Ιωνίας η οποία ανέρχεται στο 9,1% ενώ ο πληθυσμός του Δήμου Ιωλκού εμφανίζει μια πτώση η οποία έχει οδηγήσει στη μείωση η οποία έχει οδηγήσει στη μείωση του πληθυσμού κατά 44 άτομα .

Πίνακας 2. ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Περιοχή	Πραγματικός Πληθυσμός 1991	Πραγματικός Πληθυσμός 2001	Ποσοστό Μεταβολής 1991-2001
Δήμος Βόλου	77.192	82.439	6,96%
Δήμος Νέας Ιωνίας	29.018	31.929	9,10%
Δήμος Ιωλκού	2.115	2.071	-2,00%
Νομός Μαγνησίας	198.434	207.836	4,52%

Πηγή : ΕΣΥΕ Απογραφές πληθυσμού 1991,2001

ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Γράφημα 1. Εξέλιξη Πραγματικού Πληθυσμού

Αναφορικά με τον μόνιμο πληθυσμό και σύμφωνα με την απογραφή του 2001 παρατηρείται ότι οι Δήμοι Βόλου, Νέας Ιωνίας και Ιωλκού συμμετέχουν κατά ένα σημαντικό ποσοστό στο σύνολο του μόνιμου πληθυσμού του Νόμου Μαγνησίας με σημαντικότερη συμμετοχή εκείνη του Βόλου .

Πίνακας 3. ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Περιοχή	Μόνιμος Πληθυσμός 2001
Δήμος Βόλου	85.001
Δήμος Νέας Ιωνίας	32.979
Δήμος Ιωλκού	2.081
Νομός Μαγνησίας	205.005

Πηγή: ΕΣΥΕ Απογραφές πληθυσμού 2001

Πληθυσμός κατά φύλο κατά ηλικία, του πολεοδομικού συγκροτήματος του Βόλου (πίνακας 4), δεν εμφανίζει έντονες διαφοροποιήσεις σε σχέση με την αντίστοιχη κατανομή του πληθυσμού του Νόμου Μαγνησίας.

Και στους τρεις Δήμους που αποτελούν το πολεοδομικό συγκρότημα είναι φανερό το μικρό ποσοστό συμμετοχής των μικρών ηλικιών στο γενικότερο πληθυσμό. Η εικόνα αυτή παρατηρείται και στο Νομό γεγονός το οποίο αποτελεί ενδείξεις υπογεννητικότητας. Το πρόβλημα αυτό εμφανίζεται εντονότερο στο Δήμο Ιωλκού. Εξετάζοντας την κατανομή πληθυσμού του Δήμου Βόλου και Ιωλκού κατά ηλικία και φύλο (πίνακας 5) παρατηρείται μικρότερος αριθμός γυναικών κατά την ηλικία των 0-4 ετών σε αντίθεση με το Δήμο Νέας Ιωνίας όπου το μεγαλύτερο ποσοστό των βρεφών αποτελείται από άρρενες. Αντίθετα ο γυναικείος πληθυσμός εμφανίζει μια μικρή υπεροχή στο σύνολο των κατοίκων του πολεοδομικού συγκροτήματος.

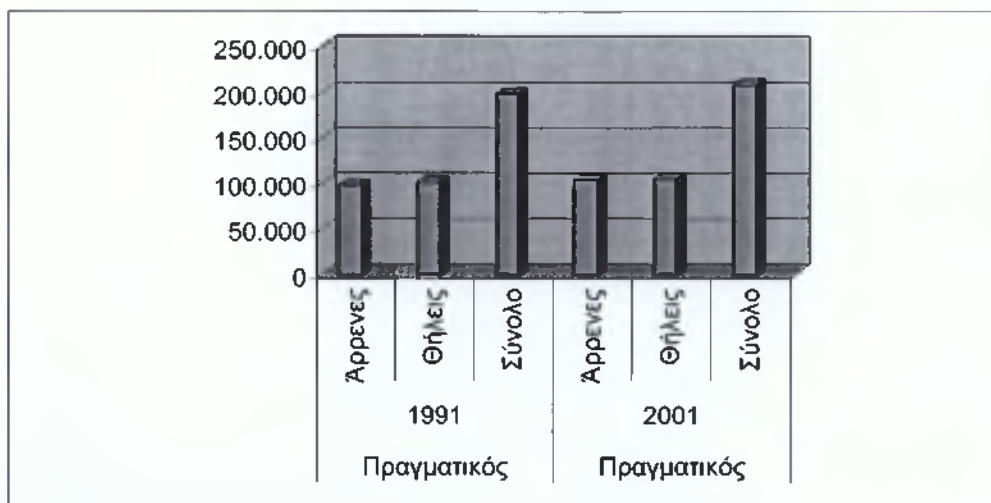
Εξετάζοντας την εξέλιξη του πραγματικού πληθυσμού κατά τη δεκαετία 1991-2001 στο Νομό Μαγνησίας παρατηρείται μια αύξηση του πληθυσμού, τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών με μεγαλύτερη θετική μεταβολή στον ανδρικό πληθυσμό. Όπως φαίνεται και από τον παρακάτω πίνακα το ποσοστό μεταβολής (αύξηση) του ανδρικού πληθυσμού είναι 5,9%, του γυναικείου 3,6% ενώ του συνολικού πληθυσμού ανέρχεται στο 4,7%.

Πίνακας 6. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ

Περιοχή	Πραγματικός Πληθυσμός 1991		Πραγματικός Πληθυσμός 2001		Ποσοστό μεταβολής 1991-2001	
	Άρρενες	Θήλεις	Άρρενες	Θήλεις	Άρρενες	Θήλεις
Νομός Μαγνησίας	97.551	100.883	103.325	104.511	5,9%	3,6%
ΣΥΝΟΛΟ	198.434		207.836		4,7%	

Πηγή: ΕΣΥΕ Απογραφές πληθυσμού 2001

ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ

Γράφημα 2. Εξέλιξη Πληθυσμού Νομού κατά φύλο

Η κατανομή του πραγματικού πληθυσμού ηλικίας 10 ετών και άνω, ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης και το φύλο τους παρουσιάζεται στους επόμενους πίνακες τόσο για το Δήμο Βόλου όσο και για τους Δήμους Νέας Ιωνίας και Ιωλκού.

Αναφορικά με το Δήμο Βόλου και εξετάζοντας το πληθυσμό στο σύνολο του παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (29,7%) είναι απόφοιτοι Λυκείου ενώ το 27,8% απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης.

Μελετώντας την κάθε κατηγορία της μεταβλητής εκπαίδευσης παρατηρούμε ότι στις περισσότερες κατηγορίες εμφανίζουν μεγάλα ποσοστά εμφάνισης οι άνδρες εκτός από τις τρεις τελευταίες (απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης, δεν

τελείωσαν το δημοτικό αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση, αγράμματοι) στις οποίες ο γυναικείος πληθυσμός υπερέρχει έναντι του ανδρικού.

Στο Δήμο Νέας Ιωνίας υπάρχει μια διαφοροποίηση σχετικά με την κατανομή του πραγματικού πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης και αυτό διότι το 35,6% του πληθυσμού είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης ενώ το 24,8% είναι απόφοιτοι Λυκείου. Σχετικά με το φύλο εμφανίζεται μια υπεροχή του ανδρικού πληθυσμού ειδικά στις κατηγορίες διδακτορικού και της μέσης εκπαίδευσης. Στις χαμηλότερες βαθμίδες εκπαίδευσης ο γυναικείος πληθυσμός παρουσιάζει μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής.

Η ίδια εικόνα εμφανίζεται και στο Δήμο Ιωλκού όπου οι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης αποτελούν το 30,3% του πληθυσμού 10ετών και άνω, ενώ οι απόφοιτοι Λυκείου αντιπροσωπεύουν το 26%. Ο ανδρικός πληθυσμός εμφανίζει μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στις ανώτερες βαθμίδες εκπαίδευσης σε σχέση με το γυναικείο φύλο το οποίο παρουσιάζει μεγάλη συχνότητα στην βασική εκπαίδευση.

Πίνακας 7. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ 10 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ

ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ						
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Άρρενες	%	Θήλεις	%	Σύνολο	%
Κάτοχοι Μεταπτυχιακού-Διδακτορικού Τίτλου	298	64,5	164	35,5	462	0,6
Πτυχιούχοι Ανώτατων Σχολών	4.311	51	4.155	49	8.466	11,5
Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ)	1.466	55,4	1.180	44,6	2.646	3,5
Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	2.206	56	1.729	44	3.935	5,4
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης (Λυκείου)	11.143	50,4	10.968	49,6	22.111	29,7
Τελείωσαν την Γ' τάξη Γυμνασίου	4.622	53,3	4.049	46,7	8.671	11,6
Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης	8.962	43,3	11.757	56,7	20.719	27,8
Δεν τελείωσαν Το Δημοτικό αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	2.033	36,2	3.594	63,8	5.627	7,5
Αγράμματοι	377	20,8	1.439	79,2	1.816	2,4
ΣΥΝΟΛΟ	35.418	47,6	39.035	52,4	74.453	100

Πηγή: ΕΣΥΕ Απογραφές πληθυσμού 2001

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ

Ο Δήμος Βόλου, συμμετέχοντας ενεργά στη βελτίωση των υπηρεσιών και υποδομών στη Κοινωνία της Πληροφορίας προς όφελος των πολιτών, παρουσιάζει μια ενδιαφέρουσα δέσμη δράσεων και ενεργειών η οποία αποτελείται από τις παρακάτω προτάσεις :

- ❖ Προώθηση των Ευρυζωνικών Υπηρεσιών στο Δήμο Βόλου (μέτρο 4.2)
- ❖ Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών (μέτρο 4.2)
- ❖ Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για την εξυπηρέτηση των πολιτών (μέτρο 2.2)
- ❖ Ψηφιοποίηση της Δημοτικής Πινακοθήκης και της Συλλογής Δάμτσα(μέτρο 2.4)
- ❖ Περιφερειακό εργαστήριο ψηφιοποίησης τεκμηρίων σχετικών με τη διαμόρφωση των πόλεων και των κοινοτήτων στον Ελλαδικό χώρο.(μέτρο 1.1)
- ❖ Κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών (ΚΕΠ)(μέτρο 2.2)
- ❖ Ανάπτυξη ολοκληρωμένου γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών (G.I.S.) για την παρακολούθηση και διαχείριση δράσεων που αφορούν το περιβάλλον. (ΠΕΠ Θεσσαλίας, μέτρο 3.2).

Οι ενέργειες αυτές θα αναλυθούν στην συνέχεια .

4.1 ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ

Ευρυζωνική Πρόσβαση

4.1.1 Η ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ

Η Επιστημονική Επιτροπή για την Ευρυζωνική πρόσβαση⁵¹ (2002-2004) προετοίμασε την εθνική στρατηγική για τα ευρυζωνικά δίκτυα και τις παρεμβάσεις της Κοινωνίας της Πληροφορίας στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Αυτός ήταν ο στόχος του ορισμού της ομάδας ευρυζωνικών δικτύων⁵² από την Ειδική Γραμματεία της Κοινωνίας της Πληροφορίας στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Ο δικτυακός τόπος λειτούργησε για την υποστήριξη των εργασιών της επιστημονικής επιτροπής και την ενημέρωση του κοινού. Τα θέματα που τίγονται εδώ αποτελούν σημεία προβληματισμού της Επιστημονικής Επιτροπής με βάση τα διεθνή δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές θεσμικό πλαίσιο, στα πλαίσια της απελευθέρωσης της τηλεπικοινωνιακής αγοράς και με στόχο την διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού.

Η επιτροπή έχοντας ως σημείο αναφοράς το άρθρο 5α του συντάγματος ανέλυσε την «ψηφιακή ευκαιρία» υπό το πρίσμα της ευρυζωνικής πρόσβασης και εισηγήθηκε στην πολιτεία μέτρα, παρεμβάσεις και δράσεις ώστε να γίνουν όλοι οι πολίτες στην χώρα μας κοινωνοί της αλματώδως διευρυνόμενης και αναπτυσσόμενης Κοινωνίας της Πληροφορίας. Η επιστημονική επιτροπή ακολουθώντας συγκεκριμένη μεθοδολογία, με δημόσιες διαβουλεύσεις, ανάλυση διεθνούς κατάστασης, χρήση εξωτερικών συμβούλων διεθνούς κύρους κατέληξε στα παρακάτω βασικά σημεία στρατηγικής, και την δημοσίευση του κειμένου στρατηγικής για την ευρυζωνική πρόσβαση που εγκρίθηκε το 2002 και αποτέλεσε την πρώτη εθνική στρατηγική.

Ορισμός

Ορισμός Ευρυζωνικής Πρόσβασης & Ευρυζωνικών υπηρεσιών

Ευρυζωνικότητα ορίζεται με ευρεία έννοια ως το προηγμένο, εφικτό και καινοτόμο από πολιτική, κοινωνική, οικονομική και τεχνολογική άποψη περιβάλλον αποτελούμενο από:

- ❖ την παροχή γρήγορων συνδέσεων στο Διαδύκτιο σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, με ανταγωνιστικές τιμές (με τη μορφή

⁵¹ Διαδικτυακή ιστοσελίδα των Ευρυζωνικών Δικτύων - www.broadband.gr

⁵² Broadband Task Force

καταναλωτικού αγαθού), χωρίς εγγενείς περιορισμούς στα συστήματα μετάδοσης και τον τερματικό εξοπλισμό των επικοινωνούντων άκρων

- ❖ την κατάλληλη δικτυακή υποδομή που: α) επιτρέπει την κατανομημένη ανάπτυξη υπάρχοντων και μελλοντικών δικτυακών εφαρμογών και πληροφοριακών υπηρεσιών, β) δίνει τη δυνατότητα αδιάλειπτης σύνδεσης των χρηστών σε αυτές γ) ικανοποιεί τις εκάστοτε ανάγκες των εφαρμογών σε εύρος ζώνης, αναδραστικότητα και διαθεσιμότητα, και δ) είναι ικανή να αναβαθμίζεται συνεχώς και με μικρό επιπλέον κόστος ώστε να εξακολουθεί να ικανοποιεί τις ανάγκες όπως αυτές αυξάνουν και μετεξελίσσονται με ρυθμό και κόστος που επιτάσσονται από την πρόοδο της πληροφορικής και της τεχνολογίας επικοινωνιών
- ❖ την δυνατότητα του πολίτη να επιλέγει α) ανάμεσα σε εναλλακτικές προσφορές σύνδεσης που ταιριάζουν στον εξοπλισμό του, β) μεταξύ διαφόρων δικτυακών εφαρμογών και γ) μεταξύ διαφόρων υπηρεσιών πληροφόρησης και ψυχαγωγίας και με πιθανή συμμετοχή του ίδιου του πολίτη στην παροχή περιεχομένου, εφαρμογών και υπηρεσιών

το κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο αποτελούμενο από πολιτικές, μέτρα, πρωτοβουλίες, άμεσες και έμμεσες παρεμβάσεις, αναγκαίες για την ενδυνάμωση της καινοτομίας, την προστασία του ανταγωνισμού και την εγγύηση σοβαρής ισορροπημένης οικονομικής ανάπτυξης ικανής να προέλθει από τη γενικευμένη συμμετοχή στην Ευρυζωνικότητα και την Κοινωνία της Πληροφορίας.

Με τον όρο Ευρυζωνικότητα εννοούμε ένα προηγμένο και καινοτόμο περιβάλλον, από κοινωνική και τεχνολογική άποψη, το οποίο αποτελείται από γρήγορες συνδέσεις με το Διαδίκτυο και κατάλληλες δικτυακές υποδομές για την ανάπτυξη νέων ευρυζωνικών εφαρμογών και υπηρεσιών. Χαρακτηριστικά στοιχεία των ευρυζωνικών συνδέσεων είναι :

Εύκολα: Διαρκής σύνδεση στο Internet χωρίς πολύπλοκες ρυθμίσεις

Γρήγορα: Υψηλές ταχύτητες⁵³ για νέες εφαρμογές

Σταθερά: Αξιόπιστες ψηφιακές συνδέσεις με εγγυημένα σταθερά υψηλές αποδόσεις

⁵³ Ταχύτητες 10 - 100 φορές μεγαλύτερες της συμβατικής σύνδεσης

4.1.2 ΤΟ ΕΡΓΟ «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ» ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελλάδα εμφανίζει έναν από τους χαμηλότερους δείκτες διείσδυσης της ευρυζωνικότητας, μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ποσοστό των χρηστών ευρυζωνικών δικτύων στην ελληνική αγορά φτάνει μόλις το 2,66%. Στο Δήμο Βόλου, οι ευρυζωνικές συνδέσεις ADSL, βρίσκονται κοντά στον εθνικό μέσο όρο.

Οι στόχοι για την ανάπτυξη των ευρυζωνικών υπηρεσιών διεθνώς, αποτελούν οι παρακάτω τρεις βασικές προϋποθέσεις :

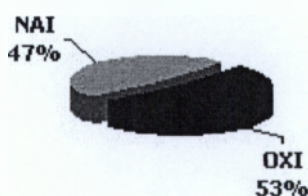
- Η ανάπτυξη υποδομών
- Η ανάπτυξη υπηρεσιών
- Η μείωση του "ψηφιακού χάσματος"

Και στις τρεις αυτές κατευθύνσεις, η Πολιτεία, ο Δήμος Βόλου, η πανεπιστημιακή κοινότητα και η ιδιωτική πρωτοβουλία, δρομολογούν σειρά σημαντικών πρωτοβουλιών.

Έρευνα του Δήμου Βόλου⁵⁴ στα πλαίσια της προώθησης των ευρυζωνικών δικτύων, έδειξε τα εξής αποτελέσματα ως προς την χρήση Η/Υ, Internet και κατανοήσης χρησιμότητας των Ευρυζωνικών Δικτύων .

Η χρήση Η/Υ ανάμεσα στο ευρύ κοινό, άνδρες και γυναίκες ηλικίας 15-64 ετών, εκτιμάται στο 47%

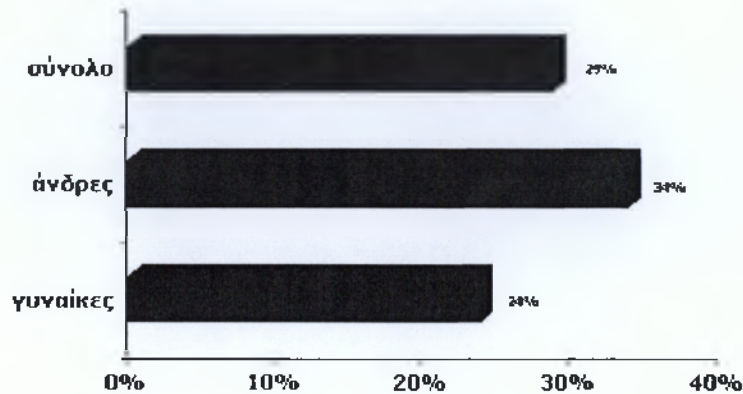
ΧΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

Η χρήση του internet ανέρχεται στο 29%, δηλαδή σχεδόν ένας στους τρεις κατοίκους δηλώνει χρήστης του διαδικτύου (έστω και περιστασιακός)

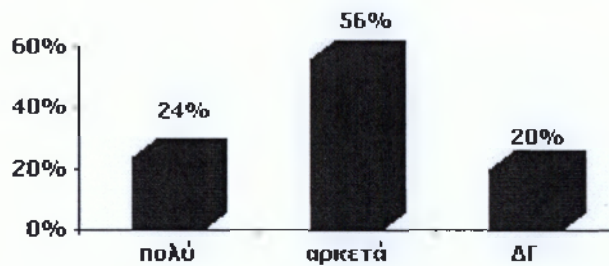
⁵⁴ Πηγή στατιστικών : Έρευνα Δήμου Βόλου στα πλαίσια της προώθησης Ευρυζωνικών δικτύων - www.volocity.gr

ΧΡΗΣΗ INTERNET

Οι 8 στους 10 χρήστες internet θεωρούν πολύ / αρκετά χρήσιμα τα ευρυζωνικά δίκτυα

ΠΟΣΟ ΧΡΗΣΙΜΑ ΘΕΩΡΟΥΝ ΤΑ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

- Το 47% των χρηστών internet θεωρεί πιθανό να αποκτήσει ευρυζωνική σύνδεση, αν το κόστος είναι λογικό.

4.1.3 ΤΟ ΕΡΓΟ

Στα πλαίσια της προώθησης των ευρυζωνικών δικτύων⁵⁵ στο μέτρο 4.2 με τίτλο «Ανάπτυξη υποδομών δικτύων τοπικής πρόσβασης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος της ΚτΠ, ο Δήμος Βόλου έχει υποβάλλει την πρόταση του με στόχο την προώθηση της ζήτησης και της χρήσης ευρυζωνικών υπηρεσιών και υποδομών. Η προώθηση αυτή θα γίνει με την ενημέρωση φορέων, ειδικών ομάδων-στόχων και του κοινού, καθώς και με επίδειξη των δυνατοτήτων της ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδύκτιο.

Ειδικότερα, το έργο στοχεύει στην προώθηση της ζήτησης της ευρυζωνικότητας στο Δήμο Βόλου μέσω των παρακάτω γενικότερων ενεργειών:

- Προβολή των ευρυζωνικών υποδομών και υπηρεσιών, καταχώρησεων και εκπομπών σε τοπικά έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ.
- Διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων

⁵⁵ Πηγή : Α.Δ.Σ. 193/2005 , 194/2005 και 195/2005 ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ για την πρόσκληση 84 της ΚτΠ.

- Διάθεση έντυπου υλικού
- Εγκατάσταση (δεν αποτελεί ζητούμενο του παρόντος διαγωνισμού) και λειτουργία (αποτελεί ζητούμενο του παρόντος διαγωνισμού) ενός σταθερού χώρου και μιας κινητής μονάδας για την επίδειξη των ευρυζωνικών δυνατοτήτων και υπηρεσιών.

Ο συνδιασμός των παραπάνω γενικότερων ενεργειών καλύπτει όλο το φάσμα ενημέρωσης της ευρυζωνικότητας και αναμένεται να αποδώσει αύξηση του ενδιαφέροντος για το θέμα αρχικά και στη συνέχεια αύξηση για τη ζήτηση ευρυζωνικών υποδομών και υπηρεσιών σε όλο το Δήμο Βόλου.

Ειδικότερα, τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την προώθηση σε φορείς της δυνατότητας να προωθούν οι ίδιοι την ευρυζωνικότητα, αναμένεται να δημιουργήσει πολύ σύντομα ικανό αριθμό επιμέρους ενεργειών που θα καλύπτουν γεωγραφικά όλο το δήμο Βόλου και θα δημιουργούν άμεσα αποτελέσματα. Ως αποτέλεσμα αναμένονται :

- Η αυξημένη γνώση των φορέων των διαφόρων κατηγοριών- στόχων και του κοινού για τα θέματα της ευρυζωνικότητας .
- Η αύξηση της ζήτησης ευρυζωνικών υπηρεσιών και υποδομών
- Η εμπλοκή πλήθους φορέων στη προώθηση της ευρυζωνικότητας
- Η εντατικοποίηση των παρεμβάσεων προκειμένου να διασφαλισθεί η ανάπτυξη της ευρυζωνικής πρόσβασης του τελικού χρήστη σε δίκτυα και υπηρεσίες. Με την ευρυζωνικότητα είναι εφικτή η παροχή υπηρεσιών που απαιτούν μεγάλη χωρητικότητα σε υψηλές ταχύτητες, γεγονός που συμβάλλει στη διάδοση του ηλεκτρονικού εμπορίου και των ηλεκτρονικών συναλλαγών και στη γρήγορη πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Το έργο επίσης περιλαμβάνει

- Την προμήθεια του απαραίτητου υπολογιστικού και διαδικτυακού εξοπλισμού για δύο χώρους επίδειξης ευρυζωνικών δυνατοτήτων και υπηρεσιών : ενός show-room με ενσύρματη ευρυζωνική σύνδεση και ενός ανοικτού χώρου (κινητή μονάδα) με ασύρματη ευρυζωνική πρόσβαση
- Η ανάπτυξη των απαραίτητων σεναρίων επίδειξης των ευρυζωνικών εφαρμογών και υπηρεσιών
- Η παροχή υπηρεσιών δικτύωσης, εγκατάστασης και τεχνικής υποστήριξης των ανωτέρω.

Προϋπολογισμός έργου

Το σύνολο του έργου ανέρχεται στο ποσό των 150.000 Ευρώ και χρηματοδοτείται κατά 75% από το ΕΤΠΑ και κατά 25% από την εθνική συμμετοχή .

"Στόχος μας είναι μέχρι το 2010, να είναι συνδεδεμένα τα μισά ευρωπαϊκά νοικοκυριά σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 10 Megabit το δευτερόλεπτο, επιτρέποντας έτσι την πρόσβαση σε πλούσιες μορφές επικοινωνίας όπως το video."

**- Viviane Reding, Ευρωπαϊά επίτροπος αρμόδια
για την "Κοινωνία της Πληροφορίας" και τα Media, Ιούνιος 2005**

"Τα ευρυζωνικά δίκτυα είναι τόσο σημαντικά για την εποχή μας όσο ήταν οι δρόμοι, τα κανάλια και ο σιδηρόδρομος τον δέκατο ένατο αιώνα και οι εθνικές οδοί και το τηλέφωνο τον εικοστό."

**- Michael Corpps, πρώην επίτροπος
Αμερικανικής ρυθμιστικής αρχής επικοινωνιών, Αύγουστος 2003**

"Οι ευρυζωνικές υποδομές και υπηρεσίες είναι σήμερα τόσο σημαντικές για την οικονομία, όσο υπήρξε και ο ηλεκτρισμός."

**- Erkki Liikanen, πρώην Ευρωπαίος επίτροπος αρμόδιος
για την "Κοινωνία της Πληροφορίας", Μάιος 2002**

4.2 Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών στο Δήμο Βόλου .

Βασικός στόχος του Μέτρου 4.2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακής υποδομής ευρυζωνικών δικτύων τοπικής πρόσβασης περιλαμβανομένων μικρών πόλεων⁵⁶ και μη αστικών ή απομακρυσμένων περιοχών καθώς και σε λιγότερο ευνοημένες περιοχές που θα διευκολύνει την απελευθέρωση της αγοράς, θα αυξήσει τον ανταγωνισμό και, παράλληλα, θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων των περιοχών αυτών, μέσω της εξασφάλισης με ηλεκτρονικό τρόπο ικανοποιητικού επιπέδου υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης και εμπορικών εφαρμογών. Οι ανωτέρω υποδομές πρόσβασης κρίνονται επίσης αναγκαίες για την αναβάθμιση και βελτίωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των περιοχών, καθώς και τη διατήρηση και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Επίσης βασικός στόχος του Μέτρου 4.2 είναι η προσαρμογή της χώρας στις βασικές αρχές και κατευθύνσεις της πρωτοβουλίας «eEurope 2005, An information society for all» όπου προβλέπεται η ενθάρρυνση ασφαλών υπηρεσιών, εφαρμογών και περιεχομένου που βασίζονται σε ευρέως διαθέσιμες ευρυζωνικές υποδομές. Ειδικότερα οι στόχοι που τίθενται στην πρωτοβουλία περιλαμβάνουν:

- Ευρυζωνική πρόσβαση για όλη την Δημόσια Διοίκηση μέχρι το 2005.
- Ενίσχυση της ευρυζωνικής πρόσβασης με έμφαση στις λιγότερο προνομιούχες περιοχές.
- Εισαγωγή μέχρι το 2005 πληροφοριακών δικτύων μεταξύ σημείων υγείας με ευρυζωνική πρόσβαση.
- Όλα τα σχολεία και τα πανεπιστήμια, καθώς και μουσεία, βιβλιοθήκες, αρχεία κτλ, πρέπει να έχουν ευρυζωνική πρόσβαση μέχρι το 2005

Οι ευρυζωνικές συνδέσεις παρέχουν νέες επιλογές σε όρους ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η γρήγορη πρόσβαση στο Διαδίκτυο, η εκπαίδευση από απόσταση, η ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση, η παροχή υπηρεσιών υγείας, η διασκέδαση, η τηλε-διάσκεψη, το ηλεκτρονικό εμπόριο και άλλα, λειτουργούν πιο αποδοτικά και είναι ενδεχομένως εφικτά μόνο μέσω των υψηλών ταχυτήτων που προσφέρονται από την ευρυζωνική πρόσβαση.

Ο στόχος είναι τα ευρυζωνικά αυτά δίκτυα, ως Μητροπολιτικά δίκτυα, να διασύνδεουν τα κτήρια δημοσίου συμφέροντος στις περιοχές στις οποίες αναπτύσσονται (Φορείς: Εκπαίδευσης, Υγείας – Πρόνοιας, πολιτισμού, ΑΜΕΑ, κ.ά). Βασική αρχή είναι η δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού στην παροχή υπηρεσιών τόσο πρόσβασης όσο και περιεχομένου προς όφελος του καταναλωτή - χρήστη, που θα βασίζεται στην διαθεσιμότητα ανοικτών υποδομών οπτικών ινών με κοστοστρεφή τρόπο. Ενθαρρύνεται η διάθεση μέρους των υποδομών για ιδιωτική εκμετάλλευση, μέσω μακροχρόνιας ενοικίασης ανά μέτρο και ζεύγος ινών, που θα παράγει έσοδο κοστοστρεφώς και με σκοπό την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας και συντήρησης. Τα έργα που θα υλοποιηθούν θα περιλαμβάνουν κυρίως χαντάκια, κανάλια, οπτικές ίνες, σημεία διασύνδεσης καθώς και εγκατάσταση παθητικού εξοπλισμού και ελάχιστου ενεργού εξοπλισμού δικτύου που απαιτείται για την παροχή βασικής πρόσβασης στα δημόσια κτίρια. Είναι δυνατή η

⁵⁶ Εισήγηση για την πρόσκληση 93της ΚΤΠ, της Διευθυντής Προγραμματισμού για το Κατασκευή Δικτύου Οπτικών Ινών . Ν.Κοξανογλού 7/2005 .

χρηματοδότηση προτάσεων για γεωγραφικές περιοχές όμορων ΟΤΑ Α' Βαθμού με την προϋπόθεση υποβολής της πρότασης από έναν ΟΤΑ Α' Βαθμού ως τελικού δικαιούχου.

Ο τελικός δικαιούχος ΟΤΑ Α' Βαθμού είναι και ο ιδιοκτήτης των υποδομών δικτύων που θα δημιουργηθούν .

Ο Δήμος Βόλου, στα πλαίσια της προσκλησής υπ' αριθμόν 93 για την υποβολή προτάσεων για την «Ανάπτυξη Ευρυζωνικών Υποδομών (Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών)» στο πλαίσιο της κατηγορίας πράξης 2: Ανάπτυξη / Υλοποίηση ευρυζωνικών δικτύων τοπικής πρόσβασης του Μέτρου 4.2: «Ανάπτυξη Υποδομών Δικτύων Τοπικής Πρόσβασης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας, κατέθεσε την δική του πρόταση προβλέποντας την περιμετρική κάλυψη των γεωγραφικών ορίων του Δήμου, η οποία θα αποτελείται από ένα υπόγειο δίκτυο οπτικών ινών και θα περιβάλλουν την πόλη του Βόλου με δυο δακτύλιους, μήκους 18,50 μέτρων οι οποίοι θα τοποθετηθούν σε βάθος ενός μέτρου και πλάτος 15εκ..

Άμεσος στόχος είναι η σταδιακή παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες για την εγκαθίδρυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την παροχή αποδοτικών διαλογικών υπηρεσιών προς τον πολίτη. Με την υλοποίηση τέτοιων έργων θα ενισχυθεί μελλοντικά και η δυνατότητα προσφοράς ευρυζωνικών υπηρεσιών που θα τροφοδοτήσει την ζήτησή τους μέσω δημιουργίας συνθηκών ανταγωνισμού στην παροχή υπηρεσιών τόσο πρόσβασης όσο και περιεχομένου, βασιζόμενη στην διαθεσιμότητα ανοικτών υποδομών οπτικών ινών. Ο ανταγωνισμός αυτός θα εγγυηθεί τη σωστή συνέχιση, ανάπτυξη και αναβάθμιση της παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στην Ελληνική περιφέρεια.

Έμμεσος στόχος είναι η συμβολή στη μείωση του ψηφιακού χάσματος.

Η Πρόταση του Δήμου Βόλου, περιλαμβάνει τα εξής χαρακτηριστικά

4.2.1 Αντικείμενο

Αντικείμενο του έργου θα είναι η δημιουργία Ευρυζωνικής Υποδομής για τη δημιουργία Μητροπολιτικού Δικτύου (MAN- Metropolitan Area Network). Για το σκοπό αυτό θα δημιουργηθεί υποδομή Οπτικών Ινών(Ο.Ι.) που θα διασυνδέσει τους δημοτικούς και δημόσιους φορείς στη γεωγραφική περιοχή του Δήμου Βόλου.Η κάλυψη της περιοχής θα γίνει με την δημιουργία δυο δακτυλίων οπτικών ινών, που περιμετρικά θα καλύψουν τα όρια του Δήμου, με την υπογείωση του δικτύου, μήκους 18,5 χιλιομέτρων σε βάθος ενός μέτρου και 15 εκατοστών πλάτους.

4.2.2 Στόχος

Άμεσος στόχος του προτεινόμενου έργου, είναι η παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες για την εγκαθίδρυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την παροχή αποδοτικών διαλογικών υπηρεσιών προς το πολίτη.

4.2.3 Οφέλη

Η υλοποίηση του προτεινόμενου ευρυζωνικού δικτύου θα επιτρέψει την μείωση των δαπανών που αφορούν τηλεπικοινωνιακές συνδέσεις που σήμερα χρησιμοποιούνται για τηλεφωνία, πρόσβαση στο διαδύκτιο κλπ.

Επίσης αναμένεται η δυνατότητα υποστήριξης προγραμμάτων τηλεκπαίδευσης και δια βίου κατάρτισης, πρόσβασης σε πληροφορίες, προγράμματα τηλεσυνεργασίες, κλπ.

Η ένταξη των παρακάτω κτηρίων του Δήμου, στο Μητροπολιτικό Δίκτυο Υψηλών Ταχυτήτων (MAN) που θα υλοποιήσει ο Δήμος Βόλου στο πλαίσιο της χρηματοδότησης κατά 100% του συγκεκριμένου έργου από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας», (αρ. Πρόσκλησης 93) και το οποίο αποτελεί λογική συνέχεια της πρόσκλησης 84 που αφορούσε την Ευρυζωνικότητα.

Η κατάσταση των Κτηρίων που θα ενταχθούν στο Μ.Α.Ν., είναι:

Δημαρχείο

Πολεοδομία

Κτίριο Σπίρερ

Κτήριο Δ/σης Πρασίνου (Πλατεία Χειῦδεν)

Κτήριο Δ/σης Καθαριότητας Δήμου Βόλου

Θέατρο Δήμου Βόλου

Ωδείο Δήμου Βόλου

Εκθεσιακό Κέντρο Δήμου Βόλου

Εθνικό Αθλητικό Κέντρο Δήμου Βόλου

Κτίριο Τουριστικής Προβολής Δήμου Βόλου

Κέντρο Αθλητικού Οργανισμού Δήμου Βόλου

Κέντρο Εκπαίδευσης Παιδιού Δήμου Βόλου

ΕΟΤ

Καθώς και την προσθήκη οποιαδήποτε άλλου κτιρίου που ενδεχομένως να παρουσιάσει ενδιαφέρον.

4.2.4 Προϋπολογισμός έργου

Ο Συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 1.480.000,00 Ευρώ με συμμετοχή κατά 75% το ΕΤΠΑ και 25% Εθνική συμμετοχή .

4.3 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Ο Δήμος Βόλου στα πλαίσια της πρόσκλησης υπ' αριθμόν 114, του 2^{ου} άξονα προτεραιότητας « Εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής » του μέτρου 2.2 με τίτλο Ηλεκτρονική κυβέρνηση για την εξυπηρέτηση του πολίτη, υπέβαλλε την δική του πρόταση με τίτλο το Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για την εξυπηρέτηση των πολιτών.⁵⁷

Το προτεινόμενο έργο αφορά στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου – αυτοματοποιημένου περιβάλλοντος για την αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των πολιτών και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και κινείται σε δύο βασικούς άξονες:

α) Στη συστηματική καταγραφή και διαχείριση των προβλημάτων/παραπόνων της καθημερινότητας (π.χ. χαλασμένοι δρόμοι, προβλήματα ύδρευσης και ηλεκτροφωτισμού) με την ενεργή συμμετοχή των πολιτών.

β) Στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών αίτησης και έκδοσης, από το Φορέα, πιστοποιητικών, αδειών και άλλων σημαντικών εγγράφων με στόχο τη μείωση της γραφειοκρατίας και την ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Τόσο τα παράπονα όσο και οι αιτήσεις των πολιτών θα είναι δυνατόν να υποβάλλονται με ποικίλους τρόπους (π.χ. internet portal, voice portal, κινητό τηλέφωνο, PDAs) και θα καταχωρούνται αυτόματα στο σύστημα χωρίς την ανάγκη ανθρώπινης παρέμβασης.

Όλες οι περιπτώσεις θα παρακολουθούνται μέσω ενός εξελιγμένου και ευέλικτου συστήματος ροής (workflow), το οποίο θα αναγνωρίζει τον τύπο του αιτήματος και θα το προωθεί στην κατάλληλη υπηρεσία ενώ και ο πολίτης θα μπορεί να παρακολουθεί την εξέλιξή τους με τον τρόπο που αυτός επιθυμεί. (π.χ. με SMS, e-mail, κλπ).

Όλα τα καταγραφόμενα παραπόνα και αιτήσεις θα συλλέγονται σε βάθος χρόνου για περαιτέρω στατιστική ανάλυση, η οποία και θα οδηγήσει στη λήψη κατάλληλων αποφάσεων για τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών και την απλοποίηση των διαδικασιών του Φορέα σε μεσο-μακροπρόθεσμη βάση.

4.3.1 Στόχοι

Μέσα από το προβλεπόμενο έργο αναμένεται να υπάρξει η δυνατότητα προσαρμογής του Δήμου Βόλου στην νέα ψηφιακή εποχή, παρέχοντας σε όλους τους πολίτες τις προϋποθέσεις και τη δυνατότητα να έχουν ευκολότερη πρόσβαση στην πληροφορία και την ηλεκτρονική διοικητική εξυπηρέτηση, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, πιο συγκεκριμένα θα υλοποιηθούν οι κάτωθι στόχοι:

- ❖ περιορισμός των δαπανών μέσα από την απλοποίηση των γραφειοκρατικών μηχανισμών και υποστήριξη των διαδικασιών εξυπηρέτησης του πολίτη μέσω ΤΠΕ με ταυτόχρονη αύξηση της απασχόλησης

⁵⁷ Έισηγηση για την πρόσκληση 114 της ΚΤΠ, της Διευθυνσής Προγραμματισμού για το Κατασκευή Δικτύου Οπτικών Ινών . Ν.Κοξανογλου 7/2005 .

- ❖ Ηλεκτρονική δημοσίευση χρήσιμων κειμένων και πακέτων πληροφοριών του Δήμου ειδικά αλλά και της Δημόσιας Διοίκησης γενικότερα, αναφορικά με τις διαδικασίες και τα έγγραφα που απαιτούνται από τους πολίτες της υπαίθρου για την έκδοση συγκεκριμένων πιστοποιητικών και δικαιολογητικών.
- ❖ Παροχή πληροφοριών στους πολίτες της υπαίθρου με ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. συγκεκριμένο δικτυακό τόπο, αποστολή newsletter μέσω e-mail και SMS σε τακτά χρονικά διαστήματα, κλπ).
- ❖ Ηλεκτρονική συναλλαγή με τους πολίτες, οι οποίοι θα έχουν τη δυνατότητα για αυτόματη υποβολή αίτησης έκδοσης δικαιολογητικών, βεβαιώσεων και λοιπών διοικητικών εγγράφων σε 24ωρη βάση.
- ❖ Αμφίδρομη ηλεκτρονική επαφή και αλληλεπίδραση με τον «πελάτη»-πολίτη (μέσω e-mail και SMS) όσον αφορά στο στάδιο στο οποίο βρίσκεται η αίτησή του και το χρόνο που απαιτείται για την οριστική περάτωσή της.

Το προτεινόμενο έργο αφορά στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου – αυτοματοποιημένου περιβάλλοντος για την αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των πολιτών και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών σε δύο βασικούς άξονες:

α) Στη συστηματική καταγραφή και διαχείριση των προβλημάτων (π.χ. χαλασμένοι δρόμοι, προβλήματα ηλεκτροφωτισμού και ύδρευσης) που επισημαίνουν στο Φορέα οι πολίτες καθώς και των υποδείξεων που διατυπώνουν, σχετικά με την ομαλή ζωή της πόλης. Συμπληρωματικά, ένα σύστημα GIS ψηφιακών χαρτών του Δήμου θα χρησιμοποιείται για την απεικόνιση των διαφορετικών περιστατικών με κατάλληλα σύμβολα, έτσι ώστε να υπάρχει άμεση ανασπαράσταση της γενικής κατάστασης.

β) Στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών αίτησης και έκδοσης από το Φορέα πιστοποιητικών, δικαιολογητικών, αδειών και λοιπών διοικητικών εγγράφων. Τόσο οι υποδείξεις όσο και οι αιτήσεις των πολιτών θα μπορούν να υποβάλλονται με διαφορετικά μέσα και σημεία πρόσβασης (μέσω internet portal, φωνητικής πύλης, κινητού τηλεφώνου SMS, στα ΚΕΠ κλπ.) ώστε να μην επιβαρύνεται το τηλεφωνικό κέντρο και το προσωπικό του Φορέα και θα καταχωρούνται αυτόματα στο σύστημα χωρίς την ανάγκη επέμβασης υπαλλήλων. Ειδική πρόβλεψη θα υπάρχει για ΑΜΕΑ και άλλες πληθυσμιακές ομάδες (π.χ. οικονομικοί μετανάστες), όχι μόνο μέσω ειδικών εκδόσεων του συστήματος, προσαρμοσμένων στις ιδιαίτερες ανάγκες τους, αλλά και με επιπρόσθετες πληροφορίες και υπηρεσίες ειδικού ενδιαφέροντος. Σε κάθε περίπτωση το οποιοδήποτε αίτημα που υποβάλλεται και πρόβλημα που αναφέρεται, θα παρακολουθείται μέσω εξελεγμένου, ευέλικτου και ισχυρού συστήματος ροής (workflow), το οποίο θα αναγνωρίζει τον τύπο του αιτήματος και θα το προωθεί αυτόματα στην κατάλληλη υπηρεσία. Κάθε αίτημα που θα υποβάλλεται θα παρακολουθείται στην εξέλιξή του, ενώ ο πολίτης που το υπέβαλλε θα ενημερώνεται μέσω SMS ή e-mail (εφόσον έχει δηλώσει τα στοιχεία του) για την πρόοδο του θέματος που ανέφερε, την οποία φυσικά θα μπορεί και να παρακολουθεί ο ίδιος όποτε επιθυμεί. Στις περιπτώσεις που επιβάλλεται και είναι δυνατή η σύνδεση με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου εκτός του Φορέα, το αίτημα θα μπορεί να μεταβιβαστεί αυτόματα σε αυτές για περαιτέρω επεξεργασία.

Το σύνολο των εισερχόμενων αιτήσεων πιστοποιητικών και αιτημάτων/παραπόνων που θα συλλέγονται σε βάθος χρόνου θα μπορούν να αναλύονται και στατιστικά, ώστε να υποστηρίζουν την λήψη των κατάλληλων αποφάσεων που θα βελτιώσουν σε μεσο-μακροπρόθεσμη βάση τις διαδικασίες του Φορέα.

Το προτεινόμενο έργο εντάσσεται στην κατηγορία πράξεων 5 «Δράσεις που αφορούν στην διοικητική εξυπηρέτηση του πολίτη» του Μέτρου 2.2 «Ηλεκτρονική κυβέρνηση για την εξυπηρέτηση του πολίτη», που αφορά στην αναβάθμιση της εξυπηρέτησης του πολίτη και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών μέσω της αυτοματοποίησης των διαδικασιών επικοινωνίας του πολίτη με τους δημόσιους φορείς. Βασικό αντικείμενο του έργου «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΤΩΝ» είναι η εγκατάσταση υποστηρικτικού εξοπλισμού σύγχρονων εργαλείων πληροφορικής και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενός σύγχρονου ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, το οποίο θα συνεισφέρει ουσιαστικά τόσο στην άμεση και αξιόπιστη καταγραφή και παρακολούθηση των προβλημάτων που σχετίζονται με την καθημερινότητα των δημοτών, όσο στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών αίτησης και έκδοσης από το Δήμο πιστοποιητικών, δικαιολογητικών, αδειών και λοιπών διοικητικών εγγράφων.

Κάθε πολίτης θα είναι σε θέση να υποβάλλει στο σύστημα το αίτημα/πρόβλημα που τον απασχολεί επιλέγοντας από ένα σύνολο εναλλακτικών τρόπων και μέσων, όπως διαδικτυακή πύλη (Internet portal), φωνητική πύλη (voice portal), κινητά τηλέφωνα (αποστολή SMS), το οποίο θα καταχωρείται αυτόματα στο σύστημα χωρίς την ανάγκη παρέμβασης υπαλλήλων του Δήμου. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

- Λακκούβες - χαλασμένοι δρόμοι
- Προβλήματα ηλεκτροφωτισμού
- Διαρροές νερού
- Πτώση δέντρων που εμποδίζουν την κυκλοφορία
- Φωτιές
- Σκουπίδια
- Εγκαταλελειμμένα αυτοκίνητα
- Φθορές σε δημόσιους χώρους (π.χ. κατεστραμμένη περίφραξη σε παιδικές χαρές)
- Προβλήματα σε σχολεία (π.χ. χαλασμένη θέρμανση)

Τα προβλήματα που θα αναφέρονται από τον πολίτη θα απεικονίζονται αυτόματα σε ψηφιακούς χάρτες με την υποστήριξη συστήματος GIS, με διαφορετικά σύμβολα ανά κατηγορία και κατάσταση, έτσι ώστε να υπάρχει μια γενική απεικόνιση της κατανομής των προβλημάτων σε επίπεδο Δήμου.

Επιπρόσθετα, το ίδιο σύστημα και μέσω των ίδιων καναλιών πρόσβασης θα υποστηρίζει την αυτοματοποίηση των διαδικασιών αίτησης και έκδοσης από το Δήμο πιστοποιητικών, δικαιολογητικών, αδειών και λοιπών διοικητικών εγγράφων.

Για πιστοποιητικά για τα οποία απαιτείται η συμπλήρωση μιας φόρμας, αυτή θα είναι διαθέσιμη ηλεκτρονικά από το σύστημα, ενώ για άλλα έγγραφα που απαιτούν κάποιου είδους αλληλεπίδραση με τον πολίτη για την έκδοσή τους, αυτή θα μοντελοποιείται κατάλληλα. Στην περίπτωση που δεν είναι εφικτή η ηλεκτρονική παραλαβή του δικαιολογητικού από τον πολίτη, αυτός θα ενημερώνεται από το σύστημα όταν το πιστοποιητικό είναι έτοιμο, ώστε να το παραλάβει είτε από το Δήμο είτε από το πλησιέστερο σε αυτόν ΚΕΠ.

Για κάθε κατηγορία προβλημάτων και πιστοποιητικών θα ορίζεται με ακρίβεια και με τη βοήθεια εύχρηστου εργαλείου workflow το σύνολο των εμπλεκόμενων υπηρεσιών/ατόμων, όπως και η ακριβής ακολουθία καταστάσεων κάθε αιτήματος μέχρι την επίλυσή/ολοκλήρωσή του. Με τον τρόπο αυτό θα προσφέρεται η δυνατότητα παρακολούθησης κάθε αιτήματος στην εξέλιξή του στο χρόνο, τόσο από τις υπηρεσίες του Δήμου, όσο και από τον πολίτη που το υπέβαλε.

Στην διαδικτυακή πύλη πρόσβασης στο σύστημα θα υπάρχει ειδική πρόβλεψη τόσο για ΑΜΕΑ όσο και για άλλες ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (π.χ. οικονομικοί μετανάστες), όχι μόνο μέσω ειδικών εκδόσεων των διεπαφών (interfaces), αλλά και με επιπρόσθετες πληροφορίες και υπηρεσίες ειδικού ενδιαφέροντος.

Το σύστημα θα προσφέρει τη δυνατότητα στατιστικής ανάλυσης των δεδομένων που θα συλλέγονται σε βάθος χρόνου, έτσι ώστε να υποστηρίζεται όσο το δυνατό καλύτερα η λήψη από τον Δήμο των κατάλληλων μέτρων και αποφάσεων που θα αντιμετωπίζουν το πρόβλημα σε μεσο/μακροπρόθεσμη βάση. Για παράδειγμα, εάν η ανάλυση των αναφορών για γεμάτους κάδους απορριμμάτων δείχνει ότι σε μια συγκεκριμένη περιοχή το πρόβλημα εμφανίζεται ιδιαίτερα συχνά, ίσως θα πρέπει να εξεταστεί αλλαγή των δρομολογίων των οχημάτων, προκειμένου να εξυπηρετείται καλύτερα η περιοχή αυτή.

4.3.2 Προϋπολογισμός έργου

Αν και το κόστος του αιτούμενου προϋπολογισμού ανείλθε στα 620.950,00 Ευρώ, ο τελικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός στα 230.000,00 Ευρώ . Η συμμετοχή του ΕΠΤΑ ανέρχεται στο 75% και της Εθνικής συμμετοχής στο 25 % .

4.4 Ψηφιοποίηση της Δημοτικής Πινακοθήκης και της Συλλογής Δάμτσα

Ο Καλλιτεχνικός οργανισμός του Δήμου Βόλου, στα πλαίσια της δημιουργίας ενός ψηφιοποιημένου αρχείου διατήρησης της συλλογής που διαθέτει, κατέθεσε την δική του πρόταση στον 2^ο άξονα προτεραιότητας « Εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής »⁵⁸, του μέτρου 2,4 με τίτλο « Περιφερειακά γεωγραφικά συστήματα και καινοτόμες ενέργειες » προϋπολογισμού 90.000,00 Ευρώ.

4.4.1 Προδιαγραφές για Συλλογή, Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση Υλικού

Το υλικό που θα εισάγεται στην πλατφόρμα περιλαμβάνει κείμενα, εικόνες, ήχους και βίντεο. Για την κωδικοποίησή του χρησιμοποιούνται διεθνή πρότυπα και μορφότυπα. Η δόμηση και τεκμηρίωση κάθε μονάδας περιεχομένου θα γίνεται σύμφωνα με κοινά αποδεκτούς τύπους περιεχομένου και πρότυπα μεταδεδομένων. Η ευρετηρίασή τους θα γίνεται με βάση τη θεματική κατηγορία, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες ανάκτησης περιεχομένου. Επίσης, θα υπάρχει η δυνατότητα ενσωμάτωσης περιεχομένου μέσω συλλογής μεταδεδομένων (syndication, metadata harvesting) από άλλους δικτυακούς τόπους, σύμφωνα με πρότυπα όπως RSS/RDF.

Η αρχιτεκτονική του συστήματος είναι τέτοια, ώστε οι πληροφορίες (γραπτές, ηχητικές) να δίνονται σε περισσότερες από μία γλώσσες (π.χ. ελληνικά, αγγλικά). Το υλικό κάθε Περιφέρειας θα πρέπει να ταξινομηθεί σε θεματικές κατηγορίες. Οι τέσσερις βασικές θεματικές κατηγορίες είναι: Τουρισμός - Σύγχρονη Ζωή, Πολιτισμός, Περιβάλλον και Οικονομία. Η πλατφόρμα επιτρέπει την δημιουργία νέων θεματικών υπό-κατηγοριών για κάθε μια από τις παραπάνω βασικές θεματικές ενότητες. Κάθε μονάδα περιεχομένου μπορεί να αφορά στο σύνολο της Περιφέρειας ή σε επιμέρους περιοχές της.

Το υλικό που μπορεί να ενταχθεί στην πλατφόρμα περιλαμβάνει τα εξής είδη υλικού: κείμενα, εικόνες, ήχους και βίντεο τα οποία θα δημοσιεύονται στο διαδίκτυο υπό τη μορφή ιστοσελίδων. Μια ιστοσελίδα αποτελεί μια τεκμηριωμένη μονάδα υλικού. Για τη σύνθεσή της ο χρήστης πρέπει να καταχωρίσει τα στοιχεία που συνθέτουν την ιστοσελίδα (π.χ. τίτλος, υπότιτλος, κείμενα, εικόνες, ήχοι, βίντεο), να τεκμηριώσει το περιεχόμενό της, να την κατηγοριοποιήσει σε θεματική κατηγορία, υπο-κατηγορία και γεωγραφική τοποθεσία. Τα στοιχεία που συνθέτουν μία ιστοσελίδα αποθηκεύονται στη βάση δεδομένων μέσω του υποσυστήματος διαχείρισης περιεχομένου. Για τη δημοσίευση μιας τεκμηριωμένης μονάδας υλικού στο διαδίκτυο, μέσω του υποσυστήματος παρουσίασης, το περιεχόμενό της ανακτάται από τη βάση δεδομένων και μετατρέπεται στη μορφή ιστοσελίδας.

Σημειώστε ότι μία τεκμηριωμένη μονάδα υλικού μπορεί να περιέχει και αρχεία που έχουν δημιουργηθεί με άλλες εφαρμογές (π.χ. αρχεία κειμένου στη μορφή DOC, RTF, κ.λπ., αρχεία εικόνων στη μορφή TIFF, κ.ά.). Η πρόσβαση σε τέτοιου είδους αρχεία γίνεται μέσω συνδέσμων (links) -που παρουσιάζονται σε μια ιστοσελίδα- οι οποίοι επιτρέπουν την μεταφορά των αρχείων μέσω του διαδικτύου στον τοπικό υπολογιστή του χρήστη.

⁵⁸ Πηγή: Εισήγηση Καλλιτεχνικού Οργανισμού Δήμου Βόλου (Κ.Ο.Δ.Β.) – Τεχνικό Δελτίο Έργου .

Για τον καθορισμό των προδιαγραφών του ψηφιακού περιεχομένου ελήφθησαν υπόψη οι παρακάτω παράμετροι:

- ταχύτητα μεταφοράς δεδομένων στο Internet
- τα διεθνή πρότυπα (π.χ. για κωδικοποίηση ή συμπίεση δεδομένων) και μορφότυπα (format) αρχείων που υποστηρίζονται από τους πιο διαδεδομένους φυλλομετρητές
- εργαλεία λογισμικού που προσφέρουν τα λειτουργικά συστήματα

4.4.2 Σύντομη περιγραφή του αντικειμένου

Η Μαγνησία εκτός από τις φυσικές καλλονές της, είναι από τα λίγα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας, με συνεχή και αδιάλειπτη, δια μέσου των αιώνων, παρουσία ανθρώπων. Έτσι, η μακροχρόνια αυτή κατοίκηση, άφησε πλήθος μνημείων και άλλων αποδείξεων, που αποκαλύπτουν τον τρόπο ζωής και τον πολιτισμό των ανθρώπων, που έζησαν σε αυτόν τον τόπο, από τους προϊστορικούς χρόνους, μέχρι σήμερα. Αν, εξάλλου, με την λέξη «πολιτισμός» υπονοούμε κάθε είδος δραστηριότητα, που αποσκοπεί στη διατήρηση της εθνικής μας φυσιογνωμίας και ταυτότητας – με την προβολή των στοιχείων που την συνιστούν – ενώ ταυτόχρονα αποβλέπει στη βελτίωση και εξοικείωση του πνευματικού και καλλιτεχνικού επιπέδου του λαού με το είδος και την ποιότητα των εκδηλώσεων τους, τότε, σίγουρα μπορεί να βαθμολογηθεί πολύ θετικά και το πολιτιστικό τοπίο του Δήμου, αφού τέτοιες δραστηριότητες από τους Δήμους, Κοινότητες, φορείς και ιδιώτες, καταγράφονται από τις αρχές ήδη του 20^{ου} αιώνα και φθάνουν ως τις μέρες μας, διευρυμένες και πολλαπλασιασμένες. Εθνολογία, Λαογραφία, Λογοτεχνία, Εικαστικές Τέχνες, Θέατρο, Μουσική, Κινηματογράφος, Φωτογραφία, Τοπική Ιστορία, Χορός, είναι μόνο μερικές από τις πολιτιστικές δραστηριότητες που ήκμασαν στον Βόλο.

Η ψηφιοποίηση της Δημοτικής Πινακοθήκης Βόλου και της Συλλογής Δάμτσα του Νόμου Μαγνησίας αποσκοπεί στην καταγραφή, παρουσίαση, τεκμηρίωση και προβολή του ιστορικού και λαογραφικού υλικού κινητής και ακίνητης πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και των φορέων που διαχειρίζονται, μελετούν ή προβάλλουν το ιστορικό και λαογραφικό αυτό περιεχόμενο.

Η πρόταση αφορά στην Δημιουργία ενός ψηφιακού διαδραστικού μουσείου όπου μέσα από τον πολιτιστικό πλούτο του τόπου θα αναδύονται αφενός το πλούσιο πολιτιστικό περιεχόμενο (έγγραφα, βιβλία, χαρακτηριστικά, πίνακες κλπ.) αλλά και η μοναδική λαογραφική παρουσίαση πολιτιστικών στοιχείων στενά συνδεδεμένων με την τοπική ιστορία και παράδοση. Οι πολιτιστικοί φορείς που δραστηριοποιούνται σε όλο το Νόμο, και ειδικότερα ο Καλλιτεχνικός Οργανισμός Δήμου Βόλου και αφετέρου η άυλη πολιτιστική παράδοση της Μαγνησίας μέσα από ένα πολύτιμο υλικό που θα διαθέσει η Δημοτική Πινακοθήκη και ο Καλλιτεχνικός Οργανισμός Δήμου Βόλου.

Ο Καλλιτεχνικός Οργανισμός Δήμου Βόλου (στο εξής ΚΟΔΒ) αποτελεί εδώ και πολλές δεκαετίες τον κατεξοχήν δημόσιο επιστημονικό φορέα καταγραφής,

επιστημονικής αξιοποίησης, διάσωσης και διάδοσης του Λαϊκού πολιτισμού, ως προς τον πνευματικό και τον υλικό βίο, το οποίο άρχισε να συγκεντρώνεται στα τέλη του 19^{ου} αιώνα άλλα άμεσα ή έμμεσα φτάνει ως τα τέλη του 18^{ου} αιώνα ή και παλαιότερα.

Το υλικό αυτό περιλαμβάνει βιβλία, έγγραφα – χειρόγραφα, πίνακες, χαρακτικά, γλυπτά , ηχητικό υλικό, φωτογραφίες, οπτικοακουστικό υλικό και πολιτιστικές συλλογές (Δάμτσα).

Η ψηφιοποίηση των ιστορικών και νεώτερων αυτών πολιτισμικών στοιχείων αφενός ιχνηλατεί διαχρονικά την ανθρώπινη δραστηριότητα, αφετέρου αποδίδει και προβάλλει την ιστορική διαχρονικότητα του Δήμου Βόλου από την αρχαιότητα έως σήμερα.

Το έργο κρίνεται εξαιρετικά δελεαστικό για μια θεματολογία και πολιτιστική τουριστική προβολή όλου του Δήμου.

Για την υλοποίηση του υποέργου 1, τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών και την ανάπτυξη του λογισμικού και των δεδομένων της λειτουργίας του ΚΟΔΒ, το έργο περιλαμβάνει και προβλέπει τη προμήθεια εξοπλισμού πληροφορικής. Ο εξοπλισμός έχει σχεδιασθεί σε συμφωνία με την εφαρμογή προτύπων «ανοικτών» συστημάτων. Ο ΚΟΔΒ επιθυμεί επίσης η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού να καλύπτει όχι μόνο τις σημερινές ανάγκες αλλά και τις όσο το δυνατό προβλέψιμες μελλοντικές ανάγκες. Επειδή ο χρόνος ζωής των συγκεκριμένων προϊόντων, στο πλαίσιο της εξέλιξης της τεχνολογίας, είναι περιορισμένος και σχετικά μικρός, ο προσφερόμενος εξοπλισμός θα διαθέτει τη δυνατότητα αναβάθμισης, επέκτασης και συνδεσιμότητας αυτών, ώστε να διασφαλίζεται η λειτουργία του ΚΟΔΒ, η παρακολούθηση των σύγχρονων τάσεων και τεχνολογιών και να προστετεύεται η Δημόσια Επένδυση. Ο βαθμός επεκτασιμότητας και υιοθέτησης της σύγχρονης μελλοντικής τεχνολογίας – όχι μόνο από τον εξοπλισμό πληροφορικής αλλά και τον υπόλοιπο εξοπλισμό όπως βάση δεδομένων, λειτουργικών συστημάτων, εφαρμογών κλπ. – είναι σημαντικό τεχνικό και ποιοτικό στοιχείο .

Το υποέργο 2 περιλαμβάνει τη δημιουργία και προώθηση των εκδόσεων αυτών και περιλαμβάνει ενέργειες που οδηγούν στην (α) παραγωγή ή και προσαρμογή του επιστημονικά τεκμηριωμένου περιεχομένου που παρουσιάζει την Δημοτική Πινακοθήκη και τις συλλογές του ΚΟΔΒ, (β) ψηφιοποίηση και ψηφιακή επεξεργασία του πολυμεσικού περιεχομένου που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη των ψηφιακών εκδόσεων και στο πλαίσιο άλλων υποέργων, (γ) μετάφραση του πολυμεσικού περιεχομένου σε δύο τουλάχιστον ξένες γλώσσες, (δ) σύνθεση του ψηφιακού περιεχομένου μέσα από ολοκληρωμένο περιβάλλον λογισμικού που οδηγεί στην διάθεση της έκδοσης με την μορφή φυσικού μέσου (CD,DVD) μέσω διαδικτύου και σε συνοπτική έντυπη έκδοση (Museum Merorabilia).

Πέρα όμως από τα στενά όρια του συγκεκριμένου Δήμου, η δυνατότητα διάχυσης του υπάρχοντος πολιτιστικού θησαυρού της περιοχής, το καθιστούν πιλότο για περαιτέρω έργα σε άλλες περιοχές της πατρίδας μας, δίδοντας του πανελλαδικό ενδιαφέροντος και σημασία.

4.4.3 Υποέργα

1. Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού και λογισμικού .
2. ψηφιοποίηση, συλλογή και τεκμηρίωση υλικού της Δημοτικής Πινακοθήκης και της Συλλογής Δάμτσα .

4.4.4 Περιγραφή έργου

Δημιουργία εφαρμογής για την παρουσίαση της Πινακοθήκης Δάμτσα ΚΟΔΒ και των κειμηλίων της ως μοναδικής αξίας και σημασίας τμήμα της Τοπικής Πολιτιστικής κληρονομίας. Σκοπός της έκδοσης της εφαρμογής είναι η διατήρηση σε ψηφιακή μορφή των σημαντικότερων κειμηλίων του ΚΟΔΒ και μια γρήγορη περιήγηση στην πινακοθήκη, η δυνατότητα πρόσβασης του ψηφιακού αποθέματος στη διεθνή επιστημονική, εκπαιδευτική και περιήγητική κοινότητα καθώς και η ανάδειξη και προβολή τους με τη χρήση νέων τεχνολογιών, όπως η τρισδιάστατη εικονική περιήγηση και οι διευρυμένες επιλογές στην πλοήγηση της εφαρμογής.

Το DVD-ROM «Δημοτική Πινακοθήκη Βόλου-Συλλογή Δάμτσα» στηρίζεται στη βάση δεδομένων που θα προκύψει από τις ενέργειες ψηφιοποίησης και τεκμηρίωσης. Παρουσιάζει την πινακοθήκη και τις συλλογές του και επιτρέπει τη σύνδεση στο διαδίκτυο για τη λήψη νέων στοιχείων από τη διαδικτυακή πύλη για την Ελληνική ναυτική Ιστορία που θα υλοποιηθεί σε επόμενη δράση του ΚΟΔΒ . Το προϊόν αυτό θα χρησιμοποιηθεί ως μέσω διατήρησης και ανάπτυξης των δεσμών που συνδέουν τους επισκέπτες με την Πινακοθήκη , αλλά και ένα περιφερόμενο Virtual Museum .

4.4.5 Η Πινακοθήκη – οι συλλογές του

Η Δημοτική Πινακοθήκη Βόλου είναι μία από τις πρώτες της Ελλάδας, είναι από τα πρώτα Εικαστικά Μουσεία της χώρας και το μεγαλύτερο σε όγκο υλικού στην Μαγνησία. Μέσα στις αίθουσες του, στεγάζονται περίπου 1.500 εκθέματα που παρουσιάζουν την ιστορία και εξέλιξη του Μαγνησιακού – Βολιώτικου πολιτισμού ως σήμερα .

Στόχος του CD-ROM/DVD-ROM είναι να λειτουργήσει σαν αναμνηστικό που ο επισκέπτης θα πάρει μαζί του μετά την επίσκεψή του στο Μουσείο, ένα λεύκωμα σε ψηφιακή μορφή. Θα αποτελεί μία σύνοψη των όσων είδε, εμπλουτισμένη με αρχαιακό και φωτογραφικό διαδραστικό υλικό . Θα διατηρηθεί η θεματική κατηγοριοποίηση των εκθεμάτων, η οποία επιτρέπει να εμβαθύνει κανείς στην τεκμηρίωση και ανάλυση του υλικού, και τη συγκριτική του θέαση κατά την πάροδο του χρόνου (π.χ. ενδυμασίες, στολές, πίνακες).

4.4.6 Χαρακτηριστικά

Θα περιλαμβάνει ψηφιοποιημένο και επιστημονικά τεκμηριωμένο περιεχόμενο, όπως αυτό προέλθει από προηγούμενα έργα τεκμηρίωσης και θα παρουσιάζεται μέσα από ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον λογισμικού (με χαρακτηριστικά όπως τεκμηρίωση υλικού και αρχειοθέτηση σε Βάση Δεδομένων , υπερσύνδεσμοι, πολυγλωσσικό , κ.λ.π.) με ιδιαίτερο και μοναδικό τρόπο ώστε να το καθιστά ανταγωνιστικό τόσο σε έθνικο όσο και σε διεθνές επίπεδο . Εύχρηστο και φιλικό τρισδιάστατο περιβάλλον για την περιήγηση και παρουσίαση της Δημοτικής Πινακοθήκης - Συλλογής Δάρμτσα με τις παρακάτω δυνατότητες / επιλογές :

- Τρισδιάστατη αναπαράσταση της ΔΠ και δυνατότητα ελεύθερης περιήγησης του χρήστη στο χώρο σε πραγματικό χρόνο (real time) .
- Περιήγηση του χρήστη σε τρισδιάστατη αναπαράσταση σε προκαθορισμένα σημεία της ΔΠ.
- Σύνδεση και παρουσίαση του επιστημονικά τεκμηριωμένου ψηφιακού περιεχομένου με βάση την τρισδιάστατη εικονική του περιήγηση (π.χ. περιήγηση μέσα στην πινακοθήκη) .
- Εναλλακτικός τρόπος επιλογής (π.χ. μέσω ενός χάρτη / κάτοψη της Πινακοθήκης) . Επίσης , εκτός από την τελική μορφή της εφαρμογής σε CD/DVD-ROM, υπάρχει η δυνατότητα παρουσίασης - με μικρή προσαρμογή με τα ακόλουθα μέσα :
- Διαδυκτιακός τόπος (web site).
- Εγκαταστάσεις εικονικής πραγματικότητας (Virtual Reality).
- Πολυμορφικός χώρος ψηφιακών παρουσιάσεων , όπως π.χ. ψηφιακά πλανητάρια (Digital Reality).
- Πολυμορφικός χώρος ψηφιακών παρουσιάσεων , όπως π.χ. ψηφιακά πλανητάρια (Digital Multipurpose Dome).
- Έντυπη έκδοση με ενιαία αισθητική παρουσίαση.

4.4.7 Προϋπολογισμός έργου

Το κόστος του έργου ανέρχεται στα 90.000,00 Ευρώ και η χρηματοδότηση προέρχεται κατά 75% από το ΕΤΠΑ ΚΑΙ 25% από την εθνική συμμετοχή.

4.5 Περιφερειακό εργαστήριο ψηφιοποίησης τεκμηρίων σχετικών με τη διαμόρφωση των πόλεων και των κοινοτήτων στον Ελλαδικό χώρο.

Το έργο αυτό αποτελεί μέρος του πρώτου άξονα προτεραιότητας που αφορά δράσεις και ενέργειες στο τομέα του πολιτισμού και της παιδείας, του μέτρου 1.3 που αφορά την Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού Πολιτισμού. Την κυριότητα του έργου φέρει το Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας και Τεκμηρίωσης, (ΔΗ.Κ.Ι.)⁵⁹ ως Αμιγή Δημοτική Επιχείρηση, του Δήμου Βόλου.

4.5.1 Σύντομη περιγραφή φυσικού αντικειμένου

Αντικείμενο του έργου είναι η συγκρότηση τριών αυτόνομων ψηφιακών συλλογών:

- α). Εικονογραφικού υλικού (φωτογραφίες και slides, χάρτες, αρχιτεκτονικά σχέδια).
- β). Παλαιότερα βιβλία, ελληνικά και ξενόγλωσσα, των ετών 1540-1850 .
- γ). Πρακτικά του Δημοτικού Συμβουλίου Παγασών (Βόλου), των ετών 1882-1954.

Η καταγραφή και επεξεργασία των παραπάνω θα γίνει με σύγχρονες και επιστημονικές μεθόδους τεκμηρίωσης βάσει των θνικών (Θεματικές Επικεφαλίδες της Εθνικής Βιβλιοθήκης) και διεθνών προτύπων (AACR2, UNIMARC, ISAD(G), ISBD (M)).

Η ψηφιοποίηση του υλικού θα γίνει με την αγορά του ανάλογου εξοπλισμού (Book Scanner A2 Color, H/Y, Software επεξεργασίας, κ.α.) καθώς και τη χρήση της ήδη υπάρχουσας υποδομής του Δημοτικού Κέντρου Ιστορίας και Τεκμηρίωσης. Η αναζήτηση των πληροφοριών από το χρήστη, θα καταστεί δυνατή μέσω του διαδικτύου, με τη χρήση ενιαίας φόρμας αναζήτησης παρέχοντας τη δυνατότητα υποβολής ερωσποκρίσεων από το χρήστη (με εφαρμογή του πρωτοκόλλου ANSI/NISO Z39.50), ενώ ταυτόχρονα θα παρέχεται η δυνατότητα εξ αποστάσεως πρόσβασης με τη σύνδεση του ψηφιοποιημένου υλικού με τους ηλεκτρονικούς καταλόγους των εγγράφων βιβλιογραφικής και αρχειακής περιγραφής του . Το ψηφιοποιημένο υλικό θα καταστεί προσβάσιμο μέσω του web-server που διαθέτει ήδη το ΔΗ.Κ.Ι..

Η αναβάθμιση του υπάρχοντος διαδικτυακού τόπου (www.diki.gr) , η μετάφραση των πληροφοριών του σε δύο γλώσσες, η ανάπτυξη στο διαδίκτυο των θεματικών ευρετηρίων ταξινόμησης των αρχειακών συλλογών (α και γ), καθώς και η απόδοση στα αγγλικά (Library of Congress Subject Heading και Libray of Congress Authorities) των στοιχείων αναζήτησης του υλικού (λέξεις κλειδιά, συγγραφείς, θεματικές επικεφαλίδες, κ.λ.π.) θα δώσουν την δυνατότητα πρόσβασης σε μεγάλο αριθμό ερευνητών της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, κυρίως, των ανθρωπιστικών επιστημών.

⁵⁹ Εισήγηση του Προϊστάμενου ερευνών και τεκμηρίωσης του (ΔΗ.Κ.Ι) Ευγένιου Παπαδόπουλου - Τεχνικό Δελτίο Έργου.

4.5.2 Υποέργα

1. Προμήθεια εξοπλισμού, λογισμικού (Υποκατηγορία πράξεων 1.4)
2. Ανάπτυξη Ολοκληρωμένης Πρωτογενής Ψηφιακής Πολιτιστικής Συλλογής (Υποκατηγορία πράξεων 1.4)
3. Αναβάθμιση Υφιστάμενου Δικτυακού Τύπου Πληροφόρησης (Υποκατηγορία πράξεων 2.5)

4.5.3 Αναλυτική περιγραφή φυσικού αντικειμένου

1. Το προτεινόμενο έργο αφορά : α) την προμήθεια του απαραίτητου ηλεκτρονικού εξοπλισμού και του απαιτούμενου λογισμικού για τη δημιουργία ενός γεωγραφικού και θεματικού κέντρου ψηφιοποίησης και τεκμηρίωσης στο Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας του Δήμου Βόλου (στα πλαίσια της υποκατηγορίας 1.4), β) τις εργασίες προετοιμασίας (συντήρηση - βιβλιοδεσία), ψηφιοποίησης, ηλεκτρονικής επεξεργασίας του ψηφιοποιημένου υλικού, διασύνδεσης με τις βάσεις δεδομένων, μορφοποίηση και προετοιμασία του προς διάθεση στο διαδίκτυο, καταλογογράφηση και αποδελτίωση του, καθώς και τη μετάφραση των πληροφοριών που θα προβάλλονται στο διαδικτυακό τόπο (στα πλαίσια της υποκατηγορίας 1.4) και γ) τις εργασίες αναβάθμισης και διαμόρφωσης του υπάρχοντος διαδικτυακού τόπου (στα πλαίσια της υποκατηγορίας 2.5). Στόχος του έργου είναι η διάσωση και απρόσκοπτη διάθεση, μέσω της ψηφιοποίησης, σπανίων τεκμηρίων σε χαρτί, η δυνατότητα πολλαπλής και ταυτόχρονης πρόσβασης σε αυτά, η ανάπτυξη της έρευνας στο ελάχιστο μελετημένο στην Ελλάδα γνωστικό πεδίο των πόλεων και η ανάκτηση των ψηφιακών τους αντιγράφων ταυτόχρονα με το βιβλιογραφικό εντοπισμό τους σε περιβάλλον web . Επίσης, με τη δημιουργία του εργαστηρίου δημιουργούνται οι προϋποθέσεις ανάπτυξης τεχνογνωσίας και εμπειρίας, που θα παραμείνει στον φορέα και θα ωφελήσει ταυτόχρονα ολόκληρη την περιοχή της Κεντρικής Ελλάδος. Ο χρόνος υλοποίησης του έργου προϋπολογίζεται σε 150.000 Ευρώ συμπεριλαμβανόμενου Φ.Π.Α. 18% .

2. Τα παραδοτέα μετά το πέρας του προτεινόμενου έργου ανά υποκατηγορία πράξης θα είναι : I). Υποκατηγορία 1.4 : Τα ψηφιακά υποκατάστατα που θα παραχθούν και θα καλύπτουν α.) βιβλία και εκδόσεις από το 1540 έως το 1850 (656 τόμοι / 73.586 σελίδες), β.) Αποδελτιωμένα και ψηφιοποιημένα Πρακτικά Δημοτικού Συμβουλίου Παγασών (1882 – 1954) 34 χειρόγραφοι τόμοι διαφόρων μεγεθών, 14.600 σελίδων περίπου, γ.) εικονογραφημένο υλικό (4850 φωτογραφίες και slides, 200 αρχιτεκτονικά σχέδια, 50 χάρτες) συνολικά 5100 τεμάχια. Ο συνολικός όγκος του παραπάνω υλικού είναι κατ'επίκριση 95 Gb (100.000σελίδες περίπου) , II) Υποκατηγορία 2.5 : Αναβάθμιση του διαδικτυακού τόπου του ΔΗ.Κ.Ι. με πολύγλωσσο περιεχόμενο και δυνατότητα ενιαίας αναζήτησης στους καταλόγους της βιβλιοθήκης και του αρχείου.

Κατά τη διαδικασία υλοποίησης του έργου θα εφαρμοστούν οι εθνικοί και κοινοτικοί κανόνες που αφορούν τον ανταγωνισμό, τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών. Υπάρχει συνέπεια και συνεκτικότητα, του προτεινόμενου έργου, με τον γενικότερο εθνικό και περιφερειακό προγραμματισμό (βελτίωση ανταγωνιστικότητας, μείωση ανισοτήτων, καινοτομική προσέγγιση κ.α.) και τις πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο (κατευθύνσεις : Ε.Π. «Πολιτισμός», Ε.Π. «Απασχόληση και Επαγγελματική κατάρτιση»), καθώς επίσης

και με τις κοινοτικές πολιτικές στον τομέα του Πολιτισμού (κατευθύνσεις e-Europe:e-Content,Digicult) .

Το υλικό που θα ψηφιοποιηθεί στο πλαίσιο του έργου είναι στην κατοχή του φορέα. Ειδικότερα για τα εικονογραφικά αρχεία έχουν παραχωρηθεί τα πνευματικά δικαιώματα⁶⁰, για το έντυπο υλικό λόγω παλαιότητας έχει παρέλθει η διάρκεια των πνευματικών δικαιωμάτων, ενώ τα Πρακτικά του Δημοτικού Συμβουλίου Παγασών αποτελούν δημόσια έγγραφα (Ν. 1946/1991) και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις περί πνευματικών δικαιωμάτων. Τέλος, η προτεινόμενη πράξη συμβάλλει αυτοτελώς στην επίτευξη των στόχων του αντίστοιχου Μέτρου.

4.5.4 Λειτουργικότητα του έργου

Η κατάσταση του υλικού, λόγω παλαιότητας, δεν επιτρέπει την εκτεταμένη πρόσβαση, μελέτη και αναπαραγωγή του , εξαιτίας της φθοράς που υφίσταται από τη χρήση, την ακτινοβολία της φωτοαντιγραφής κ.λ.π. Επιπλέον, η αποκλειστική παραμονή στους χώρους των αναγνωστηρίων με εποπτεία δεν δημιουργεί συνθήκες απρόσκοπτης μελέτης για τους χρήστες.

Με την ψηφιοποίηση του υλικού εξασφαλίζεται αναμφισβήτητη η λειτουργικότητα και η προσβασιμότητα. Το έργο περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες και δεν απαιτείται κανένα άλλο επιπλέον έργο ή ενέργεια, για να καταστεί το έργο λειτουργικό και αυτοτελές.

4.5.5 Σκοπιμότητα του έργου – Αναμενόμενα αποτελέσματα – ωφελούμενοι .

Στόχος του έργου, είναι η διάσωση και απρόσκοπτη διάθεση του σπάνιου υλικού, η δυνατότητα πολλαπλής ταυτόχρονης πρόσβασης, η ανάπτυξη της έρευνας στα ελάχιστα μελετημένο στην Ελλάδα γνωστικό πεδίο των πόλεων και η ανάκτηση πρωτογενών πληροφοριών ταυτόχρονα με το βιβλιογραφικό εντοπισμό τους σε περιβάλλον web. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου είναι η οργάνωση ενός εργαστηρίου ψηφιοποίησης δισδιάστατων τεκμηρίων, η ψηφιοποίηση σημαντικών σπάνιων εκδόσεων (656 τόμοι), η ψηφιοποίηση των πρακτικών Δ.Σ. Παγασών (Βόλου) από το 1882 έως το 1954, η ψηφιοποίηση 4.850 φωτογραφιών που έχουν ληφθεί από το 1896 – 1944, όπως και αρχιτεκτονικών σχεδίων και χαρτών περιοχών του ελλαδικού χώρου των αρχών του 20^{ου} αιώνα, η σύνδεση του ψηφιοποιημένου υλικού με τους ηλεκτρονικούς καταλόγους των συλλογών (βιβλιοθήκη, αρχείου, κ.λ.π.)και η προβολή του στο διαδίκτυο. Επίσης, θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις ελεύθερης και ταυτόχρονης πρόσβασης μεγαλύτερου αριθμού μελών της εκπαιδευτικής και επιστημονικής κοινότητας σε πρωτογενείς πηγές έρευνας και θα καταστήσει ευκολότερη την πρόσβαση και την αμεσότερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Ενδεικτικά στις ομάδες των χρηστών που θα επωφεληθούν από την υλοποίηση του έργου ανήκουν οι καθηγητές και οι σπουδαστές που ασχολούνται με αντίστοιχα θέματα, οι ιστορικοί οι ερευνητές των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών που ασχολούνται με τη μελέτη αρχείων και έχουν πεδίο έρευνας την ιστορία της περιοχής και τέλος ο ευρύτερος πληθυσμός που ενδιαφέρεται για τον εντοπισμό τεκμηρίων πολιτιστικής κληρονομιάς .

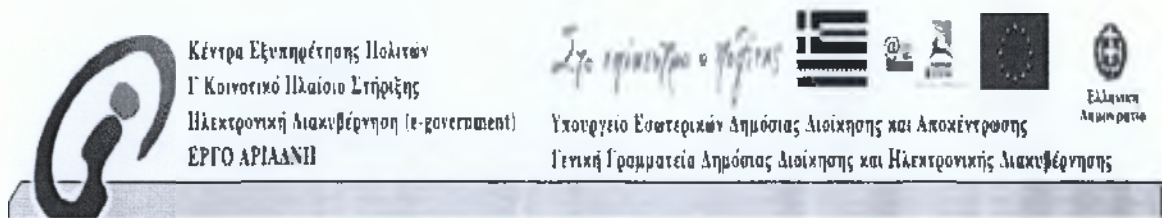
⁶⁰ Φωτογραφικό Αρχείο Ζημέρη

4.5.6 Συνεργεία και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίσταται .

Συνέργεια με το άνω έργο, αποτελεί η δράση από το 2 Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ/ Υποπρόγραμμα 1, Μέτρο 1.1 και Ενέργεια 1.1.α με τίτλο "Πειραματικό πρόγραμμα για την εισαγωγή του μαθήματος Τοπικής Ιστορίας στα σχολεία του Ν.Μαγνησίας".

4.5.7 Προϋπολογισμός Προγράμματος

Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 150.000 Ευρώ και βρίσκεται ήδη στη φάση της υλοποίησης .

4.6 ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

4.6.1 Ο θεσμός των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών

Τα κέντρα Εξυπηρέτησης πολιτών αποτελούν μια καινοτομία στα πλαίσια των συναλλαγών του πολίτη με τη Δημόσια Διοίκηση⁶¹. Η Δημόσια Διοίκηση σε συνδυασμό με την σύγχρονη τεχνολογία παρέχει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, παρακάμπτοντας τους σκοπέλους των χρονοβόρων διαδικασιών που ταλαιπωρούσαν τον πολίτη στις καθημερινές του συναλλαγές. Στόχος των ΚΕΠ, αποτελεί η μέγιστη δυνατή διεκπεραίωση όλων των υπηρεσιών του ευρύτερου Δημόσιου τομέα, παρέχοντας έως τώρα την δυνατότητα στο πολίτη να απευθυνθεί για περισσότερες από 350 διοικητικές διαδικασίες .

4.6.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Ανάπτυξη και Λειτουργία Κεντρικού Συστήματος Πληροφόρησης Υποστήριξης και Διασύνδεσης των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Γραφείων ΑΡΙΑΔΝΗ).

Ειδικότερα, το έργο περιλαμβάνει τα παρακάτω αναφερόμενα πέντε (5) Λειτουργικά Υποσυστήματα

Υποσύστημα 1 Συλλογή, Οργάνωση, ψηφιοποίηση και επεξεργασία της δημόσιας πληροφορίας που θα εισαχθεί στον Κεντρικό Δικτυακό Τόπο, καθώς επίσης και ο σχεδιασμός και υλοποίηση βάσης δεδομένων διοικητικών πληροφοριών και εντύπων.

Υποσύστημα 2 Παροχή Ολοκληρωμένων Υπηρεσιών για την Λειτουργία σε 24ωρη βάση Κέντρου Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης του Πολίτη.

Υποσύστημα 3 Παροχή Ολοκληρωμένων Υπηρεσιών για την Ανάπτυξη και Λειτουργία Κεντρικού Δικτυακού Τόπου για την Εξυπηρέτηση του Πολίτη. Η εγκατάσταση, λειτουργία και υποστήριξη Κεντρικού Κόμβου Πληροφόρησης στον οποίο θα καταχωρείται όλη η πληροφορία που θα διατίθεται προς εξυπηρέτηση του κοινού.

⁶¹ Πηγή : www.kep.gov.gr

Η δημιουργία και λειτουργία Κεντρικού Δικτυακού Τόπου για να είναι δυνατή η άντληση των πληροφοριών από το Internet.

Η υλοποίηση, λειτουργία και συντήρηση Μηχανής Αναζήτησης του Κεντρικού Δικτυακού Τόπου

Η εγκατάσταση, λειτουργία και υποστήριξη κόμβου ο οποίος θα παρέχει υπηρεσίες Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου.

Υποσύστημα 4 Εγκατάσταση και λειτουργία IP Δικτύου Διασύνδεσης των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Γραφείων ΑΡΙΑΔΝΗ). Εγκατάσταση και λειτουργία του IP Δικτύου Διασύνδεσης των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Γραφείων ΑΡΙΑΔΝΗ), του Κεντρικού Δικτυακού Τόπου, καθώς και του Κέντρου τηλεφωνικής εξυπηρέτησης του Πολίτη σε ένα ενιαίο δίκτυο.

Υποσύστημα 5 Συντονισμός, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του προσωπικού των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Γραφείων ΑΡΙΑΔΝΗ) - Τεχνική Υποστήριξη - HelpDesk.

4.6.3 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Το έργο εντάσσεται στο άξονα προτεραιότητας 2, μέτρο 2.2 και χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (συγχρηματοδοτούμενο από εθνικούς πόρους και την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 και ειδικότερα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» με προϋπολογισμό 42.082 Ευρώ .

4.7 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ (G.I.S.) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ .

Ο Δήμος Βόλου στα πλαίσια της διαδημοτικής συνεργασίας προτίθεται να υποβάλει από κοινού με τον Δήμο Νέας Ιωνίας, πρόταση χρηματοδότησης έργου με τίτλο «Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (G.I.S.)⁶² για την παρακολούθηση και διαχείριση δράσεων που αφορούν το περιβάλλον». Η πρόταση θα υποβληθεί σύμφωνα με την πρόσκληση 123 του ΠΕΠ Θεσσαλίας στον Άξονα 3.2 «Αστικές Παρεμβάσεις» και στην ενέργεια 3.2.4 : Δράσεις Κοινωνίας της Πληροφορίας. Συγκεκριμένα η πρόταση, λόγω του αντικειμένου της, συντάσσεται από την Δ/νση Προγραμματισμού και Ανάπτυξη της ΔΕΥΑΜΒ και αφορά την δημιουργία ενός Ολοκληρωμένου Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (G.I.S.) για :

1. Διαχείριση δικτύων κοινής ωφελείας (ύδρευση – αποχέτευση).
2. Χαρτογράφηση και διαχείριση ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε αστικούς χώρους .
3. Διαχείριση συλλογής απορριμμάτων.

4.7.1 Γενικά στοιχεία για την πρόταση

Συστήμα διαχείρισης δικτύων κοινής ωφελείας (υδρεύση, αποχέτευση)

Σύντομη Περιγραφή

Τα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην καλύτερη διαχείριση των δικτύων κοινής ωφελείας. Η εφαρμογή αυτή θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη συστημάτων και μεθοδολογιών που στοχεύουν στην καλύτερη διαχείριση των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης τα οποία διαχειρίζονται από το δήμο .

Γεωγραφικά Δεδομένα

Για την λειτουργία του συστήματος διαχείρισης δικτύων κοινής ωφέλειας απαιτείται η χρήση γεωγραφικών δεδομένων από :

- ❖ ΕΣΥΕ (οδικό δίκτυο, περιγράμματα κτιρίων).
- ❖ Συλλογή δεδομένων από τον δήμο (κυρίως).

Και τα δύο αυτά είδη δικτύων (ύδρευσης και αποχέτευσης) έχουν κοινό χαρακτηριστικό ότι πρόκειται για υπόγεια δίκτυα, που σε πλείστες περιπτώσεις δεν είναι καταγεγραμμένα. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι πολλά από αυτά έχουν κατασκευαστεί πριν πολλά χρόνια (κυρίως τα δίκτυα Ύδρευσης) σε εποχές που δεν υπήρχε η δυνατότητα της ηλεκτρονικής καταγραφής και αποτύπωσης, σε πολλές δε περιπτώσεις γίνονταν και χωρίς μελέτες. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες στους αρμόδιους οργανισμούς, και οι

⁶² Εκθέση Διευθύνσης Προγραμματισμού για την πρόσκληση 123 της ΚΤΠ. Ν.Κοξάνογλου, 7/2005.

απαιτούμενες γνώσεις για την θέση και τα χαρακτηριστικά των δικτύων να βρίσκονται κυρίως, αν όχι αποκλειστικά, στο μυαλό των μεγαλύτερων σε ηλικία μελών από το προσωπικό τους. Έτσι καθίσταται επιτακτική η ανάγκη καταγραφής τους με σύγχρονο τρόπο. Καταγραφή, η οποία λόγω της φύσης των δικτύων αυτών (υπόγεια δίκτυα) δεν μπορεί παρά να γίνει από τους ίδιους χρήστες αφού δεν μπορεί η εργασία να γίνει από τρίτους.

Λειτουργικότητα

Οι δυνατότητες που θα παρέχονται στους χρήστες θα περιλαμβάνουν :

- ❖ Καταγραφή και ανάκτηση πληροφοριών για τα δίκτυα (θέση και τύποι αγωγών, υλικά παλαιότητα, κ.λ.π.) .
- ❖ Καταγραφή πελατών και των αναγκών τους (π.χ. ποσότητες νερού που καταναλώθηκαν ανά παροχή τα προηγούμενα χρόνια) .
- ❖ Διαχείριση δικτύου (από πού θα δοθεί νερό σε κάθε περιοχή)
- ❖ Διαχείριση δικτύου (από πού θα δοθεί νερό σε κάθε περιοχή)
- ❖ Διαχείριση βλαβών (δεδομένης μιας βλάβης σε ένα κεντρικό αγωγό από πού θα υδρευτούν τα τμήματα εκείνα της πόλης στα οποία θα παρατηρηθεί πρόβλημα υδροδότησης).
- ❖ Ανάλυση βλαβών για εντοπισμό προβληματικών κλάδων και ανανέωση του δικτύου.
- ❖ Εντοπισμός αφανών βλαβών (αφανής διαρροή νερού).
- ❖ Ανάπτυξη νέων υπό-δικτύων (σε συνδυασμό με δεδομένα άλλων εφαρμογών, π.χ. επεκτάσεις σχεδίων πόλεων, δημιουργία νέων εγκαταστάσεων και κτιρίων).

Η εφαρμογή θα παρέχει και δυνατότητες :

- ❖ Εισαγωγής πληροφοριών (νέων πληροφοριών , με την έννοια της κάλυψης νέων περιοχών).
- ❖ Ανανέωση / ενημέρωσης πληροφοριών, αποτύπωσης τμημάτων δικτύων
- ❖ Ενημέρωσης πληροφοριών από εξωτερικά αρχεία (δεδομένου ότι όλοι σχεδόν οι χρήστες διαθέτουν λογιστικό σύστημα διαχείρισης πελατών) .

Σύστημα χαρτογράφησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε αστικούς χώρους.

Σύντομη περιγραφή

Η Δ.Ε.Υ.Α.Μ.Β. αυτή τη στιγμή διαθέτει ένα κινητό σταθμό για τον έλεγχο της αέριας ρύπανσης. Ο σταθμός σήμερα είναι εγκατεστημένος στη συμβολή των οδών Κασσαβέτη και Πολυμέρη. Παλαιότερες θέσεις του σταθμού υπήρχαν :

- Περιοχή Ν.Δημητριάδας 95-96
- Περιοχή Αγ.Αναργύρων 96-97
- Περιοχή Αγ.Αναργύρων και πάρκο Καλλιθέας 97-98
- Περιοχή Κουφοβουνίου 98-99
- Περιοχή Υγειονομικού Κέντρου 99-02
- Περιοχή Ν.Δημητριάδας 03-04
- Περιοχή Πανθεσσαλικού Σταδίου 04
- Περιοχή Κασσαβέτη με Πολυμέρη 04-05

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων της ατμόσφαιρας για τον προσδιορισμό της αέριας ρύπανσης υπό μορφή εκθέσεων είναι ο μόνος τρόπος καταγραφής και παρουσίασης των πρώτων συμπερασμάτων για την Αέρια Ρύπανση στη μείζονα περιοχή Βόλου .

Ο κινητός σταθμός της ΔΕΥΑΜΒ έχει τη δυνατότητα συνεχούς καταγραφής των συγκεντρώσεων των παρακάτω παραμέτρων:

1. Οξειδία του αζώτου ($\text{NO}_x, \text{NO}, \text{NO}_2$)
2. Μονοξείδιο του άνθρακα (CO)
3. Διοξείδιο του θείου (SO_2)
4. Όζον (O_3)
5. Ολικών αιωρούμενων σωματιδίων
6. Θερμοκρασία
7. Υγρασία
8. Διεύθυνση και ταχύτητα του ανέμου

Το Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών, ως μέθοδος διαχείρισης δεδομένων, είναι ένα καινοτόμο σύστημα που μπορεί να εφαρμοστεί σε ένα ευρύ πεδίο ενδιαφέροντος μέσω του διαδικτύου.

Η πληθώρα των στοιχείων που συλλέγονται καθημερινά σχετικά με την αέρια ρύπανση και το περιβάλλον, μπορεί να διοχετεύονται στο διαδίκτυο και μέσω αυτού στους ενδιαφερόμενους που μπορεί να είναι :

1. Απλοί πολίτες που, μέσω του διαδικτύου και με απλή επιλογή του σημείου του «χάρτη» που τους ενδιαφέρει, ενημερώνονται για τις τρέχουσες τιμές των ρύπων, τις μέσες τιμές του προηγούμενου 24ώρου αλλά και ιστορικές τιμές προηγούμενων μηνών ή ετών.
2. Υπηρεσίες ελέγχου αέριας ρύπανσης με θεσμοθετημένο ρόλο στην παρακολούθησή της αλλά και στην καταστολή της. (αναφέρεται ποιες μπορεί να είναι αυτές π.χ. Δήμοι, Νομαρχίες, Περιφέρεια, Υπουργείο κ.λ.π.)

Για την καλύτερη κατανόηση όλων αυτών των στοιχείων είναι εύκολη η σύγκριση με θεσμοθετημένες ανώτερες τιμές ρύπων. Οι πληροφορίες αυτές που φτάνουν στον πολίτη μπορεί επίσης να δίδονται με μια ποικιλία όπως με τη μορφή πινάκων ή ειδικών σημάτων για την υπέρβαση ή όχι ανώτερων τιμών ή με απλές ενημερωτικές «πινακίδες» κ.α., ανάλογα με τη διάθεση του χρήστη.

Δίδεται η δυνατότητα διασύνδεσης των υπάρχοντων σταθμών ελέγχου Αέριας Ρύπανσης, με τη συγκέντρωση των δεδομένων τους σε μία κοινή βάση. Η διαχείριση του όγκου των δεδομένων μέσω του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (G.I.S.), μπορεί να δημιουργήσει χάρτες Αέριας Ρύπανσης που να συνδυάζονται με μετεωρολογικούς χάρτες παρέχοντας σε κοινό και υπηρεσίες, πλήρη εικόνα της περιοχής κάλυψης των σταθμών, με μεγάλη ευκρίνεια και ακρίβεια. Έτσι προδιαγράφονται με μεγαλύτερη σαφήνεια οι πηγές της ρύπανσης, οι μεταβολές τους κατά τη διάρκεια των εποχών του έτους αλλά και οι πιθανές ενέργειες αντιμετώπισης της .

Όλα τα παραπάνω, εκτός από την απλή ενημέρωση των πολιτών οι οποίοι θα έρχονται σε επαφή με το Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών μέσω του διαδικτύου, θα έχουν μία επιπλέον θετική επίδραση στο κοινωνικό σύνολο :

θα εξοπλίσουν την τοπική κοινωνία στην προσπάθεια της για καθαρότερο, ασφαλέστερο και υγιεινό περιβάλλον .

Επιπλέον, μια πληθώρα διαθέσιμων δεδομένων μέσω του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών, θα μπορούν να συνδυάζονται με τη μορφή ερωτημάτων, δίδοντας πλήθος δυνατοτήτες προβολής των στοιχείων της ρύπανσης σε συνδυασμό με κλιματολογικά δεδομένα, ακραία καιρικά φαινόμενα, χρήσεις γης, πυκνότητα πληθυσμού, οικονομικές δραστηριότητες κ.α., με στόχο το σωστότερο και φιλικότερο προς το περιβάλλον αναπτυξιακό σχεδιασμό της πόλης.

Η εφαρμογή αυτή θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη συστημάτων και μεθοδολογιών που επιτρέπουν την χαρτογράφηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε αστικούς χώρους η οποία οφείλεται στην εκπομπή των αέριων ρύπων . Η εφαρμογή περιλαμβάνει μοντέλα καταγραφής της αέριας ρύπανσης και θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση της καθώς και σαν εργαλείο λήψης αποφάσεων για λήψη μέτρων που στοχεύουν στην μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Γεωγραφικά Δεδομένα

Για την λειτουργία του συστήματος χαρτογράφησης ηχορύπανσης απαιτείται η χρήση γεωγραφικών δεδομένων από :

- ΕΣΥΕ
- ΥΠΕΧΩΔΕ (κυκλοφοριακά δεδομένα)
- Συλλογή δεδομένων από τον δήμο

Λειτουργικότητα

Οι δυνατότητες που θα παρέχονται στους χρήστες θα περιλαμβάνουν :

- Εκτίμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε αστικό χώρο
- Παρουσίαση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε θεματικούς χάρτες
- Εκτίμηση διαφόρων δεικτών
- Εκτίμηση των επιπτώσεων μέτρων (policies) που στοχεύουν στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο διαδίκτυο για την ενημέρωση των πολιτών
- Παρουσίαση των μεγεθών της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο διαδίκτυο για την ενημέρωση των πολιτών

4.7.2 Σύστημα διαχείρισης συλλογής απορριμμάτων

Σύντομη περιγραφή

Τα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην καλύτερη διαχείριση και οργάνωση των υπηρεσιών συλλογής απορριμμάτων . Στόχος της εφαρμογής είναι η ανάπτυξη ενός συστήματος που θα συμβάλλει αποφασιστικά στην οργάνωση, διαχείριση, παρουσίαση και ανάλυση όλων των στοιχείων που άπτονται στο θέμα της διαχείρισης και συλλογής απορριμμάτων.

Γεωγραφικά Δεδομένα

Για την λειτουργία του συστήματος διαχείρισης συλλογής απορριμμάτων απαιτείται η χρήση γεωγραφικών δεδομένων από :

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας
- Συλλογή δεδομένων από τον δήμο π.χ. θέσεις, τύπος, χωρητικότητα κάδων κ.α.,
- Δρομολόγια απορριμμάτων

Λειτουργικότητα

Οι δυνατότητες που θα παρέχονται στους χρήστες θα περιλαμβάνουν :

- Καταγραφή της θέσης συλλογής απορριμμάτων (θέσεις και τύπο κάδων, χωρητικότητα).
- Καταγραφή και ανάκτηση πληροφοριών για τα δρομολόγια απορριμματοφόρων.
- Εκτίμηση παραγόμενων απορριμμάτων κατά χρονική περίοδο (π.χ. τουριστικές περιοχές έχουν διαφορετικές ποσότητες απορριμμάτων χειμώνα και καλοκαίρι).
- Εκτίμηση αναγκών για κάδους και θέσεις αυτών.
- Διαμόρφωση εναλλακτικών δρομολογίων περισυλλογής βάσει μαθηματικών αλγορίθμων
- Παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο της κίνησης των απορριμματοφόρων εάν αυτά είναι εφοδιασμένα με δείκτη GPS.

4.7.3 Στόχοι προγράμματος

Το Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών, ως μέθοδος διαχείρισης δεδομένων, είναι ένα καινοτόμο σύστημα που μπορεί να εφαρμοστεί σε ένα καινοτόμο σύστημα που μπορεί να διοχετεύονται στο διαδίκτυο και μέσω αυτού στους ενδιαφερόμενους που μπορεί να είναι :

- Απλοί πολίτες που, μέσω του διαδικτύου και με απλή επιλογή του σημείου του χάρτη που τους ενδιαφέρει να ενημερώνονται για την ποιότητα του νερού, τις τρέχουσες τιμές των ρύπων, την καταγραφή της θέσης συλλογής απορριμμάτων, τις ώρες συλλογής των απορριμμάτων κλπ.
- Επίσης θα υπάρχει η δυνατότητα να ενημερώνονται οι αρμόδιες υπηρεσίες και οι φορείς και να χρησιμοποιούν το σύστημα ως εργαλείο λήψης αποφάσεων και μέτρων που στοχεύουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του πολίτη.

4.7.4 Συνεργάτες Προγράμματος

- Δήμος Βόλου, που είναι και ο συντονιστής του προγράμματος
- Δήμος Νέας Ιωνίας
- ΔΕΥΑΜΒ

4.7.5 Προϋπολογισμός προγράμματος

Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 207.400 Ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Στα πλαίσια της εργασίας, οι εμπλεκόμενοι φορείς που καταθέσαν κάποια έργο ή ενέργεια προς έγκριση στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας", απάντησαν σε ένα ερωτηματολόγιο⁶³ που περιλαμβάνει διάφορες ερωτήσεις ως προς την εμπειρία που αποκόμισε ο φορέας τους, τα προσδωκόμενα οφέλη από την διαδικασία καθώς και άλλες ερωτήσεις που αποσκοπούν στην άντληση χρήσιμων πληροφοριών για την εφαρμογή του προγράμματος στην περιοχή.

5.1.1. Ταυτότητα έρευνας

Στους φορείς επιδόθηκε δισέλιδο ερωτηματολόγιο με έντεκα ερωτήσεις. Οι πέντε ερωτήσεις ήταν κλειστού τύπου και οι υπόλοιπες έξι ερωτήσεις ανάπτυξης. Οι φορείς που κληθήκαν να απαντήσουν ήταν από το Δήμο Βόλου, το τμήμα Διεύθυνσης Προγραμματισμού και τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Βόλου, το Δημοτικό κέντρο ιστορίας και τεκμηρίωσης (ΔΗ.Κ.Ι.), ο Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου (Δ.Ε.Ο.Β.), ο Καλλιτεχνικός Οργανισμός Δήμου Βόλου, η Δημοτική Τουριστική Επιχείρηση Βόλου (ΔΗ.Τ.Ε.Β.), η Δημοτική Πινακοθήκη, το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών (Κ.Ε.Π.). Η διάρκεια απάντησης του ερωτηματολογίου ήταν 1/11 έως 8/11/2006.

5.2 Ευρήματα Έρευνας

Στην πρώτη ερώτηση, κατά πόσο πιστεύουν ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών μπορεί να αποφέρει αναμενόμενα οφέλη, η απάντηση που λήφθηκε από το σύνολο των φορέων ήταν απόλυτα θετική έως αρκετά θετική (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1. Πιστεύετε ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών μπορεί να αποφέρει τα αναμενόμενα οφέλη;

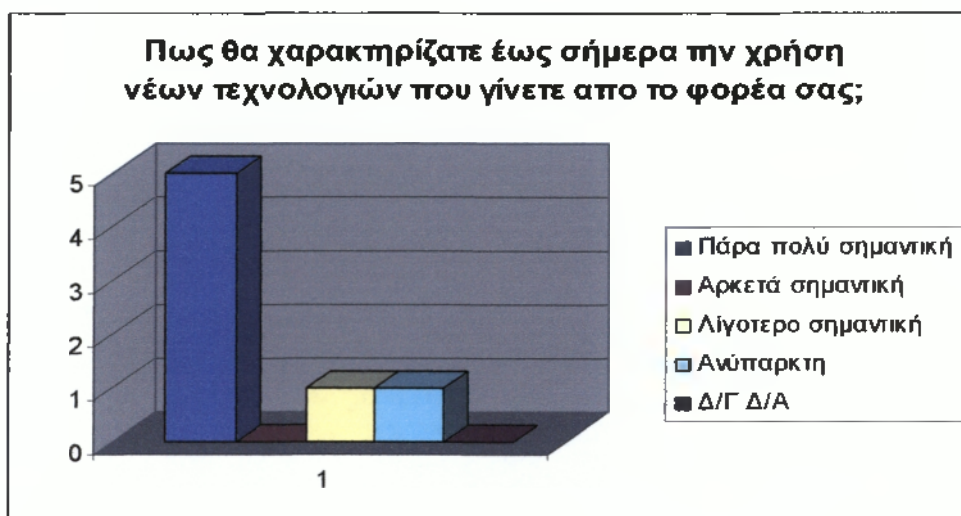

Πηγή : Ερωτηματολόγιο

⁶³ Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο παράρτημα της εργασίας

Στην ερώτηση, πως θα χαρακτηρίζατε έως σήμερα τη χρήση των νέων τεχνολογιών που γίνεται από το φορέα σας, οι περισσότεροι φορείς πιστεύουν ότι είναι πολύ σημαντική. Οι απαντήσεις λιγότερο σημαντική έως ανύπαρκτη, προέρχονται από το καλλιτεχνικό οργανισμό και την δημοτική πινακοθήκη αντίστοιχα, οπού η χρήση νέων τεχνολογιών έως σήμερα είχε ελάχιστες εφαρμογές στην λειτουργία τους (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2. Πως θα χαρακτηρίζατε έως σήμερα τη χρήση των νέων τεχνολογιών που γίνεται από το φορέα σας;

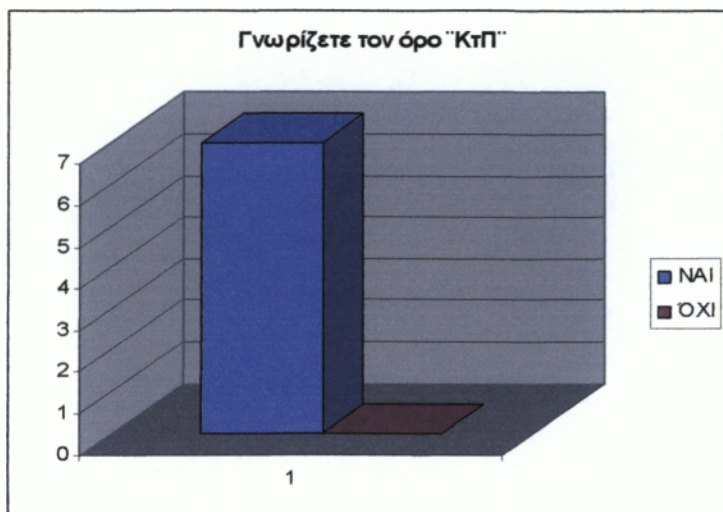

Πηγή : Ερωτηματολόγιο

Στο τρίτο ερώτημα, κατά πόσο είναι γνωστός ο όρος *Κοινωνία της Πληροφορίας* (ΚΤΠ), οι απαντήσεις είναι θετικές, καθώς το σύνολο των φορέων φαίνεται να γνωρίζει (Διάγραμμα 3). Αντίθετα, στην επόμενη ερώτηση που κληθήκαν να περιγράψουν τον όρο, οι απόψεις διαφέρουν καθώς υπήρχε διαφορετική προσέγγιση του όρου. Οι εκδοχές που δόθηκαν ήταν, ότι αποτελεί ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και αφορά την ανάπτυξη της χρήσης των νέων τεχνολογιών, μια δράση για την τεχνολογική ανάπτυξη του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ότι αποτελεί τη νέα κοινωνία που διαμορφώνεται παγκοσμίως με επίκεντρο την πληροφορία καθώς και ότι ο όρος αναφέρεται στην ανάπτυξη της χρήσης των ΤΠΕ⁶⁴ για την διευκόλυνση στη διάδοση των πληροφοριών προς τους πολίτες. κ.α.

⁶⁴ Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας

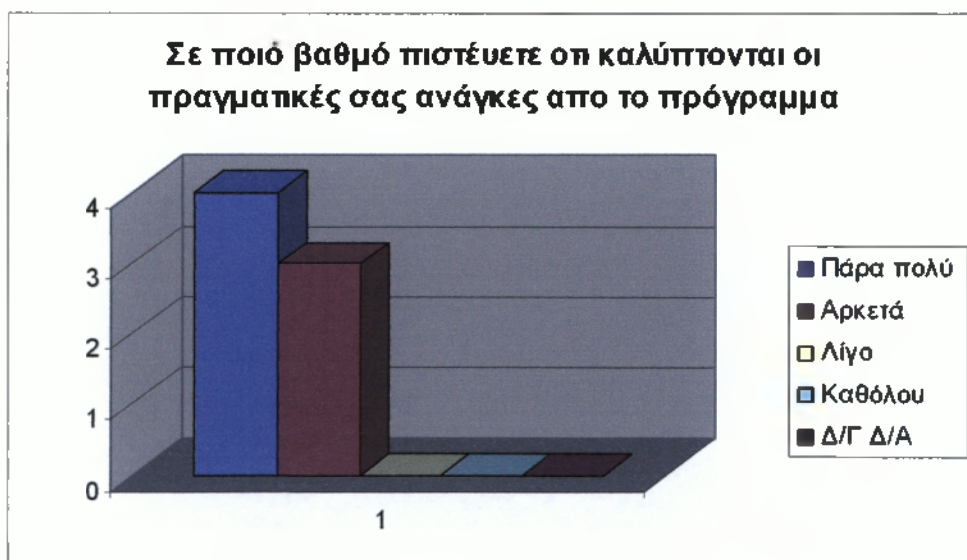
Διάγραμμα 3. Γνωρίζετε τον όρο "Κοινωνία της Πληροφορίας"

Πηγή : Ερωτηματολόγιο

Στο πέμπτο ερώτημα, κατά πόσο οι φορείς πιστεύουν ότι καλύπτονται οι πραγματικές ανάγκες τους από το πρόγραμμα, οι απαντήσεις ήταν πάρα πολύ έως αρκετά θετικές. (Διάγραμμα 4)

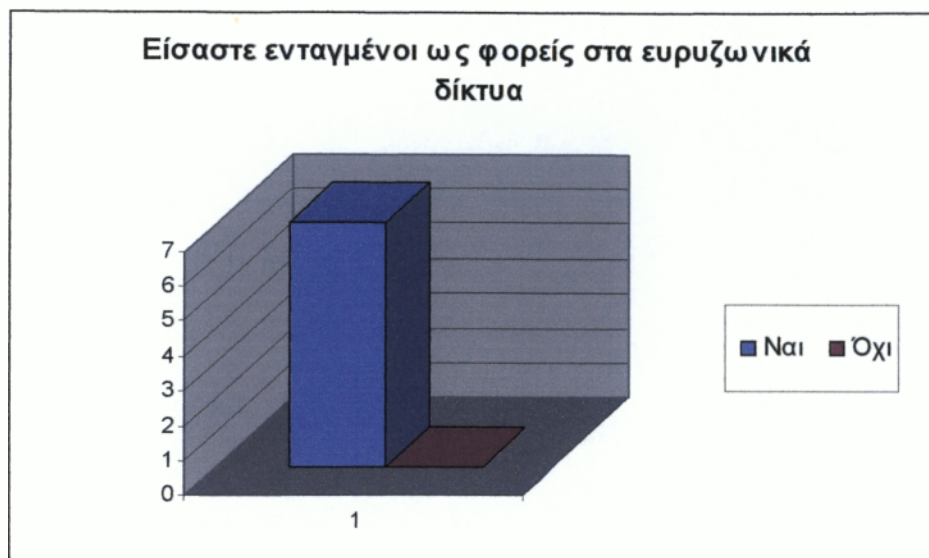
Διάγραμμα 4. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι καλύπτονται οι πραγματικές σας ανάγκες από το πρόγραμμα

Πηγή : Ερωτηματολόγιο

Στην ερώτηση, αν είναι ενταγμένοι ως φορείς στα ευρυζωνικά δίκτυα η απάντηση ήταν απόλυτα θετική, καθώς όλοι οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης του Δήμου Βόλου είναι ενταγμένοι στο έργο.

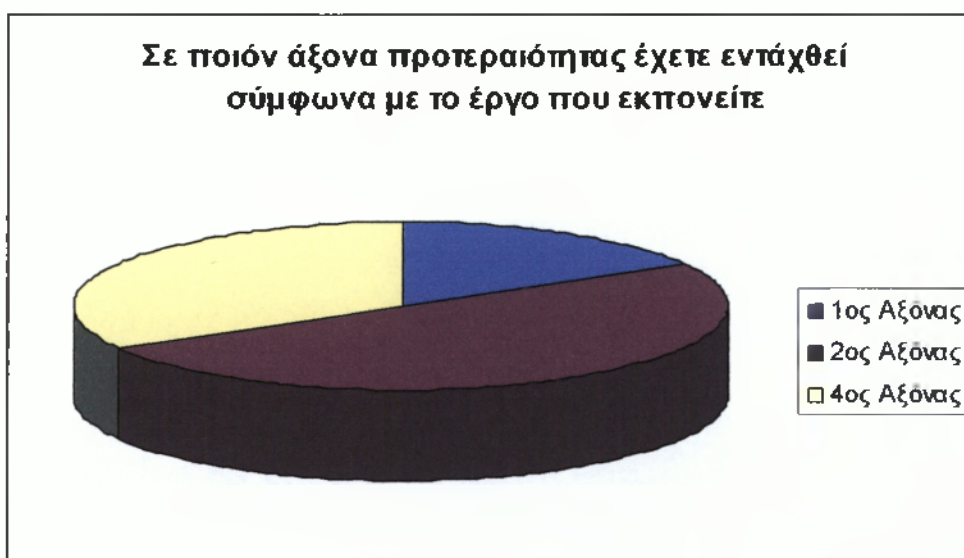
Διάγραμμα 5. Είσαστε ενταγμένοι ως φορείς σε Ευρυζωνικά δίκτυα ;

Πηγή : Ερωτηματολόγιο

Στην έκτη ερώτηση, που αφορούσε τον άξονα προτεραιότητας που έχει ενταχθεί το έργο που εκπόνησαν οι φορείς, οι απαντήσεις ήταν τρεις στο δεύτερο άξονα, δύο στο τέταρτο άξονα και μία στο τρίτο άξονα προτεραιότητας. (πίνακας 6)

Διάγραμμα 6. Σε ποιόν άξονα προτεραιότητας έχετε ενταχθεί σύμφωνα με το έργο που εκπονείτε ;

Πηγή : Ερωτηματολόγιο

Στην ερώτηση, ποιο ήταν το βασικό κριτήριο ένταξης σας στο Ε.Π. οι επικρατέστερες απαντήσεις, ήταν :

- α) Κάλυψη τεχνολογικού εξοπλισμού
- β) Βελτίωση υπηρεσιών προς ωφέλεια του πολίτη
- γ) Ψηφιοποίηση ιστορικού αρχείου

δ) Εισαγωγή νέων εφαρμογών

Στην ερώτηση, να αναφέρετε ιεραρχικά τις δυσκολίες που συναντήσατε μέχρι σήμερα σε όλη τη διαδικασία, οι περισσότερες απαντήσεις επικεντρώθηκαν στα παρακάτω σημεία :

- α). Καθυστερήσεις εκταμίευσης χρηματοδότησης από τον αρμόδιο φορέα
- β). Έλλειψη εξειδικευμένων στελεχών για την υλοποίηση των δράσεων
- γ). Δυσκολία επικοινωνίας με την διαχειριστική αρχή του Ε.Π.
- δ). Περίπλοκές διαδικασίες διαχείρισης
- ε). Ελλείψεις οριζόντιες δράσεις και μελέτες

Στην δέκατη ερώτηση που τέθηκε και αφορούσε τα στοιχεία θα μπορούσαν να χαρακτηρίσουν ως θετικά από το ίδιο το πρόγραμμα, οι απαντήσεις ήταν :

- α). Η ανάπτυξη και διάθεση τεχνολογιών και τεχνογνωσίας
- β). Η Χρηματοδότηση ενεργειών Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) οργανισμών με μικρή ικανότητα αυτοχρηματοδότησης ανάλογων δράσεων.
- γ). Η απαίτηση για υιοθέτηση διεθνών προτύπων και πρακτικών.
- δ). Η ανάπτυξη υποδομών.
- ε). Η συστηματική προώθηση των ενεργειών εμπλουτισμού του ψηφιακού περιεχομένου

Στην ενδέκατη και τελευταία ερώτηση που τέθηκε στα πλαίσια του ερωτηματολογίου και η οποία ζητούσε να αναφερθούν οι σημαντικότερες θετικές επιπτώσεις που αναμένουν οι φορείς από την εφαρμογή του προγράμματος, οι απαντήσεις που λήφθηκαν, ήταν οι εξής :

- α). Η αύξηση της χρήσης των νέων τεχνολογιών.
- β). Ο εκσυγχρονισμός της υποδομών και των διαδικασιών εξυπηρέτησης των πολιτών.
- γ). Αύξηση των χρηστών των ευρυζωνικών δικτύων.
- δ). Ανάπτυξη τεχνογνωσίας και εμπειρίας στη διαχείριση ψηφιακού αποθέματος και χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) για την εξυπηρέτηση του πολίτη.
- ε). Η ανάπτυξη ελληνικού ψηφιακού περιεχομένου.

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν, από το ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από τους αντίστοιχους φορείς που κατέθεσαν κάποιο έργο ή ενέργεια στα πλαίσια του τομειακού προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας", αποτελούν ενδεικτικό στοιχείο της αναγκαιότητας των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης να προσαρμοστούν στη νέα εποχή όπως αυτή διαμορφώνεται σήμερα. Βασικά στοιχεία που αξίζει να τονίσουμε, είναι η κατανόηση και των ίδιων των φορέων για την σημαντική συμβολή που αποφέρει ή ενδέχεται να αποφέρει η χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας καθώς και η αναγνώριση της συμβολής του προγράμματος προς τη θετική κατεύθυνση.

Γεγονός που αξίζει επίσης να επισημάνουμε, είναι η εισαγωγή μιας νέας γραφειοκρατικής διαδικασίας για τα εγχωρία δεδομένα, διαδικασία που εισάγεται στα πλαίσια των ευρωπαϊκών προγραμμάτων σε συνδυασμό με την υπάρχουσες γραφειοκρατικές διαδικασίες της δημόσιας διοίκησης, που αποτελούν τροχαπέδη στις αναπτυξιακές δράσεις. Όπως τονίσουν και οι ίδιοι οι φορείς, οι καθυστερήσεις εκταμίευσης της χρηματοδότησης από τον αρμόδιο φορέα σε συνδυασμό με την

δυσκολία επικοινωνίας με την διαχειριστική αρχή του Ε.Π. και τις περίπλοκες διαδικασίες διαχείρισης, αποτελούν και τους κυριότερους ύφαλους στους οποίους "σκοντάφτει" κάθε αντίστοιχη διαδικασία.

Σημαντικό στοιχείο που προκύπτει επίσης από το σύνολο των απαντήσεων, αφορά και το σχεδιασμό του Ε.Π. καθώς σε πολλές περιπτώσεις κρίνεται ανεπαρκές καθώς πολλές δράσεις δεν διαθέτουν οριζόντιες διασυνδέσεις, όπως στην περίπτωση των ψηφιοποιημένων αρχείων στα πλαίσια του πρώτου άξονα προτεραιότητας για την παιδεία και τον πολιτισμό, καθώς και σε επίπεδο μελετών όπου η ύπαρξη επαρκούς υλικού θα διευκόλυνε σε μεγάλο βαθμό τους εμπλεκόμενους φορείς να κατανοήσουν το εξωτερικό περιβάλλον και να αναπτύξουν δράσεις αντίστοιχες των υπολοίπων ευρωπαϊκών κρατών με υποδειγματικές δραστηριότητες στους αντίστοιχους άξονες προτεραιότητας του Ε.Π. Κοινωνία της Πληροφορίας.

Τέλος και ίσως πιο χαρακτηριστικό στοιχείο που επίσης προκύπτει και αναγνωρίζεται ως αδυναμία, από τους ίδιους τους φορείς, αποτελεί η ανεπάρκεια του ευρύτερου τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης, στις ευκαιρίες και στις προκλήσεις που παρουσιάζονται. Η έλλειψη εξειδικευμένων στελεχών για την υλοποίηση των δράσεων, αποτελεί και το σημαντικότερο λόγο για τον οποίο οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης αδυνατούν να διαχειριστούν ενέργειες και δράσεις ιδιαίτερου ενδιαφέροντος που απαιτούν σχεδιαστική - οργανωτική ικανότητα.

5.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, Κοινωνία της Πληροφορίας, αποτελεί ένα χρήσιμο όργανο στην τεχνολογική εξέλιξη σε όλους τους τομείς του δημόσιου και ιδιωτικού φορέα στην Ελληνική Επικράτεια . Η συμβολή του επιχειρησιακού προγράμματος, δίνει την δυνατότητα να υπερβούν και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης το σκόπελο της τεχνολογικής υστέρησης που επί μακρών τους καθιστούσε ανεπαρκείς σε όλο το φάσμα των τεχνολογικών εξελίξεων .

Η συμμετοχή του τομεακού προγράμματος, έρχεται σε συνεργασία με την θέληση των ΟΤΑ, να προσαρμοστούν στις ανάγκες που γεννά η κοινωνία μας, σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον, όπου οι απαιτήσεις αυξάνονται διαρκώς και με έντονους ρυθμούς .

Στην εξέλιξη του προγράμματος, ο Δήμος Βόλου, συμμετέχοντας στην προσπάθεια βελτίωσης των υπηρεσιών και της ποιότητας ζωής του πολίτη και των αναγκών σε έργα υποδομής στο τομέα των τηλεπικοινωνιών, έχει υποβάλει την δική του πρόταση με στόχο την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που η τεχνολογία μπορεί να προσφέρει στην υπηρεσία του πολίτη .

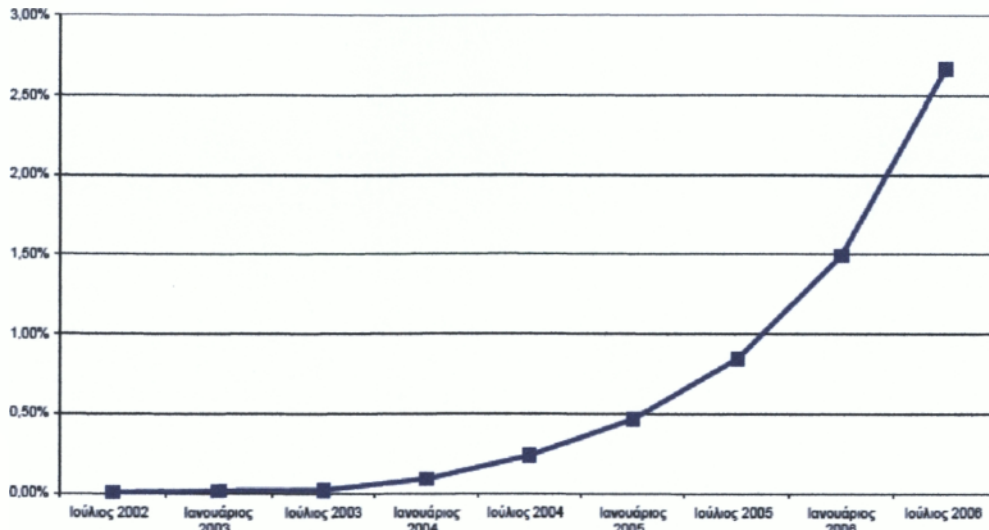
Η δημιουργία του δικτύου οπτικών ινών, αποτελεί ένα μεγάλο τεχνολογικό πλεονέκτημα για την περιοχή, δίνοντας την ικανότητα σε όλους τους ενδιαφερόμενους στα γεωγραφικά όρια της πόλης να απολαμβάνουν υπηρεσίες ποιότητας στις μεταφορές δεδομένων, κάνοντας χρήση των ευρυζωνικών δικτύων, όπου η προώθηση αυτών, ως ενέργειες ευαισθητοποίησης των πολιτών θα αποτελέσουν και ένα κίνητρο για την πλήρη αξιοποίηση του δικτύου και των δυνατοτήτων του, καθώς το όφελος θα το απολαμβάνει ιδίως ο ΟΤΑ, ως ιδιοκτήτης αλλά και ως χρήστης του δικτύου.

Σύμφωνα με το παρατηρητήριο της ΚτΠ, η Ελλάδα παραμένει με διαφορά τελευταία στην Ευρώπη των 25. Ο βαθμός διείσδυσης των ευρυζωνικών υπηρεσιών για το 2004, άγγιζε μόλις το 0,5% του πληθυσμού ενώ στο α' εξάμηνο του 2006, βρίσκεται στο 2,66. Ως θετική εξέλιξη μπορεί να θεωρηθεί το γεγονός ότι η διείσδυση των ευρυζωνικών υπηρεσιών μόνο μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2006, κατέγραψε άύξηση της τάξεως του 77,3% και το ποσοστό διαμορφώθηκε από 1,5% σε 2,66% (αύξηση 1,16 μονάδων). Το σύνολο των ευρυζωνικών συνδέσεων αγγίζει τις 296.800 σήμερα, ενώ μηνιαίως οι συνδέσεις κινούνται σταθερά στο επίπεδο των 27.000, γεγονός που επιβεβαιώνει την προσδοκία για μεγαλύτερη ακόμα διείσδυση.

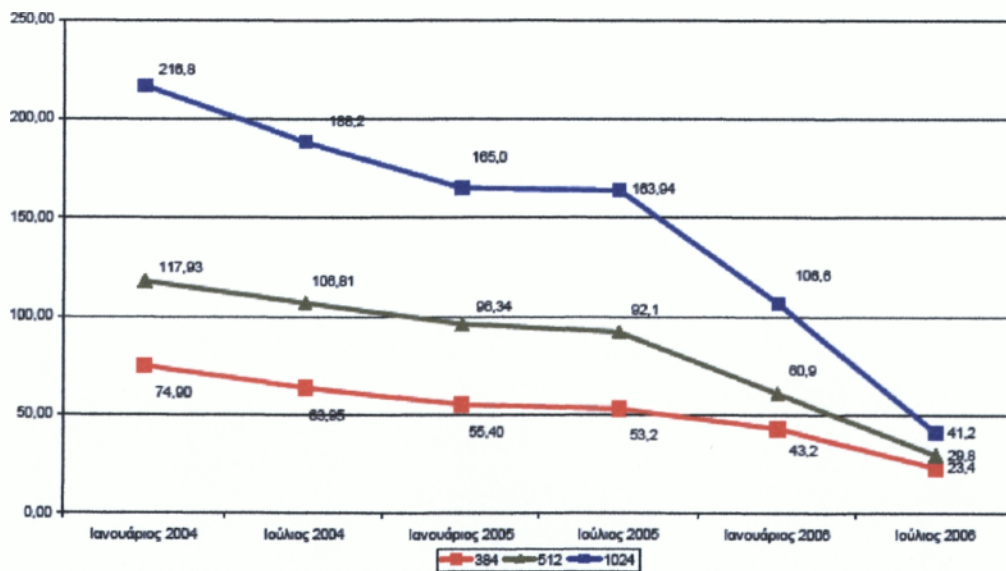
Στην προσπάθεια αυτή, για μεγαλύτερη ώθηση στην χρήση των ευρυζωνικών υπηρεσιών τα έργα, προώθηση της ευρυζωνικότητας και η δημιουργία μητροπολιτικού δικτύου ευρυζωνικών ινών, πρόκειται να συμβάλλουν καθοριστικά στην αύξηση των χρηστών σε τοπικό επίπεδο καθώς πλέον όλο και περισσότεροι χρήστες θα επιδιώξουν να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που θα τους παρέχονται από την νέα αυτή τεχνολογική εξέλιξη .

Πλήθος Ευρυζωνικών Συνδέσεων 1^η Ιουλίου 2002- 1^η Ιανουαρίου 2006

Εξέλιξη Ευρυζωνικών Συνδέσεων στην Ελλάδα

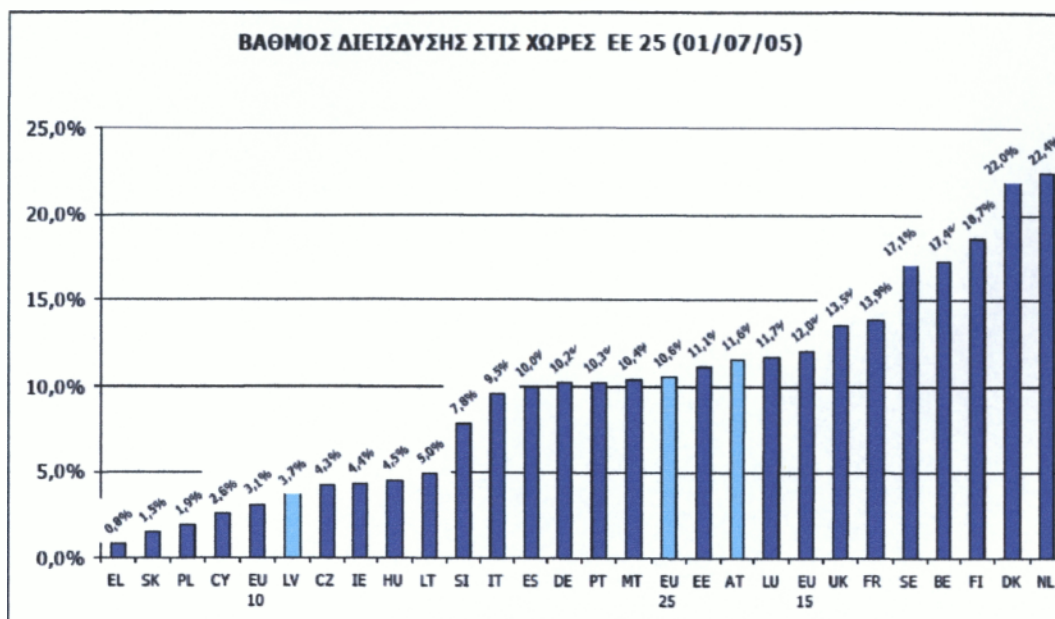

Εξέλιξη Μέσου Κόστους Ευρυζωνικής Σύνδεσης (Ιανουάριος 2004-Ιούλιος 2006)

Πηγή : Εξαμηνιαία έκθεση Παρατηρητήριου για την Κοινωνία της Πληροφορίας, 6/2006

1. Βαθμός Διεξόδου Ευρυζωνικότητας (Συνδέσεις ανά 100 κατοίκους)⁶⁶

Συμφώνα με το Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, όσο αφορά το μέσο συνολικό κόστος για την απόκτηση των ευρυζωνικών συνδέσεων στην Ελλάδα, την περίοδο από 2004 έως σήμερα έχει σημειωθεί μια σημαντική πτωτική πορεία. Συγκεκριμένα, το τελευταίο εξάμηνο η πτώση του μέσου συνολικού κόστους στις ευρυζωνικές συνδέσεις, (ανάλογα με την ταχύτητα πρόσβασης) κυμαίνεται σε ποσοστό της τάξεως του 20,7% έως και 28,3%.

Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί πως οι τιμές καταλόγου στην Ελλάδα εξακολουθούν να κυμαίνονται σε υψηλότερα επίπεδα από τις περισσότερες χώρες της Ε.Ε. (Ι.Τ.Υ, Νοέμβριος 2005), γεγονός που οφείλεται κυρίως στο μικρό μέγεθος της αγοράς και στις περιορισμένες υπηρεσίες. Παρόλα αυτά, σημαντικό θετικό παράγοντα αποτελούν οι προσπάθειες αναβάθμισης των ταχυτήτων πρόσβασης, χωρίς επιπλέον κόστος για τον τελικό χρήστη, στοχεύοντας στην περαιτέρω διάδοση της ευρυζωνικότητας και την προσέλκυση νέων χρηστών.

Στο τομέα της βελτίωσης των υπηρεσιών και της ποιότητας ζωής του πολίτη η συμμετοχή του Δήμου με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, προσβλέπει στην παροχή ενός φάσματος υπηρεσιών μέσω του κόμβου που διαθέτει στο διαδίκτυο, με στόχο την ολοκληρωμένη κάλυψη των πολιτών σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών του Δήμου. Στα πλαίσια του ίδιου άξονα ανήκουν και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, καθώς και η καινοτόμος πολιτική Εξυπηρέτησης στην υπηρεσία του πολίτη αποτελούν, ένα

⁶⁶ Πηγή : Ετήσια έκθεση Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας, 2006

πλεονέκτημα για το Δήμο Βόλου ο οποίος φέρει την ευθύνη της διοικητική του λειτουργίας.

Στις καινοτόμες ενέργειες, ανήκει και η ψηφιακή τεκμηρίωση του αρχείου της δημοτικής πινακοθήκης και της συλλογής Δάμτσα, με την ψηφιακή αποτύπωση του αρχείου, βάση προτύπων, όπως αυτά καθορίζονται, δίδοντας την δυνατότητα εκμετάλλευσης του πολιτισμικού αγαθού που διαθέτει η περιοχή.

Ένα ακόμα έργο, μέρος του πρώτου άξονα προτεραιότητας που αφορά δράσεις, για την Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού Πολιτισμού, αποτελεί το Περιφερειακό εργαστήριο ψηφιοποίησης τεκμηρίων σχετικών με τη διαμόρφωση των πόλεων και των κοινοτήτων στον Ελλαδικό χώρο. Αντικείμενο του έργου είναι η συγκρότηση τριών αυτόνομων ψηφιακών συλλογών , όπως εικονογραφικού υλικού, παλαιτύπων βιβλίων (1540-1850) και των πρακτικών του Δ.Σ. Παγασών , από την ιδρύση του μέχρι την μετονομασία του σε δήμο Βόλου (1882-1954), με απότερω στόχο την διάσωση του ιστορικού αυτού υλικού και την δυνατότητα προβολής και χρήσης του υλικού από κάθε ενδιαφερόμενο, που λόγω της κατάστασης του έως πρότινος ήταν αδύνατο για το εύρη κοινό.

Στα δύο παραπάνω έργα, παρά την σύγχρονη μέθοδο αποτύπωσης των ιστορικών αυτών στοιχείων δεν υπάρχει καμία οριζόντια υποδομή διασύνδεσης των υλικών αυτών σε πανελλήνιο επίπεδο και στα πλαίσια της δράσης αυτής, γεγονός που αποτελεί και μειονέκτημα του προγράμματος .

Ο Δήμος Βόλου, αντιμετωπίζοντας την πρόκληση της εποχής, έχει να επιδείξει ως ένας οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης μεσαίου μεγέθους, ένα στρατηγικό ενδιαφέρον στο επιχειρησιακό πρόγραμμα της Κοινωνίας της Πληροφορίας με την ένταξη των παραπάνω ενεργειών.

Παρά την οικονομική δυσχέρεια, τη τεχνολογική στέρηση και την ελλιπή στελέχωση που παρουσιάζει η πλειοψηφία των ΟΤΑ στην επικράτεια σήμερα, έχοντας ως αποτέλεσμα την μη ικανή αντίληψη και αξιοποίηση των ευκαιριών. Η παρουσία του Δήμου Βόλου, κρίνεται ικανοποιητική στην αξιοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος με σύνολο προϋπολογισμού που αγγίζει τα δυομίσια εκατομμύρια ευρώ.

Στα πλαίσια των δυνατοτήτων που προσφέρει το ΕΠ, δεν εντάχθηκαν η πρόταση του δημοτικού κέντρου ιστορίας της πόλης για την ψηφιακή τεκμηρίωση του αρχείου που αφορούσε την ιστορία της πόλης του Βόλου, καθώς και η πρόταση της τουριστικής επιχείρησης του Δήμου Βόλου για την αναβίωση του μύθου της Αργούς.

5.4 ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Συνοψίζοντας τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή και αξιοποίηση του Ε.Π. από τους ίδιους τους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, παρατηρούμε τα εξής :

Μικρή εμπειρία των φορέων. Οι περισσότεροι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης δεν διαθέτουν την αντίστοιχη εμπειρία για σχεδιαστικά οργανωτικά προγράμματα και κυρίως για καινοτομίες δράσεις μεγάλου μεγέθους.

Έλλειψη εξειδικευμένων στελεχών. Οι περισσότεροι φορείς δεν διαθέτουν εξειδικευμένα στελέχη στους κολπούς τους, με αποτέλεσμα η πλειοψηφία των δράσεων τους να διακρίνεται από δράσεις μικρού ορίζοντα και περιορισμένης οικονομικής δυνατότητας.

Καθυστερήσεις στην χρηματοδότηση των δράσεων. Ευθύνη που αντιστοιχεί στον αρμόδιο φορέα, καθώς πολλές φορές σημειώνεται σημαντική καθυστέρηση στην ενεργοποίηση της χρηματοδότησης που επηρεάζει την ολοκλήρωση των δράσεων.

Περιπλοκές διαδικασίες διαχείρισης. Διαδικασίες που σε συνδυασμό με τα θεσμικά εμπόδια, καθιστούν την ένταξη των φορέων ιδιαίτερα δύσκολη και αποτρεπτική.

Τα σημεία που πρέπει να σταθούμε, για να δημιουργηθεί ένα ιδανικό πλαίσιο στους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης στο μέλλον, με αποτερώ στόχο την μεγέθυνση της σχεδιαστικής και οργανωτικής τους ικανότητας προς όφελος της τοπικής ανάπτυξης και της βελτίωσης των προσφερόμενων υπηρεσιών στον πολίτη, μας οδηγεί στα παρακάτω συμπεράσματα :

1. Εμπλουτισμό των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης με εξειδικευμένα στελέχη, στοιχείο που θα ενισχύσει την σχεδιαστική και οργανωτική ικανότητα των ΟΤΑ σε μεγάλο βαθμό, ενώ παράλληλα θα ενδυναμώσει το θεσμό.
2. Αυξημένη και διαρκή κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού των ΟΤΑ. Η συνεχή κατάρτιση θα αποφέρει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και θα λειτουργήσει προς όφελος του πολίτη και θα βελτιώσει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.
3. Διασφάλιση και παράλληλα αύξηση των θεσμοθετημένων πόρων προς τη τοπική αυτοδιοίκηση. Η έλλειψη πόρων αποτελεί το μεγαλύτερο σκόπελο των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, οι φορείς αδυνατούν να ανταπεξέλθουν σε πολλές περιπτώσεις καθώς επιρεάζεται άμεσα ο σχεδιαστικός τους ορίζοντας ενώ αδυνατούν να πραγματοποιήσουν έργα ή ενέργειες μεγάλου προϋπολογισμού.
4. Προώθηση των καινοτόμων ενεργειών στην περιφέρεια και σε μικρομεσαίους ΟΤΑ, για ισόρροπη ανάπτυξη. Η ενίσχυση της περιφέρειας θα μπορούσε να αποτελέσει βάση για το σχεδιασμό της Δ' Προγραμματικής Περιόδου ώστε να μειωθεί το αναπτυξιακό χάσμα που παρουσιάζεται στους μικρότερους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

5. Απλοποίηση και συντόμευση των θεσμικών και οργανωτικών διαδικασιών των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Οι θεσμικές διαδικασίες αποτελούν και το μεγαλύτερο πρόβλημα στην υλοποίηση των Κοινοτικών Πλαισίων Στηριξής, αν και έχουν βελτιωθεί σε συνάρτηση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο τα προβλήματα εξακολουθούν να είναι έντονα και να επιρεάζουν την εξέλιξη των δράσεων.
6. Εισαγωγή μεθόδων αξιολόγησης και βαθμολόγησης των ΟΤΑ, με έμφαση στις ενέργειες που θα προωθούν έργα στρατηγικού χαρακτήρα και συνδιασμό επικουρικής χρηματοδότησης, αντιστρόφως ανάλογη του μεγέθους του φορέα. Στοιχείο που θα τονώσει κυρίως τους νεοϊδρυθέντες Καποδιστριακούς ΟΤΑ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Η Ελλάδα στην κοινωνία της Πληροφορίας , στρατηγική και δράσεις.
Έκδοση της Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. (2002).
2. Σύνταγμα της Ελλάδος
Άρθρο 5α.παρ.2
3. Το 3^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης . - www.3kps.gr
4. Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚτΠ - www.infosoc.gr
5. Πορεία υλοποίησης του 3^{ου} Κ.Π.Σ. - Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, Ο.Π.Σ. Εργόραμα. - www.ergorama.gr .
6. Ιστοσελίδα της Περιφέρειας Θεσσαλίας – www.thessalia.gr
7. Τοπικό σχέδιο δράσης για την ανεργία και την απασχόληση. Α.Σ. εν δράση Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Δήμου Βόλο , (2005) .
8. Ερευνά για την ανεργία και την απασχόληση Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Δήμου Βόλο , (2005) .
9. Ο Δήμος Βόλου
Διαδικτυακή ιστοσελίδα του Δήμου Βόλου – www.voloscity.gr
10. Η Ευρυζωνικότητα – www.broadband.gr
11. Α.Δ.Σ. 193/2005 , 194/2005 και 195/2005
- 12.Κατασκευή Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών στο Δήμο Βόλο
Εισήγηση για την πρόσκληση 93της ΚτΠ, της Διευθυνσής Προγραμματισμού για το Κατασκευή Δικτύου Οπτικών Ινών . Ν.Κοξανογλου 7/2005 .
13. Εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής
Εισήγηση για την πρόσκληση 114 της ΚτΠ, της Διευθυνσής Προγραμματισμού για το Κατασκευή Δικτύου Οπτικών Ινών . Ν.Κοξανογλου 7/2005 .
14. Δημιουργίας ενός ψηφιοποιημένου αρχείου και διατήρηση της συλλογής
Εισήγηση Καλλιτεχνικού Οργανισμού Δήμου Βόλου (Κ.Ο.Δ.Β.) – Τεχνικό Δελτίο Έργου .
15. Ψηφιοποίηση τεκμηρίων του Δημοτικού Κέντρο Ιστορίας και Τεκμηρίωσης,
(ΔΗ.Κ.Ι.)Εισήγηση του Προϊστάμενου ερευνών και τεκμηρίωσης του (ΔΗ.Κ.Ι)
Ευγένιου Παπαδόπουλου – Τεχνικό Δελτίο Έργου.
14. Διαδικτυακή ιστοσελίδα Των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών -
www.kep.gov.gr
15. Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών
(G.I.S.) για την παρακολούθηση και διαχείριση δράσεων που αφορούν το περιβάλλον.Εκθέση Διευθύνσης Προγραμματισμού για την προσκλήση 123 της ΚτΠ. Ν.Κοξανογλου, 7/2005.

Για την ολοκλήρωση της εργασίας, ευχαριστώ θερμά τους :

Ανδρέα Αλεξόπουλο, εισηγητή του θέματος για την γενική εποπτεία της εργασίας, και τις γονιμές παρατηρήσεις του.

Γεωργίο Παπαδόπουλο, Προϊστάμενο λογιστηρίου του Δ.Ε.Ο.Β., για τις χρήσιμες πληροφορίες του.

Νικόλαο Κοξάνογλου, Προϊσταμένος Διεύθυνσης Προγραμματισμού Δήμου Βόλου.

Ευγένιο Παπαδόπουλο, Προϊσταμένος ερευνών και τεκμηρίωσης ΔΗ.Κ.Ι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Συραγοί στα ευρυζωνικά δίκτυα

*** Γιατί η Ελλάδα είναι «πάτος» στην Ευρώπη των 25
ΓΕΡ. ΖΩΤΟΣ**

Όλες οι μετρήσεις που αφορούν τη διάδοση των ευρυζωνικών δικτύων κατατάσσουν την Ελλάδα στις τελευταίες θέσεις μεταξύ των 25 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η θέση αυτή του συραγοί θα ήταν άλλη μία αρνητική επίδοση της χώρας αν δεν αποτελούσε έναν «καθρέφτη» των ευκαιριών που χάνουν η Ελλάδα και οι πολίτες της. Για την ακρίβεια, ο «πάτος» στη διάδοση των ευρυζωνικών δικτύων σημαίνει τα εξής:

* Οι Έλληνες πολίτες έχουν τη χειρότερη πρόσβαση στην ψηφιακή γνώση, που αποτελεί διαβατήριο για την ευημερία στις σύγχρονες κοινωνίες, είναι κανάλι για την πρόσβαση σε πολιτιστικές αναζητήσεις, στην επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων, αλλά και εργαλείο για την ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και της οπασχόλησης.

* Οι ελληνικές επιχειρήσεις παρουσιάζουν πολύ χαμηλή πρόσβαση και αξιοποίηση ενός εργαλείου το οποίο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

* Η δημόσια διοίκηση λειτουργεί με απηρχαιωμένες δομές, κάτι το οποίο έχει αρνητικές συνέπειες στην εξυπηρέτηση των πολιτών και στο κόστος λειτουργίας της κρατικής μηχανής.

*** Θολό περιβάλλον**

Η Ελλάδα πρέπει να βελτιώσει τη θέση της και τις υποδομές της, ωστόσο υπάρχει ένα θολό περιβάλλον ως προς το ποιος έχει τις ευθύνες για τις ως τώρα καθυστερήσεις και ποιος πρέπει να αναλάβει το βάρος των πρωτοβουλιών. Το κράτος και η κυβέρνηση; Το υπουργείο Επικοινωνιών; Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών; Ο ΟΤΕ; Οι ανταγωνιστές του ΟΤΕ; Η τοπική αυτοδιοίκηση; Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης;

Μέχρι στιγμής το σύνολο σχεδόν της κριτικής πέφτει πάνω στον ΟΤΕ, με το επιχείρημα ότι διαθέτει τις ευρυζωνικές συνδέσεις ADSL σε υψηλές τιμές. «Στην περίπτωση αυτή, ο ΟΤΕ αντιμετωπίζεται σαν να εκφράζει το σύνολο του κράτους» σημειώνει ένα στέλεχος του.

Στη συνέχεια, με την τεχνική των ερωτήσεων και απαντήσεων επιχειρείται να εντοπισθούν όλες οι πλευρές της αρνητικής κατάστασης της χώρας μας ως προς την πρόσβαση στο γρήγορο Internet και στις ευρυζωνικές υπηρεσίες.

Η μεγάλη ευθύνη του κράτους και των κυβερνήσεων υπογραμμίζεται από το γεγονός ότι το Γ' ΚΠΣ περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα 190 εκατ. ευρώ για την ανάπτυξη υποδομών τοπικής πρόσβασης σε ευρυζωνικά δίκτυα, το οποίο θα βοηθούσε σημαντικά στην ανάπτυξη της υποδομής... Αυτό που μετράει είναι ότι το πρόγραμμα καθυστερεί από το 2001, χωρίς να είναι βέβαιο ότι βρισκόμαστε κοντά στην υλοποίησή του.

Το κράτος και η κυβέρνηση έχουν λάβει (ή δεν έχουν λάβει) αποφάσεις που αναμφίβολα έχουν επηρεάσει τη διάδοση της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα:

1. Η καθυστέρηση της χώρας μας στο πλήρες άνοιγμα της αγοράς κατά τρία χρόνια (2001) σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση (1998) σίγουρα έχει επηρεάσει το επίπεδο ανταγωνισμού των σταθερών επικοινωνιών στην Ελλάδα. Και με δεδομένο ότι η κατάρρευση των χρηματιστηριακών αγορών συνέπεσε με την περίοδο του ανοίγματος της αγοράς σταθερών επικοινωνιών, η χώρα στερήθηκε πολλά επενδυτικά κεφάλαια στις τηλεπικοινωνίες. Το κυριότερο όμως είναι ότι η πείρα της απελευθέρωσης της αγοράς είναι μικρή, με αποτέλεσμα η ανισορροπία ακόμη να παραμένει μεγάλη.

2. Ο διπλός ρόλος του κράτους, από τη μια πλευρά ως φορέα υλοποίησης πολιτικής σε μια αγορά ανταγωνιστική και από την άλλη πλευρά ως βασικού μετόχου στον μεγαλύτερο «παίκτη» της αγοράς (ΟΤΕ), αναπόφευκτα τοποθετεί την εκάστοτε κυβέρνηση σε μίαν ιδιαίτερα «άβολη» θέση. Από τη μια πλευρά εισπράττει μεγάλα ποσά από τον ΟΤΕ (πώληση μετοχών, μερίσματα) για να καλύπτει τα ελλείμματα και από την άλλη ζητεί από τον ΟΤΕ να κάνει κοινωνική πολιτική και να μειώσει κάτω του κόστους τις χρεώσεις της πρόσβασης και της ευρυζωνικής πρόσβασης στο Internet.

3. Η σημαντική καθυστέρηση (κατά 26 μήνες) στην ισχύ του νέου κοινοτικού θεσμικού πλαισίου του σχετικού με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες στερεί από τη Ρυθμιστική Αρχή ισχυρά εργαλεία ρύθμισης της αγοράς στο σύνολό της, αλλά και ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις ευρυζωνικές υπηρεσίες. Με βάση το προγενέστερο θεσμικό πλαίσιο, η πρόσβαση στο Internet με ταχύτητα άνω των 9,6 kbps δεν συνιστά ρυθμιζόμενη υπηρεσία.

4. Η κεντρική διοίκηση και η τοπική αυτοδιοίκηση δεν έχουν σαφή πολιτική σε ό,τι αφορά την υπόθεση δημιουργίας τηλεπικοινωνιακών υποδομών. Η όποια ισχυρή επενδυτική δραστηριότητα παρουσιάζεται τα

τελευταία δύο-τρία χρόνια από φορείς, εκτός των προγενέστερων ΔΕΚΟ (ΟΤΕ, ΔΕΗ κ.ά.), εκμηδενίζεται από τις παράλογες πολλές φορές απαιτήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης και την ασάφεια κεντρικής πολιτικής κατεύθυνσης. Αυτό ισχύει για την ανάπτυξη τόσο ενσύρματων όσο και ασύρματων ευρυζωνικών δικτύων.

*** Η αναδιάρθρωση της πληροφορίας**

Ως ο μοναδικός φορέας υλοποίησης της πολιτικής της εκάστοτε κυβέρνησης, αλλά και ως φορέας ελέγχου (άμεσα ή έμμεσα) άνω του 60% του παραγόμενου ΑΕΠ, το κράτος παράγει τεράστιο όγκο πληροφορίας. Η πληροφορία αυτή ωστόσο είναι προσανατολισμένη στην εξυπηρέτηση των εσωτερικών λειτουργιών του κράτους παρά στην εξυπηρέτηση του πολίτη / της επιχείρησης κτλ. Η τάση αυτή μεταβάλλεται τα τελευταία χρόνια (π.χ., ΚΕΠ, Εθνικό Τυπογραφείο, ΙΚΑ, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων), αλλά είναι σίγουρο ότι απαιτείται χρόνος για την αναδιάρθρωση της πληροφορίας ώστε να είναι προσανατολισμένη στην εξυπηρέτηση των πολιτών, ταυτόχρονα με την ικανοποίηση των εσωτερικών λειτουργιών των δημοσίων υπηρεσιών.

Από την άλλη πλευρά, το κράτος ως φορέας υλοποίησης της πολιτικής κατάρτισης και παιδείας αναμφίβολα δεν έχει φτάσει σε ικανοποιητικό επίπεδο αναμόχλευσης του ενδιαφέροντος της κοινωνίας που βρίσκεται στο επίπεδο πρώτο- και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (εξαιρείται η τριτοβάθμια εκπαίδευση). Είναι χαρακτηριστικό ότι ως και το 2003 η αναλογία μαθητών ανά Η/Υ στα σχολεία ήταν περίπου 50/1.

*** «Ξύλινη» κατάρτιση**

Ταυτόχρονα πολλές εντάσεις έχουν προκαλέσει τα εκπαιδευτικά προγράμματα πληροφορικής στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Πολλοί αναφέρονται σε μια «ξύλινη» κατάρτιση των μαθητών η οποία δεν έχει στόχο να αναδείξει τους Η/Υ και το Διαδίκτυο ως εργαλεία γνώσης και μάθησης, αλλά παρέχει ίσως «όχρηστες» γνώσεις, όπως π.χ. γλώσσες προγραμματισμού κτλ.

Τέλος, η «χαλαρή» διαχείριση κονδυλίων ευρωπαϊκών προγραμμάτων κατάρτισης ενηλίκων στην πληροφορική (ΜΟΠ, Β' ΚΠΣ) αναμφίβολα δεν έχει συμβάλει στην αύξηση της χρήσης και της διείσδυσης των Η/Υ, του Internet και της ευρυζωνικότητας.

Το αποτέλεσμα των παρεμβάσεων της προγραμματικής περιόδου 2000-06 (Γ' ΚΠΣ) θα πρέπει να φανεί μετά το 2006 - αν όχι μετά το 2008, που κλείνει η περίοδος της υλοποίησης των έργων. Ωστόσο η αλήθεια είναι ότι μέχρι στιγμής υπάρχουν καθυστερήσεις στην υλοποίηση παρεμβάσεων προώθησης της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα. Οι αρμόδιοι φορείς έχουν προκηρύξει αρκετά έργα προώθησης της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα (Μητροπολιτικά Δίκτυα, Wireless Hotspots), ενώ παραμένει σε εκκρεμότητα το μεγάλο έργο των Ευρυζωνικών Δικτύων Τοπικής Πρόσβασης, που αναμένεται να προκηρυχθεί ως το τέλος του 2005 ή το αργότερο στις αρχές του 2006. Ως αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των προαναφερόμενων παρεμβάσεων θα φανούν μετά το 2006, αν όχι αργότερα.

*** Άλλοθι το κόστος**

Αναμφίβολα το υπόλοιπο κοινωνικό περιβάλλον δεν είναι φιλικό για τη διάδοση των διαδικτυακών υπηρεσιών και των εφαρμογών τους. Οι Έλληνες πολίτες έχουν το άλλοθι ότι είναι ακριβό το κόστος της ευρυζωνικής πρόσβασης, μα από την άλλη πολλοί ιδιώτες ξοδεύουν πολλά χρήματα σε άλλες παρεμφερείς δραστηριότητες: το εισόδημα, π.χ., που διατίθεται στην Ελλάδα για κινητά τηλέφωνα αγγίζει το πανευρωπαϊκό ρεκόρ του 1,8% ως ποσοστό του ΑΕΠ, όταν ο μέσος όρος της ΕΕ είναι 1,3%.

Οι κλιματικές συνθήκες, το επίπεδο κατανόησης και ανάλυσης των εξελίξεων παγκοσμίως, το επίπεδο ανάπτυξης του πληροφοριακού περιεχομένου στην Ελλάδα και, τέλος, ο ρόλος των ΜΜΕ επηρεάζουν επίσης αρνητικά τη δυναμική που αναπτύσσεται. Ειδικά τα ΜΜΕ παίζουν καταλυτικό ρόλο στην ανάλυση του επιπέδου χρησιμότητας του Internet, αλλά δυστυχώς μέχρι στιγμής η συνεισφορά τους κρίνεται αρνητική. Το Internet στην Ελλάδα, ως ένα βαθμό, συνδέεται έντονα με τις αρνητικές πλευρές του, όπως π.χ. με την παιδεραστία, τις ηλεκτρονικές απάτες κτλ.

Τέτοια αρνητικά θέματα συνήθως λαμβάνουν μεγαλύτερη δημοσιογραφική έκταση απ' ό,τι ο θετικός ρόλος του Internet στην ενημέρωση, στην πληροφόρηση και στην απόκτηση γνώσεων. Από την άλλη πλευρά, η απουσία «περιεχομένου» και ηλεκτρονικών υπηρεσιών είναι ένα διαρκές ζητούμενο. Οι δύσκαμπτες διαδικασίες του Δημοσίου που αφορούν όλους τους πολίτες/επιχειρήσεις δύσκολα καθίστανται «ηλεκτρονικά διαθέσιμες», επιβαρύνοντας περαιτέρω τη διάδοση του Internet και της ευρυζωνικότητας. Είναι αξιοσημείωτο ότι μεγάλο μέρος των πολιτών στις δημοσκοπήσεις (πάνω από το 50%) δηλώνει ότι δεν έχει πρόσβαση στο Internet διότι δεν το χρειάζεται - δηλαδή δεν βρίσκει αξία σε αυτό.

*** Ο ρόλος του ΟΤΕ**

Ο ΟΤΕ καθυστέρησε ουσιαστικά να εισέλθει στην αγορά των φθηνών ευρυζωνικών συνδέσεων ξεκινώντας το 2003 τη διάθεση του λεγόμενου ADSL. Οι χώρες που σήμερα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή διείσδυσης των φθηνών ευρυζωνικών συνδέσεων (Κορέα, Καναδάς, Γαλλία, Γερμανία κ.ά.) έχουν ξεκινήσει τη διετία 1999-2000, ενώ οι περισσότεροι καθυστερημένες ξεκίνησαν τη διετία 2001-02. Ο ΟΤΕ ανακίνησε την εμπορική διάθεση των φθηνών ευρυζωνικών συνδέσεων τον Μάρτιο του 2003, δίνοντας μια εξάμηνη δοκιμαστική περίοδο. Ουσιαστικά η εμπορική διάθεση του ADSL ξεκινά τον Σεπτέμβριο του 2003. Η καθυστέρηση αυτή δεν θα ήταν τόσο μακρά αν υπήρχε κάποιο αντίπαλο δέος στην αγορά τηλεπικοινωνιακών υποδομών. Ο ΟΤΕ πιέστηκε περισσότερο από τον κύριο μέτοχό του (το ελληνικό κράτος) και τους θεσμικούς επενδυτές για να παραγάγει κέρδη παρά να επενδύσει στην ταχεία ανάπτυξη του ADSL.

Όσο ο ανταγωνισμός παραμένει χαμηλός τόσο η πίεση των «παικτών» της αγοράς να φέρουν νέα, πιο ελκυστικά προϊόντα παραμένει αντίστοιχα χαμηλή. Ως αποτέλεσμα η αγορά παραμένει μικρή, οι επενδύσεις χαμηλές, το κόστος υψηλό, οι χρήστες λίγοι κ.ο.κ. Οι εναλλακτικοί φορείς σταθερής τηλεφωνίας πάσχουν από ανεπάρκεια κεφαλαίων, ενώ οι επιστροφές που έχουν στο μοντέλο ανάπτυξης

τους είναι αναμικτές και σε καμία περίπτωση ικανές να στηρίξουν μια αυτόνομη ανάπτυξη (στο πρότυπο της κινητής τηλεφωνίας). Είναι χαρακτηριστικό ότι κάθε εταιρεία κινητής τηλεφωνίας επενδύει ετησίως 150-250 εκατ. ευρώ, ενώ οι εναλλακτικοί φορείς - στο σύνολό τους - είναι ζήτημα αν επενδύουν το ένα δέκατο του προαναφερόμενου ποσού.

Το ΒΗΜΑ, 16/10/2005 , Σελ.: D22
Κωδικός άρθρου: B14592D221
ID: 273036

Περιορισμένη η χρήση του Internet

ΗΜΕΡΗΣΙΑ On Line 18/10/2005 1:42:37 μμ

Νέος, ηλικίας 16-34 ετών, απόφοιτος Λυκείου/ΙΕΚ και εργαζόμενος, είναι τα χαρακτηριστικά του ατόμου που χρησιμοποιεί υπολογιστές και κάνει χρήση του διαδικτύου, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος Σύμφωνα με την έρευνα

- Το 52% των χρηστών κινητής τηλεφωνίας στέλνουν γραπτά μηνύματα (SMS) κάθε ημέρα ή σχεδόν κάθε ημέρα, το 32% ομιλούν, κατά μέσο όρο, έως 29 λεπτά το μήνα, το 26% από 30 έως 60 λεπτά το μήνα και το 42% περισσότερο από 60 λεπτά.
- Το 99,8% των νοικοκυριών διαθέτει τηλεόραση, ενώ το 5% διαθέτει τηλεόραση με δορυφορικό «πίατο».
- Το 22% των νοικοκυριών έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο από την κατοικία του.
- Το 34% των νοικοκυριών έχει ηλεκτρονικό υπολογιστή, ποσοστό αυξημένο κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες, σε σχέση με το 2004.
- Το 29% του πληθυσμού χρησιμοποίησε ηλεκτρονικό υπολογιστή το 1ο τρίμηνο του 2005.
- Τα χαρακτηριστικά του ατόμου, που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή και διαδίκτυο, παραμένουν σταθερά, δηλαδή: άτομο «ηλικίας 16-34 ετών, απόφοιτος λυκείου/ ΙΕΚ και εργαζόμενος».
- Κυριότερος λόγος χρήσης του διαδικτύου, με ποσοστό 98%, είναι η αναζήτηση πληροφοριών και on-line υπηρεσιών (αναζήτηση για προϊόντα και υπηρεσίες, ταξίδια και καταλύματα, ανάγνωση εφημερίδων και περιοδικών κλπ.), ενώ με ποσοστό 64% ακολουθεί η επικοινωνία (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συζήτηση, κλπ.).
- Το 13% των χρηστών του διαδικτύου αγοράζει ή πωλεί προϊόντα και υπηρεσίες ή πραγματοποιεί τραπεζικές ή άλλες οικονομικές συναλλαγές, ενώ το ποσοστό των ατόμων, που συναλλάσσεται με δημόσιες υπηρεσίες, είναι της τάξης του 32%.
- Η αποστολή συμπληρωμένων αιτήσεων, βεβαιώσεων ή φορολογικών δηλώσεων παρουσιάζει μικρή αύξηση κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες. Βασικοί λόγοι, για τους οποίους δε χρησιμοποιείται το διαδίκτυο, δηλώνονται η έλλειψη χρησιμότητας των πληροφοριών και η αδυναμία χρήσης του.
- Αύξηση κατά 2,7 ποσοστιαίες μονάδες, σε σχέση με το 2004, παρουσιάζει το ποσοστό αγορών μέσω διαδικτύου, παραμένει, ωστόσο, σε χαμηλά επίπεδα (6,6%). Βασικοί λόγοι γι' αυτό είναι οι καταναλωτικές συνήθειες των χρηστών και η έλλειψη ασφάλειας στις αγορές μέσω διαδικτύου. Επίσης, σύμφωνα πάντα με την έρευνα, το 29% του πληθυσμού χρησιμοποίησε ηλεκτρονικό υπολογιστή το πρώτο τρίμηνο του 2005.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Πιστεύετε ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών μπορεί να αποφέρει τα αναμενόμενα οφέλη?

Πάρα Πολύ

Αρκετά

Λίγο

Καθόλου

ΔΓ/ ΔΑ

Πως θα χαρακτηρίζατε έως σήμερα τη χρήση των νέων τεχνολογιών που γίνεται από το φορέα σας;

Πάρα Πολύ
Σημαντική

Αρκετά
Σημαντική

Λιγότερο
Σημαντική

Ανύπαρκτη

ΔΓ/ ΔΑ

Γνωρίζετε τον όρο «Κοινωνία της Πληροφορίας» (ΚΤΠ)

Ναι

Όχι

Αν ναι περιγράψτε τον στο διαθέσιμο χώρο

.....
.....
.....

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι καλύπτονται οι πραγματικές σας ανάγκες από το πρόγραμμα

Πάρα Πολύ

Αρκετά

Λίγο

Καθόλου

ΔΓ/ ΔΑ

Είσαστε ενταγμένοι ως φορέας σε Ευρυζωνικά δίκτυα?

Ναι

Όχι

Σε ποιόν άξονα προτεραιότητας έχετε ενταχθεί σύμφωνα με το έργο που εκπονείτε?

.....
.....

Ποιο ήταν το βασικό κριτήριο ένταξης σας στο Ε.Π.

.....
.....

Αναφέρετε ιεραρχικά τις δυσκολίες που συναντήσατε μέχρι σήμερα σε όλη τη διαδικασία.

- A.
- B.
- Γ.....
- Δ.....
- Ε.....

Ποια στοιχεία θα μπορούσατε να χαρακτηρίσετε ως θετικά από το ίδιο το πρόγραμμα;

- A.
- B.
- Γ.....
- Δ.....
- Ε.....

Να αναφερθούν οι σημαντικότερες θετικές επιπτώσεις που αναμένετε από την εφαρμογή του προγράμματος

- A.
- B.
- Γ.....
- Δ.....
- Ε.....